

Rada Ministrów

**INFORMACJA
O WYKONANIU WYDATKÓW
W UKŁADZIE ZADANIOWYM
w 2016 r.**

BUDŻET ZADANIOWY

Warszawa, maj 2017 r.

Spis treści

Wprowadzenie	5
Funkcja 1. Zarządzanie państwem	7
Funkcja 2. Bezpieczeństwo wewnętrzne i porządek publiczny.....	21
Funkcja 3. Edukacja, wychowanie i opieka	31
Funkcja 4. Zarządzanie finansami państwa	37
Funkcja 5. Ochrona praw i interesów Skarbu Państwa	44
Funkcja 6. Polityka gospodarcza kraju	48
Funkcja 7. Gospodarka przestrzenna, budownictwo i mieszkalnictwo	58
Funkcja 8. Kultura fizyczna	64
Funkcja 9. Kultura i dziedzictwo narodowe	68
Funkcja 10. Nauka polska	74
Funkcja 11. Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic	78
Funkcja 12. Środowisko	87
Funkcja 13. Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny	100
Funkcja 14. Rynek pracy.....	110
Funkcja 15. Polityka zagraniczna	118
Funkcja 16. Sprawy obywatelskie.....	125
Funkcja 17. Kształtowanie rozwoju regionalnego kraju.....	134
Funkcja 18. Sprawiedliwość	139
Funkcja 19. Infrastruktura transportowa.....	150
Funkcja 20. Zdrowie	161
Funkcja 21. Polityka rolna i rybacka	170
Funkcja 22. Koordynacja działalności oraz obsługa administracyjna i techniczna	182
Aneksy tabelaryczne	183

Wprowadzenie

Informacja o wykonaniu wydatków w układzie zadaniowym w roku 2016 (dalej *Informacja*) jest wykonaniem przepisu art. 182 ust. 2 pkt 5 i ust. 6 ustawy o finansach publicznych (uofp) stanowiącego, iż Rada Ministrów przedkłada ten dokument Sejmowi oraz Najwyższej Izbie Kontroli wraz z rocznym sprawozdaniem z wykonania ustawy budżetowej. Informacja ta przedstawia omówienie i zestawienie planowanych i poniesionych wydatków oraz planowanych i osiągniętych wartości mierników stopnia realizacji celów sporządzane w układzie zadań budżetowych, o których mowa w art. 2 pkt 3 ustawy o finansach publicznych (art. 182 ust. 6 pkt 2 uofp).

Materiały na potrzeby opracowania *Informacji* zostały – tak jak w latach poprzednich – przygotowane na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz.U. z 2011 r. Nr 298, poz. 1766), wydanego na podstawie art. 41 uofp, ustalającego rodzaje, formy i terminy oraz sposoby sporządzania sprawozdań z wykonania planów finansowych w układzie zadaniowym przez jednostki budżetowe, państwowe fundusze celowe, agencje wykonawcze, instytucje gospodarki budżetowej oraz państwowe osoby prawne.

Jednocześnie, stosownie do art. 182 ust. 6 pkt 1 uofp, *Informacja* ta zawiera także dane dotyczące omówienia realizacji Wieloletniego Planu Finansowego Państwa (WPFPP) w zakresie wskazanym przez art. 104 ust. 1 pkt 2 tej ustawy, tj. w odniesieniu do celów wraz z miernikami stopnia ich realizacji, w układzie obejmującym główne funkcje państwa. Taki układ sprawozdania koresponduje bowiem z hierarchicznym porządkiem struktury klasyfikacji wydatków w układzie zadaniowym, w ramach którego funkcje stanowią najwyższy – strategiczny – poziom klasyfikacji wydatków w układzie zadaniowym.

Sposób i zakres danych zaprezentowanych w sprawozdaniu odzwierciedla zasadnicze zmiany metodologiczne dotyczące podstawowych zagadnień planowania budżetowego w układzie zadaniowym, które w odniesieniu do 2016 r. zostały wprowadzone do systemu planowania w układzie zadaniowym przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie *szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2016* (dalej *Rozporządzenie*). Zmiany te miały na celu optymalizację funkcjonalności budżetowania zadaniowego, w tym zwiększenie poziomu ergonomii i przejrzystości procesu planowania budżetowego w tym układzie, co zostało osiągnięte m.in. w zakresie:

- uproszczenia, uspoźnienia oraz podniesienia funkcjonalności struktury katalogu funkcji, zadań, podzadań i działań – przeprowadzono delimitację i doprecyzowano zakresy funkcji i zadań budżetowych w sposób zgodny z właściwością poszczególnych organów publicznych w zakresie kreowania przypisanych im polityk publicznych w danych obszarach wydatkowych oraz dysponowania środkami publicznymi;
- wzmocnienia znaczenia i funkcjonalności celów i mierników zadań budżetowych – cele i mierniki na tym poziomie klasyfikacji zadaniowej zostały po raz pierwszy zdefiniowane jedynie przez podmioty wiodące w realizacji poszczególnych zadań budżetowych;
- wprowadzenia możliwości ograniczenia pomiaru (obowiązku definiowania mierników) w przypadkach, w których ze względu na specyfikę/charakter zadania publicznego

dysponenta lub kategorii wydatków nie wnosił on dotychczas istotnej wartości dodanej.

Zmianom uległ również zakres przedmiotowy oraz charakter funkcji 22. *Koordinacja działalności oraz obsługa administracyjna i techniczna*. W nowym ujęciu funkcja ta ma ograniczony i techniczny charakter. Co do zasady wydatki powinny być ujmowane bowiem w działaniach w ramach funkcji objętych numeracją od 1 do 21, co wiąże się ze zmianą sposobu przyporządkowania o specyfice bezpośredniej lub dokonywanej przy wykorzystaniu kluczy alokacyjnych, opracowanych przez poszczególne jednostki. W uzasadnionych przypadkach, wydatki dotyczące koordynacji działalności oraz obsługi administracyjnej i technicznej (tzw. wydatki pośrednie), które nie zostały bezpośrednio przypisane do działań w funkcjach 1-21, zostały ujęte w funkcji 22.

Niniejsza *Informacja* została opracowana na podstawie materiałów sprawozdawczych dysponentów, sporządzonych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym, jak również w oparciu o dodatkowe, szczegółowe komentarze i dane statystyczne przygotowane przez dysponentów, wskazujące na uwarunkowania oraz ryzyka wpływające na odchylenia wykonanych wartości mierników od wartości założonych w planie na rok 2016. Poszerzony materiał analityczny umożliwia wszechstronne zrozumienie kontekstu oraz specyfiki technicznej i organizacyjnej procesów realizacji poszczególnych zadań i zarazem stanowi dla sprawozdających możliwość zaprezentowania ich własnych osiągnięć oraz wyników analiz efektywności i skuteczności uzyskanych w ramach ich kompetencji zarządczych (jak monitorowanie, kontrola, nadzór, ewaluacja), czy też sprawozdawczych.

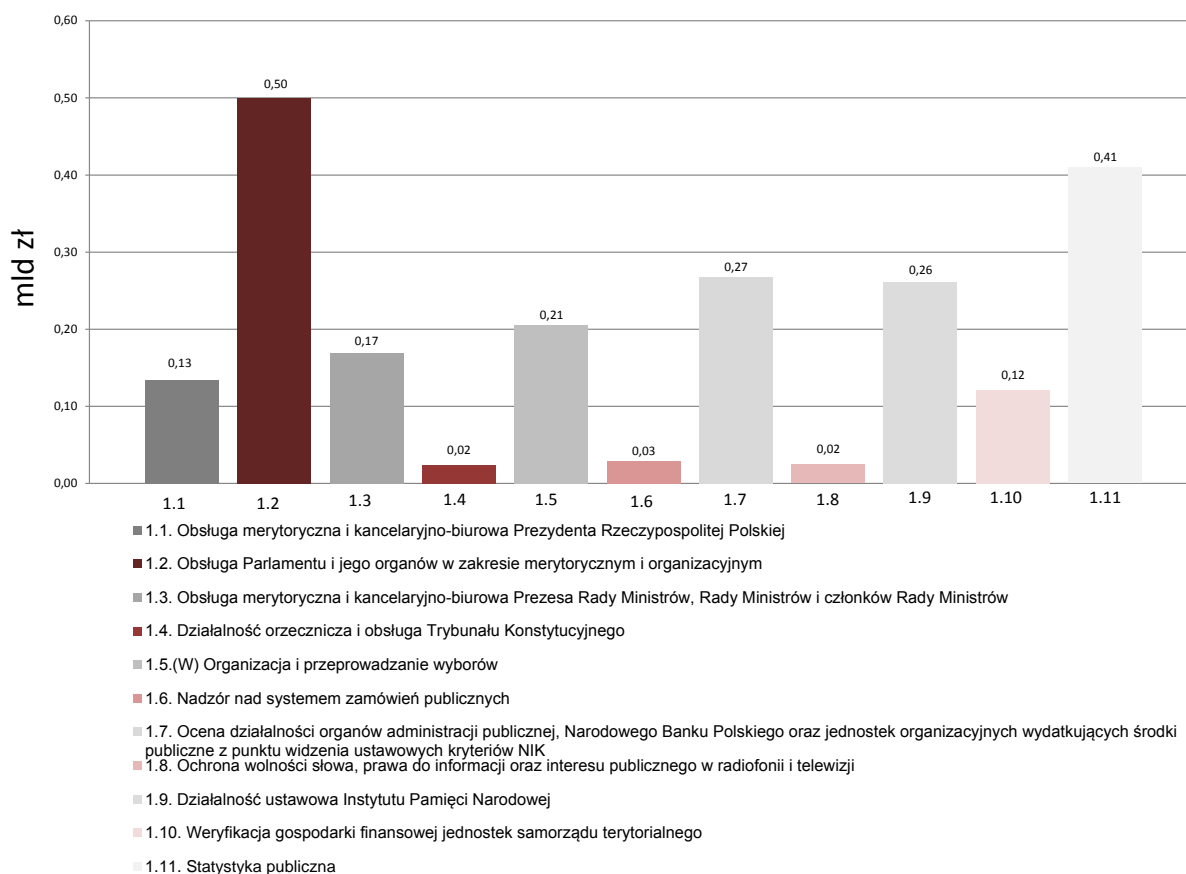
Funkcja 1.

Zarządzanie państwem

Funkcja obejmuje sprawy związane z zapewnieniem prawidłowego funkcjonowania organów władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowej. W ramach tej funkcji realizowane są zadania zmierzające do wypełnienia najistotniejszych zapisów zawartych w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, określających podstawowe zasady demokratycznego ustroju.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 1. w 2016 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **2.145.581 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 353 tys. zł.

Wykres 1: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Ze względu na systemowy charakter tej funkcji państwa, w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa na lata 2016-2019 na tym poziomie nie zostały określone cele ani mierniki stopnia ich realizacji, zgodnie z ust. 68 pkt 6 załącznika nr 53 „Szczegółowy sposób opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2016” do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2016.

Zadanie 1.1. Obsługa merytoryczna i kancelaryjno-biurowa Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

Realizacja zadania dotyczyła funkcjonowania instytucji pomocniczej Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, którą jest Kancelaria Prezydenta RP i miała na celu zapewnienie sprawnej i efektywnej obsługi Prezydenta RP w wypełnianiu kompetencji wynikających z Konstytucji i ustaw, a więc m.in.: reprezentacji państwa na arenie międzynarodowej, sprawowania zwierzchnictwa nad Siłami Zbrojnymi RP, nadawania orderów i odznaczeń państwowych, nadawania obywatelstwa polskiego oraz stosowania prawa łaski. W zakresie zadania wykonywane były działania dotyczące obsługi: prawnej, merytorycznej, organizacyjnej, gospodarczej, finansowej, kancelaryjno-biurowej oraz technicznej Urzędu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Zadanie realizowane było przez **Kancelarię Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej** i Centrum Obsługi Kancelarii Prezydenta RP.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie sprawnej i efektywnej obsługi Prezydenta RP**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 1.1. w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	137.614	0	134.161	0

Zgodnie z załącznikiem nr 49 „Katalog funkcji, zadań, podzadań i działań na 2016 rok” do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 lipca 2015r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2016, ze względu na charakter zadania publicznego, odstąpiono od pomiaru miernika w zakresie Kancelarii Prezydenta RP.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane było również przez **Centrum Obsługi Kancelarii Prezydenta RP**, które w 2016 r. w ramach zadania poniosło koszty w wysokości 49,1 mln zł.

Zadanie 1.2. Obsługa Parlamentu i jego organów w zakresie merytorycznym i organizacyjnym

Zadanie obejmowało wykonywanie czynności organizacyjno-techniczno-doradczych związanych z działalnością Parlamentu. Realizacja zadania polegała m.in. na: przygotowywaniu i obsłudze posiedzeń Sejmu i Senatu oraz posiedzeń komisji sejmowych i senackich, udzielaniu wsparcia merytorycznego parlamentarzystom w procesie legislacyjnym, podejmowaniu inicjatyw ustawodawczych, jak również zapewnieniu posłom i senatorom techniczno-organizacyjnych oraz finansowych warunków wykonywania mandatu, które wynikają z ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora, a także prowadzeniu spraw socjalno-bytowych parlamentarzystów.

Zadanie realizowane było przez **Kancelarię Sejmu** oraz **Kancelarię Senatu**.

Celami określonymi dla zadania były:

- Wsparcie Sejmu i jego organów w realizacji zadań, zapewnienie sprawnej i efektywnej obsługi ich działalności, zapewnienie posłom warunków niezbędnych do skutecznej realizacji obowiązków oraz ochrony praw wynikających ze sprawowania mandatu;
- Wsparcie Senatu i jego organów w realizacji zadań, zapewnienie sprawnej i efektywnej obsługi ich działalności, zapewnienie senatorom warunków niezbędnych do skutecznej realizacji obowiązków oraz ochrony praw wynikających ze sprawowania mandatu.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 1.2. w 2016 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	548.910	0	499.488	0

Zgodnie z załącznikiem nr 49 „Katalog funkcji, zadań, podzadań i działań na 2016 rok” do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 lipca 2015r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2016, ze względu na charakter zadania publicznego, odstąpiono od pomiaru miernika w zakresie Kancelarii Sejmu i Kancelarii Senatu.

Zadanie 1.3. Obsługa merytoryczna i kancelaryjno-biurowa Prezesa Rady Ministrów, Rady Ministrów i członków Rady Ministrów

Zadanie obejmowało działania związane z zapewnieniem sprawnej i efektywnej obsługi Prezesa Rady Ministrów, Rady Ministrów oraz innych organów opiniodawczo-doradczych i pomocniczych PRM i RM, jak również z tworzeniem i ogłaszaniem prawa. Zadanie wykonywane było m.in. przez przygotowywanie i pozyskiwanie informacji, analiz oraz dokumentów i propozycji decyzji o charakterze strategicznym, a także rozpatrywanie skarg, wniosków i petycji, jak też obsługę prawną Rady Ministrów, Prezesa RM i członków Rady Ministrów. Opracowywane były rządowe projekty ustaw na zasadach i w trybie określonym w regulaminie prac Rady Ministrów, a także stanowiska prawno-legislacyjne do rządowych projektów aktów prawnych. Prowadzono analizy i monitoring wykonania orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego, redagowano i udostępniano Dziennik Ustaw RP oraz Dziennik Urzędowy „Monitor Polski”, jak również zapewniano koordynację procesu legislacyjnego oraz prowadzenie aplikacji legislacyjnej i doskonalenie umiejętności kadr obsługujących organy władzy publicznej. Zadanie dotyczyło także spraw związanych z zarządzaniem korpusem służby cywilnej, zapewnieniem zawodowej, bezstronnej, rzetelnej i politycznie neutralnej kadry urzędników państwowych oraz dążeniem do poprawienia jakości pracy w urzędach administracji rządowej.

Zadanie realizowane było przez **Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, Rządowe Centrum Legislacji**, Centrum Usług Wspólnych, Krajową Szkołę Administracji Publicznej, Ośrodek Studiów Wschodnich im. Marka Karpia oraz Instytut Zachodni im. Zygmunta Wojciechowskiego.

Celami określonym dla zadania były:

- Zapewnienie sprawnej i efektywnej obsługi Prezesa Rady Ministrów, Rady Ministrów oraz innych organów opiniodawczo-doradczych i pomocniczych PRM i RM;
- Zapewnienie zgodności opracowywanych i opiniowanych projektów aktów prawnych z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 1.3. w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	159.438	3.274	168.869	258

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik określony przez Prezesa Rządowego Centrum Legislacji:

Liczba projektów aktów prawnych (ustaw, rozporządzeń RM, Prezesa RM i ministrów) opracowanych lub opiniowanych przez Rządowe Centrum Legislacji (RCL), których niezgodność z Konstytucją nie została stwierdzona przez Trybunał Konstytucyjny w stosunku do liczby wszystkich aktów prawnych tego typu opracowanych lub opiniowanych przez RCL (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	> 98	99,69

Komentarz:

Miernik został zrealizowany w 2016 r. na poziomie wyższym, niż minimalny poziom wyznaczony w planie. Pełnej realizacji wartości miernika służyły: działania usprawniające współpracę Rządowego Centrum Legislacji (RCL) z podmiotami zewnętrznymi w zakresie opracowania i opiniowania aktów prawnych, przedsięwzięcia szkoleniowe, a także monitoring projektów opracowanych lub opiniowanych w Centrum.

Zgodnie z załącznikiem nr 49 „Katalog funkcji, zadań, podzadań i działań na 2016 rok” do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 lipca 2015r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2016, ze względu na charakter zadania publicznego, odstąpiono od pomiaru miernika w zakresie KPRM oraz jednostek podległych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane było również przez:

1. **Centrum Usług Wspólnych**, które w 2016 r. w ramach zadania poniosło koszty w wysokości 50,6 mln zł;
2. **Krajową Szkołę Administracji Publicznej**, które w 2016 r. w ramach zadania poniosło koszty w wysokości 12,7 mln zł;
3. **Ośrodek Studiów Wschodnich im. Marka Karpia**, który w 2016 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 9,3 mln zł;

4. **Instytut Zachodni im. Zygmunta Wojciechowskiego**, który w 2016 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 3,3 mln zł.

Zadanie 1.4. Działalność orzecznicza i obsługa Trybunału Konstytucyjnego

Zadanie obejmowało finansowanie wsparcia działalności orzeczniczej Trybunału Konstytucyjnego (TK) w zakresie m.in. zgodności przepisów prawa uchwalanych przez władzę ustawodawczą oraz wydawanych przez centralne organy państwa, a także jego obsługę techniczną w zakresie organizacyjnym i merytorycznym. Zadanie to ukierunkowane było na poprawę stanu zgodności stanowionego prawa z konstytucją i ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi przez m.in. kontrolę hierarchicznej zgodności aktów prawnych oraz na wzrost sprawności rozpatrywania spraw przesyłanych do Trybunału Konstytucyjnego od uprawnionych podmiotów w procesie kontroli konstytucyjności prawa przy pomocy doskonalenia obsługi merytorycznej i organizacyjnej Trybunału Konstytucyjnego.

Zadanie realizowane było przez **Trybunał Konstytucyjny**.

Celem określonym dla zadania była **poprawa stanu zgodności stanowionego prawa z Konstytucją i ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi (hierarchiczna zgodność aktów normatywnych)**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 1.4. w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	25.140	0	23.819	0

Zgodnie z załącznikiem nr 49 „Katalog funkcji, zadań, podzadań i działań na 2016 rok” do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 lipca 2015r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2016, ze względu na charakter zadania publicznego, odstąpiono od pomiaru miernika w zakresie Trybunału Konstytucyjnego.

Zadanie 1.5.(W) Organizacja i przeprowadzanie wyborów

Realizacja zadania polegała na koordynacji organizacji wyborów przez jednostki Krajowego Biura Wyborczego na szczeblu centralnym oraz delegatury KBW. Realizacja zadania dotyczyła przeprowadzenia wyborów samorządowych w trakcie kadencji i wyborów uzupełniających do Senatu RP. Wiodącym podmiotem w realizacji zadania było Krajowe Biuro Wyborcze.

Zadanie realizowane było przez **Krajowe Biuro Wyborcze**, Ministerstwo Finansów oraz Wojewodów.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie sprawnego i zgodnego z prawem przeprowadzenia wyborów i referendum**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 1.5.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	225.679	0	205.606	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Czas ustalenia wyników głosowania w 95% komisji obwodowych (w godz.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	<19	17

Komentarz:

Zadanie dotyczy wykonania przepisów Konstytucji RP i ma charakter statutowy - bezwzględnie musi być wykonane w określonym terminie i zgodnie z obowiązującym prawem. Wykonanie lub niewykonanie miernika nie przesądza o wykonaniu lub niewykonaniu zadania. Wartość docelowa miernika szacowana jest niezależnie dla każdego roku budżetowego, co pozwala uwzględnić różne rodzaje wyborów, jakie będą przeprowadzone w poszczególnych latach (zakres przedmiotowy zadania, tj. ilość i rodzaj wyborów nie jest w pełni przewidywalny). Wartość miernika „17 godzin” została obliczona na podstawie danych z wyborów i referendum przeprowadzonych w 2016 r., w tym z 350 wyborów samorządowych w trakcie kadencji, a także wyborów uzupełniających do Senatu RP, jako średnia z wyników osiągniętych dla poszczególnych wyborów i referendum, dla których wynik zawierał się w przedziale od 7 do 18 godzin.

Realizacji zadania sprzyjało w 2016 r. wprowadzenie w niektórych akcjach wyborczych testowo systemu wspomagania komisji wyborczych oraz lepsze opanowanie procedur przez organy wyborcze obsługujące akcje wyborcze w wyniku prowadzonych szkoleń dla obsługi informatycznej komisarzy wyborczych.

Na realizację zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej, m.in. na: wybory uzupełniające do Sejmu i Senatu, na wybory samorządowe w trakcie kadencji, a także na niszczenie dokumentów w związku z referendum ogólnokrajowym z 2015 r. oraz z wyborami Prezydenta RP.

Zadanie 1.6. Nadzór nad systemem zamówień publicznych

Realizacja zadania zapewniała kontrolę procesu udzielania zamówień publicznych w zakresie przewidzianym ustawą, co wpływało na skuteczne wykrywanie wszelkich nieprawidłowości oraz zapewniało sprawne funkcjonowanie systemu środków ochrony prawnej. Zadanie obejmowało także upowszechnianie wiedzy z zakresu zamówień publicznych – organizację szkoleń, opracowywanie programów szkoleniowych oraz prowadzenie działalności wydawniczej.

Zadanie realizowane było przez **Urząd Zamówień Publicznych**.

Celem określonym dla zadania było **zwiększanie prawidłowości przestrzegania procedur wydatkowania środków publicznych**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 1.6. w 2016 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	30.954	1.244	29.022	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane był miernik:

Odsetek wszczętych kontroli fakultatywnych, postępowań wyjaśniających oraz udzielonych odpowiedzi w stosunku do liczby wniosków (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	75	94

Komentarz:

Na wartość wykonania miernika w 2016 r. wpływ miały m.in. następujące uwarunkowania:

- mniejsza ilość wniosków o kontrolę, jaka wpłynęła w 2016 r. w stosunku do 2015 r.;
- mniejsza ilość kontroli uprzednich zamówień współfinansowanych ze środków UE (związana z faktem etapu realizacji (wdrażania) programów operacyjnych nowej perspektywy unijnej), co pozwoliło na przeznaczenie większej ilości czasu na rozpatrywanie wniosków o kontrolę;
- wydanie Zarządzenia (Nr 168 z dnia 30 sierpnia 2012 r.) Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych w sprawie zasad postępowania z informacjami o nieprawidłowościach w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, które wprowadziło terminy podejmowania określonych czynności w ramach rozpatrywania wniosków o kontrolę.

Na realizację zadania uruchamiano środki z rezerw celowych przeznaczone m.in. na pokrycie kosztów utrzymania rezultatów projektu e-Katalogi w ramach POIG 7 Oś Priorytetowa „Społeczeństwo informacyjne – budowa elektronicznej administracji”, pokrycie kosztów wykonania formularzy do publikacji ogłoszeń w Biuletynie Zamówień Publicznych (BZP), a ponadto na pokrycie kosztów związanych z nowymi zadaniami w 2016 r. – wynikającymi z rozszerzenia prawa do wniesienia odwołania w postępowaniach o wartości poniżej tzw. progów unijnych.

Zadanie 1.7. Ocena działalności organów administracji publicznej, Narodowego Banku Polskiego oraz jednostek organizacyjnych wydających środki publiczne z punktu widzenia ustawowych kryteriów NIK

Zadanie obejmowało działania służące ocenie sprawności funkcjonowania państwa oraz skuteczności gospodarowania środkami publicznymi przez wskazywanie zagrożeń, nieprawidłowości, nierzetelności i braku uczciwości w wykonywaniu zadań publicznych. Przeznaczeniem tej oceny było zapewnienie jak najlepszego wypełniania przez państwo jego obowiązków wobec obywateli, jak również wzmocnienie dbałości o przestrzeganie prawa i reguł gospodarności.

Zadanie realizowane było przez **Najwyższą Izbę Kontroli**.

Celem określonym dla zadania było **wspieranie działań wpływających na sprawne funkcjonowanie państwa i pozytywne oddziaływanie na skuteczność wykonywania zadań finansowanych ze środków publicznych.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 1.7. w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	270.832	0	267.451	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

- 1) Procent wydatków publicznych poddanych badaniu w danym roku w ramach kontroli wykonania budżetu państwa (w %)**
- 2) Odsetek ocen pozytywnych dysponentów części budżetu państwa, państwowych funduszy celowych, agencji wykonawczych i państwowych osób prawnych objętych w danym roku kontrolą wykonania budżetu państwa (w %)**

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	1) 28 2) ≥75	1) 26,9 2) 83

Komentarz:

Z uwagi na fakt, iż rok 2015 był pierwszym, w którym kontrola budżetowa była prowadzona według zmienionej metodologii (polegającej m.in. na objęciu szczegółową kontrolą oprócz badania wydatków realizowanych przez dysponentów III stopnia także wydatków na dotacje realizowanych przez dysponentów części budżetu państwa), brak było wartości bazowej. W wyniku przeprowadzonej analizy ryzyka wystąpienia nieprawidłowości, zmniejszeniu uległa wartość wydatków na dotacje poddanych badaniu u dysponentów części budżetu państwa, przy jednoczesnym zwiększeniu liczby jednostek wykorzystujących te dotacje. Natomiast w przypadku drugiego z mierników monitorującego „Odsetek ocen pozytywnych dysponentów części budżetu państwa, państwowych funduszy celowych, agencji wykonawczych i państwowych osób prawnych objętych w danym roku kontrolą wykonania budżetu państwa” w 2016 roku uzyskano korzystny wynik, który ukształtował się na poziomie 8 pp. powyżej minimalnego pułapu założonego na etapie planu.

Zadanie 1.8. Ochrona wolności słowa, prawa do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i telewizji

Zadanie realizowało działania Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji (KRRiT), które wynikają z art. 6 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji. Zadanie dotyczyło wydawania rozstrzygnięć w sprawach koncesji na rozpowszechnianie programów, sprawowana była kontrola działalności nadawców publicznych i koncesjonowanych, jak również opiniowane były projekty aktów prawnych. Prowadzone były też rejestry programów rozpowszechnianych wyłącznie w sieciach teleinformatycznych oraz rozprowadzanych w sieciach operatorów telekomunikacyjnych. W ramach zadania określano opłaty abonamentowe oraz podział wpływów z tych opłat między spółki publicznego radia i telewizji. Ponadto, prowadzone były postępowania i wydawane decyzje administracyjne w przedmiocie umorzenia lub rozłożenia na raty zaległości we wnoszeniu opłat abonamentowych rtv, realizowane na podstawie zapisów art. 9 i 10 ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych.

Zadanie realizowane było przez **Krajową Radę Radiofonii i Telewizji**.

Celami określonymi dla zadania były:

- Zapewnienie odbiorcom dostępu do pluralistycznej oferty, swobody wypowiedzi oraz debaty publicznej w mediach;
- Wsparcie rozwoju cyfrowej telewizji naziemnej oraz konwersji cyfrowej radia;
- Zapewnienie nadzoru regulacyjnego mediów publicznych.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 1.8. w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	29.253	0	24.716	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba skarg dotyczących naruszeń swobody wypowiedzi i debaty publicznej oraz pluralizmu w mediach w odniesieniu do liczby wszystkich skarg wpływających do KRRiT (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	115/2.300	293/1.324
Komentarz: Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji (KRRiT) jest organem Konstytucyjnym Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z zapisami art. 6 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji KRRiT stoi na straży wolności słowa w radiu i telewizji, samodzielności nadawców i interesów odbiorców oraz zapewnia otwarty i pluralistyczny charakter radiofonii i telewizji. Na wynik wartości miernika w 2016 r. wpływ miały: intensyfikacja debaty publicznej oraz wzrost zainteresowania odbiorców debatą publiczną (zauważalna tendencja wzrostowa oglądalności i słuchalności audycji informacyjnych i publicystycznych). W zakresie działań na rzecz zapewnienia		

odpowiedniej wartości miernika organizowane były spotkania KRRiT z nadawcami programów, a także wykorzystywano instrumenty prawne wskazane w ustawie o radiofonii i telewizji.

Stopień realizacji zadań określonych w Strategii Regulacyjnej oraz w Planie Pracy KRRiT i Biura KRRiT w obszarze rozwoju cyfrowej telewizji naziemnej oraz konwersji cyfrowej radia (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	89	100
Komentarz: <p>Działania główne planowane do realizacji w okresie sprawozdawczym, przyjęte zostały w Planie pracy KRRiT i Biura KRRiT na 2016 r. Zadania te dotyczyły między innymi obszaru rozwoju cyfrowej telewizji naziemnej oraz konwersji cyfrowej radia (cyfryzacji radia). Na realizację zadania wpływ miały m.in. zewnętrzne uwarunkowania o charakterze społeczno – ekonomicznym. W 2016 r. wskaźnik został wykonany na poziomie wyższym od planowanego. Telewizja i radio cyfrowe są jednym z filarów, na których ma być budowane społeczeństwo informacyjne i gospodarka oparta na wiedzy. Korzyściami dla odbiorców jest większa ilość programów i lepsza jakość ich obrazu oraz dźwięku.</p>		

Stopień realizacji zadań określonych w Strategii Regulacyjnej oraz w Planie Pracy KRRiT i Biura KRRiT w obszarze nadzoru regulacyjnego mediów publicznych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	100	100
Komentarz: <p>Miernik dotyczy zadań głównych, planowanych do realizacji w okresie sprawozdawczym, które przyjęte zostały w Planie pracy KRRiT i Biura KRRiT na 2016 r. Zadania te dotyczyły między innymi: demokratyzacji i podnoszenia jakości mediów, zapewnienia odbiorcom dostępu do otwartej, pluralistycznej i zróżnicowanej oferty programowej, cyfryzacji radia, wspierania i nadzorowania mediów publicznych w spełnianiu nałożonych na nie obowiązków w związku z pełnieniem misji publicznej. W 2016 r. osiągnięto pełny poziom realizacji zadań nałożonych na KRRiT i Biura KRRiT poprzez zapisy ww. dokumentów.</p>		

Zadanie 1.9. Działalność ustawowa Instytutu Pamięci Narodowej

Zadanie dotyczyło upowszechniania wiedzy o najnowszej historii Polski i ścigania zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. Realizacja zadania polegała w głównej mierze na: gromadzeniu, przechowywaniu, zabezpieczaniu, opracowaniu, ewidencjonowaniu, jak również digitalizacji oraz udostępnianiu materiałów archiwalnych, prowadzeniu postępowań w sprawie zbrodni nazistowskich, komunistycznych i innych przestępstw stanowiących zbrodnie przeciwko pokojowi, ludzkości lub zbrodnie wojenne, popełnionych na osobach narodowości polskiej lub obywatelach polskich innych narodowości w okresie od 1 września 1939 r. do 31 lipca 1990 r. Przygotowywano i publikowano także informacje dotyczące funkcjonariuszy organów bezpieczeństwa państwa, osób rozpracowywanych,

funkcjonariuszy państwowych i partyjnych w latach 1944-1990 oraz osób publicznych, prowadzono rejestr oświadczeń lustracyjnych, przygotowywano i prowadzono postępowania lustracyjne. Prowadzona była także działalność edukacyjna, badawcza, wydawnicza, wystawiennicza, dokumentacyjna i popularyzatorska.

Zadanie realizowane było przez **Instytut Pamięci Narodowej – Komisję Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu**.

Celem określonym dla zadania było **upowszechnianie wiedzy o najnowszej historii Polski na podstawie zgromadzonego materiału archiwalnego i ściganie zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 1.9. w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	262.814	0	261.024	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Liczba przedsięwzięć zrealizowanych w ciągu roku do przedsięwzięć zaplanowanych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	100	118,14

Komentarz:

W zakresie działalności realizowanej przez Instytut Pamięci Narodowej – Komisję Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (IPN - KŚZpNP) w 2016 r. upowszechniano wiedzę na temat roli Polski w historii XX wieku we współpracy z partnerami zewnętrznymi i instytucjami zagranicznymi. Propagowano wiedzę o najnowszej historii Polski (m. in. poprzez poszukiwanie nieznanych miejsc pochówku ofiar terroru komunistycznego, portale edukacyjne, działalność wydawniczą - publikacje i gry edukacyjne, dodatki do gazet, wystawy, konferencje, konkursy historyczne). Publikowano informacje w BIP dotyczące osób pełniących funkcje publiczne, osób rozpracowywanych, a także osób, które były funkcjonariuszami organów bezpieczeństwa państwa, funkcjonariuszami państwowymi oraz partyjnymi z lat 1944-1990.

Wartość miernika wyliczona dla 2016 r. odzwierciedla zwiększenie się liczby przedsięwzięć realizowanych przez IPN (w porównaniu z działaniami zaplanowanymi), przez które należy rozumieć m.in.:

- uporządkowane i opracowane dokumenty udostępnione w postaci cyfrowej;
- postępowania zakończone przez prokuratora IPN;
- przeprowadzone weryfikacje lustracyjne osób;
- zrealizowane przedsięwzięcia edukacyjne, wystawiennicze, badawcze oraz dokumentacyjne;

Zadanie wykonano w 2016 r. na poziomie znacznie wyższym od zaplanowanego – do dobrego wyniku przyczyniły się:

- wzrost liczby wniosków o udostępnienie dokumentów złożonych przez wnioskodawców wszystkich kategorii;
- wzrost liczby zainicjowanych i zakończonych procedur weryfikujących prawdziwość oświadczeń lustracyjnych niewymagających skomplikowanych czynności prokuratorskich;
- realizacja działań cyklicznych przybliżających rocznice historyczne (m.in. Poznański Czerwiec 1956, 35-ta rocznica wprowadzenia stanu wojennego), akcje edukacyjno-informacyjne, wydawanie materiałów informacyjnych do prasy;
- realizacja niektórych działań we współpracy z podmiotami zewnętrznymi (m. in. z Muzeum Powstania Warszawskiego, Fundacją Wolność i Demokracja, Fundacją Wspólnota Pokoleń, Archiwum Państwowym, Zamkiem Królewskim oraz Uniwersytetem Stefana Kardynała Wyszyńskiego) oraz udział w projektach zewnętrznych (m.in. międzynarodowa konferencja „Need to know The Human Element in Intelligence”, Piknik Edukacyjny Tropem Wilczym – bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych).

Zadanie 1.10. Weryfikacja gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego

Zadanie obejmowało przedsięwzięcia z zakresu nadzoru i kontroli nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego w zakresie spraw finansowych, kontroli gospodarki finansowej oraz zamówień publicznych w jednostkach samorządu terytorialnego. W wyniku podejmowania czynności kontrolnych w zakresie określonym ustawą o regionalnych izbach obrachunkowych, weryfikowana była poprawność gospodarki finansowej podmiotów kontrolowanych, a ich wyniki były publikowane.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji**.

Celem określonym dla zadania była **poprawa jakości funkcjonowania JST w zakresie gospodarki finansowej**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 1.10. w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	120.793	0	121.420	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Liczba podmiotów objętych weryfikacją gospodarki finansowej w wyniku postępowania kontrolnego (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	1.232	1.284

Komentarz:

Na wyższe wykonanie miernika wpływ miało w 2016 r. zwiększenie liczby podmiotów objętych kontrolą, które wynikało z przeprowadzenia liczby kontroli doraźnych i problemowych. Przekroczenie wartości planowanej wynika z tego, że w planie kontroli nie są ujmowane kontrole doraźne z uwagi

na ich charakter (w planie ujmowane są tylko kontrole kompleksowe i problemowe). Objęcie kontrolą zwiększonej liczby podmiotów ma na celu dostarczenie skontrolowanym jednostkom informacji zwrotnej o rodzajach, rozmiarach i przyczynach nieprawidłowości, co w konsekwencji umożliwia ich usunięcie i zabezpiecza realizację założonego celu. Poprzez kontrole oraz dzięki działalności szkoleniowej na rzecz jednostek samorządu terytorialnego poprawia się funkcjonowanie kontrolowanych jednostek.

W ramach zadania wykorzystywano środki z rezerw celowych przeznaczone na termomodernizację budynków biurowych.

Zadanie 1.11. Statystyka publiczna

Zadanie ukierunkowane było na zapewnienie dostarczania zgodnych z potrzebami użytkowników rzetelnych, obiektywnych i systematycznych informacji o sytuacji gospodarczej, demograficznej, społecznej i środowiska naturalnego kraju. Jego realizacja polegała na zbieraniu, gromadzeniu i przechowywaniu danych statystycznych oraz opracowywaniu wyników informacji statystycznych – w oparciu o spójną metodologię badań statystycznych w ramach Europejskiego Systemu Statystycznego. Działania w tym obszarze zapewniały upowszechnianie wiedzy o zjawiskach i procesach objętych badaniami statystycznymi oraz funkcjonowanie rejestrów urzędowych dotyczących podmiotów gospodarki narodowej i podziału terytorialnego kraju. Prowadzone były także prace naukowo-badawcze i szkoleniowo-edukacyjne, wspomagające działalność służb statystyki publicznej.

Zadanie realizowane było przez **Główny Urząd Statystyczny** oraz Centrum Badań i Edukacji Statystycznej GUS.

Celami określonymi dla zadania były:

- Dostarczanie zgodnych z potrzebami użytkowników rzetelnych, obiektywnych i systematycznych informacji o sytuacji gospodarczej, demograficznej, społecznej i środowiska naturalnego kraju;
- Tworzenie i aktualizacja centralnej, elektronicznej bazy informacji o podmiotach gospodarki narodowej oraz zapewnienie jednolitego sposobu kodowania obiektów terytorialnych w celu wykorzystania w innych rejestrach publicznych i systemach informacyjnych administracji publicznej.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 1.11. w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	416.144	9.046	409.652	95

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Wskaźnik realizacji krajowych zobowiązań Prezesa GUS dotyczących publikowania „Komunikatów i obwieszczeń Prezesa GUS” oraz międzynarodowych transmisji danych do Eurostatu, wynikających z zapisów ustawowych i aktów prawnych UE (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	100	100
Komentarz: Wartość miernika dla zadania została zrealizowana w 2016 r. zgodnie z założonym planem. Uwarunkowaniami realizacji zadania były zobowiązania Prezesa GUS na podstawie odrębnych aktów prawnych do ogłaszania podstawowych wielkości i mierników, udostępnianie i rozpowszechnianie wynikowych informacji statystycznych, bieżąca analiza społeczno-gospodarcza kraju.		

Kompletność rejestrów urzędowych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	100	100
Komentarz: Wartość miernika dla zadania została zrealizowane w 2016 r. zgodnie z przyjętym planem. Uwarunkowaniami realizacji zadania były terminowa realizacja wniosków aktualizujących „Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej” (REGON) składanych przez podmioty oraz generowanych w oparciu o dane administracyjne, a także terminowe i poprawne wprowadzanie zmian w systemach „Krajowego Rejestru Urzędowego Podziału Terytorialnego Kraju” (TERYT).		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane było również przez Centrum Badań i Edukacji Statystycznej GUS, które w 2016 r. w ramach zadania poniosło koszty w wysokości 5,7 mln zł.

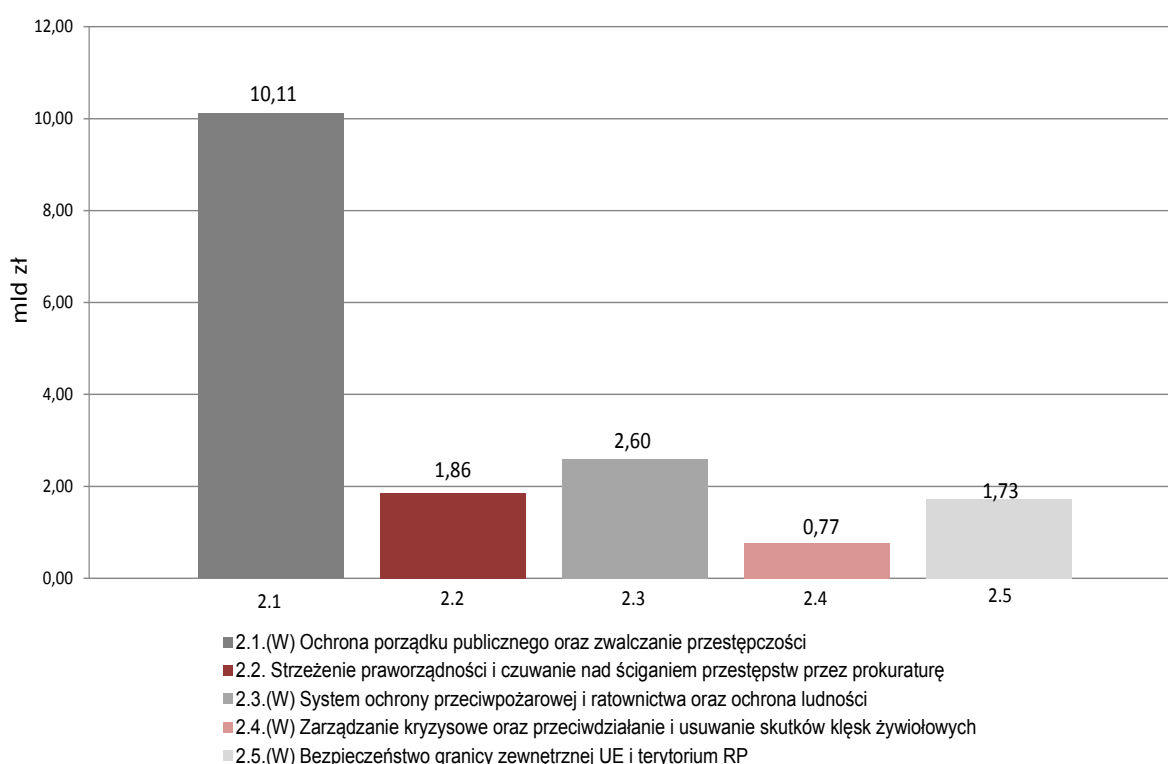
Funkcja 2.

Bezpieczeństwo wewnętrzne i porządek publiczny

W ramach funkcji ujęte zostały działania służb państwowych na rzecz zapobiegania i zmniejszania przestępczości i zagrożeń terrorystycznych, a także zapewnienia bezpieczeństwa granicy zewnętrznej Unii Europejskiej i terytorium RP oraz zapobiegania i łagodzenia skutków katastrof naturalnych oraz spowodowanych działalnością człowieka. Prowadzona jest również działalność w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz działania ratownicze na wodzie i w terenie górskim.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 2. w 2016 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **17.064.258 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 16.571 tys. zł.

Wykres 2: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celem funkcji przyjętym w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2016-2019 była **poprawa funkcjonowania służb bezpieczeństwa powszechnego i porządku publicznego**.

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji przyjęto następujące mierniki:

- Wskaźnik wykrywalności przestępstw ogółem – jego wykonanie w 2016 r. wyniosło 67,75%, wobec poziomu co najmniej 68,00% przyjętego w planie;
- Średni czas oczekiwania na podjęcie interwencji podmiotów ratowniczych Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego od momentu przyjęcia zgłoszenia – wartość

wykonania miernika w 2016 r. wyniosła 10 min 7 sek., wobec zaplanowanej na poziomie 9 minut 30 sek.;

- Wskaźnik sprawności funkcjonowania systemu zintegrowanego zarządzania granicą – wartość miernika w 2016 r. zaplanowano na poziomie 87%, natomiast wykonanie wyniosło 90%.

Zadanie 2.1.(W) Ochrona porządku publicznego oraz zwalczanie przestępczości

Zadanie dotyczyło zapewnienia przez państwo bezpieczeństwa obywateli, w związku z czym obejmowało bardzo szeroki zakres działalności państwa ukierunkowanej na ochronę porządku publicznego – życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi działaniami naruszającymi te dobra, a jednocześnie – mającej na celu zwalczanie przestępczości. Realizowane były czynności (m.in. polegające na wykonywaniu służby prewencyjnej – patrolowej i obchodowej), pozwalające na zapewnienie spokoju w miejscach publicznych oraz w środkach publicznego transportu, w ruchu drogowym i na wodach przeznaczonych do powszechnego korzystania. Prowadzono działania mające na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym, przetwarzanie i przekazywanie informacji kryminalnych uprawnionym podmiotom, a także koordynację działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa powszechnego w porządku publicznym, w tym współpracę z policjami innych państw oraz organizacjami międzynarodowymi (m.in. z organami Unii Europejskiej). Zadanie obejmowało także wykrywanie, zwalczanie i zapobieganie przestępczości i korupcji, w tym przestępczości zorganizowanej o zasięgu krajowym i międzynarodowym oraz zagrożeń terrorystycznych. Ponadto zapewniano bezpieczeństwo najważniejszych osób, obiektów i urządzeń w państwie, konwojowanie oraz nadzór nad zatrzymanymi, a także stosowanie zabezpieczeń policyjnych, jak też poszukiwanie osób zaginionych oraz przeciwdziałanie handlowi ludźmi.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji**, Ministerstwo Cyfryzacji, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Wojewodów, Centrum Usług Logistycznych, Fundusz Wsparcia Policji oraz Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie bezpieczeństwa obywateli**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 2.1.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	9.987.189	50.414	10.101.063	7.821

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Średniookresowy wskaźnik zagrożenia

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	194	168,2

Komentarz:

Jednostką miary wartości miernika jest średnia (w danym okresie) liczba przestępstw na 100 tys. ludności. Wartość wykonania miernika uzyskana w 2016 r. jest wynikiem pozytywnym. Niewątpliwie jednym z czynników mających wpływ na wartość miernika był spadek liczby przestępstw stwierdzonych ogółem o 6,6 %, w stosunku do roku 2015.

W 2016 r. odnotowano spadek liczby stwierdzonych przestępstw kryminalnych o 6,3%. W zakresie przestępczości kryminalnej w 2016 r. odnotowano m.in. mniej przestępstw rozbójniczych o 5,7%, kradzieży z włamaniem o 15,6% i kradzieży cudzej rzeczy o 12,9% (zgodnie z danymi z Biuletynu Informacyjnego generowanego na podstawie danych z Krajowego Systemu Informacyjnego Policji (KSIP) zliczone wg jednostek organizacyjnych Policji). Zagrożenie zdecydowanie spadło, co może świadczyć o prawidłowym wykonywaniu ustawowych zadań przez Policję. Do wyniku przyczyniły się m.in.: efektywna realizacja zadań o charakterze prewencyjnym i wykrywczym, spadek liczby przestępstw stwierdzonych, a także pozytywne przemiany w świadomości społeczeństwa.

Na realizację zadania uruchamiano środki z rezerw celowych przeznaczone m.in. na kontynuację zadań inwestycyjnych związanych z budownictwem, realizację projektów pod tytułem "Zwalczanie handlu ludźmi - wsparcie służb policyjnych obwodu wołyńskiego" oraz "Reagowanie służb na miejscu zdarzenia o charakterze terrorystycznym CBRN", zakup systemu rozpoznawania miejsca prowadzenia działań antyterrorystycznych dla Biura Operacji Antyterrorystycznych KGP, wyposażenia dla zespołów do spraw zwalczania Aktów Terroru Kryminalnego wybranych komend wojewódzkich Policji w związku z realizacją „Narodowego Programu Antyterrorystycznego na lata 2015-2019”, na zakup samochodów oraz dostępu do serwisu internetowego w celu zapewnienia skutecznego zwalczania przemytu i podrabiania wyrobów tytoniowych (dla jednostek terenowych Policji reprezentowanych przez Biuro Kryminalne KGP oraz Centralne Biuro Śledcze Policji), na uregulowanie zobowiązań Skarbu Państwa w zakresie wydatków osobowych niezaliczanych do uposażeń wypłacanych funkcjonariuszom, m.in.: na wypłaty równoważnika pieniężnego za brak lokalu mieszkalnego i pomocy mieszkaniowej dla funkcjonariuszy Policji oraz w zakresie wydatków bieżących Policji z tytułu zakupu paliw.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Centrum Usług Logistycznych**, które w 2016 r. w ramach zadania poniosło koszty w wysokości 38,3 mln zł;
2. **Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego**, z którego w 2016 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 1,9 mln zł;
3. **Funduszu Wsparcia Policji**, z którego w 2016 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 72,9 mln zł.

Zadanie 2.2. Strzeżenie praworządności i czuwanie nad ściganiem przestępstw przez prokuraturę

Zadanie obejmuje działalność prokuratury, gwarantującej bezpieczeństwo państwa i obywateli. W szczególności realizacja tego zadania dotyczyła nadzorowania lub prowadzenia postępowań przygotowawczych w sprawach karnych, udziału w postępowaniach przed sądami i Trybunałami, w tym – w zakresie zwalczania przestępczości zorganizowanej, jak też (w przypadkach określonych w przepisach ustawowych) inicjowania udziału prokuratora w postępowaniach cywilnych i administracyjnych. Działalnością ujętą w ramach zadania było też wykonywanie kompetencji Prokuratora Generalnego. W szczególności, w ramach zadań Prokuratora Generalnego prowadzona była koordynacja, monitoring i nadzór nad postępowaniem przygotowawczym.

Zadanie realizowane było przez **Prokuraturę Krajową** i Ministerstwo Obrony Narodowej.

Celem określonym dla zadania było **zagwarantowanie bezpieczeństwa państwa i obywateli**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 2.2. w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.835.996	255	1.856.934	77

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Wskaźnik pozostałości spraw karnych

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	0,95	1,21

Komentarz:

Uwarunkowaniami realizacji zadania są: wpływ spraw karnych w okresie sprawozdawczym, stopień skomplikowania prowadzonych i nadzorowanych postępowań, zmienność przepisów prawa.

W 2016 r. na wartość wykonania miernika w szczególności wpływ miały takie czynniki jak:

- zwiększony wpływ spraw do prokuratury;
- zintensyfikowanie działań nadzorczych (podejmowanie niezasadnie umorzonych lub zawieszonych postępowań);
- zmiany strukturalne prokuratury związane z jej reformą, (wejście w życie ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze);
- zmiany ustawy procesowej kodeksu postępowania karnego.

Na realizację zadania uruchamiano środki z rezerwy ogólnej przeznaczone m.in. na zakup sprzętu komputerowego i urządzeń drukujących na potrzeby Prokuratur Regionalnych oraz Wydziałów zamiejscowych Departamentu ds. Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej oraz zakup samochodów osobowych. Uruchomiono także środki z rezerwy celowej przeznaczone na częściowe pokrycie kosztów nabycia dwóch nieruchomości.

Zadanie 2.3.(W) System ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa oraz ochrona ludności

W ramach zadania realizowanego przez jednostki Państwowej Straży Pożarnej oraz organizacje społeczne wykonujące swoje kompetencje na podstawie ustawy o stowarzyszeniach (jednostki OSP, TOPR, GOPR, WOPR itp.) prowadzona była działalność w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz działania ratownicze na wodzie i w terenie górskim na obszarze całego kraju. W szczególności zapewniano funkcjonowanie systemu ratowniczego i gaśniczego, do czego niezbędne były: koordynacja działań związanych z ochroną przeciwpożarową, wykonywanie interwencji ratowniczo-gaśniczych, przygotowanie zawodowe na potrzeby ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa, a ponadto zagwarantowanie optymalizacji organizacji sieci Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Zapewnianie gotowości do zapobiegania (rozpoznawanie i przeciwdziałanie) zagrożeniom pożarowym oraz poważnym awariom przemysłowym uzupełniało propagowanie ochrony przeciwpożarowej. Jednocześnie w zadanie wpisywała się Obrona Cywilna, prowadząca m.in. szkolenia i akcje informacyjne z zakresu obrony cywilnej.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji**, Wojewodów, Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej.

Celem określonym dla zadania było **zwiększenie sprawności interwencji ratowniczych jednostek ochrony przeciwpożarowej tworzących Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 2.3.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	2.561.570	2.191	2.598.640	35

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Odsetek interwencji ratowniczych, w których jednostka Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego dotarła na miejsce zdarzenia w czasie krótszym niż 15 minut (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	87,72	90,20
Komentarz Na wyniki zadania co roku wpływ mają ogólne uwarunkowania m.in. stan organizacyjny i rozmieszczenie jednostek Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (KSRG) gotowych do podjęcia działań ratowniczych oraz stan i ilość wyposażenia technicznego w odniesieniu do przyjętych normatywów sprzętu, a także skuteczna, wyszkolona i przygotowana do realizacji działań ratowniczo-gaśniczych kadra Państwowej Straży Pożarnej (PSP). Na pozytywny wynik zadania w 2016 r. wpływ w szczególności miały: – stałe utrzymywanie minimalnych stanów osobowych w jednostkach ratowniczo-gaśniczych		

(JRG) PSP;

- systematyczny wzrost liczby jednostek ochotniczych straży pożarnych (OSP) włączonych do KSRG oraz poprawa wyposażenia i dyspozycyjności jednostek OSP (bezpośrednio wpływało na wzrost liczby zdarzeń, do których jednostka KSRG dotarła w czasie krótszym niż 15 minut). W 2016 roku do KSRG zostało włączonych 114 jednostek OSP i wyłączone zostały 4 jednostki OSP. Stan na 31 grudnia 2016 r. wyniósł 4.306 jednostek. Jednocześnie należy zauważyć, że proces włączania kolejnych jednostek OSP jest w pewnym stopniu inicjowany przez administrację lokalną odpowiedzialną za bezpieczeństwo regionu obszaru, które są w stanie zdefiniować na podstawie analiz zdarzeń obszary wymagające rozbudowania lub zmodernizowania zasobów ratowniczych KSRG;
- poprawa stanu organizacyjno-technicznego i gotowości jednostek KSRG do podjęcia działań ratowniczych. Parametr ten jest również zależny od liczby jednostek KSRG zabezpieczających analizowany obszar oraz ich rozmieszczenie. Istotne znaczenie miała poprawa stanu technicznego pojazdów ratowniczo-gaśniczych jednostek PSP oraz zmniejszenie braków w stosunku do stanu normatywnego wyposażenia;
- sporządzanie analiz działań ratowniczych na terenie kraju, co pozwoliło na: standaryzację (w granicach możliwości) sposobu oceny działań, wdrożenie mechanizmu weryfikacji i aktualizacji przyjętych zasad i procedur, wdrożenia systemu oceny efektywności rozwiązań organizacyjnych, zmniejszenie ryzyka popełniania błędów podczas prowadzonych działań ratowniczych.

Jednocześnie w 2016 r. nastąpił znaczny wzrost ogółu interwencji podmiotów ratowniczych KSRG (o 40% w stosunku do roku poprzedzającego) związanych z likwidacją skutków intensywnych opadów deszczu, które nie wiążą się bezpośrednio z ratowaniem życia i zdrowia, wobec czego były one realizowane w drugiej kolejności (często wiele godzin) po realizacji zgłoszeń priorytetowych – tj. po interwencjach ratunkowych. Przyczyniło się to do znacznego wydłużenia średniego czasu oczekiwania na podjęcie interwencji.

Na realizację zadania wykorzystano środki z rezerwy celowej przeznaczone m.in. na zakup samochodów ratowniczo-gaśniczych oraz pożarniczego, specjalistycznego kontenera, a także doposażenie oraz wymianę sprzętu zniszczonego lub uszkodzonego podczas działań ratowniczych związanych z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej**, z którego w 2016 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 34,9 mln zł.

Zadanie 2.4.(W) Zarządzanie kryzysowe oraz przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych

W tym obszarze ujęto działalność państwa polegającą na koordynacji działań administracji rządowej i samorządowej mających na celu przeciwdziałanie wystąpieniu skutków klęsk żywiołowych oraz ich usuwanie, wspieranie j.s.t. w zakresie odbudowy komunalnej infrastruktury technicznej zniszczonej w wyniku klęsk żywiołowych oraz zapewnienie ochrony przeciwpowodziowej. W szczególności zadanie dotyczyło działań na rzecz zapewnienia siatki bezpieczeństwa, spójnego obiegu informacji, planowania i koordynacji działań na poziomie krajowym i wojewódzkim w zakresie zarządzania kryzysowego. Ponadto, prowadzone było usprawnianie łączności służb ratowniczych w celu uzyskania optymalnych warunków technicznych i organizacyjnych, związanych z eksploatacją sieci komunikacyjnych służb ratowniczych. W ramach zadania ujęto funkcjonowanie i rozwój systemu

powiadamiania ratunkowego (numer 112), nadzór nad tym systemem, jak również nad systemem wspomagania dowodzenia państwowego ratownictwa medycznego.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji**, Wojewodów i Fundusz Wsparcia Policji.

Celami określonymi dla zadania były:

- Usuwanie skutków klęsk żywiołowych oraz zrealizowanie do 2020 roku programów mających na celu zapobieganie ich wystąpieniu;
- Zapewnienie spójnego obiegu informacji, planowania i koordynacji działań na poziomie krajowym w zakresie zarządzania kryzysowego.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 2.4.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	266.988	273	767.745	7

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Ilość zrealizowanych przez podmioty publiczne zadań związanych z usuwaniem lub przeciwdziałaniem skutkom klęsk żywiołowych oraz ilość dofinansowanych podmiotów prywatnych poszkodowanych w wyniku działania żywiołu (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	2.850	2.887

Komentarz:

Na wyższe wykonanie wartości miernika w 2016 r. wpłynęły nieprzewidywane czynniki, takie jak wystąpienie huraganowych wiatrów i ulewnych deszczy, które spowodowały podtopienia i straty w budynkach mieszkalnych, co skutkowało większą, niż przewidywano na etapie planu, pomocą skierowaną do podmiotów prywatnych (osób fizycznych). Ponadto, powstały oszczędności przetargowe w ramach realizowanych zadań infrastrukturalnych, umożliwiające dofinansowanie większej liczby zadań niż przewidywano. Realizację zadania w 2016 r. ocenia się pozytywnie, m.in. dzięki lepszemu skoordynowaniu działań związanych z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych i im przeciwdziałaniem (w szczególności dotyczy to programów przeciwpowodziowych).

Minister właściwy do spraw administracji dysponuje rezerwą celową na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych cz. 83 poz. 4, z której udzielane są dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego na usuwanie skutków klęsk żywiołowych, zasiłki celowe dla rodzin poszkodowanych w wyniku działania żywiołu oraz finansowane są programy przeciwpowodziowe. Ze środków z rezerwy celowej finansowano też działania związane z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń.

Stopień wdrożenia systemu zarządzania kryzysowego do działań administracji rządowej (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	≥ 52	56
<p>Komentarz:</p> <p>Wynik dla 2016 r. tj. ≥ 52% dotyczy skali, która powinna osiągnąć wartość 100% do roku 2020. Proces wdrożenia systemu zarządzania kryzysowego do działań administracji rządowej przebiega etapowo, w sposób zgodny z przewidzianym w momencie ustanowienia metody liczenia wskaźnika. Pozytywne odchylenie wartości miernika wynikało ze zwiększonej liczby działań związanych z procesem zatwierdzania planów ochrony obiektów infrastruktury krytycznej. Prace te są następstwem następujących czynników zewnętrznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w związku ze zmianą kryteriów identyfikacji Infrastruktury Krytycznej (IK), wynikającą z aktualizacji Narodowego Programu Ochrony Infrastruktury Krytycznej (NPOIK), nastąpiły działania związane z weryfikacją i aktualizacją dotychczasowych planów; – ze względu na zmianę przepisów pojawiły się obowiązki sporządzenia planów dla nowych podmiotów; – z uwagi na procesy konsolidacyjne (łączenie pojedynczych obiektów w systemie) koniecznym było prowadzenie procesu weryfikacji dotychczasowych planów. <p>Na realizację zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej przeznaczone na zabezpieczenie organizacji Światowych Dni Młodzieży.</p>		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Fundusz Wsparcia Policji**, z którego w 2016 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 16,3 tys. zł.

Zadanie 2.5.(W) Bezpieczeństwo granicy zewnętrznej UE i terytorium RP

ZADANIE PRIORYTETOWE

W zakresie zadania znajdują się dwa powiązane ze sobą rodzaje działalności państwa związane zarówno z zapewnieniem bezpieczeństwa granic jak i terytorium Polski. Pierwszym jest ochrona granicy państwowej, będącej jednocześnie zewnętrzną granicą Unii Europejskiej, przy jednoczesnym sprawnym wykonywaniu odprawy granicznej. W ramach zadania zwalczano przestępstwa i wykroczenia, których ściganie ustalono jako właściwość Straży Granicznej. W szczególności realizacja zadania dotyczyła działań instytucji publicznych, takich jak: rozbudowa systemu ochrony granicy państwowej przy wykorzystaniu stacjonarnych i mobilnych urządzeń nadzoru, utrzymania sprawności sprzętu wykorzystywanego dla kontroli granic oraz utrzymania, modernizacji i rozbudowy przejść granicznych. W zakresie drugiego z rodzajów działalności ujętych w zadaniu – jako bardzo ważne w związku z narastającym napływem uchodźców – prowadzono realizację polityki migracyjnej i azylowej oraz sprawy cudzoziemców. Zapewniano m.in. koordynację działań dotyczących migracji, ocenę legalności pobytu cudzoziemców, a także pomoc socjalną

udzielaną cudzoziemcom, funkcjonowanie struktury migracyjno-azylowej, jak też prowadzenie postępowań w sprawach cudzoziemców.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji**, Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, Wojewodów, Fundusz Wsparcia Straży Granicznej, Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego.

Celem określonym dla zadania było **zwiększenie sprawności zapewnienia bezpieczeństwa zewnętrznej granicy UE i terytorium RP**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 2.5.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.655.919	7.493	1.723.305	8.631

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Wskaźnik sprawności funkcjonowania systemu zintegrowanego zarządzania granicą i migracjami (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	87	90

Komentarz:

Miernik do zadania odzwierciedla graniczno-migracyjny charakter formacji. Zbudowany jest z mierników częściowych do podzadań i działań, które umożliwiają syntetyczną ocenę działań Straży Granicznej (SG) związanych z ochroną granicy państwowej, kontrolą ruchu granicznego na odcinku granicy zewnętrznej UE oraz kontrolą legalności pobytu i pracy cudzoziemców przebywających na terytorium RP oraz stopniem wyszkolenia funkcjonariuszy pełniących służbę.

W 2016 r. miały miejsce pozytywne odchylenia części składowych miernika do funkcji, w wyniku czego wartość tego miernika osiągnęła wyższą wartość niż planowano. Wpływ na to miały wyższe wartości mierników częściowych:

- pionu granicznego związanego ze skuteczniejszym zabezpieczeniem granicy zewnętrznej przy wykorzystaniu stacjonarnych i mobilnych systemów nadzoru (sprawniejszy sprzęt lotniczy, doposażenie i zakup systemów optoelektronicznych);
- pionu cudzoziemców wynikające z wysokiej wykonalności decyzji o opuszczeniu terytorium RP przez cudzoziemców, skuteczniejsze rozpoznanie przed kontrolą związaną z legalnością pobytu cudzoziemców oraz wzrost ilości zdarzeń związanych z nielegalną migracją, a także skuteczniejsza współpraca z placówkami dyplomatycznymi, instytucjami oraz służbami migracyjnymi innych państw, która wpływa na skuteczniejszą organizację powrotów cudzoziemców;
- pionu kadr i szkolenia zmiany spowodowane zwiększeniem liczby uczestników szkoleń w stosunku do planowanych pierwotnie potrzeb.

Na realizację zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej przeznaczone m.in. na Europejski Fundusz Powrotów Imigrantów (IOM), zwalczanie zagrożeń w komunikacji lotniczej,

na zapobieganie i walkę z przestępczością, na rozbudowę oraz wdrożenie systemu obsługi cudzoziemców w ramach Centralnej Bazy Danych (CBD) SG, wzmocnienie współpracy z Państwami Członkowskimi oraz Państwami Trzecimi w zakresie identyfikacji i powrotów, infrastrukturę i procedury azylowe, organizowanie powrotów przymusowych cudzoziemców, a także na działania związane z wizytą Ojca Świętego podczas Światowych Dni Młodzieży (ŚDM), zakup samochodów, sprzętu na potrzeby skutecznego zwalczania przemytu i podrabiania wyrobów tytoniowych, dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, jak też na podniesienie kwalifikacji zawodowych oraz poszerzenie wiedzy funkcjonariuszy SG i PSP w zakresie energetyki jądrowej, a ponadto – wspieranie rozwoju Policji Granicznej Mołdawii.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Modernizacji Bezpieczeństwa Publicznego**, z którego w 2016 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 3,8 mln zł;
2. **Fundusz Wsparcia Straży Granicznej**, z którego w 2016 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 1,8 mln zł.

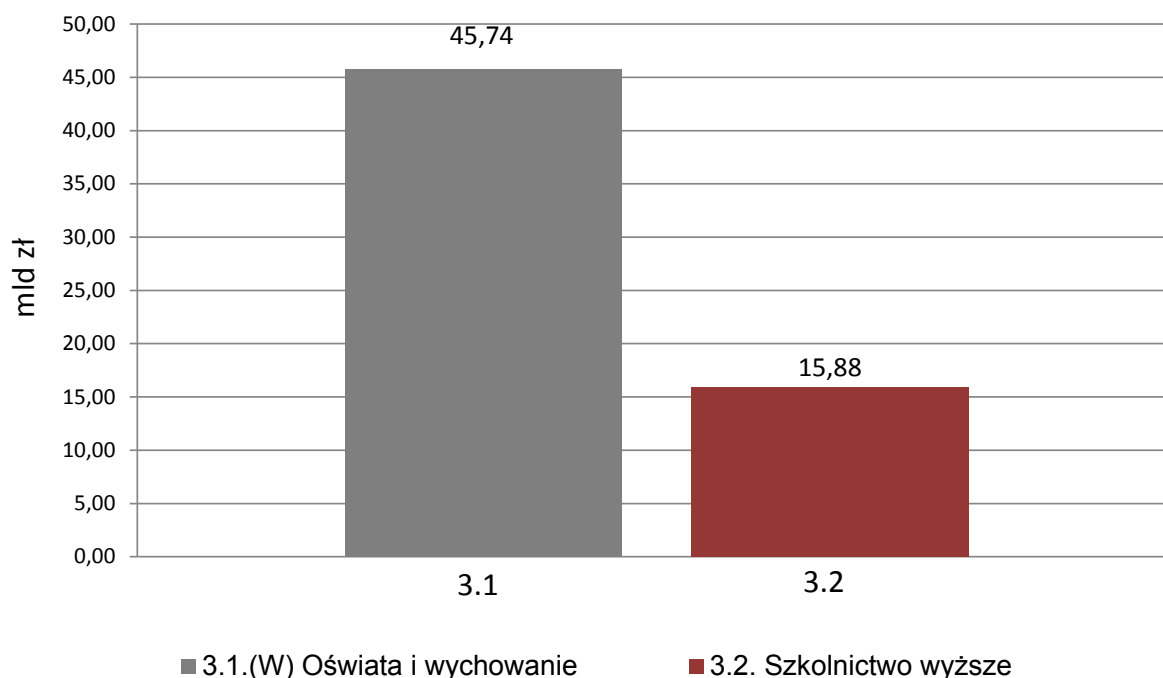
Funkcja 3.

Edukacja, wychowanie i opieka

Funkcja obejmuje zadania związane z edukacją na wszystkich poziomach, wychowaniem i opieką, które umożliwiają zapewnienie powszechnego dostępu do nauki, podwyższenie jakości wykształcenia i kwalifikacji zawodowych społeczeństwa. Jednocześnie wspierana jest funkcja wychowawcza, opiekuńcza i profilaktyczna realizowana przez szkoły i inne placówki oraz wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 3. w 2016 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **61.617.295 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 354.938 tys. zł.

Wykres 3: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celami funkcji przyjętymi w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2016-2019 były: **podniesienie jakości i efektywności kształcenia i wychowania oraz podniesienie jakości kształcenia.**

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 3. użyto następujących mierników:

- Liczba osób, które zdały egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie w stosunku do liczby osób, które przystąpiły do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie (1) oraz liczba absolwentów poszczególnych typów szkół ponadgimnazjalnych, którzy zdali egzamin maturalny w stosunku do liczby absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, którzy przystąpili do egzaminu maturalnego

(2) – uzyskane wartości miernika wyniosły w 2016 r. odpowiednio – 74% (wobec 71% planu) oraz 85% (wobec 82% planu);

- Liczba aktywnych zawodowo pracujących z wyższym wykształceniem w liczbie aktywnych zawodowo pracujących ogółem – który został wykonany w 2016 r. na poziomie 33,10% wobec 34,04% planu;
- Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym – którego wartość w 2016 r. wyniosła 81,1% (wobec wartości zaplanowanej 86,0%).

Zadanie 3.1.(W) Oświata i wychowanie

ZADANIE PRIORYTETOWE

Zadanie obejmuje swoim zakresem przygotowanie absolwentów szkół i placówek do funkcjonowania na rynku pracy. W ramach zadania zapewniano: obudowę programową kształcenia, instytucjonalne wsparcie jakości kształcenia, przygotowanie podręczników, programów nauczania i środków dydaktycznych. Realizowane były działania ukierunkowane na rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów, a także na zapewnienie uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, stosownych form wsparcia (m.in. w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży). W ramach zadania dążono także do podnoszenia jakości pracy nauczycieli, modernizacji systemu nadzoru pedagogicznego, wsparcia oświaty polskiej za granicą oraz zapewnienia sprawnego działania systemu egzaminów zewnętrznych. Zadanie obejmowało także działalność Ochotniczych Hufców Pracy dotyczącą rekrutacji młodzieży do jednostek, organizacji i realizacji działań w zakresie kształcenia i szkolenia oraz opieki i wychowania młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym. Wspierana była również edukacja pozaszkolna, m.in. międzynarodowa wymiana dzieci i młodzieży, realizacja programu ERASMUS+, czy też kolonie i obozy dla dzieci i młodzieży polonijnej. Zadanie dotyczyło także funkcjonowania szkół leśnych oraz zespołów szkół i placówek rolniczych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Edukacji Narodowej**, Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwo Środowiska, Wojewodów, Fundusz Promocji Kultury.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Podnoszenie jakości oraz efektywności kształcenia i wychowania;**
- **Zapewnienie uczniom szkół podstawowych i gimnazjów dostępu do bezpłatnych podręczników lub materiałów edukacyjnych oraz materiałów ćwiczeniowych.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 3.1.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	43.434.353	68.966	45.706.241	35.583

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	86,00	81,13
<p>Komentarz:</p> <p>Uwarunkowaniami dla realizacji zadania w 2016 r. wpływającymi na wartość wykonania miernika były:</p> <ul style="list-style-type: none"> – trudny do prognozowania wpływ niezależnych od procesu realizacji czynników zewnętrznych (m.in. kwestii wyboru przez rodzica edukacji przedszkolnej) na wartość miernika; – brak możliwości bezpośredniego wpływu na politykę oświatową prowadzoną przez gminy, szczególnie w zakresie upowszechniania wychowania przedszkolnego; – dysproporcje w sieci placówek wychowania przedszkolnego. <p>Ponadto, w związku ze zmianą prawa oświatowego przywracającą od 1 września 2016 r. dotychczasowy wiek rozpoczynania obowiązkowego szkolnego (7 lat) i jednocześnie objęciem obowiązkiem rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci 6-letnich, zmniejszyło się zainteresowanie rodziców korzystaniem przez dzieci 5-letnie z edukacji przedszkolnej. Przewiduje się, iż spadek wartości miernika ma charakter przejściowy i jego wartość zwiększy się w 2017 r.</p>		

Liczba uczniów, którzy ukończyli szkołę ponadgimnazjalną w relacji do wszystkich uczniów, którzy ją rozpoczęli (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	84,00	84,13
<p>Komentarz:</p> <p>Wartość wykonania tego miernika uzależniona jest od liczby absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, na co wpływ mają, oprócz polityki edukacyjnej, również czynniki zewnętrzne, (np. sytuacje losowe lub indywidualne decyzje kształcących się osób). Pożądanym kierunkiem kształtowania się wartości miernika jest jej stabilny poziom, odzwierciedlający skuteczność działań na rzecz podnoszenia jakości kształcenia, a także świadomości znaczenia nabywanych w jego toku umiejętności, niezbędnych z punktu widzenia kolejnych etapów ścieżki edukacyjnej i zawodowej.</p> <p>W 2016 r. osiągnięto wyższą wartość miernika, niż przyjęto w planie. Oznacza to, że w roku szkolnym 2015/2016 większa liczba uczniów, którzy podjęli naukę w szkołach ponadgimnazjalnych, z powodzeniem ukończyła IV etap edukacji. W efekcie, w 2016 r. większa liczba absolwentów mogła przystąpić do egzaminu maturalnego i następnie podjąć naukę w szkole wyższej.</p> <p>Na realizację zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej przeznaczone na wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, na realizację Programów "Bezpieczna i przyjazna szkoła" oraz „Bezpieczna +”, a także na przygotowanie i przeprowadzenie egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie.</p>		

Odsetek ogólnodostępnych szkół podstawowych i gimnazjów (publicznych i niepublicznych), w których uczniom został zapewniony dostęp do bezpłatnych podręczników lub materiałów edukacyjnych oraz materiałów ćwiczeniowych przeznaczonych do obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	98,00	96,00

Komentarz:

Zadanie realizowane jest m.in. przez jednostki samorządu terytorialnego. Trudny jest natomiast do prognozowania stopień zainteresowania otrzymaniem dotacji celowej na zakup podręczników oraz materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych szkół prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne. Udzielenie dotacji celowej na zakup podręczników oraz materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w szkołach prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego lub osoby fizyczne odbywa się na ich wniosek, w związku z tym osiągnięta wartość miernika jest uzależniona od decyzji podejmowanych przez dyrektorów ww. szkół.

W trakcie 2016 r. nie było sygnałów wskazujących na fakt mniejszego zainteresowania szkół w korzystaniu z dotacji celowej na podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe. W roku tym też znacząca większość uczniów szkół podstawowych i gimnazjów otrzymała dostęp do bezpłatnych podręczników lub materiałów edukacyjnych oraz materiałów ćwiczeniowych przeznaczonych do obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego. Miało to wpływ na odciążenie finansowe budżetów domowych rodzin posiadających dzieci będących uczniami szkół podstawowych i gimnazjów.

Na realizację zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej przeznaczone na wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, zapewnienie uczniom objętym obowiązkiem szkolnym dostępu do bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych oraz na realizację Programu "Bezpieczna i przyjazna szkoła", jak też na opracowanie, wydanie oraz dystrybucję podręcznika przeznaczonego do nauczania w klasie I, II i III szkoły podstawowej, wyposażenie szkół w podręczniki i materiały edukacyjne, a ponadto na przygotowanie i przeprowadzenie egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Fundusz Promocji Kultury**, z którego w 2016 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 13,4 mln zł.

Zadanie 3.2. Szkolnictwo wyższe

ZADANIE PRIORYTETOWE

Zadanie dotyczyło działalności państwa na rzecz zapewnienia obywatelom dostępu do edukacji na poziomie wyższym. W ramach jego realizacji prowadzono szerokie spektrum działań związanych z kształceniem studentów studiów stacjonarnych, doktoranckich i kadr naukowych. Przekazywane były także dotacje dla uczelni i jednostek naukowych na pomoc materialną dla studentów i doktorantów oraz prowadzone były działania na rzecz poprawy jakości kształcenia. Wykonanie zadania obejmowało również działania zapewniające należyty standard bazy dydaktycznej i socjalnej (m.in. inwestycje w infrastrukturę szkolnictwa

wyższego) wraz z narzędziami wspomagającymi procesy dydaktyczne i rozwijającymi potencjał dydaktyczny szkolnictwa wyższego (np. w zakresie wykorzystania technologii informacyjnych i komunikacyjnych). Ważnym aspektem jego realizacji była także promocja kultury polskiej dla cudzoziemców w polskich i zagranicznych ośrodkach akademickich, w tym możliwość wsparcia nauczania języka polskiego.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego**, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa, Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Zdrowia, Fundusz Promocji Kultury, Akademię Morską w Gdyni, Akademię Morską w Szczecinie, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie dostępu do edukacji na poziomie wyższym**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 3.2. w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	15.583.378	364.773	15.556.117	319.355

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Udział osób z wyższym wykształceniem w społeczeństwie polskim w grupie wiekowej 23+ (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	27,40	27,71

Komentarz:

Realizacja zadania jest uzależniona od zapewnienia kształcenia na studiach wyższych finansowanych z budżetu państwa, a także dostępności kształcenia na studiach wyższych dla osób niepełnosprawnych i w trudnej sytuacji materialnej, jak też komplementarnej formy finansowania studiów (kredyty studenckie). Wynik uzyskany w 2016 r. ukształtował się na poziomie wyższym od planowanego. Na realizację wartości miernika wpływ w 2016 r. (tak jak w latach poprzedzających) miały m.in. takie czynniki jak: sytuacja demograficzna, trendy i wybory absolwentów szkół średnich dotyczące ścieżki rozwoju zawodowego, determinujące poziom zainteresowania studiami wyższymi, a także indywidualne decyzje studentów dotyczące kontynuacji lub zakończenia toku studiów.

Na zadanie uruchamiano środki z rezerwy celowej przeznaczone na rozwój najwyższej klasy ośrodków akademickich kształcących przede wszystkim specjalistów w zakresie nowoczesnych technologii.

Odsetek studentów-cudzoziemców studiujących na polskich uczelniach (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	3,80	4,07
Komentarz: Wyższe wykonanie miernika w 2016 r. wynikało ze zwiększenia zainteresowania kształceniem na studiach wyższych w Polsce przez cudzoziemców. Wykonanie zadania było możliwe dzięki wsparciu kształcenia cudzoziemców na polskich uczelniach poprzez stypendia ze środków budżetu państwa. Realizacja zadania przyczynia się do rozwoju kontaktów międzykulturowych.		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Promocji Kultury**, z którego w 2016 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 2,4 mln zł;
2. **Akademię Morską w Gdyni i Akademię Morską w Szczecinie**, które w 2016 r. w ramach zadania poniosły wydatki w wysokości 135 mln zł;
3. **Narodowe Centrum Badan i Rozwoju**, które w 2016 r. w ramach zadania poniosło wydatki w wysokości 373,4 mln zł.

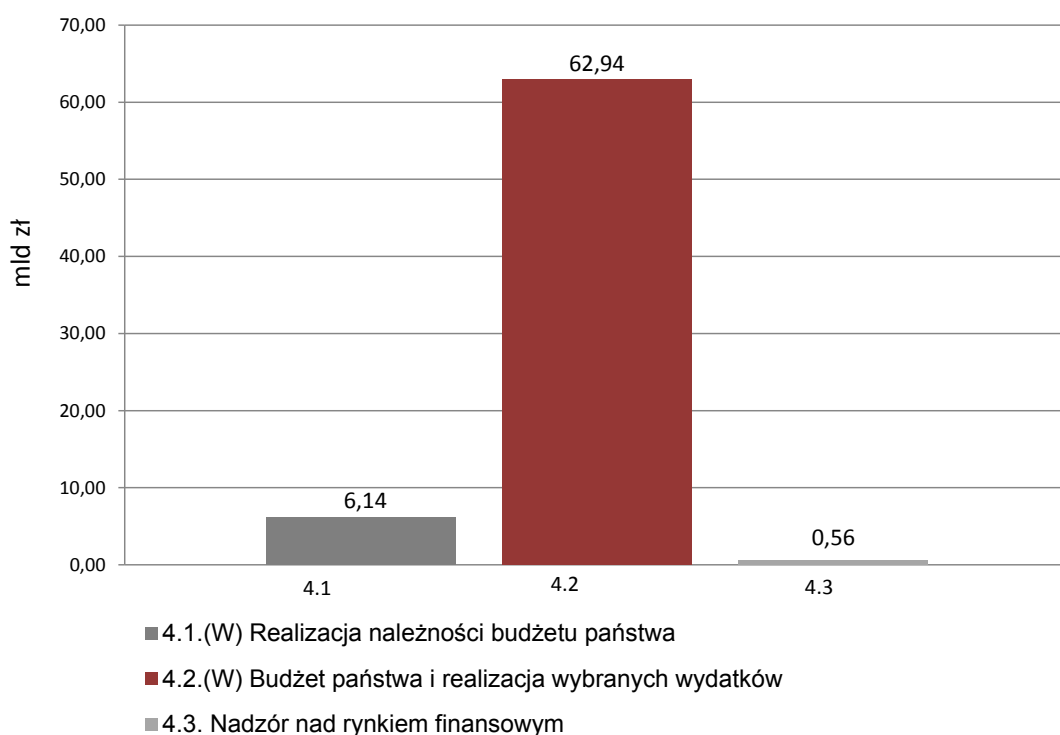
Funkcja 4.

Zarządzanie finansami państwa

Funkcja obejmuje zadania związane z zarządzaniem finansami publicznymi, których realizacja umożliwia efektywne zaspokajanie potrzeb w zakresie finansowania wszystkich polityk państwa w sposób bezpieczny, stabilny i zrównoważony. W funkcji 4. zostały ujęte rezerwy celowe i ogólna, składka do budżetu UE, subwencja dla jednostek samorządu terytorialnego (z wyłączeniem części oświatowej) oraz koszty obsługi długu. Na etapie wykonania ustawy budżetowej rezerwy: ogólna i celowe przenoszone są do innych zadań budżetowych w ramach właściwych funkcji z przeznaczeniem na ich realizację. W obrębie funkcji realizowane są działania związane z realizacją podatkowych i niepodatkowych dochodów publicznych, zarządzaniem długiem publicznym, jak również działania kontrolne i administracyjne oraz nadzór nad rynkami kapitałowym, ubezpieczeniowym, emerytalnym i bankowym.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 4. w 2016 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **69.652.585 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 27.758 tys. zł.

Wykres 4: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celem funkcji przyjętym w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2016-2019 było **zapewnienie dochodów dla budżetu państwa z tytułu podatków i należności niepodatkowych pobieranych przez organy podatkowe i celne.**

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji przyjęto miernik: wskaźnik realizacji wpływów – wartość miernika wykonana została w 2016 r. na poziomie 100,21%, wobec planu $\geq 100,00\%$.

Zadanie 4.1.(W) Realizacja należności budżetu państwa

ZADANIE PRIORYTETOWE

Realizacja zadania zapewniała dochody dla budżetu państwa i była wykonywana m.in. przez pobór podatków (m.in. podatku CIT, PIT, VAT, podatku akcyzowego, od gier, a także od wydobycia niektórych kopalin), ceł i niepodatkowych należności budżetu państwa, prowadzenie postępowań egzekucyjnych, a także działania kontrolne i czynności sprawdzające wykonywane przez organy podatkowe, kontrole wykonywane przez Służbę Celną, audyty środków unijnych prowadzone przez organy kontroli skarbowej oraz działania związane z przeciwdziałaniem zagrożeniom bezpieczeństwa finansowego państwa, jak również ochroną ekonomicznych interesów Unii Europejskiej. Kontrole podatkowe i czynności sprawdzające miały na celu zwiększanie dyscypliny podatników w wypełnieniu obowiązków podatkowych, ujawnianie uszczupień podatkowych i wyciąganie konsekwencji prawnych wobec ich sprawców. Kontrole wykonywane przez Służbę Celną obejmowały swym zakresem obszary związane m.in. z importem towarów, podatkiem akcyzowym, grammi hazardowymi. W zakresie zadania wdrażane były także programy i projekty związane z budową elektronicznego środowiska polskiej administracji podatkowej i celnej.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Finansów** oraz Wojewodów.

Celami określonymi dla zadania były:

- Zapewnienie dochodów dla budżetu państwa z tytułu podatków i należności niepodatkowych pobieranych przez organy podatkowe i celne;
- Budowanie przyjaznej Administracji Podatkowej;
- Zapewnienie dochodów dla budżetu państwa z tytułu podatków i należności niepodatkowych pobieranych przez organy podatkowe i celne. Ułatwienie legalnej działalności gospodarczej i usunięcie barier biurokratycznych.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 4.1.(W)** w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	6.176.132	1.635	6.124.088	20.778

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Wskaźnik realizacji wpływów (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	≥ 100	100,42
Komentarz: Najważniejszymi czynnikami zewnętrznymi rzutującymi na poziom wykonania miernika są: kondycja gospodarki (a w szczególności poziom stopy bezrobocia), wielkość „szarej strefy” w gospodarce,		

wielkość sprzedaży, poziom aktywności gospodarczej (liczba podatników prowadzących działalność gospodarczą) oraz poziom skłonności podatników do terminowego regulowania zobowiązań podatkowych (wpływający na poziom zaległości podatkowych), a także poziom notowań na giełdzie papierów wartościowych. Wpływ na wartość miernika mogą mieć także zmiany przepisów prawa podatkowego i celnego, natomiast w perspektywie wieloletniej mogą mieć również zmiany systemu podatkowego (np. dotyczące ulg i zwolnień podatkowych).

Wynik miernika był w 2016 r. rezultatem m.in. poprawy skuteczności poboru podatków przez urzędy skarbowe. W szczególności nastąpiła poprawa skuteczności egzekwowania zaległości przez organy skarbowe w urzędach skarbowych. Kwota zaległości wyegzekwowanych przez urzędy skarbowe w 2016 r. wyniosła 3.303.801 tys. zł i w porównaniu do 2015 r. była wyższa o 7,8%.

W zakresie kontroli podatkowej oraz czynności sprawdzających osiągnięto wyższe od planowanych wartości mierników. Nastąpiło m.in. zwiększenie kwot uszczupień wynikających z ustaleń kontroli oraz czynności sprawdzających (mediana kwoty ustaleń na jedną kontrolę podatkową wzrosła do 11,6 tys. zł wobec planowanych 6,27 tys. zł) oraz zmniejszenie liczby przeprowadzonych kontroli, co jest efektem prawidłowego doboru podmiotów do kontroli oraz czynności sprawdzających, w oparciu o analizę ryzyka, rozumianego jako prawdopodobieństwo wystąpienia naruszenia przepisów prawa.

W zakresie zadania pozytywne wyniki odnotowano także w zakresie działalności kontroli skarbowej i wywiadu skarbowego – co odzwierciedla wzrost liczby zrealizowanych postępowań kontrolnych w porównaniu do roku 2015 o 4,7 % (wpływ na osiągnięty wynik realizacji miernika niewątpliwie miała w tym przypadku centralizacja obszarów ryzyka, ukierunkowanie kontroli oraz efektywna współpraca zarówno na gruncie krajowym jak i międzynarodowym).

Wykonaniu miernika zadania służyło także skuteczne funkcjonowanie kontroli wykonywanych przez Służbę Celną oraz ochrona rynku i obszaru celnego (zanotowano mniejszą ilość prób przemytu lub nielegalnego obrotu wyrobami akcyzowymi, głównie wyrobów tytoniowych, alkoholu i paliw, co może być skutkiem dotychczasowych działań Służby Celnej w tym obszarze).

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej przeznaczone m.in. na:

- sfinansowanie zadań realizowanych w ramach programów finansowanych z udziałem środków UE oraz środków otrzymanymi od państw członkowskich EFTA: Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009-2014, Programu Komisji Europejskiej Customs 2020, programu Horyzont 2020 (program ramowy Unii Europejskiej w zakresie badań naukowych i innowacji, z którego finansowano projekt C-BORD - effective Container inspection at BORDER control points); Herkules III (program ramowy Unii Europejskiej w zakresie walki z nadużyciami finansowymi w Unii Europejskiej), Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy, Programu Komisji Europejskiej Fiscalis 2020, Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020 (z którego finansowano projekt CVP - Rozwój katalogu usług cyfrowych dla klientów Administracji Podatkowej i Kontroli Skarbowej w zakresie centralizacji obsługi podatków CIT i VAT oraz obsługi Jednolitego Pliku Kontrolnego) oraz projektów dotyczących w szczególności Służby Celnej - KIK/05/A - Przygotowania mobilnych grup kontrolnych Służby Celnej;
- środki na „Zobowiązania wymagalne Skarbu państwa” – tj. środki przeznaczone na sfinansowanie kosztów ponoszonych przez podległe jednostki z tytułu zwrotu kosztów postępowania sądowego, prokuratorskiego, skarg kasacyjnych i opłat komorniczych, itp.,
- budowę, modernizację i utrzymanie przejść granicznych (w tym na sfinansowanie zobowiązań wynikających z umów dwustronnych dotyczących przejść granicznych),
- wspieranie zwalczania przemytu i podrabiania wyrobów tytoniowych.

Czas trwania postępowań wszczętych na wniosek podatnika (w dniach)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	<30	29,74
Komentarz: <p>Uwarunkowaniami wykonania miernika była liczba wpływających wniosków do rozpatrzenia, kompletność składanych wniosków, stopień złożoności prowadzonych postępowań, udział osób zagranicznych w postępowaniach, ewentualne zmiany przepisów prawa podatkowego, a także linii orzeczniczej sądów administracyjnych, potrzeba wystąpienia w trakcie postępowania do innych organów oraz czasochłonność prowadzonych postępowań.</p> <p>Wskaźnik został obliczony z pominięciem podatków PCC (Podatek od czynności cywilnoprawnych), SD (Podatek od spadków i darowizn) i KP (Karta Podatkowa), które od 1 stycznia są gromadzone wyłącznie w systemie SSP – Scentralizowanym Systemie Poboru. Należy mieć na uwadze fakt, iż prognoza wartości miernika na przyszłe lata obejmowała będzie wszystkie postępowania wszczynane na wniosek podatnika zgodnie ze studium wykonalności zawartym w Szczegółowym opisie konstrukcji poszczególnych mierników poziomu centralnego obecnie rozbite na dwie bazy danych Hurtownie SPR tj. danych sprawozdawczych z deklaracji VAT i PIT oraz System SSP - Scentralizowany System Poboru.</p>		

Indeks ułatwień celnych (w pkt)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	≥320	410
Komentarz: <p>Miernik obrazuje sprawność działania jednostek Służby Celnej w odniesieniu do obsługi przedsiębiorców; umożliwia określenie poziomu wykorzystania ułatwień przez klientów Służby Celnej oraz usprawnień odpraw standardowych i operacji tranzytowych. Na wykonanie prognozowanej wartości miernika wpływ mają regulacje prawa celnego i podatkowego (w tym zmiany w tym zakresie), ale przede wszystkim – utrzymanie odpowiedniej sprawności (braku awaryjności) systemów informatycznych Służby Celnej. Na pozytywny trend w kształtowaniu się wskaźnika wpłynęła przede wszystkim rosnąca liczba zgłoszeń celnych w procedurach uproszczonych, a także krótki czas obsługi zgłoszeń celnych dzięki lepszemu wykorzystaniu zintegrowanych systemów komputerowych. Wdrożone zostały również innowacyjne rozwiązania proklienckie w zakresie importu towarów: uproszczony tryb wystawiania niepreferencyjnych (uniwersalnych) świadectw pochodzenia towarów, elektroniczny dostęp do informacji w zakresie zaświadczeń /oświadczeń złożonych przez przedsiębiorcę do organu celnego, możliwość odstąpienia od pobierania zabezpieczenia kwoty potencjalnego długu z tytułu podatku VAT i podatku akcyzowego w przypadku korzystania z niektórych procedur celnych, przesyłanie dokumentów niezbędnych do odprawy celnej w formie elektronicznej.</p>		

Zadanie 4.2.(W) Budżet państwa i realizacja wybranych wydatków

Zadanie obejmuje działania mające na celu przygotowanie, opracowanie, wykonanie, kontrolę realizacji oraz przygotowanie sprawozdań z wykonania budżetu państwa. W ramach zadania prowadzone były operacje związane z zarządzaniem długiem Skarbu Państwa, polegające w szczególności na zarządzaniu i obsłudze skarbowych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek oraz innych instrumentów finansowych, jak również poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa. W zadaniu ujęte zostały rezerwy: ogólna i celowe, z których środki – na etapie wykonania ustawy budżetowej – przenoszone były do innych zadań budżetowych w ramach właściwych funkcji – z przeznaczeniem na ich realizację.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Finansów** oraz Wojewodów.

Celami określonym dla zadania były:

- Zapewnienie realizacji planu finansowego państwa, zgodnie z zasadami gospodarowania środkami publicznymi oraz przepisami prawa;
- Zapewnienie stabilności finansów publicznych.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 4.2.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	85.161.874	34.809.698	62.936.988	6.981

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Relacja osiągniętego na koniec roku deficytu budżetu państwa do jego maksymalnego limitu planowanego w ustawie budżetowej (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	≤100	84,3

Komentarz:

Miernik umożliwia monitorowanie przyjętych założeń dla budżetu państwa – informuje o prowadzonej polityce fiskalno-budżetowej prowadzonej przez Rząd. Obrazuje stopień pokrycia wydatków uzyskiwanymi dochodami. Ważnym uwarunkowaniem realizacji zadania jest stopień wykonania wydatków budżetu państwa oraz dochodów budżetu państwa przez poszczególne jednostki budżetowe. Głównym czynnikiem, który w 2016 r. wpłynął na pozytywny wynik miernika dla zadania było wyższe szacunkowe wykonanie dochodów budżetu państwa, w porównaniu do prognozy zawartej w ustawie budżetowej oraz niższe szacunkowe wykonanie wydatków budżetu państwa w stosunku do planu zawartego w tej ustawie.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej przeznaczone m.in. na sfinansowanie kosztów realizacji projektów KIK/05/A, przygotowania mobilnych grup kontrolnych Służby Celnej CVP, w ramach programów NMF 2009-2014, SPPW.

Relacja państwowego długu publicznego do PKB na koniec roku (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	≤ 60	52,1
<p>Komentarz:</p> <p>Minister Finansów zarządza długiem Skarbu Państwa i prowadzi jego obsługę. Zgodnie z ustawą o finansach publicznych minister ten sprawuje kontrolę nad relacją państwowego długu publicznego do PKB w celu utrzymania jej poniżej poziomu 60%. Wydatki i rozchody budżetu państwa, które nie znajdują pokrycia w jego dochodach są finansowane poprzez zaciąganie długu.</p> <p>Miernik umożliwia Ministrowi Finansów sprawowanie kontroli nad zasadą stanowiącą, że państwowy dług publiczny nie może przekroczyć 60% wartości rocznego PKB, wynikającą z art. 216 pkt 5 Konstytucji RP oraz art. 74 ustawy o finansach publicznych. Wpływ na realizację zadania mogą mieć następujące czynniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sytuacja makroekonomiczna (wahania kursu walutowego, tempo wzrostu PKB, poziom stóp procentowych), – otoczenie zewnętrzne (polityka pieniężna głównych banków centralnych, tempo wzrostu gospodarczego w UE, sytuacja geopolityczna na świecie), – poziom potrzeb pożyczkowych oraz zadłużenie innych niż Skarb Państwa jednostek sektora finansów publicznych. <p>Wartość miernika została wykonana w 2016 r. znacząco poniżej wartości referencyjnej 60% PKB, co wpływa m.in. na pozytywne postrzeganie Polski przez inwestorów nabywających polskie obligacje. Zachowana zatem została zasada z art. 216 ust. 5 Konstytucji RP, w związku z czym, procedury ostrożnościowe i sanacyjne zapisane w art. 86 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych nie będą miały zastosowania.</p> <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej z przeznaczeniem na obsługę długu Skarbu Państwa.</p>		

Zadanie 4.3. Nadzór nad rynkiem finansowym

ZADANIE PRIORYTETOWE

W ramach tego zadania sprawowany był nadzór nad rynkiem kapitałowym, ubezpieczeniowym, emerytalnym i bankowym oraz nadzór w zakresie finansowych instrumentów wspierania eksportu i przedsiębiorczości.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Finansów, Komisję Nadzoru Finansowego**.

Celami określonym dla zadania były:

- Zapewnienie efektywności i stabilności rynku finansowego;
- Zapewnienie zgodności postępowań podmiotów nadzorowanych z regulacjami rynku finansowego oraz ochrona interesów uczestników rynku finansowego.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 4.3. w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	692.415	0	563.750	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Stopień zaległości w transpozycji prawa unijnego do krajowego systemu prawnego w zakresie rynku finansowego (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	3	3
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik pozwala na monitorowanie stopnia zaległości wdrożenia przepisów wspólnotowych do krajowego porządku prawnego. Zapewnienie spójności przepisów bezpośrednio przekłada się na warunki umożliwiające efektywne i prawidłowe funkcjonowanie rynku finansowego. Realizacja miernika jest uwarunkowana terminem implementacji aktów prawa unijnego, obszernością materii wymagającej objęcia projektowanymi przepisami, a także jej złożonością i istotnością, a ponadto – stopnia jej rozproszenia w poszczególnych ustawach sektorowych oraz licznych aktach wykonawczych. Miernik w 2016 r. został wykonany na poziomie założonym w planie, co oznacza, że ww. czynniki nie wpłynęły na sprawność realizacji celu określonego na poziomie 3 sztuk aktów prawnych (tzw. „zaległości”), wobec których wymagane jest jeszcze sfinalizowanie transpozycji.</p> <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej przeznaczone m.in. na: sfinansowanie kosztów ponoszonych przez podległe jednostki z tytułu zwrotu kosztów postępowania sądowego, prokuratorskiego, skarg kasacyjnych i opłat komorniczych, itp.</p>		

- 1) **Liczba zakończonych postępowań administracyjnych dotyczących rynku finansowego w stosunku do liczby wniosków o przeprowadzenie tych postępowań złożonych przez nadzorowane podmioty (w %)**
- 2) **Liczba zakończonych postępowań inspekcyjnych w podmiotach nadzorowanych w stosunku do liczby planowanych postępowań inspekcyjnych (w %)**

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	1) 87	1) 98
	2) 100	2) 106
<p>Komentarz:</p> <p>Mierniki dotyczą działalności Komisji Nadzoru Finansowego (KNF). Na wartość pierwszego z mierników wpływ ma liczba składanych wniosków, uzależniona od sytuacji zmian na rynku finansowym, a także kompletność dokumentacji podmiotów nadzorowanych, konieczność ewentualnego przeprowadzenia zewnętrznych konsultacji lub też wykonania niezbędnych ekspertyz. Pozytywnemu wykonaniu mierników w 2016 służyła odpowiednia jakość oraz wydajność prowadzonych przez KNF postępowań administracyjnych, a także – przeprowadzanych inspekcji w podmiotach nadzorowanych, jak też – duża wykrywalność nieprawidłowości podczas przeprowadzanych kontroli.</p> <p>Osiągnięcie planowanej wartości mierników drugiego z mierników oznaczało zgodność funkcjonowania podmiotów nadzorowanych przez KNF z obowiązującymi przepisami prawa oraz ochronę interesów wszystkich uczestników rynku finansowego.</p> <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej przeznaczone na projekt „Pomocy Rozwojowej dla Ukrainy”.</p>		

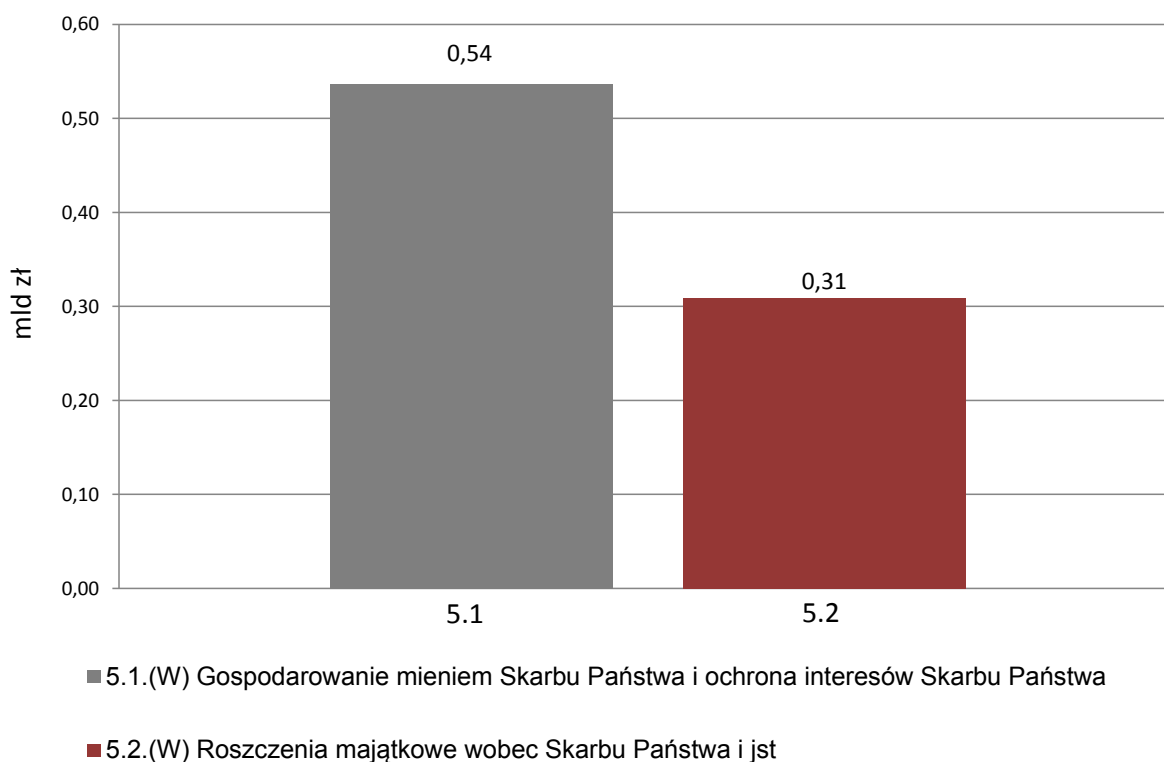
Funkcja 5.

Ochrona praw i interesów Skarbu Państwa

Funkcja obejmowała swoim zakresem sprawy związane z gospodarowaniem mieniem Skarbu Państwa, w tym komercjalizacją przedsiębiorstw państwowych, prywatyzacją spółek z udziałem Skarbu Państwa, jak również ochroną interesów Skarbu Państwa. W ramach tej funkcji prowadzone były procesy przekształceń własnościowych majątku państwowego, nadzorowana była też działalność spółek z udziałem Skarbu Państwa oraz gospodarowanie mieniem przejętym po zlikwidowanych lub upadłych przedsiębiorstwach państwowych i spółkach z udziałem Skarbu Państwa oraz z innych tytułów.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 5. w 2016 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **845.482 tys. zł**

Wykres 5: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celami funkcji przyjętymi w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2016-2019 były: **aktywne budowanie wartości spółek z udziałem Skarbu Państwa** oraz **wywiązywanie się ze zobowiązań Skarbu Państwa w stosunku do obywateli**.

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji przyjęto następujące mierniki:

- Wysokość dochodów z tytułu dywidend z zysku spółek nadzorowanych przez Ministra Skarbu Państwa – wyniosła w 2016 r. 1,06 mld zł, wobec planowanej wartości 4,5 mld zł. W związku z przekazaniem w 2016 r. nadzoru nad częścią spółek

do Ministra Energii, Pełnomocnika Rządu ds. strategicznej Infrastruktury Energetycznej oraz Ministra Rozwoju, zmniejszeniu uległ plan dochodów z tytułu dywidend w części 36 - Skarb państwa;

- Liczba zrealizowanych wypłat w stosunku do liczby uprawnionych, których dane zostały przekazane do realizacji przez MSP – wyniosła w 2016 r. 100%, tj. zgodnie z planem.

Zadanie 5.1.(W) Gospodarowanie mieniem Skarbu Państwa i ochrona interesów Skarbu Państwa

ZADANIE PRIORYTETOWE

Działania ujęte w tym zadaniu były zorientowane na aktywne budowanie wartości spółek z udziałem Skarbu Państwa. Zadanie dotyczyło działań w zakresie obszarów: efektywnego gospodarowania mieniem Skarbu Państwa i ochrony interesów Skarbu Państwa, w tym działalności państwa w zakresie zarządzania oraz gospodarowania mieniem Skarbu Państwa, przekształceń własnościowych (prywatyzacji), a także wykonywania zastępstwa procesowego Skarbu Państwa.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Skarbu Państwa**, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Energii, Prokuraturę Generalną Skarbu Państwa, Wojewodów, Agencję Mienia Wojskowego, Fundusz Skarbu Państwa, Fundusz Restrukturyzacji Przedsiębiorców, Agencję Nieruchomości Rolnych, Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa, Fundusz Reparytacji.

Celem określonym dla zadania było **aktywne budowanie wartości spółek z udziałem Skarbu Państwa**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 5.1.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	213.589	0	536.205	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Wysokość dochodów z tytułu dywidendy z zysku spółek nadzorowanych przez Ministra Skarbu Państwa (w mld PLN)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	4,5	1,06

Komentarz:
W związku z przekazaniem w 2016 roku nadzoru nad częścią spółek – największymi płatnikami dywidend – do Ministra Energii, Pełnomocnika Rządu do Spraw Strategicznej Infrastruktury Energetycznej oraz Ministra Rozwoju, zmniejszeniu uległ plan dochodów z tytułu dywidend w części 36 – Skarb Państwa do kwoty 2,77 mld PLN. Na niewykonanie miernika miały wpływ: sytuacja gospodarcza w Polsce i na świecie oraz zmiana strategii odnośnie do przeznaczenia zysku wypracowanego przez spółki Skarbu Państwa.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa**, z którego w 2016 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 286,7 mln zł;
2. **Agencję Mienia Wojskowego**, która w 2016 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 444,7 mln zł;
3. **Fundusz Restrukturyzacji Przedsiębiorców**, z którego w 2016 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 665,8 mln zł;
4. **Fundusz Skarbu Państwa**, z którego w 2016 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 23,1 mln zł;
5. **Agencję Nieruchomości Rolnych**, który w 2016 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 250,7 mln zł;
6. **Fundusz Reprywatyzacji**, z którego w 2016 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 30,0 mln zł.

Zadanie 5.2.(W) Roszczenia majątkowe wobec Skarbu Państwa i JST

W ramach zadania realizowane były działania umożliwiające wywiązywanie się ze zobowiązań Skarbu Państwa w stosunku do obywateli. Środki publiczne ujęte na realizację zadania przeznaczone były w szczególności na zaspokajanie roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa z naruszeniem prawa, na podstawie ustaw i dekretów nacjonalizacyjnych, roszczenia z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami RP, jak również na wypłaty odszkodowań z tytułu przepadku/utraty mienia osobom represjonowanym za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego. W zadaniu tym ujęto ponadto wydatki związane z regulowaniem zobowiązań Skarbu Państwa wynikających z prawomocnych wyroków sądowych oraz decyzji administracyjnych, a w przypadku zajęcia nieruchomości pod inwestycje publiczne (np. drogi publiczne lub linie kolejowe) na wypłatę odszkodowań.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Skarbu Państwa**, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Wojewodów, Fundusz Rekompensacyjny, Fundusz Reprywatyzacji, Fundusz Skarbu Państwa.

Celem określonym dla zadania było **wywiązywanie się ze zobowiązań Skarbu Państwa w stosunku do obywateli**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 5.2.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	57.512	0	309.277	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Liczba zrealizowanych wypłat w stosunku do liczby uprawnionych, których dane zostały przekazane do realizacji przez MSP (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	100	100
Komentarz: <p>Działania zrealizowane w 2016 r. (na poziomie zgodnym z planowaną wielkością miernika) w ramach zadania służyły:</p> <ul style="list-style-type: none">– zaspokajaniu roszczeń z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej;– zaspokajaniu roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa, <p>stanowiąc wykonanie zobowiązań ustawowych nałożonych na Ministra Skarbu Państwa.</p> <p>Rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami RP wypłacane są przeważnie osobom starszym i schorowanym, a zatem sprawne przekazywanie środków pieniężnych tym osobom ma dodatkowy pozytywny wydźwięk społeczny, który podnosi wiarygodność Państwa w odczuciu obywateli. Systematyczna i bieżąca realizacja wypłat odszkodowań dla byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa na podstawie ustaw i dekretów nacjonalizacyjnych pozytywnie wpływa na spadek zobowiązań Skarbu Państwa wobec obywateli.</p>		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Rekompensacyjny**, z którego w 2016 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 357,2 mln zł;
2. **Fundusz Reprywatyzacji**, z którego w 2016 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 176,3 mln zł.

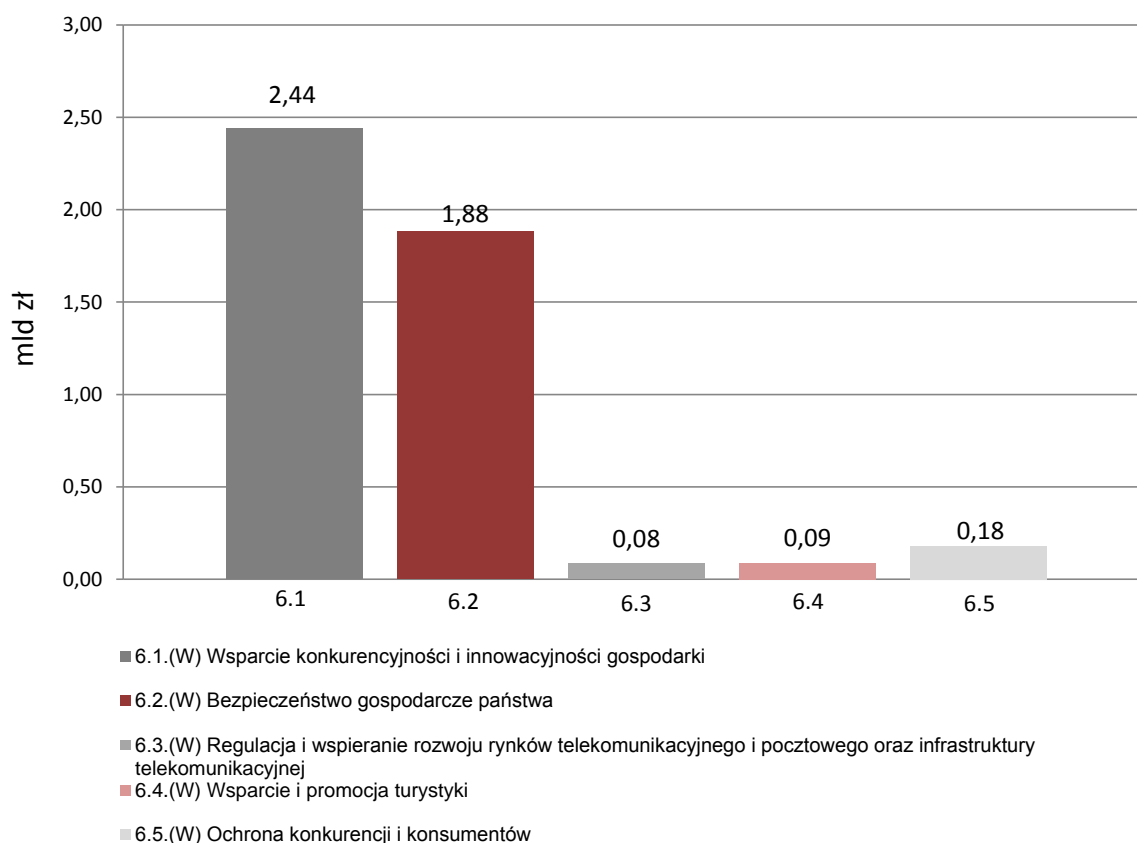
Funkcja 6.

Polityka gospodarcza kraju

Funkcja obejmowała zadania, których realizacja zapewnia stały wzrost gospodarczy, postęp społeczno-ekonomiczny oraz rozwój gospodarki krajowej. W ramach tej funkcji realizowane były inicjatywy związane ze współpracą gospodarczą z zagranicą, polityką energetyczną i własnością przemysłową. Zadania państwa obejmowały umacnianie konkurencyjności oraz innowacyjności, zapewniają tworzenie optymalnych warunków prawnych i organizacyjnych dla rozwoju gospodarki. Zadania dotyczyły nadzoru nad rynkiem energetycznym, bezpieczeństwem jądrowym i ochroną radiologiczną, jak też zapewnienia stabilnych dostaw paliw i energii oraz zwiększenia efektywności ich wykorzystania m.in. dzięki niezawodnej infrastrukturze.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 6. w 2016 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **4.675.059 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 2.111.204 tys. zł.

Wykres 6: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celami funkcji przyjętymi w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2016-2019 były: **stabilny i zrównoważony rozwój polskiej gospodarki oraz zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego państwa**, a ponadto **zapewnienie rezerw strategicznych zgodnie z potrzebami państwa w warunkach kryzysu**.

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 6. przyjęto następujące mierniki:

- PKB per capita (w relacji do UE-28) – w 2016 r. osiągnięta została wartość miernika w wysokości 69,7%, wobec planowanej $\geq 71,0\%$;
- Udział importu nośników energii w zużyciu energii ogółem – planowana wartość miernika na 2016 r. wynosiła $< 55\%$ (są to dane szacunkowe, dane za rok kalendarzowy 2016 r. będą dostępne w czerwcu 2017 r.);
- Procent realizacji wartości bazowej rezerw, określonej przez organ tworzący – w 2016 r. wyniósł 100% (wartość zaplanowano na poziomie nie niższym niż 80%).

Zadanie 6.1.(W) Wsparcie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki

ZADANIE PRIORYTETOWE

Zadanie było ukierunkowane na wzrost wydajności i konkurencyjności gospodarki. Dotyczyło ono m.in. kreowania sprzyjających rozwojowi warunków prawno-organizacyjnych dla przedsiębiorców, a także działań zorientowanych w szczególności na zwiększenie dostępu przedsiębiorców do kapitału, pobudzania konkurencyjności i przedsiębiorczości, jak też tworzenia warunków do zwiększania innowacyjności przedsiębiorstw, a ponadto – zapewniania warunków do tworzenia nowych miejsc pracy. W ramach zadania prowadzona była działalność na rzecz promocji gospodarczej Polski za granicą oraz pozycji polskich interesów gospodarczych, jak też wzrostu polskiego eksportu. Organizowane i realizowane były także m.in. prace normalizacyjne, z uwzględnieniem normalizacji europejskiej i międzynarodowej, dystrybuowano krajowe i zagraniczne produkty normalizacyjne oraz popularyzowana była wiedza o normalizacji w społeczeństwie. Ponadto, wykonywane były czynności z zakresu ochrony oraz praw własności intelektualnej, metrologii, probiernictwa i kas rejestrujących. Wykonywane były też czynności dozoru technicznego, zapewniano i propagowano bezpieczeństwo usług technicznych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rozwoju**, Ministerstwo Energii, Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej, Główny Urząd Miar, Polski Komitet Normalizacyjny, Wojewodów, Urząd Dozoru Technicznego, Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości, Polskie Centrum Akredytacji, Fundusz Kredytu Technologicznego, Polską Agencję Kosmiczną, Polską Organizację Turystyczną.

Celem określonym dla zadania był **wzrost wydajności i konkurencyjności gospodarki**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 6.1.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	957.579	1.323.838	853.165	1.587.738

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Produktywność siły roboczej

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	≥3	Wzrost ≥2
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik obrazuje 5-letnią średnią dynamikę produktywności siły roboczej (iloraz wartości PKB oraz przeciętnej liczby osób zatrudnionych w gospodarce). W odniesieniu do 2016 r. nastąpiło zaburzenie szeregu danych w postaci widocznego spowolnienia wzrostu wartości tego miernika, na co wpływ miało m.in. spowolnienie wzrostu gospodarki światowej. Według szacunków MFW światowy wzrost gospodarczy w 2016 r. wyniósł 3,1%, tj. był o 0,1 pkt. proc. wolniejszy niż w 2015 r. (oraz od wcześniejszych prognoz), a jednocześnie najniższy od 2009 r. W decydującej mierze było to uwarunkowane znacznym spowolnieniem wzrostu w krajach rozwiniętych – z 2,1% w 2015 r. do 1,6% w 2016 r. (niższy o 0,3 pkt. proc. od wcześniejszych prognoz). Na produktywność wpływały także strukturalne zmiany na rynku pracy. Należy tu wskazać na problem niedopasowania umiejętności oraz trudności związane ze znalezieniem pracowników o odpowiednich kwalifikacjach, o czym świadczyć może odsetek nieobsadzonych nowo utworzonych miejsc pracy sięgający 16,5% w końcu IV kw.). Ponadto, zmianom ulega również systematycznie struktura branżowa zatrudnienia, co znajduje odzwierciedlenie w dynamice zatrudnienia.</p> <p>Ponieważ 5 - letnia średnia obejmuje zarówno okres spowolnienia cyklicznego w latach 2012-2013, oraz wyjątkowy wynik dla 2016 r., wartość miernika będzie niższa od celu określonego na poziomie 3. Cel został sformułowany tak, aby uwzględniał średniookresowe tempo wzrostu produktywności, czyli zarówno okres ożywienia, jak i spowolnienia. Jednorazowe, przejściowe zaburzenia mogą jednak wpływać na odczyt tak sformułowanego celu.</p>		

PKB per capita (w relacji do UE-28), (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	≥71	69,7
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik pozwala wnioskować o stabilności i zrównoważonym rozwoju gospodarki, służy do pomiaru skuteczności polityki gospodarczej państwa w zapewnieniu stabilności i warunków zrównoważonego rozwoju gospodarki, jak i ocenie intensywności procesu konwergencji gospodarek państw członkowskich UE. Wskaźnik obrazuje tym samym tempo konwergencji realnej polskiej gospodarki. Jego stabilny i systematyczny wzrost świadczy o trwałym charakterze całego procesu. Zrównoważony rozwój gospodarczy pozwala uniknąć konsekwencji gwałtownych dostosowań, co wpływa na sytuację społeczną, a także na postrzeganie Polski jako kraju o trwałych fundamentach przyszłego rozwoju. Głównymi uwarunkowaniami poziomu wartości miernika dla zadania w 2016 r. były: zmiany nominalnych wielkości PKB, niższe niż zakładano nakłady brutto na środki trwałe (spadek o 5,5% wobec zakładanego w ustawie budżetowej wzrostu o 1,1% r/r), korekty liczby ludności w Polsce (38 433 tys. na koniec 2016 r. wobec 38.437 tys. w 2015 r. i 38.479 tys. w 2014 r.) i krajach UE, a także nieco wyższy - od wcześniejszych oczekiwań - wzrost gospodarczy w UE (wzrost PKB UE-28 na poziomie 1,9% wobec oczekiwanego 1,8% w prognozie wiosennej KE w 2016 r.). Wstępny charakter szacunków wykonania wartości miernika w 2016 r. wiąże się z możliwością jej rewizji – w celu ustalenia docelowego poziomu wykonania.</p>		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Urząd Dozoru Technicznego**, który w 2016 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 330,9 mln zł;
2. **Polskie Centrum Akredytacji**, które w 2016 r. w ramach zadania poniosło koszty w wysokości 20,9 mln zł;
3. **Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości**, która w 2016 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 1.142,8 mln zł;
4. **Fundusz Kredytu Technologicznego**, z którego w 2016 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 37,2 mln zł;
5. **Polską Agencję Kosmiczną**, która w 2016 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 8,2 mln zł;
6. **Polską Organizację Turystyczną**, która w 2016 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 0,1 mln zł,

Zadanie 6.2.(W) Bezpieczeństwo gospodarcze państwa

Zadanie obejmowało działalność państwa na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego państwa oraz rezerw strategicznych. W ramach zadania realizowane były przedsięwzięcia mające na celu umożliwienie pokrycia perspektywicznego zapotrzebowania odbiorców na paliwa i energię, w sposób technicznie i ekonomicznie uzasadniony, przy zachowaniu wymagań ochrony środowiska. Zadanie dotyczyło w głównej mierze rozbudowy specjalistycznej infrastruktury, umożliwiającej podwyższanie sprawności wytwarzania, przesyłania, dystrybucji i użytkowania energii oraz wzrost efektywności funkcjonowania górnictwa węgla kamiennego. Istotnymi były także inicjatywy na rzecz wzrostu udziału odnawialnych źródeł energii w bilansie paliwowo-energetycznym, w tym biopaliw, jak też tworzenia warunków do rozwoju energetyki jądrowej w Polsce oraz pozyskiwania rezerw strategicznych. W zadaniu ujęto także działania państwa związane z zapewnieniem oszczędnego i racjonalnego użytkowania paliw i energii (jak też wspierania konkurencji na ich rynkach). Realizowane były działania dotyczące współpracy międzynarodowej, w zakresie funkcjonowania wspólnotowych rynków paliw i energii oraz wdrażania zadań wynikających z realizacji wspólnej polityki energetycznej.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Energii**, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Państwową Agencję Turystyki, Urząd Regulacji Energetyki, Wojewodów, Agencję Rezerw Materiałowych, Fundusz Zapasów Interwencyjnych.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego państwa;**
- **Zapewnienie rezerw strategicznych zgodnie z potrzebami państwa w warunkach kryzysu.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 6.2.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	696.486	739.950	1.392.055	491.116

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Udział importu nośników energii w zużyciu energii ogółem (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	<55	<55
Komentarz: <p>Miernik obrazuje stopień bezpieczeństwa energetycznego kraju – samowystarczalności energetycznej kraju. Udział importu w zużyciu energii ogółem wskazuje bowiem na stopień uzależnienia całego sektora energetycznego od importu nośników energii, a tym samym wskazuje na możliwość pokrycia zapotrzebowania paliwami produkcji krajowej. Na wartość miernika wpływają m.in. takie czynniki jak: stopień stabilności cen energii, tempo wzrostu gospodarczego, stopień wykorzystania zapasów nieodnawialnych paliw energetycznych, sytuacja polityczna w regionach bogatych w złoża surowców.</p> <p>Wartość wskazana dla wykonania za rok 2016 jest wielością szacunkową, wyliczoną wstępnie przy odniesieniu do wielkości uzyskanej w 2015 r. Dane za rok kalendarzowy 2016 będą dostępne w czerwcu 2017 r.</p>		

Procent realizacji wartości bazowej rezerw, określonej przez organ tworzący (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	≥80	100
Komentarz: <p>Realizacja miernika odzwierciedla stopień zapewnienia bezpieczeństwa gospodarczego państwa w zakresie rezerw strategicznych na wypadek sytuacji kryzysowych. Uzyskano planowaną wartość miernika przewidzianą na rok 2016 r. Wykonanie miernika – wyliczone przez Agencję Rezerw Materiałowych po wycenie towarów na dzień bilansowy – do cen sprzedaży netto zgodnie z ustawą o rachunkowości.</p>		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Zapasów Interwencyjnych**, z którego w 2016 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 1.049,1 mln zł;
2. **Agencję Rezerw Materiałowych**, która w 2016 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 646,2 mln zł.

Zadanie 6.3.(W) Regulacja i wspieranie rozwoju rynków telekomunikacyjnego i pocztowego oraz infrastruktury telekomunikacyjnej

Zadanie obejmowało realizację działań z zakresu rozwoju rynku telekomunikacyjnego i pocztowego oraz infrastruktury telekomunikacyjnej. Zakres zadań publicznych związanych z rynkiem telekomunikacyjnym dotyczył tworzenia ram prawnych zapewniających właściwe

funkcjonowanie tego rynku, współpracy z instytucjami Unii Europejskiej oraz organizacjami międzynarodowymi, a także realizacji projektów sprzyjających inwestycjom infrastrukturalnym wspierających rozwój nowoczesnych technik i technologii telekomunikacyjnych (w tym projektów finansowanych ze środków UE oraz Narodowego Planu Szerokopasmowego), które umożliwić miały dostęp do coraz większej oferty usług telekomunikacyjnych (w szczególności zwiększenia szerokopasmowego dostępu do Internetu). Natomiast realizacja zadań publicznych w zakresie rynku pocztowego polegała na regulowaniu zasad jego funkcjonowania z uwzględnieniem rozwoju konkurencyjności na tym rynku oraz finansowym wsparciu dla operatora wyznaczonego do realizacji ustawowych obowiązków świadczenia usług powszechnych w celu zapewnienia dostępu do powszechnych usług pocztowych, a także na dotowaniu usług pocztowych ustawowo zwolnionych z opłat.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Cyfryzacji**, Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa, Urząd Komunikacji Elektronicznej oraz Wojewodów.

Celem określonym dla zadania było **wzrost dostępności usług telekomunikacyjnych i pocztowych dla społeczeństwa oraz zwiększanie ich wykorzystania.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 6.3.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	102.578	0	83.943	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Penetracja szerokopasmowego dostępu do sieci Internet (w %, na 100 mieszkańców)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	33,10	37,06

Komentarz:

Zanotowana wartość przekroczyła wartość zaplanowaną, co wynikało z przyspieszenia rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej, w tym szerokopasmowego dostępu do Internetu, na co wpływ 2016 r. miały w szczególności:

- efekt realizacji projektów z poprzedniej perspektywy finansowej;
- podejmowane działania wspierające budowę infrastruktury telekomunikacyjnej, w tym procedowane regulacje prawne zmierzające do usuwania barier utrudniających inwestycje w rozwój infrastruktury szerokopasmowego dostępu do Internetu (w tym działania podejmowane przez Ministerstwo Cyfryzacji (MC));
- realizacja projektów polegających na budowie sieci szerokopasmowych, finansowanych ze środków UE, sprzyjających rozwojowi nowoczesnych technik i technologii telekomunikacyjnych a także projektów wspomagających rozwój sieci w tym projektów realizowanych przez MC;
- postępująca konkurencja na rynku powodująca spadek cen dostępu do Internetu, coraz

bogatsza oferta usług telekomunikacyjnych oraz rozwój e-administracji, w tym usług dostępnych dla użytkowników Internetu oraz działania związane z popularyzacją wykorzystania Internetu powodujące wzrost zainteresowania przez użytkowników dostępem do Internetu.

Pośredni wpływ na wyniki zadania mają natomiast takie ogólne uwarunkowania jego realizacji, jak poziom zainteresowania społeczeństwa korzystaniem z Internetu i e-usług, natomiast ze strony samorządów i przedsiębiorców telekomunikacyjnych – podejmowanie odpowiednich działań w zakresie wspierania rozwoju i realizacji inwestycji telekomunikacyjnych.

Liczba placówek operatora wyznaczonego według stanu na koniec roku (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	7.527	7.497
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik bezpośrednio obrazuje dostępność usług pocztowych dla społeczeństwa. Sposób rozmieszczenia placówek pocztowych jest uregulowany przepisami rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 29 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków wykonywania usług powszechnych przez operatora wyznaczonego (Dz. U. z 2013 r. poz. 545). Według art. 71 ust. 1 ustawy Prawo pocztowe „Operator wyznaczony” jest wybierany na okres 10 lat przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej (UKE), w drodze decyzji, spośród operatorów pocztowych wyłonionych w drodze konkursu ogłaszanego przez Prezesa UKE). Zgodnie z zapisami art. 3 pkt 13 ustawy Prawo pocztowe „operator wyznaczony” oznacza „operatora pocztowego” obowiązującego do świadczenia usług powszechnych (minimalna liczba placówek niezbędna do spełnienia wymagań nałożonych na „operatora wyznaczonego” to ok. 6.900 placówek).</p>		

Zadanie 6.4.(W) Wsparcie i promocja turystyki

ZADANIE PRIORYTETOWE

Działania państwa w obszarze turystyki obejmowały zadania ukierunkowane na wzmocnienie rozwoju konkurencyjności i innowacyjności polskiej turystyki. Szczególną rolę w realizacji zadania odgrywało wspieranie rozwoju sektora turystyki oraz jakości usług i produktów turystycznych, co przyczyniało się do budowy przewagi polskiej turystyki. Realizacja działań w obszarze promocji Polski za granicą odbywała się poprzez badania marketingowe, współpracę międzynarodową oraz koncentrację działań promocyjnych na rynkach objętych działalnością Zagranicznych Ośrodków Polskiej Organizacji Turystycznej (ZOPOT) oraz na rynkach dalekich i sąsiedzkich będących poza zasięgiem ZOPOT.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Sportu i Turystyki**, Ministerstwo Rozwoju, Wojewodów oraz Polską Organizację Turystyczną.

Celami określonymi dla zadania były:

- Wzmacnianie rozwoju konkurencyjności polskiej turystyki;
- Zwiększenie dostępu do informacji z zakresu turystyki konsumentom oraz branży turystycznej.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 6.4.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	50.898	12.846	54.061	32.345

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Wpływy z turystyki w danym roku (w mld PLN)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	39,80	53,34

Komentarz:

Realizacja miernika dotyczy wdrażania "Programu rozwoju turystyki do 2020 roku", działań na rzecz wsparcia rozwoju konkurencyjnych produktów turystycznych, a w szczególności – działalności promocyjnej realizowanej przez Polską Organizację Turystyczną. Wykonanie miernika znacznie powyżej planu przewidzianego na 2016 r. było możliwe dzięki m.in. utrzymywaniu się trendu rosnącego w ruchu turystycznym w Polsce, a także utrzymywaniu się wysokiego kursu dolara. Osiągnięty wynik ma wpływ na większe przychody z tytułu podróży i turystyki, a jednocześnie pozytywne postrzeganie Polski na świecie jako kraju atrakcyjnego turystycznie.

Na zadanie uruchamiano środki z rezerwy celowej przeznaczone m.in. na zwrot uregulowanej części zobowiązań zasądzonych od Skarbu Państwa wyrokami sądowymi (dla klientów niewypłacalnych biur podróży).

Liczba odbiorców informacji z zakresu turystyki dostarczonej do konsumentów oraz branży turystycznej w danym roku do roku poprzedniego (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	100,9	155,5

Komentarz:

Miernik odzwierciedla rezultat realizowanych działań promocyjnych i informacyjnych z wykorzystaniem tradycyjnych narzędzi komunikacji (np. prasa, radio) oraz elektronicznych (np. portale internetowe, media społecznościowe, mailingi), które powinny zapewnić odpowiedni zasięg dotarcia do wszystkich grup odbiorców docelowych. Wpływ na wykonanie wartości miernika ma m.in. różnorodność oraz natężenie ważnych wydarzeń w Polsce, stanowiących kotwice medialne dla działań promocyjnych i w konsekwencji zainteresowanie Polską, jako krajem atrakcyjnym turystycznie.

Wysokie wykonanie wskaźnika w 2016 roku jest spowodowane znacznym wzrostem zasięgu działań prowadzonych z wykorzystaniem portali internetowych, mediów społecznościowych – cieszących się coraz większym zainteresowaniem odbiorców (nastąpił wzrost o 36% liczby krajowych użytkowników wykorzystujących serwisy internetowe Polskiej Organizacji Turystycznej, szeroko wykorzystywano też profile społecznościowe do dystrybucji informacji w związku z czym nastąpiło zwiększenie o 37% liczby krajowych odbiorców w mediach społecznościowych).

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane było również przez **Polską Organizację Turystyczną**, która w 2016 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 41,5 mln zł.

Zadanie 6.5.(W) Ochrona konkurencji i konsumentów

Chroniąc konkurencję i konsumentów władze publiczne przeciwdziałały praktykom antykonkurencyjnym i kontrolowały koncentrację na rynku, jak również zwalczały praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów i niedozwolone postanowienia umowne, dążąc do zapewnienia bezpiecznego i prokonsumenckiego rynku, na którym istnieją warunki dla efektywnego i skutecznego dochodzenia roszczeń konsumenckich. Właściwe organy administracji prowadziły także monitoring pomocy publicznej udzielanej przedsiębiorcom. W ramach tego zadania prowadzone były kontrole oraz nadzór rynku krajowego i zagranicznego pod kątem spełniania ogólnych wymagań bezpieczeństwa, jakości paliw i innych produktów (m.in. artykułów rolno-spożywczych), znajdujących się w obrocie handlowym lub przeznaczonych do wprowadzenia do takiego obrotu w zakresie oznakowania i zafałszowania oraz pod kątem ochrony interesów i praw konsumentów. Zadanie obejmowało także działania w zakresie ochrony interesów osób ubezpieczających, ubezpieczonych, uposażonych lub uprawnionych z umów ubezpieczenia, członków funduszy emerytalnych, uczestników pracowniczych programów emerytalnych, osób otrzymujących emeryturę kapitałową lub osób przez nie uposażonych.

Zadanie realizowane było przez **Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów**, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Urząd Komunikacji Elektronicznej, Wojewodów oraz Rzecznika Finansowego.

Celem określonym dla zadania było **podnoszenie dobrobytu konsumentów poprzez ochronę i tworzenie warunków dla funkcjonowania konkurencji**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 6.5.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	183.001	150	180.633	5

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Liczba spraw, w których utrzymano rozstrzygnięcie Prezesa UOKiK w stosunku do wszystkich spraw dotyczących praktyk ograniczających konkurencję lub naruszających zbiorowe interesy konsumentów, w których wniesiono odwołania (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	60	55

Komentarz:

Osiągnięta wartość miernika w wysokości 55 % w stosunku do planowanej wartości 60 % stanowi wysoki (powyżej 90 %) stopień realizacji. Na wykonanie wartości miernika w 2016 r. wpłynęły

następujące uwarunkowania:

- 1) kształtowanie się linii orzeczniczej sądów – sprawy z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów są coraz bardziej skomplikowane i często mają charakter precedensowy, zatem trudno przewidzieć kierunek rozstrzygnięcia. Dodatkowo zaobserwowano zmianę dotychczasowej, utrwalonej linii orzeczniczej sądów. W związku z wyrokiem Sądu Najwyższego oraz Wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej nastąpiło zawieszanie bądź odraczanie spraw sądowych dot. klauzul niedozwolonych;
- 2) zmiana ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów i zmiana polityki działania Urzędu, sprzyjały odejściu od działań sformalizowanych, tj. prowadzenia postępowań antymonopolowych i wydawania decyzji administracyjnych na rzecz działań „miękkich” nakierowanych na uzyskanie w sprawach mniejszej wagi szybszego efektu dla konsumentów. Wezwania tzw. „miękkie” – mające na celu nakłonienie przedsiębiorców do zaprzestania stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, stosowania we wzorcach umów niedozwolonych postanowień umownych i stosowania praktyk ograniczających konkurencję, bez potrzeby odwoływania się do rozstrzygnięć sądowych – zmniejszyły ilość wydawanych decyzji. W konsekwencji wydawane decyzje dotyczyły poważnych naruszeń ustawy (z wysokimi karami) co jednocześnie stwarzało większe ryzyko odwołań i sporów sądowych. Wyrok, w którym sąd akceptuje ustalenia Prezesa UOKiK co do istnienia praktyki naruszającej ustawę o ochronie konkurencji i konsumentów (czyli istoty działań Prezesa UOKiK), jednakże zmienia wysokość kary, negatywnie wpływa na wysokość miernika, gdyż sprawa traktowana jest jako rozstrzygnięcie nieutrzymane;
- 3) kontynuacja edukacji konsumentów i przedsiębiorców w zakresie ich praw i obowiązków ma ogólny wpływ na liczbę i zakres spraw dotyczących praktyk ograniczających konkurencję lub naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej przeznaczone m.in. na współfinansowanie działającego przy UOKiK Europejskiego Centrum Konsumentckiego.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane było również przez **Rzecznika Finansowego**, który w 2016 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 11 tys. zł.

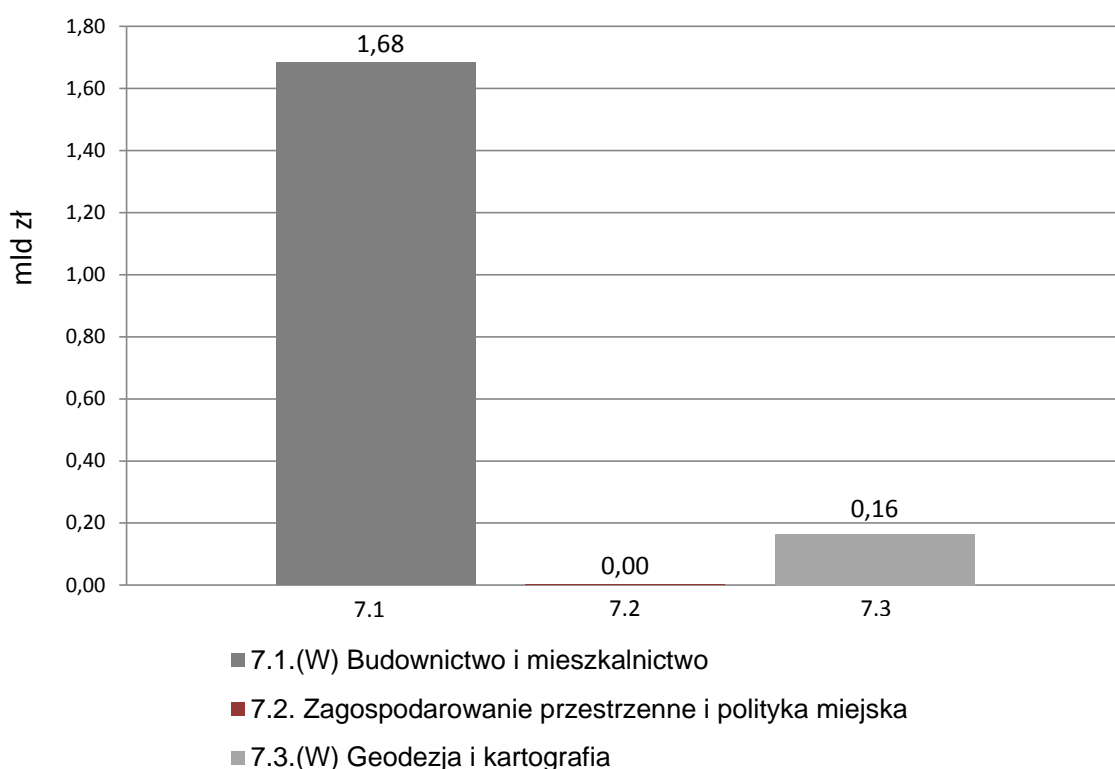
Funkcja 7.

Gospodarka przestrzenna, budownictwo i mieszkalnictwo

Polityka państwa w ramach funkcji obejmowała realizację rządowych programów polityki mieszkaniowej umożliwiających wsparcie nowych inwestycji w budownictwie mieszkaniowym oraz inwestycji zapobiegających degradacji fizycznej istniejącego zasobu, jak również realizację innych ustawowo określonych zobowiązań w zakresie finansowania mieszkalnictwa. Realizowane były również działania zmierzające do poprawy stanu technicznego istniejących zasobów, ze szczególnym uwzględnieniem przedsięwzięć mających na celu poprawę efektywności energetycznej. W zakres funkcji wchodziły ponadto zadania związane z zagospodarowaniem przestrzennym, geodezją i kartografią, systemem informacji przestrzennej, polityką miejską i gospodarką nieruchomościami oraz nadzorem architektoniczno-budowlanym.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 7. w 2016 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **1.851.129 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 13.961 tys. zł.

Wykres 7: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celami funkcji przyjętymi w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2016-2019 były: **poprawa stanu zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych oraz efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych.**

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 7. przyjęto następujące mierniki:

- Liczba mieszkań przypadająca na 1.000 mieszkańców – wykonanie w 2016 r. wyniosło 371,2 szt., wobec planu 370,7 szt.;
- Liczba planów zagospodarowania przestrzennego województw albo ich zmian uwzględniających ustalenia KPZK 2030 w zakresie polityki przestrzennej i polityki miejskiej państwa – wykonana została w 2016 r. w wysokości 1 szt. wobec zaplanowanej 16 szt.

Zadanie 7.1.(W) Budownictwo i mieszkalnictwo

Działania państwa ujęte w tym zadaniu ukierunkowane były na zwiększenie dostępności mieszkań. Dotyczyły one obszaru budownictwo i mieszkalnictwo, który obejmował szerokie spektrum działań publicznych m.in. związanych z tworzeniem i koordynacją regulacji w zakresie gospodarki nieruchomościami i mieszkalnictwa, termomodernizacją i remontami zasobów mieszkaniowych, jak również z dopłatami do preferencyjnych kredytów mieszkaniowych udzielanych na zakup własnego mieszkania, kosztów nabycia pierwszego mieszkania przez młodych ludzi, a także do oprocentowania kredytów udzielonych przez banki na usuwanie skutków powodzi. W ramach zadania prowadzone były też sprawy w zakresie lokalizacji inwestycji, gospodarki nieruchomościami i nadzoru budowlanego.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa** oraz Wojewodów.

Celem określonym dla zadania było **zwiększenie dostępności mieszkań**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 7.1.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.015.155	578	1.682.658	816

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany były miernik:

Liczba nowo wybudowanych mieszkań na 1.000 mieszkańców (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	4,0	4,23

Komentarz:

Liczba nowo wybudowanych w danym roku mieszkań zależy głównie od czynników makroekonomicznych, z uwzględnieniem inercji czasowej spowodowanej długoletnim cyklem inwestycyjnym w budownictwie mieszkaniowym. Zadanie obejmuje, co do zasady, wszystkie podstawowe rządowe programy polityki mieszkaniowej (wsparcie nowych inwestycji w budownictwie mieszkaniowym, inwestycje zapobiegające degradacji fizycznej istniejącego zasobu) oraz stanowi realizację ustawowo określonych zobowiązań z przeszłości (z okresu PRL) w zakresie finansowania mieszkalnictwa.

W 2016. r. planowany wskaźnik został wykonany w ok. 106% w stosunku do wartości planowanej.

Było to przede wszystkim skutkiem zwiększenia liczby oddanych mieszkań do użytkowania w sektorze deweloperskim. Na wzrost liczby nowo oddanych mieszkań w sektorze deweloperskim pozytywnie wpłynęła m.in. realizacja programu „Mieszkanie dla młodych”, stymulując popyt na mieszkania, w szczególności w segmencie popularnym. Program ten, w ramach którego nabywcy mogą ubiegać się o dofinansowanie wkładu własnego w związku z zakupem mieszkania, w 2016 r. cieszył się ogromnym zainteresowaniem. Wynikało to ze zmian w zasadach udzielania finansowego wsparcia, które weszły w życie w II połowie 2015 r., przede wszystkim z objęcia programem również rynku wtórnego. Spowodowało to osiągnięcie w dniu 15 marca 2016 r. już 95% limitu środków przeznaczonych na wypłaty wsparcia w 2016 r., a tym samym wstrzymanie – od 16 marca 2016 r. – przyjmowania przez banki kredytujące wniosków o dofinansowanie z terminem wypłaty wsparcia w 2016 r. Na realizację zadania oddziaływać będą pozytywnie działania podjęte w 2016 w ramach Programu Społecznego Budownictwa Czynszowego, w zakresie którego odbyły się dwie edycje składania wniosków o finansowanie zwrotne budowy lokali mieszkalnych na wynajem.

Ze względu na cykl inwestycyjny w budownictwie mieszkaniowym, efekty programu będą przekładały się też na wysokość miernika w kolejnych okresach (zgodnie z informacjami uzyskanymi w Banku Gospodarstwa Krajowego, który realizuje program, realizacja inwestycji, których dotyczą wnioski złożone w 2016 r., planowana jest stopniowo w latach 2017-2020).

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej z przeznaczeniem na zasilenie w 2016 r. Funduszu Dopłat w związku z realizacją programu dopłat do kosztów nabycia pierwszego mieszkania przez młodych ludzi.

Zadanie 7.2. Zagospodarowanie przestrzenne i polityka miejska

W ramach tego zadania prowadzone były sprawy z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz polityki miejskiej, polegające m.in. na przygotowywaniu, realizacji, monitorowaniu wdrażania oraz aktualizacji dokumentów rządowych: koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, krajowej polityki miejskiej oraz narodowego planu rewitalizacji. Zapewniano również koordynację współpracy transgranicznej i przygranicznej w zakresie planowania przestrzennego oraz działania z zakresu tworzenia infrastruktury informacji przestrzennej w zakresie tematu danych przestrzennych „zagospodarowanie przestrzenne”.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rozwoju** oraz Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa.

Celem określonym dla zadania było **efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 7.2. w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	2.415	6.784	1.069	2.123

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Liczba planów zagospodarowania przestrzennego województw albo ich zmian uwzględniających ustalenia KPZK 2030 w zakresie polityki przestrzennej i polityki miejskiej państwa (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	16	1
<p>Komentarz:</p> <p>Realizacja zadania związana jest ze zmianą ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 r. poz. 379) wprowadzającą m.in. pojęcie obszaru funkcjonalnego (zmienił się zakres planów zagospodarowania przestrzennego województw). W wyniku powyższego samorządy województw zobowiązane zostały do aktualizacji powyższych planów w ciągu 24 miesięcy od dnia 8 kwietnia 2014 r., po uprzednim stwierdzeniu przez Ministerstwo Rozwoju ich zgodności z „Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju” (KPZK 2030) i programami rządowymi. Działanie dotyczące monitorowania zmian w zagospodarowaniu przestrzennym zostało w czerwcu 2016 r. przeniesione na mocy porozumienia do Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa, zgodnie z ustawą o działach administracji rządowej.</p> <p>Zadanie realizowane było w 2016 r. w ramach Działania 2.19 Programu Operacyjnego „Wiedza, Edukacja, Rozwój” (PO WER) i polegało na przekazaniu przez beneficjentów tj. organizacje pozarządowe, grantów dla gmin na przeprowadzanie konsultacji społecznych dotyczących projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego lub też ich zmian oraz na wsparciu merytorycznym procesu konsultacji. Realizacja zadania uwarunkowana jest sprawnością beneficjentów w rekrutowaniu gmin, a następnie zapewnieniem dla nich odpowiedniego wsparcia w procesie przeprowadzania konsultacji społecznych (jednocześnie ważne jest zainteresowanie ze strony gmin i poziom ich zaangażowania w ten proces). Głównymi czynnikami wpływającymi na niewykonanie wartości miernika przyjętej w planie dla 2016 r. były w szczególności :</p> <ul style="list-style-type: none">– przedłużające się prace samorządów nad projektami planów zagospodarowania przestrzennego w poszczególnych województwach;– konieczność wprowadzenia do projektów planów istotnych zmian, co przedłużało termin ostatecznego uzgodnienia projektu planu przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.		

Zadanie 7.3.(W) Geodezja i kartografia

Zadanie dotyczyło zapewnienia przez państwo dostępu do aktualnej informacji geodezyjnej i kartograficznej (informacji przestrzennej). W ramach zadania wykonywane były działania zmierzające do poprawy przestrzegania prawa i standardów w zakresie geodezji i kartografii poprzez: rozpatrywanie skarg i wniosków w zakresie działania służb geodezyjnych i kartograficznych, prowadzenie postępowań wobec organów administracji, instytucji, przedsiębiorców i osób fizycznych oraz działania kontrolno-nadzorcze i prowadzenie postępowań w sprawie nadania uprawnień zawodowych. Ponadto prowadzono m.in. rejestry i bazy danych, budowę i utrzymanie systemów teleinformatycznych służących prowadzeniu rejestrów i baz danych (w tym Zintegrowanego Systemu Informacji o Nieruchomościach), wykonywano opracowania kartograficzne; prowadzono i utrzymywano funkcjonalności systemu wspomagania pomiarów satelitarnych i nawigacji. Niezwykle istotnym aspektem

realizowanej w ramach zadania działalności było również utrzymanie stałego punktu dostępowego do krajowej Infrastruktury Informacji Przestrzennej w zakresie rejestrów georeferencyjnych oraz związanych z nimi usług - Geoportal.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa**, Wojewodów, Centralny Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej, Fundusz Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie poprawy obsługi obywateli oraz dostępu do aktualnej informacji geodezyjnej i kartograficznej (informacji przestrzennej)**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 7.3.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	160.505	8.475	153.441	11.023

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Pokrycie powierzchni kraju bazami danych przestrzennych dostępnych drogą elektroniczną dla wszystkich zakresów tematycznych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	85	81,39

Komentarz:

Miernik określa poziom dostępności – drogą elektroniczną – do spójnej, wiarygodnej i aktualnej informacji geodezyjnej i kartograficznej. Na odchylenie od planowanej wartości miernika wpływ miały przedłużające się procedury zamówień publicznych związane z budową baz danych przestrzennych. Obniżenie wartości miernika uzyskanej w 2016 r. w stosunku do wartości zaplanowanej wynikało w szczególności z braku:

- utworzonych powiatowych baz Geodezyjnej Ewidencji Sieci Uzbrojenia Terenu (GESUT), które posłużą zasileniu krajowej bazy GESUT;
- zasilenia Centralnego Repozytorium (CR) Zintegrowanego Systemu Informacji o Nieruchomościach (ZSIN) kopią baz danych z ewidencji gruntów i budynków z zakładanych 58 powiatów. Zasilenia CR dokonano z 20 powiatów, które dokonały poprawy jakości danych EGiB (Ewidencja gruntów i budynków).

Działaniami mającymi na celu poprawę wyniku zadania są: bieżące monitorowanie realizacji zadań związanych z utworzeniem powiatowych baz GESUT; merytoryczne wsparcie powiatów w celu podniesienia jakości tworzonych powiatowych baz GESUT; wsparcie powiatów w realizacji zadania związanego z zasileniem Centralnego Repozytorium ZSIN danymi EGiB, w tym działań w zakresie poprawy jakości i weryfikacji danych (w związku z koniecznością wyeliminowania błędów w danych EGiB); bieżąca współpraca z powiatami i monitorowanie realizacji zadań związanych z poprawą danych EGiB i zasileniem CR ZSIN.

Na realizację zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej przeznaczone na sfinansowanie projektów pn.: „Model bazy danych przestrzennych dotyczących środowiska przyrodniczego wraz z systemem zarządzania w aspekcie kartograficznych opracowań tematycznych” w ramach

Mechanizmu Finansowego EOG 2009-2014, a także pn. "Centrum Analiz Przestrzennych Administracji Publicznej" w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020.

Udział skarg zasadnych na wojewódzkich inspektorów nadzoru geodezyjnego i kartograficznego w stosunku do liczby skarg ogółem rozpatrywanych przez Głównego Geodetę Kraju (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	5,5	19,75

Komentarz:

W 2016 r. nastąpiło zwiększenie ilości skarg na wojewódzkich inspektorów nadzoru geodezyjnego i kartograficznego ogółem. Działaniami mającymi na celu poprawę wyniku zadania są: wydawanie i przekazywanie do wiadomości organom zaskarżonym stanowisk GgK, podejmowanych w wyniku rozpatrzenia skarg, a także wydawanie i publikowanie zaleceń pokontrolnych z kontroli działalności wojewódzkich inspektorów nadzoru geodezyjnego i kartograficznego oraz narady i szkolenia organów nadzoru geodezyjnego i kartograficznego.

Na realizację zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej przeznaczonej na sfinansowanie projektów pn.: „Model bazy danych przestrzennych dotyczących środowiska przyrodniczego wraz z systemem zarządzania w aspekcie kartograficznych opracowań tematycznych” w ramach Mechanizmu Finansowego EOG 2009-2014, a także pn. "Centrum Analiz Przestrzennych Administracji Publicznej" w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym**, z którego w 2016 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 6,6 mln zł;
Centralny Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej, który w 2016 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 8,9 mln zł.

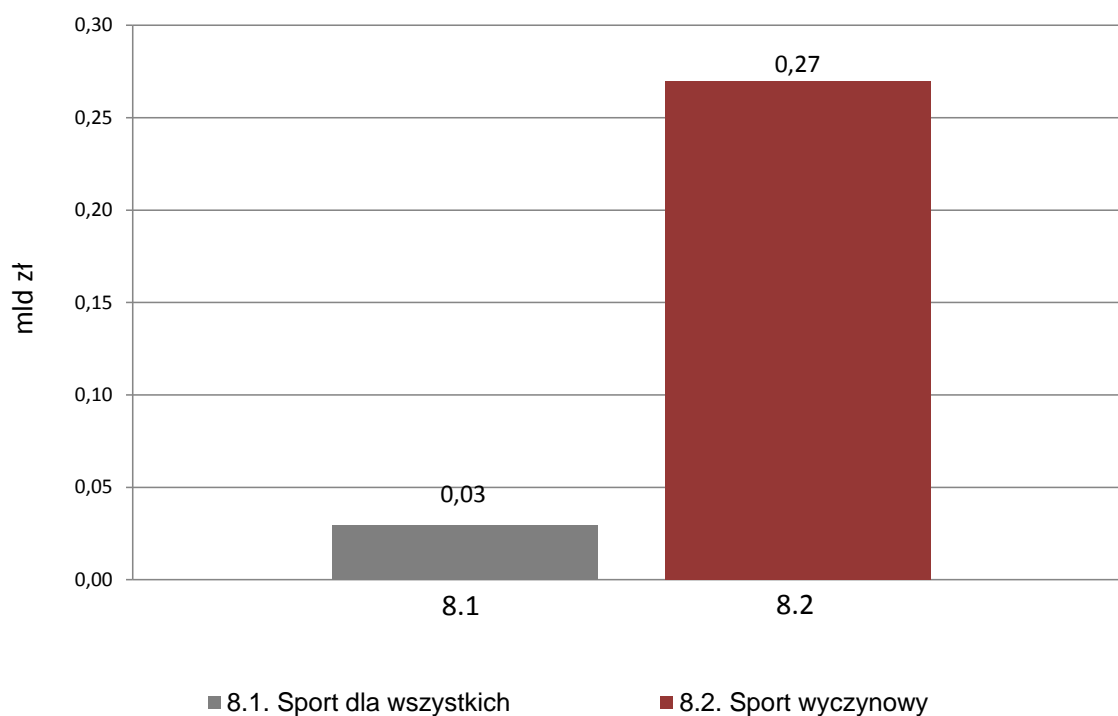
Funkcja 8.

Kultura fizyczna

Funkcja obejmowała zadania i podzadania mające na celu promocję i upowszechnianie aktywności fizycznej w społeczeństwie, wspieranie sportu wyczynowego oraz rozwój infrastruktury sportowej. Realizowane w ramach funkcji przedsięwzięcia przyczyniały się także do poprawy stanu zdrowia społeczeństwa, poziomu edukacji czy zwiększenia wydajności pracy.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 8. w 2016 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **299.144 tys. zł**

Wykres 8: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celem funkcji przyjętym w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2016-2019 było **zwiększenie aktywności fizycznej społeczeństwa**.

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 8. przyjęto następujący miernik: poziom aktywności fizycznej społeczeństwa w danym roku, który został zrealizowany w 2016 r. w wysokości 17,5%, wobec wartości planowanej 18%.

Zadanie 8.1. Sport dla wszystkich

ZADANIE PRIORYTETOWE

W ramach realizacji zadania ze środków publicznych dofinansowywane były przedsięwzięcia z zakresu upowszechniania aktywności fizycznej wśród dzieci i młodzieży, osób niepełnosprawnych oraz różnych grup społecznych i środowiskowych. Sport jest jednym z ważniejszych składników mających wpływ na rozwój człowieka, jego zdrowie oraz jakość życia, co przekłada się bezpośrednio na rozwój społeczno-gospodarczy kraju. Zadaniem państwa było zatem stworzenie takich warunków, by sport był dostępny dla wszystkich. Prowadzone były więc działania promujące społeczne, edukacyjne, wychowawcze i zdrowotne wartości sportu, jak również inicjowano i realizowano kampanie społeczne na rzecz kształtowania świadomości zachowań i nawyków prozdrowotnych społeczeństwa. Ważne były także inicjatywy wspierające rozwój infrastruktury w sporcie powszechnym – w szczególności związane z budową, remontami, przebudową infrastruktury sportowej, jako czynnika mobilizującego i ułatwiającego uprawianie aktywności fizycznej przez społeczeństwo.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Sportu i Turystyki**, Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej, Fundusz Zajęć Sportowych dla Uczniów.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie warunków dla rozwoju sportu dla wszystkich oraz promocja aktywności fizycznej pozytywnie wpływającej na zdrowie**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 8.1. w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	29.215	0	29.309	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Poziom aktywności fizycznej społeczeństwa w danym roku w stosunku do roku poprzedniego (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	116,1	112,9

Komentarz:

Uwarunkowaniem realizacji zadania był m.in. wysoki stopień uzależnienia od podmiotów zewnętrznych wykonujących zadania zlecone (dokumentacja, realizacja, rozliczenia) w zakresie prawidłowości i efektywności realizacji założonych celów programowych. W 2016 r. osiągnięto wartość miernika na poziomie zbliżonym do zaplanowanego. Ze względu na fakt, że wartość miernika jest wyliczana na podstawie badania ankietowego, dopuszczalne są wahania na poziomie kilku p.proc. wynikającego z czynników zewnętrznych (np. pogoda w okresie przeprowadzania badania). Realizacja zadania wspiera rozwój kapitału ludzkiego, działając na rzecz poprawy stanu zdrowia społeczeństwa, promocji regularnego podejmowania aktywności fizycznej oraz zmniejszenia udziału osób z nadwagą lub otyłością.

Na realizację zadania uruchomiono środki z rezerw celowych przeznaczone na organizację „Europejskiego Tygodnia Sportu” oraz na realizację inwestycji infrastruktury sportowej.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane było również przez Ministra Sportu i Turystyki ze środków:

1. **Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej**, z którego w 2016 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 348,5 mln zł,
2. **Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów**, z którego w 2016 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 14,7 mln zł.

Zadanie 8.2. Sport wyczynowy

Realizacja tego zadania obejmowała kreowanie polityki państwa w zakresie sportu wyczynowego. Prowadzona była działalność na rzecz poprawy poziomu sportowego oraz wzmocnienia pozycji Polski we współzawodnictwie międzynarodowym w sportach olimpijskich i paraolimpijskich oraz głuchych. Zadanie obejmowało również działania prowadzące do zwiększenia bezpieczeństwa imprez sportowych na poziomie wyczynowym oraz dotyczące zwalczania niedozwolonego dopingu i innych negatywnych zjawisk w sporcie. W ramach zadania realizowane były także wszelkie przedsięwzięcia wspierające rozwój infrastruktury w sporcie wyczynowym – w szczególności związane z budową, remontami, przebudową, a także utrzymaniem i zarządzaniem obiektami infrastruktury sportowej, tak aby spełniała ona wymogi międzynarodowych organizacji sportowych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Sportu i Turystyki**, Centralny Ośrodek Sportu, Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej.

Celem określonym dla zadania była **poprawa pozycji reprezentantów Polski w światowym współzawodnictwie sportowym**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 8.2. w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	269.341	0	269.835	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

- 1) **Potencjał medalowy reprezentacji Polski w światowym współzawodnictwie sportowym (w os.)**
- 2) **Pozycja Polski w światowym współzawodnictwie sportowym**

Wartości mierników	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	1) 118 2) 17	1) 154 2) 18

Komentarz:

Zadanie dotyczyło zapewnienia wsparcia przez państwo dla następujących działań z zakresu polskiego sportu wyczynowego:

- przygotowań kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich, paraolimpijskich oraz głuchych, a także przygotowań i udziału w mistrzostwach świata i Europy;
- sportów nieolimpijskich poprzez przygotowania zawodników do udziału we współzawodnictwie międzynarodowym, w tym do The World Games 2017;
- sportu młodzieżowego;
- promocji sportu poprzez dofinansowanie organizacji imprez mistrzowskich w Polsce;
- kreowania polityki w zakresie sportu wyczynowego;
- podnoszenia kompetencji kadr sportu wyczynowego.

Ważnym uwarunkowaniem wpływającymi na wykonanie miernika dla zadania w 2016 r. była duża rotacja zawodników, którzy na różnych etapach współzawodnictwa spełnili wymagane warunki do uzyskania kwalifikacji olimpijskich do startu w Letnich Igrzyskach Olimpijskich Rio de Janeiro 2016. Występy polskiej reprezentacji w ww. Igrzyskach Olimpijskich zweryfikowały pozycje polskiego sportu we współzawodnictwie światowym. Pozytywnym rezultatem realizacji zadania było większe zainteresowanie społeczeństwa polskiego zawodami na arenie międzynarodowej, w których uczestniczyli reprezentanci Polski.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Centralny Ośrodek Sportu**, który w 2016 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 132,9 mln zł;
2. **Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej**, z którego w 2016 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 369,9 mln zł.

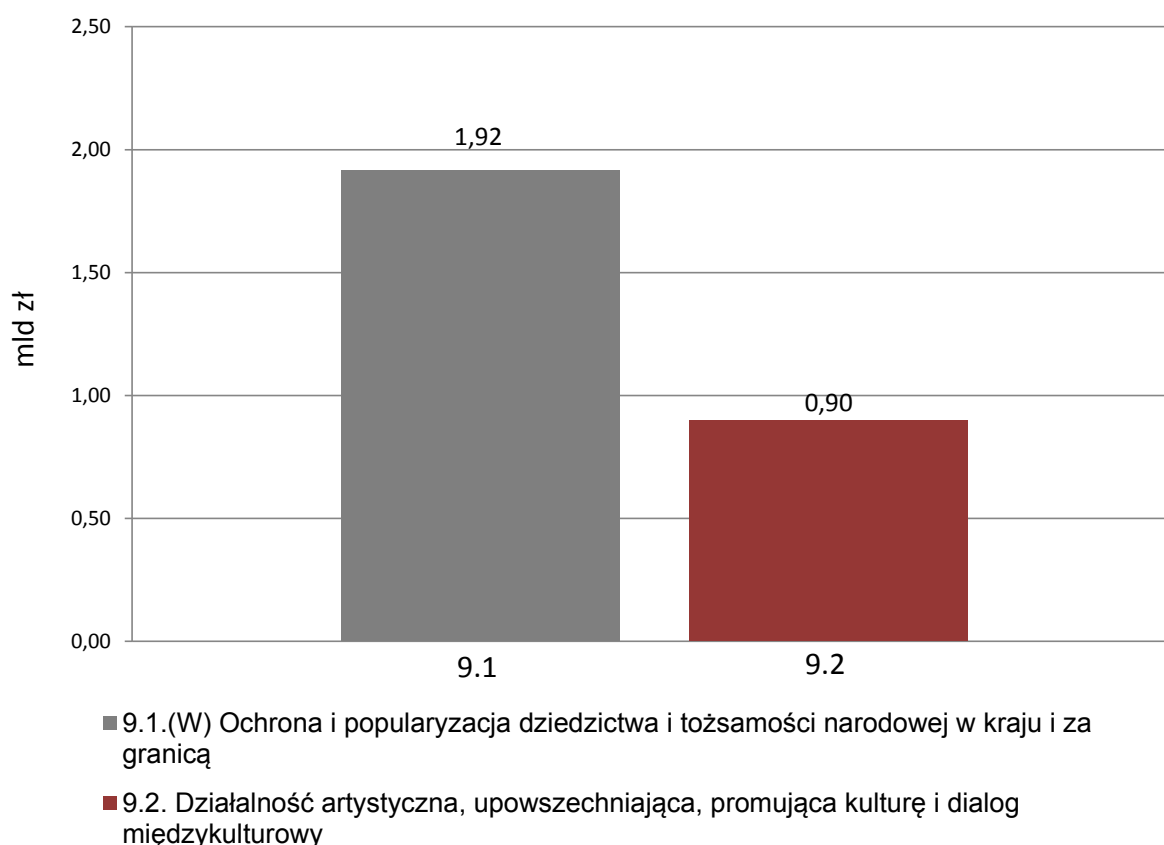
Funkcja 9.

Kultura i dziedzictwo narodowe

Funkcja ta obejmowała działalność kulturalną oraz sprawy rozwoju i opieki nad materialnym oraz niematerialnym dziedzictwem narodowym. W tym obszarze działalności państwa mieści się podtrzymywanie i rozpowszechnianie tradycji narodowej i państwowej, ochrona zabytków i miejsc pamięci narodowej. Wspierana była działalność muzeów, działalność twórcza i artystyczna, realizowane były przedsięwzięcia związane z zachowaniem, ochroną i rewitalizacją dziedzictwa materialnego. Ważnymi elementami działań były przedsięwzięcia związane z budową i modernizacją infrastruktury kultury.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 9. w 2016 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **2.813.719 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 99.152 tys. zł.

Wykres 9: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celami funkcji przyjętymi w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2016-2019 były: **rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego oraz utrzymanie i pielęgnacja materialnej substancji sfery kultury.**

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 9. przyjęto następujące mierniki:

- Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych, otrzymujących dotację podmiotową na 1.000 osób w danym roku – w 2016 r. osiągnięta została wartość 256 osób, wobec planowanej wartości 99 osób;
- Liczba nowo wybudowanych, modernizowanych, pozyskanych i wyposażonych obiektów służących kulturze w danym roku w jednostkach podległych i nadzorowanych przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego – wartość miernika wyniosła w 2016 r. 242 szt., wobec planowanych 183 szt.

Zadanie 9.1.(W) Ochrona i popularyzacja dziedzictwa i tożsamości narodowej w kraju i za granicą

Zadanie obejmowało działania służące ochronie, poprawie i upowszechnianiu stanu zachowania dziedzictwa narodowego, ochronie i utrzymywaniu miejsc pamięci narodowej, podstawowej działalności muzeów, archiwów, bibliotek oraz innych jednostek związanych z popularyzacją i zachowaniem materialnego dziedzictwa narodowego w kraju i za granicą oraz propagowaniem wiedzy o polskim dziedzictwie kulturowym. Dbając o stworzenie odpowiednich warunków dla ochrony dziedzictwa narodowego władze publiczne realizowały przedsięwzięcia polegające m.in. na digitalizacji i restytucji dóbr kultury, a także na zachowaniu, utrzymaniu oraz zagospodarowaniu zabytków.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego**, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwo Zdrowia, Kancelarię Prezydenta RP, Wojewodów, Fundusz Promocji Kultury.

Celami określonymi dla zadania było:

- **Kreowanie zainteresowania dziedzictwem kulturowym;**
- **Ochrona i poprawa stanu zachowania dziedzictwa narodowego.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 9.1.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.337.196	106.748	1.837.803	77.791

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Frekwencja w jednostkach podległych i nadzorowanych na 1000 osób w danym roku (w os.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	427	597

Komentarz:

Głównymi czynnikami, które w 2016 r. wpłynęły w sposób szczególny na wyższe od planowanego wykonanie wartości miernika były:

- wprowadzenie programu „Kultura dostępna” – bilet za 1 zł w muzeach;
- wzrost zainteresowania ofertą kulturalną muzeów poprzez prowadzenie dodatkowych programów edukacyjnych, wystaw, akcji promocyjnych;
- udostępnienie darmowego zwiedzania wybranych placówek muzealnych dla uczestników w związku z Obchodami Światowych Dni Młodzieży;
- rozwój portali audiowizualnych i archiwalnych internetowych oraz dostępności do ksiąg USC on-line, cieszących się dużą popularnością.

Wyniki realizacji zadania przyczyniły się m.in. do ułatwienia dostępu i wzrostu zainteresowania ofertą kulturalną muzeów i archiwów państwowych, a także dorobku audiowizualnego; jak też niwelowania barier kompetencyjnych i finansowych, w szczególności grup społecznych narażonych na wykluczenie (niskie dochody, wykształcenie), Upowszechnianie i popularyzacja wiedzy z zakresu dziedzictwa narodowego, a także propagowanie i utrwalanie wiedzy historycznej, poszanowanie stanu zachowania dziedzictwa kulturowego wpływają na zachowanie i kształtowanie świadomości narodowej i postaw patriotycznych wśród Polaków mieszkających w kraju i za granicą, a także na większe zainteresowanie organizowanymi wydarzeniami kulturalnymi oraz czynny udział w kształtowaniu życia kulturalnego i politycznego kraju.

W ramach realizacji zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej przeznaczone na: realizację projektów w Programie PL08 "Konserwacja i rewitalizacja dziedzictwa Kulturowego" w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009-2014 oraz na zakup dóbr kultury, w tym zabytków, oraz praw do dóbr kultury o szczególnym znaczeniu dla Polski i dziedzictwa kulturowego.

Liczba zabezpieczonych (zdigitalizowanych), odrestaurowanych ruchomych, nieruchomych i archeologicznych obiektów dziedzictwa narodowego w kraju i za granicą w danym roku (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	11.334.387	14.871.612

Komentarz:

Ważnymi uwarunkowaniami realizacji zadania były: stan obiektów ruchomych i nieruchomych podległych Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego, wymagających prac zabezpieczających; a także rodzaj organizowanych przedsięwzięć oraz współpraca z innymi instytucjami warunkująca charakter prac zabezpieczających (ilość i czasochłonność). Głównymi czynnikami, które wpłynęły na wyższe wykonanie wartości miernika w 2016 r. były w szczególności:

- pozyskanie dodatkowych środków na digitalizację, zabezpieczanie i upowszechnianie polskiego dziedzictwa kulturowego;
- poprawa standardów przechowywania i dokumentowania zbiorów;
- zwiększenie liczby nowych ekspozycji pociągających za sobą potrzebę wykonania prac konserwatorskich i działań zabezpieczających – dokumentacyjnych.

Osiągnięcie rezultatów zadania wpłynęło na wzrost jakości oferty kulturalnej (miejsca i eksponaty),

a tym samym zainteresowania organizowanymi wydarzeniami i czynny w nich udział, zwiększenie atrakcyjności turystycznej danego regionu/miasta, a także modernizację obiektów działalności kulturalnej oraz digitalizację zasobów dziedzictwa narodowego służących ochronie i upowszechnianiu kolekcji i sprzyjających integracji społecznej.

W ramach realizacji zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej przeznaczone na: realizację projektów w Programie PL08 "Konserwacja i rewitalizacja dziedzictwa Kulturowego" w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009-2014 oraz na zakup dóbr kultury, w tym zabytków, oraz praw do dóbr kultury o szczególnym znaczeniu dla Polski i dziedzictwa kulturowego.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Fundusz Promocji Kultury**, z którego w 2016 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 32,6 mln zł.

Zadanie 9.2. Działalność artystyczna, upowszechniająca, promująca kulturę i dialog międzykulturowy

Zadanie polegało na finansowaniu i realizacji przedsięwzięć promujących aktywne uczestnictwo społeczeństwa w wydarzeniach kulturalnych i upowszechniających działalność artystyczną i dialog międzykulturowy. W ramach zadania wspierana była działalność z zakresu kinematografii oraz dofinansowywano i popularyzowano polską twórczość filmową. Ponadto, środki publiczne przeznaczone były na wsparcie wydarzeń promujących kulturę polską, twórców, artystów i osoby, które przyczyniają się do promowania i kreowania pozytywnego wizerunku Polski na forum międzynarodowym.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego**, Ministerstwo Obrony Narodowej, Fundusz Promocji Kultury, Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia, Polski Instytut Sztuki Filmowej.

Celami określonymi dla zadania było:

- Wzbogacanie oferty programowej placówek kulturalnych;
- Kreowanie zainteresowania kulturą i wzrost udziału społeczeństwa w życiu kulturalnym.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 9.2. w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	872.576	4.603	876.764	21.361

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba premier i nowych przedsięwzięć zorganizowanych przez jednostki podległe i nadzorowane w danym roku (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	6.172	10.069

Komentarz:

Na realizację działań wpływ miało zaangażowanie w realizację projektów oraz wzbogacenie i dopasowanie oferty kulturalnej do potrzeb i zainteresowań społeczeństwa, jak też – docieranie z repertuarem do zróżnicowanych grup społecznych. Znacząco wyższe wykonanie miernika wynika z braku możliwości dokładnego przewidywania (oszacowania) docelowych wartości mierników na etapie planowania (co jest powiązane także ze specyfiką działalności artystycznej), a także znaczący wzrost zainteresowania ofertą kulturalną, poprzez np. ważne wydarzenia kulturalne, takie jak „Europejska Stolica Kultury 2016” zorganizowane przez Narodowe Forum Muzyki we Wrocławiu. W rezultacie realizacji zadania nastąpiło m.in. poszerzenie oferty programowej poprzez jej urozmaicenie, wzbogacenie i dodawanie nowych form uczestnictwa w kulturze oraz tworzenie warunków powszechnego dostępu do dorobku polskiej i zagranicznej kultury (m.in. kinematografii), jak też otwarcie dla publiczności nowych placówek kulturalnych i filmowych promujących dziedzictwo polskiej kultury, w tym audiowizualnej.

W ramach realizacji zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej przeznaczone na realizację projektów w Programie PL09 "Promowanie różnorodności kulturowej i artystycznej w ramach europejskiego dziedzictwa kulturowego" w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009-2014.

Liczba osób uczestniczących w przedsięwzięciach kulturalnych zrealizowanych przez jednostki podległe i nadzorowane / Liczba jednostek podległych i nadzorowanych w danym roku (w os.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	553.059	2.151.388

Komentarz:

Miernik odzwierciedla efekty działań publicznych związanych z kreowaniem zainteresowania kulturą oraz pobudzaniem aktywnego uczestnictwa społeczeństwa w wydarzeniach kulturalnych. W sposób bezpośredni obrazuje frekwencję uczestników w organizowanych przedsięwzięciach kulturalnych.

Uwarunkowaniami realizacji zadania były: właściwe dopasowanie oferty kulturalnej do potrzeb i zainteresowań społeczeństwa, edukacja medialna i informacyjna, a także realizacja zadań związanych z „Europejską Stolicą Kultury 2016”. Na znacząco wyższe wykonanie miernika wpłynęły: znaczący wzrost zainteresowania społeczeństwa ofertą kulturalną, realizacja ciekawych przedsięwzięć kulturalnych, w tym w ramach „Europejskiej Stolicy Kultury 2016”; a ponadto – udostępnianie utworów audiowizualnych poprzez specjalistyczne portale internetowe.

Rezultatem realizacji zadania był m.in. wzrost udziału obywateli w ważnych dla kultury i historii polskiej wydarzeniach i ich upamiętnianie, a także upowszechnianie i popularyzacja wiedzy z zakresu kultury i historii polskiej oraz polskiego dziedzictwa kulturowego.

W ramach realizacji zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej przeznaczone na realizację projektów w Programie PL09 "Promowanie różnorodności kulturowej i artystycznej w ramach europejskiego dziedzictwa kulturowego" w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009-2014.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Promocji Kultury**, z którego w 2016 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 127,0 mln zł;
2. **Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia**, które w 2016 r. w ramach zadania poniosło koszty w wysokości 5,9 mln zł;
3. **Polski Instytut Sztuki Filmowej**, który w 2016 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 202,6 mln zł.

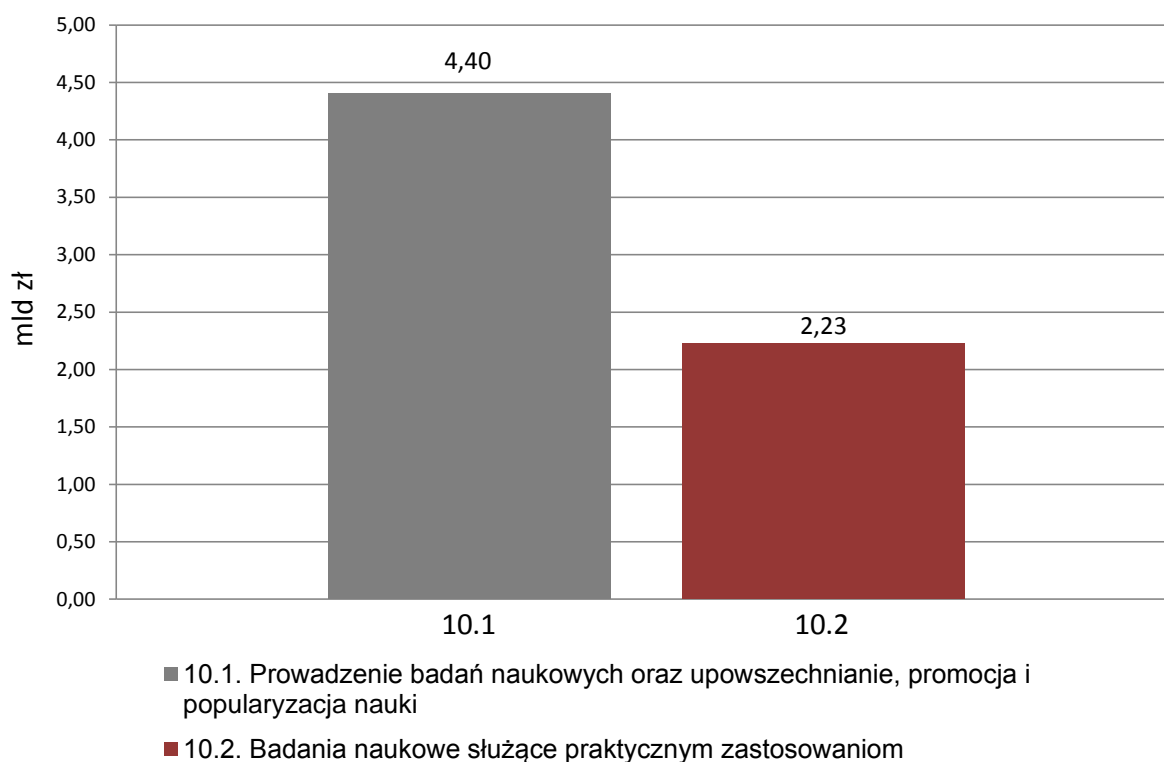
Funkcja 10.

Nauka polska

W ramach funkcji realizowana była polityka naukowa, naukowo-techniczna oraz innowacyjna państwa. Wydatki publiczne koncentrowały się na działaniach prorozwojowych i innowacyjnych, których celem było podniesienie poziomu i efektywności nauki w Polsce, wzmocnienie powiązań nauki z gospodarką oraz wzrost jej konkurencyjności międzynarodowej.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 10. w 2016 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **6.626.003 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 657.411 tys. zł.

Wykres 10: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celem funkcji przyjętym w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2016-2019 było **podniesienie poziomu wyników badań naukowych**.

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 10. przyjęto następujący miernik: liczba publikacji z Polski w czasopiśmie objętych bazą SCOPUS. Osiągnięta w 2016 r. wartość tego miernika wyniosła 37.285 szt., wobec wartości planowanej 38.657 szt.

Zadanie 10.1. Prowadzenie badań naukowych oraz upowszechnianie, promocja i popularyzacja nauki

W ramach zadania ujęta została działalność państwa zorientowana na podniesienie poziomu wyników badań naukowych, a poprzez to, także na wzrost innowacyjności i podnoszenia poziomu technologicznego polskiej gospodarki. W szczególności zapewniane było finansowanie i współfinansowanie badań naukowych oraz prac rozwojowych, jak też projektów badawczych obejmujących badania naukowe. Ponadto finansowana była działalność statutowa i utrzymanie specjalnych urządzeń badawczych w jednostkach naukowych. Zadanie obejmowało również działania wspierające współpracę naukową z zagranicą, rozwój kadry naukowej, jak również zmierzające do zwiększenia zainteresowania nauką i dziedzictwem narodowym (przez ich upowszechnianie i promocję).

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego**, Ministerstwo Rozwoju, Narodowe Centrum Nauki, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Fundusz Nauki i Technologii Polskiej.

Celem określonym dla zadania było **podniesienie poziomu wyników badań naukowych**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 10.1. w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	4.336.638	57.567	4.343.578	56.318

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany były mierniki:

Udział publikacji z Polski w czasopismach zawartych w bazie danych Scopus (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	1,209	1,238

Komentarz:

Przyjęty miernik jest miernikiem oddziaływania oddającym długofalowe efekty działalności mającej na celu wspieranie rozwoju poznawczych badań naukowych w Polsce. Wzrostowy trend w liczbie udziału publikacji z Polski w czasopismach zawartych w światowych bibliograficznych bazach danych, potwierdza skuteczność realizowanej polityki naukowej w tym zakresie. Czynniki, które wpłynęły na pozytywny (w stosunku do wartości planowanej) wynik miernika w 2016 r. były:

- wzrost aktywności publikacyjnej polskich naukowców w zakresie liczby publikacji w prestiżowych czasopismach światowych (objętych bazą SCOPUS);
- zmiany w systemie organizacji badań naukowych i prac rozwojowych;
- intensyfikacja współpracy międzynarodowej;
- zwiększenie stopnia koncentracji środków finansowych przeznaczonych na wspieranie poznawczych badań naukowych realizowanych w jednostkach o najwyższej jakości badań naukowych.

Udział indeksowanych publikacji z Polski w czasopismach posiadających wysoki prestiż w międzynarodowym środowisku naukowym, odzwierciedla aktywność naukową polskich

naukowców, a zarazem jest wyrazem większego umiędzynarodowienia polskiej nauki, a także skuteczności działań na rzecz promowania jej wyników w Polsce, Europie i w świecie.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Nauki i Technologii Polskiej**, z którego w 2016 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 69,0 mln zł,
2. **Narodowe Centrum Badań i Rozwoju**, które w 2016 r. w ramach zadania poniosło wydatki w wysokości 45,8 mln zł,
3. **Narodowe Centrum Nauki**, które w 2016 r. w ramach zadania poniosło wydatki w wysokości 1.017,0 mln zł.

Zadanie 10.2. Badania naukowe służące praktycznym zastosowaniom

ZADANIE PRIORYTETOWE

Realizacja zadania dotyczyła wspierania ze środków publicznych polskich jednostek naukowych i przedsiębiorstw w rozwijaniu ich zdolności do tworzenia i wykorzystywania rozwiązań opartych na wynikach badań naukowych, co jednocześnie korzystnie wpływało na rozwój gospodarki. W ramach zadania państwo finansowało i współfinansowało prace badawczo-rozwojowe, a także wspierało komercjalizację i inne formy transferu wyników badań naukowych do gospodarki oraz uczestniczyło w tworzeniu wspólnej unowocześnionej infrastruktury jednostek naukowych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego**, **Ministerstwo Obrony Narodowej**, **Narodowe Centrum Badań i Rozwoju**.

Celem określonym dla zadania było **zwiększenie poziomu praktycznego zastosowania prac B+R**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 10.2. w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.746.408	1.503.467	1.625.014	601.093

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba patentów międzynarodowych udzielonych w Europejskim Urzędzie Patentowym (EPO), Urzędzie Patentowym Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej (USPTO), liczba patentów krajowych uzyskanych przez polskich rezydentów w Urzędzie Patentowym RP (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	1) 140 EPO 2) 180 USPTO 3) 2.600 UPRP	1) 180 EPO 2) 200 USPTO 3) 3.371 UPRP

Komentarz:

Miernik składa się z trzech kategorii wartości, które dotyczą patentów uzyskanych przez polskich rezydentów, udzielonych przez:

- 1) Europejski Urząd Patentowy (EPO);
- 2) Urząd Patentów i Znaków Towarowych Stanów Zjednoczonych (USPTO);
- 3) Urząd Patentowy RP (UPRP).

Większa liczba udzielonych patentów przez Urząd Patentowy RP (UPRP) w 2016 r. wynika z usprawnienia procedur przez UPRP. Na podstawie wprowadzonych nowych zasad nastąpiło skrócenie okresu oczekiwania na udzielenie patentu. Natomiast wzrost liczby udzielonych patentów przez Europejski Urząd Patentowy (EPO) oraz Urząd Patentów i Znaków Towarowych Stanów Zjednoczonych (USPTO) świadczy o dużym zaangażowaniu Polaków w innowacyjne inicjatywy, wynikiem czego są liczne wynalazki, co znajduje odzwierciedlenie w rosnącym zainteresowaniu uzyskania przez polskich naukowców i przedsiębiorstw patentów na nie.

Środki w zadaniu są przeznaczone m.in. na finansowanie programów realizowanych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBR), mających na celu wspieranie powiązań nauki i gospodarki, w tym Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój (POIR). Ze względu na późniejsze rozpoczęcie wdrażania POIR w 2016 r. trwały intensywne prace mające na celu przyspieszenie realizacji programu, związane głównie z naborami wniosków w ogłaszanych konkursach. W efekcie podejmowanych działań na koniec 2016 r. kontraktacja środków z Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 w NCBR wyniosła 3,8 mld zł, co stanowi 18% alokacji całego programu.

Udział wydatków na B+R poniesionych przez sektor przedsiębiorstw w stosunku do całkowitych wydatków na B+R w Polsce (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	54,6	46,6

Komentarz:

Niższe wykonanie miernika w 2016 r. wynika z mniejszego (niż przewidywano na etapie planu) wydatkowania środków w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój (POIR), w związku z późniejszym od planowanego rozpoczęciem realizacji programu. Montaż finansowy w POIR (konieczność zapewnienia wkładu własnego przedsiębiorcy przy realizacji prac B+R) zapewnia systematyczny wzrost udziału wydatków przedsiębiorstw na B+R. Jednocześnie dane o wykonaniu miernika pochodzą ze statystyk, które nie odzwierciedlają całości wydatków ponoszonych przez przedsiębiorstwa na B+R.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane było również przez **Narodowe Centrum Badań i Rozwoju**, które w 2016 r. w ramach zadania poniosło wydatki w wysokości 2.085,9 mln zł.

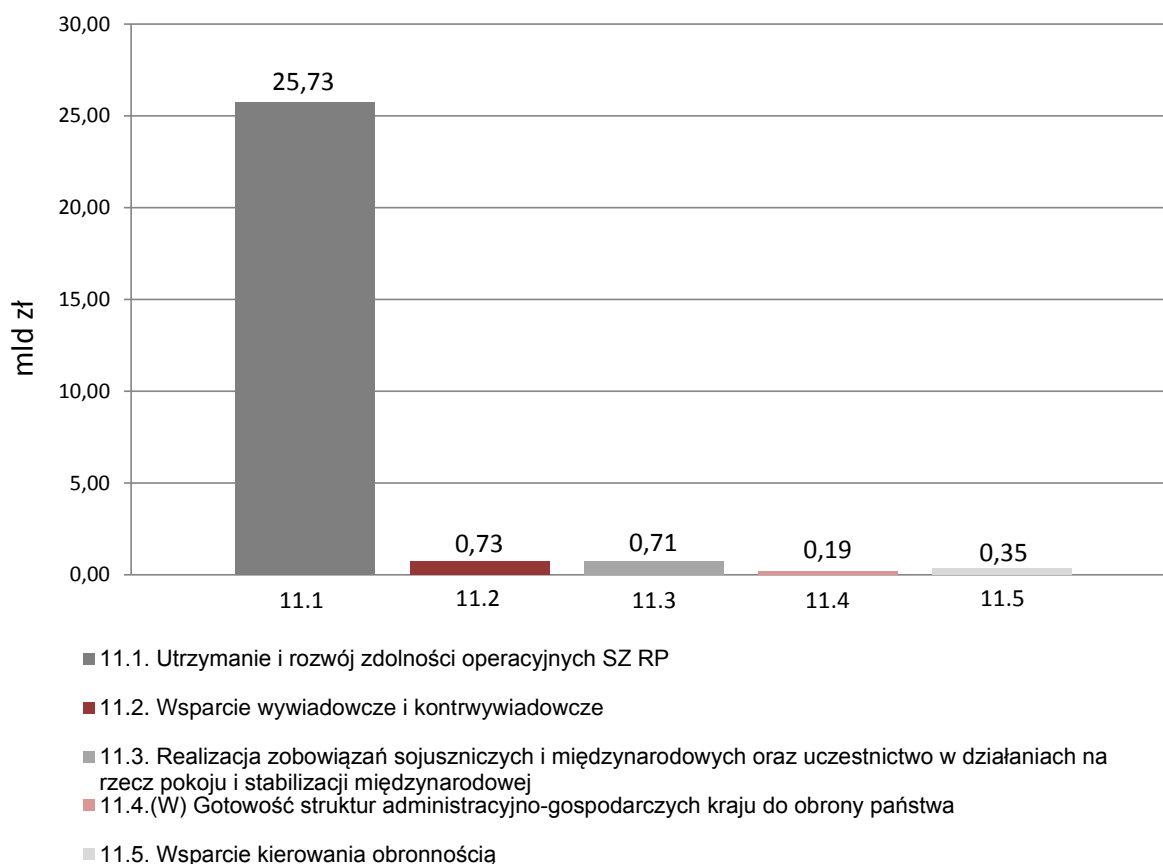
Funkcja 11.

Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic

Funkcja obejmowała sprawy związane z obronnością oraz funkcjonowaniem i rozwojem Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (SZ RP), w tym udział w przedsięwzięciach wojskowych wynikających z umów międzynarodowych. Podstawowym zadaniem państwa w tym obszarze był rozwój zdolności operacyjnych sił zbrojnych dla zapewnienia skutecznej obrony i ochrony polskich granic. W ramach funkcji władze publiczne prowadziły działania umożliwiające m.in. rozpoznawanie i przeciwdziałanie zagrożeniom zewnętrznym godzącym w bezpieczeństwo, obronność, niepodległość i nienaruszalność terytorium RP. W zakresie wypełniania obowiązków sojuszniczych Siły Zbrojne RP utrzymywały gotowość do uczestnictwa w operacjach NATO, UE lub w ramach doraźnych koalicji państw.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 11. w 2016 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **27.716.867 tys. zł**

Wykres 11: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celem funkcji, przyjętym w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2016-2019, było **zapewnienie niepodległości i nienaruszalności terytorialnej RP.**

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 11. wykorzystano następujące mierniki:

- Relacja wskaźnika potencjału bojowego do jego poziomu z roku poprzedniego – wskaźnik osiągnął w 2016 r. wartość 1,006 (wobec takiej samej wartości planowanej);
- Średnioroczna liczba żołnierzy skierowanych do Polskich Kontyngentów Wojskowych w stosunku do poziomu ambicji narodowych – wartość miernika ukształtowała się w 2016 r. na poziomie 0,15-0,18 wobec 0,15-0,17 założonej w planie;
- Wskaźnik ukończenia żołnierzami zawodowymi Sił Zbrojnych RP czasu „P” – jego wartość w 2016 r. wyniosła 81,3% wobec wartości planowanej $\geq 80\%$.

Zadanie 11.1. Utrzymanie i rozwój zdolności operacyjnych SZ RP

ZADANIE PRIORYTETOWE

W ramach zadania realizowane były cele związane ze zwiększeniem zdolności operacyjnych Sił Zbrojnych RP oraz podwyższeniem stopnia nowoczesności uzbrojenia i sprzętu wojskowego. Wydatkowane w ramach zadania środki publiczne przeznaczone były na utrzymanie zdolności operacyjnych Sił Zbrojnych RP (szkolenie i utrzymanie gotowości bojowej) oraz ich rozwój (głównie przez zakup nowoczesnego uzbrojenia i sprzętu wojskowego) – w celu uzyskania pożądaných zdolności operacyjnych. W szczególności realizowane były działania związane z zabezpieczeniem dowodzenia SZ RP, utrzymaniem zdolności do rozpoznania oraz do rażenia sił przeciwnika w sytuacji zagrożenia państwa, zabezpieczeniem logistycznym i medycznym zdolności operacyjnych, jak również zakwaterowaniem SZ RP.

Zadanie realizowane było przez **Ministra Obrony Narodowej**, Fundusz Modernizacji Sił Zbrojnych, Agencję Mienia Wojskowego.

Celem określonym dla zadania było **zwiększenie zdolności operacyjnych Sił Zbrojnych RP**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 11.1. w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	25.741.995	0	25.734.322	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Wskaźnik osiągnięcia wymaganego poziomu dostępności sił (relacja poziomu posiadanego do wymaganego, w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	Informacja niejawna	Informacja niejawna
Komentarz: Wartości miernika mają charakter niejawny – zgodnie z ust. 68 pkt 11 załącznika nr 53 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2016 nie są one		

prezentowane ze względu na bezpieczeństwo państwa.

Zadanie dotyczy utrzymania i zwiększania zdolności operacyjnych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (SZ RP) w ramach planowej realizacji zadań zawartych w „Programie Rozwoju Sił Zbrojnych RP” oraz „Planie Modernizacji Technicznej” (w 2016 roku). Podwyższenie stopnia nowoczesności uzbrojenia i sprzętu wojskowego oraz zwiększenie zdolności bojowych SZ RP uzyskiwano poprzez realizację zadań w poszczególnych obszarach działalności, w tym poprzez: pozyskiwanie, zakupy, wdrażanie nowego oraz modernizację posiadanego sprzętu wojskowego. W szczególności działania te polegały na:

- nabyciu partii rakiet NSM i RBS15;
- nabyciu zdolności wykorzystania przez pododdziały możliwości manewrowych i zdolności rażenia przezbrojonych w pozyskane czołgi Leopard 2A5 oraz pododdziałów przezbrojonych w czołgi PT-91 (posiadających dotąd T-72 na „ścianie wschodniej”);
- wdrożeniu do jednostek wyremontowanych KTO Rosomak HITFIST-30 (zintegrowanych z PPK SPIKE) eksploatowanych w Polskim Kontyngencie Wojskowym;
- zakupie zestawów plot Poprad;
- zakupie amunicji artyleryjskiej 120 i 150 mm;
- modernizacji samolotów Su-22 i śmigłowców W-3 Głuszec;
- przedłużeniu resursu samolotów Su-22;
- pozyskaniu pocisków JASSM (t. AGM-158 do samolotów F-16).

Realizacja zadania umożliwia zarazem zwiększenie udziału krajowego przemysłu obronnego w modernizacji technicznej Sił Zbrojnych RP.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Agencję Mienia Wojskowego**, która w 2016 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 764,7 mln zł,
2. **Fundusz Modernizacji Sił Zbrojnych**, z którego w 2016 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 147,7 mln zł.

Zadanie 11.2. Wsparcie wywiadowcze i kontrwywiadowcze

W ramach realizacji zadania – mającego zapewnić wsparcie wywiadowcze i kontrwywiadowcze – przeprowadzane były działania związane z rozpoznawaniem i przeciwdziałaniem zagrożeniom godzącym w bezpieczeństwo państwa, obronność i zdolności bojowe sił zbrojnych oraz niepodległość i nienaruszalność terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym także dotyczące rozpoznawania międzynarodowego terroryzmu, ekstremizmu oraz międzynarodowych grup przestępczości zorganizowanej. Zapewnia się bezpieczeństwo jednostkom wojskowym, innym jednostkom organizacyjnym MON oraz żołnierzom wykonującym zadania służbowe poza granicami państwa. Ponadto zadanie obejmowało współpracę w organizowaniu polskich przedstawicielstw wojskowych za granicą oraz zapewnienie współdziałania z organami uprawnionymi do ścigania przestępstw.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Obrony Narodowej, Agencję Wywiadu**.

Celem określonym dla zadania było **rozpoznanie zagrożeń godzących w bezpieczeństwo państwa oraz zdolność bojową SZ RP**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 11.2. w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	604.305	0	731.599	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Przyjęcie sprawozdań z działalności SWW i SKW przez organ nadrzędny (wartość logiczna: tak-1/nie-0)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	1	_*

Komentarz:

Miernik odnosi się do realizacji zadania przez Służbę Wywiadu Wojskowego (SWW) oraz Służbę Kontrwywiadu Wojskowego (SKW) – ze względu na bezpieczeństwo państwa ma on charakter logiczny. Szefowie tych służb przedstawiają corocznie Prezesowi Rady Ministrów, Ministrowi Obrony Narodowej oraz Sejmowej Komisji ds. Służb Specjalnych sprawozdania z działalności i wykonania swoich budżetów za poprzedni rok kalendarzowy. W oparciu o informacje zawarte w tych dokumentach, dokonywana jest ocena i wydawana jest opinia na temat stopnia zrealizowania postawionych zadań. Przyjęcie sprawozdania, bądź wniesienie do niego uwag stanowi miernik oceniający, w jakim stopniu obie służby wywiązały się z powierzonych zadań. Osiągnięcie przewidywanej wartości miernika oznacza, iż utrzymane zostało zewnętrzne bezpieczeństwo państwa oraz misji zagranicznych oraz zapewniona została ochrona kontrwywiadowcza.

* Sprawozdania z działalności SWW i SKW zostały sporządzone i przedłożone organom nadrzędnym w ustawowym terminie, a obecnie trwa procedura ich rozpatrywania. W związku z powyższym, dane o wykonaniu przedmiotowego miernika w 2016 r. będą dostępne w późniejszym terminie niż termin przekazania niniejszego sprawozdania (na obecnym etapie nie ma zatem możliwości wykazania jego wartości).

Zdolność struktur administracyjno-gospodarczych państwa do zapewnienia bezpieczeństwa zewnętrznego państwa (wartość logiczna: tak-1/nie-0)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	1	1

Komentarz:

Miernik dotyczy realizacji zadania przez Agencję Wywiadu – ze względu na bezpieczeństwo państwa i konieczność zachowania w tajemnicy informacji niejawnych ma on charakter logiczny. Jednocześnie, Szef Agencji – zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu – corocznie przedstawia sprawozdanie ze swojej działalności Prezesowi Rady Ministrów, które stanowi podstawę oceny stopnia realizacji zadania przez tę służbę.

Zadanie 11.3. Realizacja zobowiązań sojuszniczych i międzynarodowych oraz uczestnictwo w działaniach na rzecz pokoju i stabilizacji międzynarodowej

Realizacja zadania polegała na pogłębianiu współpracy międzynarodowej na rzecz wzmocnienia obronności RP poprzez aktywny udział w misjach i operacjach: NATO, UE oraz koalicyjnych. Cel zadania osiągnąć był przez międzynarodową współpracę bilateralną i wielostronną oraz funkcjonowanie przedstawicielstw dyplomatycznych i sojuszniczych struktur wielonarodowych w ramach NATO i UE.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Obrony Narodowej** oraz Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego.

Celem określonym dla zadania było **pogłębienie współpracy międzynarodowej na rzecz wzmocnienia obronności RP**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 11.3. w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	786.773	0	714.681	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba stanowisk (w tym flagowych) w strukturach NATO i UE oraz w narodowych i międzynarodowych strukturach wojskowych w kraju i poza granicami państwa, przyjętych do obsady przez SZ RP (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	1.066 (14)	1.088 (15)

Komentarz:

Istotnym uwarunkowaniem realizacji zadania jest terminowe przygotowanie kandydatów do służby poza granicami państwa. Na wartość miernika wpływają decyzje o charakterze kadrowym (np. o wcześniejszym zakończeniu służby poza granicami państwa). Zaangażowanie SZ RP w obsadę stanowisk w międzynarodowych strukturach wojskowych pozytywnie wpływa na postrzeganie Polski jako wiarygodnego partnera.

Liczba sojuszniczych i międzynarodowych struktur wojskowych dyslokowanych na terenie Rzeczypospolitej Polskiej (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	≥ 5	7

Komentarz:

Realizacji wyższej, od planowej wartości miernika sprzyjały możliwości w zakresie rozwijania współpracy międzynarodowej oraz zdobywania doświadczenia we wspieraniu inicjatyw międzynarodowych. Postrzeganie Polski jako wiarygodnego partnera w NATO sprzyja inicjatywom utrzymania międzynarodowych struktur na terenie kraju. Wartość wykonania miernika w zakresie 2016 r. dotyczy następujących dyslokowanych sojusznicznych i międzynarodowych struktur wojskowych:

- 1) Centrum Szkolenia Sił Połączonych (JFTC) NATO w Bydgoszczy;
- 2) 3. Batalion Łączności NATO w Bydgoszczy;
- 3) Wielonarodowy Korpus Północno-Wschodni w Szczecinie;
- 4) Centrum Eksperckie Policji Wojskowych NATO w Bydgoszczy;
- 5) Dowództwo litewsko-polsko-ukraińskiej brygady w Lublinie;
- 6) Centrum Eksperckie ds. Kontrwywiadu NATO w Krakowie;
- 7) Jednostka Integracyjna Sił NATO w Polsce (NFIU) w Bydgoszczy.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane było również przez **Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego**, który w 2016 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 132,8 mln zł.

Zadanie 11.4.(W) Gotowość struktur administracyjno-gospodarczych kraju do obrony państwa

W ramach zadania realizowane były przedsięwzięcia związane z utrzymywaniem i doskonaleniem struktur pozamilitarnych systemu obrony państwa i nakładaniem na przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym obowiązku utrzymywania mocy produkcyjnych lub remontowych. Finansowany był system kierowania bezpieczeństwem narodowym, a także realizowano szkolenia obronne administracji publicznej i przedsiębiorców oraz przeprowadzano rejestrację i kwalifikację wojskową. Zadaniem objęte były także kontrole wykonywania zadań obronnych w sektorze pozamilitarnym.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Rozwoju, Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa, Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Środowiska, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Sportu i Turystyki, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ministerstwo Edukacji Narodowej, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwo Skarbu Państwa, Ministerstwo Sprawiedliwości, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Ministerstwo Zdrowia, Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Urząd ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Główny Urząd Statystyczny, Urząd Patentowy RP, Główny Urząd Miar, Polski Komitet Normalizacyjny, Państwową Agencję Atomistyki, Komisję Nadzoru Finansowego, Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Rządowe Centrum Legislacji, Urząd Komunikacji Elektronicznej, Wojewodów oraz Fundusz Administracyjny.**

Celem określonym dla zadania było **utrzymywanie zdolności do realizacji zadań obronnych przez organy administracji publicznej i przedsiębiorców.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 11.4.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	197.517	0	186.101	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Stopień realizacji zadań obronnych z obszaru mobilizacji gospodarki (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	100	100

Komentarz:

Realizacja zadania wpływa na możliwość identyfikacji i wskazania potencjału przemysłowego na terenie kraju w celu utrzymania zdolności przedsiębiorców do realizacji zadań zabezpieczenia ciągłości dostaw wyrobów i świadczenia usług na rzecz Sił Zbrojnych RP.

Na wszystkich przedsiębiorców ujętych w Aneksie nr 3 do Programu Mobilizacji Gospodarki na lata 2013-2020 (PMG-13), znajdujących się we właściwościach Ministerstwa Obrony Narodowej nałożono zadania obronne. Dąży się do zapewnienia pełnej refundacji kosztów poniesionych przez przedsiębiorców na realizację zadań obronnych.

Relacja liczby zadań zrealizowanych do liczby zadań zaplanowanych w Programie Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	80	78

Komentarz:

W celu utrzymania zdolności do realizacji zadań obronnych przez organy administracji publicznej i przedsiębiorców w 2016 r. realizowano: szkolenia w ramach Wyższych Kursów Obronnych, ćwiczenie regionalne, kontrolę kompleksową wykonywania zadań obronnych w działach administracji rządowej: rolnictwo, rozwój wsi oraz rynki rolne.

Niższe wykonanie wartości miernika w 2016 r. w stosunku do wartości planowanej wynika z:

- odwołania kontroli wykonywania zadań obronnych w Dziale Administracji Rządowej (DAR) Skarb Państwa w związku z reorganizacją ministerstwa (w tym jednostek podległych i nadzorowanych) oraz przekazaniem kompetencji w zakresie nadzoru nad przedsiębiorstwami o znaczeniu strategicznym do innych DAR.
- przesunięcia na 2017 r. planowanej na 24-27 października 2016 r. kontroli kompleksowej wykonywania zadań obronnych w DAR: środowisko i gospodarka wodna (na podstawie zgody Prezesa Rady Ministrów, udzielonej na wniosek Ministra Środowiska).

W związku z powyższym w 2016 r. nie zrealizowano dwóch z planowanych trzech kontroli kompleksowych wykonywania zadań obronnych w DAR, co miało wpływ na ostateczną wartość miernika.

Stopień wykonania decyzji na utrzymywanie mocy produkcyjnych lub remontowych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	100	100
<p>Komentarz:</p> <p>Realizację zadania warunkują: zadania w zakresie produkcji i remontów uzbrojenia i sprzętu wojkowego oraz środków bojowych, które będą realizowane w warunkach zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny, określone w „Programie mobilizacji gospodarki na lata 2013 – 2022” oraz potencjał produkcyjno-remontowy posiadany przez przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu gospodarczo – wojskowym, na których zostaną nałożone przedmiotowe zadania, jak również – wysokość kosztów ponoszonych przez ww. przedsiębiorców na utrzymywanie tego potencjału (w powiązaniu z poziomem finansowania ww. kosztów z budżetu państwa). W 2016 r. nałożone zostały na 9 przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu gospodarczo – obronnym decyzje ws. utrzymywania mocy produkcyjnych i remontowych niezbędnych do realizacji zadań wynikających z „Programu mobilizacji gospodarki na lata 2013 – 2022”, a następnie zawarte były z nimi umowy na utrzymywanie tych mocy. Na podstawie umów zawartych z Ministerstwem Rozwoju przedsiębiorcy otrzymali dotacje na pokrycie części ponoszonych przez nich w 2016 r. kosztów utrzymywania mocy produkcyjnych. Otrzymane dotacje pokryły ok. 73% planowanych na 2016 r. kosztów utrzymywania mocy. W czasie obowiązywania umów (oraz decyzji) żaden przedsiębiorca nie przedstawił informacji o zaprzestaniu wykonywania umowy (i decyzji). Wykonanie zadania oznacza utrzymanie w 2016 r. zdolności do realizacji zadań obronnych w zakresie produkcji i remontów uzbrojenia i sprzętu wojkowego, a tym samym zabezpieczenie potrzeb Sił Zbrojnych RP w zakresie dostaw sprzętu będącego na wyposażeniu SZ RP.</p>		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Fundusz Administracyjny**, z którego w 2016 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 0,3 mln zł.

Zadanie 11.5. Wsparcie kierowania obronnością

Zadanie obejmowało zabezpieczenie funkcjonowania, ciągłości i organizacji pracy Ministerstwa Obrony Narodowej poprzez zapewnienie efektywnej i skutecznej obsługi resortu obrony umożliwiającej realizację celów w zakresie polityki obronnej. W ramach działań przeprowadzono planowanie strategiczne oraz operacyjne prowadzenie analiz. Ponadto realizowana była polityka informacyjna i działalność promocyjna, jak również wdrażanie i modernizacja systemów i metod zarządzania.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Obrony Narodowej**.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie skutecznej i efektywnej obsługi organu administracji rządowej na rzecz osiągnięcia celów polityki obronnej**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 11.5. w 2016 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	430.105	0	350.164	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Funkcjonowanie kontroli zarządczej w Ministerstwie Obrony Narodowej (TAK – w stopniu wystarczającym albo ograniczonym/NIE - nie funkcjonowała)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	TAK	TAK

Komentarz:

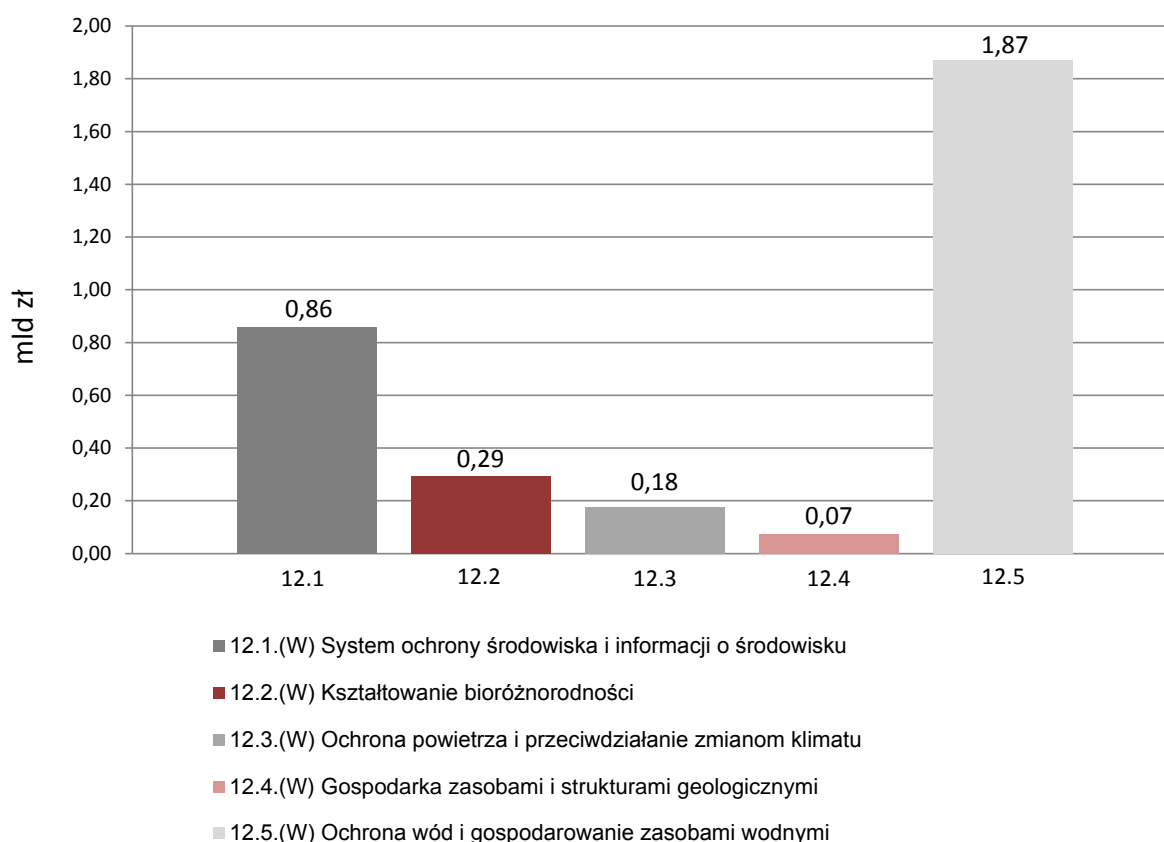
Realizacja wartości miernika dla zadania w 2016 r. na pełnym poziomie planu oznacza skuteczne funkcjonowanie systemu usprawniania sposobu zarządzania jednostkami i komórkami organizacyjnymi dla zapewnienia optymalnego sposobu realizacji celów i zadań w dziale administracji rządowej - obrona narodowa (tj. zgodnie z prawem, skutecznie, efektywnie, oszczędnie i terminowo).

Funkcja 12. Środowisko

Polityka państwa w zakresie funkcji 12. obejmowała sprawy ochrony środowiska i bezpieczeństwa energetycznego (np. system gospodarowania odpadami, wycofywania z produkcji i użytkowania substancji oraz materiałów niebezpiecznych, oczyszczalnie i systemy kanalizacyjne). Prowadzone były działania na rzecz bezpieczeństwa jądowego i ochrony radiologicznej oraz gospodarki zasobami i strukturami geologicznymi. Realizacja funkcji umożliwiała także racjonalne i zrównoważone gospodarowanie zasobami naturalnymi, w tym w szczególności wodnymi, leśnymi, złożami kopalin, a także system obszarów chronionych, bioróżnorodność oraz rekultywację gleb. Rozwijały się także technologie informatyczne i komunikacyjne w zakresie tzw. inteligentnej energii obejmującej działania mające na celu zwiększenie wykorzystania i zapotrzebowania na wydajność energetyczną, oraz technologie środowiskowe.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 12. w 2016 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **3.274.808 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 1.460.341 tys. zł.

Wykres 12: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celami funkcji, przyjętymi w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2016-2019, były **zaspokojenie potrzeb wodnych ludności i gospodarki narodowej oraz ograniczenie zagrożeń wywołanych przez powodzie i susze, w połączeniu z utrzymaniem dobrego stanu wód i związanych z nim ekosystemów oraz ochrona i poprawa stanu środowiska w szczególności poprzez zachowanie różnorodności biologicznej oraz właściwą gospodarkę odpadami.**

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 12. wykorzystano odpowiednio następujące mierniki:

- Liczba zakończonych inwestycji hydrotechnicznych w danym roku/rok poprzedni – wartość miernika ukształtowała się w 2016 r. na poziomie 38% wobec planowanej 108%. Niższe wykonanie miernika wynika głównie z odstąpienia Wykonawcy od realizacji projektu pn. „*Zbiornik przeciwpowodziowy Racibórz Dolny na rzece Odrze w województwie śląskim*”, jak również ze względu na zmianę zakresu rzeczowego projektu pn. „*Kompleksowe zabezpieczenie przeciwpowodziowe Żuław – Etap II – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku*”;
- Liczba zarejestrowanych form ochrony przyrody w danym roku/rok poprzedni – w 2016 r. wykonanie wyniosło zgodnie z planem 41.500szt./20.000 szt.;
- Masa składowanych odpadów w skali kraju w stosunku do masy wytworzonych odpadów w skali kraju – w 2016 r. osiągnięto wartość na poziomie 19,8% wobec planowanych 20%.

Zadanie 12.1.(W) System ochrony środowiska i informacji o środowisku

ZADANIE PRIORYTETOWE

Zadanie dotyczyło działań państwa tworzących szeroko pojęty system ochrony środowiska, a także informowania o stanie środowiska, co jest niezbędne m.in. dla przeciwdziałania zagrożeniom środowiska i likwidacji skutków tych zagrożeń, a jednocześnie dla kształtowania świadomości proekologicznej mieszkańców. Zapewniano także ochronę powierzchni ziemi, w tym rekultywację składowisk odpadów. W szczególności zadanie polegało na tworzeniu regulacji, instrumentów i warunków niezbędnych dla realizacji polityki ekologicznej państwa, a tym samym służących realizacji polityki zrównoważonego rozwoju. W ramach zadania promowane były zachowania proekologiczne i edukacja środowiskowa, co wymagało odpowiednich działań edukacyjno-promocyjnych oraz informacyjnych. Wykonywany był Państwowy Monitoring Środowiska oraz działalność kontrolna w zakresie ochrony środowiska. Ochronę przed zagrożeniami uzupełniały działania mające na celu likwidację ich skutków. Realizowane były także działania oraz przedsięwzięcia dotyczące zapewnienia racjonalnej gospodarki odpadami, tj. w sposób który nie zagraża życiu i zdrowiu ludzi oraz środowisku, przy zagwarantowaniu właściwych kwalifikacji osób uprawnionych do składowania odpadów. Ponadto wykonywany był nadzór nad spełnieniem warunków bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej w działalnościach związanych z wykorzystaniem energii atomowej oraz dokonywano oceny sytuacji radiacyjnej kraju.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Środowiska**, Ministerstwo Rozwoju, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Państwową Agencję Atomistyki, Wojewodów oraz **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**.

Celami określonymi dla zadania były:

- Zapewnienie racjonalnej gospodarki odpadami;
- Ochrona środowiska w zakresie działań monitorujących, kontrolnych oraz przeciwdziałających zagrożeniom środowiska.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 12.1.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	303.606	392.161	543.667	315.514

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Odsetek gmin, które wdrożyły system selektywnego zbierania odpadów u źródła (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	95	99

Komentarz:

Na wyższy poziom realizacji zadania w 2016 r. wpłynęło funkcjonowanie nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi, a jednocześnie obowiązek osiągnięcia przez gminy poziomów w zakresie recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, który wymusił stworzenie systemu selektywnego zbierania. Ramy prawne realizacji zadania były regulowane przez przepisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, a ponadto uchwałą nr 88 Rady Ministrów w sprawie „Krajowego Planu Gospodarki Odpadami 2022” (KPGO), który obejmuje zakres działań niezbędnych dla zapewnienia zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju. Realizacja zadania zapewnia stworzenie dla mieszkańców warunków do selektywnego zbierania, a także większą ilość i lepszą jakość odpadów stanowiących materiał do recyklingu, trafiającą do podmiotów zajmujących się recyklingiem odpadów.

Na realizację zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej, przeznaczone m.in. na dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w tym: na opracowanie „Planu zagospodarowania odpadów z rozlewów olejowych powstałych na skutek wypadków morskich”; na badania oraz analizę zagrożeń dla środowiska morskiego, jakie stanowi wrak statku Stuttgart wraz z analizą istniejących technologii utylizacji zagrożenia i możliwości ich wykorzystania; zapewnienie właściwego stanu ochrony obszarów cennych przyrodniczo.

Masa odpadów poddanych odzyskowi lub unieszkodliwieniu (Mg/rok)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	402.947	704.228

Komentarz:

Wykonanie zadania przyczynia się do zmniejszenia ilości odpadów, które trafiają bezpośrednio na składowiska lub (w niektórych przypadkach) zostaną unieszkodliwione poprzez prawidłowe

składowanie (np. odpady zawierające azbest). W przypadku finansowania zadań przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) realizowany miernik miał przede wszystkim wpływ na gospodarkę odpadami w zakresie branży motoryzacyjnej i przyczynił się bezpośrednio do recyklingu i utylizacji pojazdów samochodowych. Głównymi czynnikami, które wpłynęły na przekroczenie wartości miernika w 2016 r. stosunku do wielkości planowanej były:

- zwiększenie liczby pojazdów przyjętych do stacji demontażu w stosunku do lat poprzednich, a przez to ogólnej masy odpadów (wzrost o 96.382 Mg) - spowodowane to było ostatnim rokiem udzielania dopłat dla przedsiębiorców prowadzących taką działalność, a przez to zgłoszeniem się nowych podmiotów, dotychczas nie ubiegających się o dofinansowanie;
- zwiększenie pozyskanej masy odpadów niebezpiecznych poddanych odzyskowi lub unieszkodliwieniu o 41.405 Mg.

Stopień zrealizowanych: 1) ocen, 2) raportów, 3) sprawozdań w zakresie ochrony środowiska (w %)

	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
Wartości miernika	1) 100	1) 100
	2) 100	2) 100
	3) 100	3) 100

Komentarz:

W 2016 r. wartość miernika została wykonana na poziomie zgodnym z planem przyjętym na ten rok. Wykonanie miernika przedstawia stopień zrealizowanych ocen stanu środowiska dotyczących poszczególnych komponentów środowiska wykonywanych w ramach zadań Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ), którego celem jest wytwarzanie danych i opracowywanie ocen stanu i jakości poszczególnych komponentów środowiska, niezbędnych do wdrożenia wymagań zawartych w przepisach UE. Informacje i oceny wytworzone w ramach PMŚ wykorzystywane są m.in. w procesach strategicznego planowania i operacyjnego zarządzania środowiskiem, takich jak postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, pozwolenia na wprowadzanie do środowiska substancji lub energii, programy i plany ochrony środowiska jako całości i jego poszczególnych elementów, w tym programów działań naprawczych. Wykorzystywane są również w procesie strategicznych ocen oddziaływania na środowisko oraz planowania zrównoważonego rozwoju na wszystkich poziomach zarządzania. Gromadzone informacje są dodatkowo wykorzystywane dla potrzeb związanych z rozwojem regionalnym, a także wykorzystaniem funduszy strukturalnych. Zadanie odzwierciedla rzeczywisty stan środowiska w Polsce oraz pokazuje jaki wpływ na stan środowiska ma przestrzeganie przepisów przez kontrolowane podmioty. Realizacja zadania jest uwarunkowana wykonaniem przez wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska kontroli podmiotów korzystających ze środowiska, które posłużyły między innymi do sporządzenia sprawozdań i raportów.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej przeznaczone na:

- sfinansowanie zadań Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ);
- monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000 w latach 2015-2018;
- wykonanie oceny stanu klimatu akustycznego środowiska w skali kraju wraz z nadzorem metodycznym nad systemem monitoringu hałasu w latach 2015-2017;
- obsługę logistyczną sprawozdania i kalibracji systemów pomiarowych w sieciach monitoringu powietrza - zanieczyszczenia gazowe - w latach 2015-2017;
- uregulowanie kwoty zaległości z tytułu nadpłaty w opłacie za brak sieci zbierania pojazdów

- za 2006 rok;
- zmiany systemowe oraz niektóre zmiany organizacyjne, w tym nowe zadania GIOŚ związane z utworzeniem „Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz gospodarce odpadami”.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**, który w 2016 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 504,3 mln zł.

Zadanie 12.2.(W) Kształtowanie bioróżnorodności

W zakresie zadania ujęto działania państwa ukierunkowane na rzecz ochrony i kształtowania wartości przyrodniczych i krajobrazowych. Aktywność publiczna zmierzała do zachowania i rozwijania różnorodności biologicznej, koncentrując się głównie na przedsięwzięciach w zakresie zachowania i kształtowania procesów przyrodniczych przebiegających w ekosystemie, ochrony gatunkowej, opracowaniu planów ochrony dla rezerwatów przyrody, parków narodowych i krajobrazowych, wykonywaniu faktycznych działań naprawczych oraz przedsięwzięciach w zakresie leśnictwa i łowiectwa. W zakresie zadania prowadzone były czynności ochronne ekosystemów leśnych i gospodarowanie ich zasobami. Podejmowane w tym obszarze starania służyły zapewnieniu warunków dla ochrony i utrzymania gleb, stanowisk roślinnych, grzybów i zwierząt, jak też warunków przyrodniczo-krajobrazowych i kulturowych obiektów oraz obszarów chronionych, a ponadto – rekultywacji terenów zdegradowanych i zdewastowanych. W szczególności prowadzone było zalesianie gruntów, a także obrót leśnym materiałem rozmnożeniowym, jak też ochrona zwierząt łownych. Ponadto w zadaniu ujęto regulacje, monitoring i kontrolę w zakresie organizmów genetycznie zmodyfikowanych, a ponadto finansowanie rekompensaty szkód powodowanych przez zwierzęta chronione.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Środowiska**, Ministerstwo Obrony Narodowej, Wyższy Urząd Górniczy, Wojewodów, **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej** oraz Parki Narodowe.

Celem określonym dla zadania była **ochrona i kształtowanie wartości przyrodniczych i krajobrazowych**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 12.2.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	180.198	107.478	238.820	63.855

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Suma zasięgów powierzchniowych zrealizowanych działań służących ochronie i kształtowaniu wartości przyrodniczych i krajobrazowych (w ha)

	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
Wartości miernika	1) 99.970,35 (MŚ)	1) 234.075,56 (MŚ)
	2) 322.972,06 (PN)	2) 322.730,8 (PN)

Komentarz:

Zadanie dotyczy przeprowadzenia działań państwa zmierzających do zachowania różnorodności biologicznej oraz działań z zakresu tworzenia, zarządzania oraz monitoringu obszarów Natura 2000, jak też realizacji konwencji oraz porozumień wynikających z międzynarodowych umów w zakresie ochrony przyrody, a także projektów przyrodniczych mających na celu szeroko pojętą ochronę różnorodności biologicznej, w tym inwentaryzacji cennych siedlisk i gatunków oraz ochrony korytarzy ekologicznych.

Wartość miernika w 2016 r. (w zakresie Ministerstwa Środowiska) została wykonana na poziomie znacząco wyższym od planu wg ustawy budżetowej (przy czym planowana wartość miernika uległa zasadniczej zmianie w związku z pozyskaniem środków z rezerwy celowej – i wyniosła 254.066,79 ha). Realizacja zadania była możliwa dzięki skutecznemu wyłonieniu wykonawców działań w ramach przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych.

Działalność w zakresie 23 Parków Narodowych (PN), realizowana w tym zadaniu, została wykonana na poziomie wartości miernika zbliżonym do założonego w planie (wg ustawy budżetowej). Tylko w przypadku jednego z parków zanotowano niższe wykonanie miernika o 241 ha, co wynikało z przedłużających się prac nad określeniem statusu prawnego nowej granicy Drawieńskiego Parku Narodowego. Realizacja zadania przez PN wpływa na utrzymanie wysokich walorów przyrodniczych i kulturowych parków, stwarza korzystne warunki rozwoju działalności rekreacyjnej i turystycznej, a także podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa, jak również podnosi walory turystyczne regionów, w obszarze których funkcjonują.

Na zadanie uruchomiono środki z rezerwy celowej przeznaczone m.in. na:

- na wsparcie systemu ocen oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000;
- zapewnienie skutecznej ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej;
- przywracanie i ochronę warunków siedliskowych dla gatunków lęgowych ptaków w obszarze Natura 2000 Zbiornik Mietkowski;
- dofinansowanie leczenia i rehabilitacji zwierząt w Ośrodku Rehabilitacji Zwierząt Chronionych w Przemyślu;
- zadania ochrony czynnej i działania edukacyjno-informacyjne w rezerwach przyrody;
- wypłatę odszkodowań za szkody wyrządzone przez gatunki chronione (bobry, żubry, wilki, niedźwiedzie i rysie) oraz przez zwierzęta łowne (łosie, dziki, jelenie).

Powierzchnia siedlisk wspartych w zakresie uzyskania lepszego statusu ochrony (w ha)

	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
Wartości miernika	41.869	43.652

Komentarz:

Miernik dotyczy działalności Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW). Wartość miernika została wykonana w ramach umów o dofinansowanie, z których część została zawarta w 2016 r., a więc już po oszacowaniu wielkości do planu. W tej sytuacji nie było możliwe dokładne określenie (na etapie planowania) ile umów i na jaką wartość miernika zostanie zawartych w ciągu roku. Uzależnione to było od ostatecznej liczby, jakości i zakresu merytorycznych wniosków o dofinansowanie złożonych przez beneficjentów.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**, który w 2016 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 122,7 mln zł,
2. **23 Parki Narodowe**, które w 2016 r. w ramach zadania poniosły koszty w wysokości 239,9 mln zł, z tego:

Nazwa parku	Koszty (w mln zł)
Babiogórski Park Narodowy	8,4
Białowiecki Park Narodowy	10,8
Biebrzański Park Narodowy	13,7
Bieszczadzki Park Narodowy	12,6
Park Narodowy „Bory Tucholskie”	3,8
Drawieński Park Narodowy	6,8
Gorczański Park Narodowy	6,6
Park Narodowy „Góry Stołowe”	11,6
Kampinoski Park Narodowy	18,9
Karkonoski Park Narodowy	12,1
Magurski Park Narodowy	8,2
Narwiański Park Narodowy	2,4
Ojcowski Park Narodowy	4,7
Pieniński Park Narodowy	6,8
Poleski Park Narodowy	5,7

Roztoczański Park Narodowy	10,7
Słowiński Park Narodowy	12,8
Świętokrzyski Park Narodowy	5,5
Tatrzański Park Narodowy	31,5
Park Narodowy „Ujście Warty”	3,2
Wielkopolski Park Narodowy	8,9
Wigierski Park Narodowy	25,6
Woliński Park Narodowy	8,6

Zadanie 12.3.(W) Ochrona powietrza i przeciwdziałanie zmianom klimatu

Poprawa jakości powietrza i przeciwdziałanie zmianom klimatu była uzależniona m.in. od działań państwa na rzecz ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza pyłu drobnego, a także emisji gazów cieplarnianych i innych substancji w ramach systemu handlu emisjami. Zadanie dotyczyło opracowania programów i planów działania, których celem było zarządzanie jakością powietrza, ocena stanu jakości powietrza oraz wskazywanie sposobów jego poprawy.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Środowiska**, Ministerstwo Sprawiedliwości, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Prokuraturę Krajową, Wojewodów oraz **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**.

Celem określonym dla zadania było **ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 12.3.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	6.328	141.572	35.002	141.337

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Odsetek stref z przekroczeniami poziomów substancji w powietrzu w Polsce (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	89,0	84,7

Komentarz:

Na wartości miernika wpływ mogą mieć ryzyka dotyczące realizacji zadania, które potencjalnie mogłyby wynikać z: 1) wydłużającego się okresu grzewczego, przedłużających się inwestycji w modernizację systemów ciepłowniczych 2) stosowania paliwa o gorszej jakości w gospodarstwach domowych 3) wysokiej akcyzy na paliwa niskoemisyjne: olej opałowy oraz gaz ziemny 4) braku instrumentów ekonomicznych zachęcających społeczeństwo do korzystania z niskoemisyjnych źródeł ciepła 5) starzenia się środków transportu indywidualnego i zbiorowego 6) mniejszego od zakładanego udziału odnawialnych źródeł energii 7) transgranicznego zanieczyszczenia powietrza 8) awarii systemów odpylających i filtrów.

Na realizację zadania w 2016 r. wpływ miały w szczególności takie czynniki jak: ożywienie gospodarcze oraz zmiany klimatyczne i pogodowe.

Niezależnie od ogółu złożonych uwarunkowań wpływających na stopień osiągnięcia zadania – poziom miernika w 2016 r. został wykonany w wysokości przekraczającej pułap określony w planie. Realizacja zadania – która umożliwia działania prowadzone w ramach programów ochrony powietrza i programów ochrony środowiska – wpływa na poprawę stanu środowiska i zdrowia obywateli, redukcję emisji gazów cieplarnianych do atmosfery, jak też wzrost udziału energii ze źródeł odnawialnych.

W ramach realizacji zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej przeznaczone na dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w tym na: opracowanie ekspertyzy oraz listy substancji i związków chemicznych uciążliwych zapachowo; wsparcie procesu negocjacyjnego oraz realizacji zadań związanych z wypełnianiem obowiązków wynikających z porozumień międzynarodowych oraz współpracy międzynarodowej w obszarze kompetencji resortu środowiska.

Ilość ograniczonej lub unikniętej emisji dwutlenku węgla (Mg/rok)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	302.635	160.356

Komentarz:

Głównymi czynnikami, które wpłynęły na nieuzyskanie planowanej na 2016 r. wartości miernika, były:

- przesunięcie terminu zakończenia przedsięwzięć lub potwierdzenia uzyskania efektu ekologicznego przez przedsięwzięcia na rok 2017 w wysokości 106 tys. Mg/rok;
- nieosiągnięcie zakładanych efektów przez biogazownie, które są we wstępnej fazie eksploatacji i nie uzyskały jeszcze zakładanych parametrów (- 39 tys. Mg/rok);
- wypowiedzenie umów z bankami na dopłaty do kredytów na budowę domów energooszczędnych (2 tys. Mg/rok).

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) dofinansowuje działania związane ze wzrostem efektywności energetycznej, w tym z rozwojem odnawialnych źródeł energii prowadzących do uniknięcia emisji. Działania te mają na celu m.in. wypełnianie przez Polskę zobowiązań międzynarodowych, ograniczenie zmian klimatu, poprawę jakości powietrza oraz zmniejszenie zużycia energii.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**, który w 2016 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 297,8 mln zł.

Zadanie 12.4.(W) Gospodarka zasobami i strukturami geologicznymi

W ramach zadania prowadzone były działania związane z realizacją przedsięwzięć geologicznych. Realizacja zadania polegała przede wszystkim na koncesjonowaniu działalności górniczej oraz rozporządzaniu informacją geologiczną. Wykonywane były prace z zakresu: rozpoznania budowy geologicznej w zakresie: kartografii, dokumentowania zasobów wód podziemnych, badań geośrodowiskowych, rozpoznania możliwości wykorzystania energii geotermalnej oraz koncesjonowania wód mineralnych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Środowiska**, Ministerstwo Energii, Wyższy Urząd Górniczy, Wojewodów oraz **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**.

Celem określonym dla zadania było **rozpoznawanie budowy geologicznej kraju pod kątem możliwości zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w kopaliny i wody podziemne wraz z ich ochroną**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 12.4.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	69.731	0	73.572	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba wydanych koncesji i decyzji zmieniających koncesje na działalność określoną w ustawie Prawo geologiczne i górnicze / Liczba wydanych koncesji i decyzji zmieniających koncesje w roku poprzednim (w szt./szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	71/83	77/83
Komentarz: Wykonanie w 2016 r. miernika na poziomie nieco wyższym, niż przewidywano w planie na ten rok, jest wypadkową kilku czynników, w tym działań mających na celu przeciwdziałanie spadkowi zainteresowania przedsiębiorców wysokonakładową geologiczną działalnością poszukiwawczo-rozpoznawczą w Polsce, ponieważ w poprzednich latach odnotowywano spadek tempa poszukiwań węglowodorów w Polsce. Długotrwały spadek cen ropy naftowej na rynku światowym zmusił bowiem koncerny naftowe do przeglądu i zmiany strategii inwestowania, w wyniku czego projekty		

poszukiwawcze zostały zawieszone bądź likwidowane.

Jednocześnie, znowelizowane zostały przepisy ustawy - Prawo geologiczne i górnicze, a także wprowadzone zostały zmienione „Zasady ustalania wynagrodzenia z tytułu ustanowienia użytkowania górniczego”, w których obniżono wysokość opłat z tytułu użytkowania górniczego związanego z poszukiwaniem i rozpoznawaniem węglowodorów. Powyższe działania, w tym niższe sankcje ujęte w ww. „Zasadach...” mogą stanowić wymierną zachętę dla przedsiębiorców do kontynuowania prac geologicznych w ramach posiadanych koncesji, a także do ubiegania się o nowe koncesje.

Liczba wykonanych opracowań geologicznych (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	8.841	9.738

Komentarz:

Realizacja zadania dotyczy m.in. zaewidencjonowania zasobów i struktur geologicznych oraz określenia zasad ich wykorzystania. Mimo, że badania nad strukturami prowadzone są od wielu lat, to wciąż pojawiają się nowe wyzwania i możliwości, co wymaga przygotowania nowych opracowań geologicznych (dotyczących np. wykorzystania nowych złóż surowców, wód termalnych itd.). W ramach realizacji zadania wdrażano program priorytetowy pn. Geologia i górnictwo (Część 1. „Poznanie budowy geologicznej kraju oraz gospodarki zasobami złóż kopalin i wód podziemnych”). Poziom wykonania miernika w 2016 r. wynikał z podpisania umowy na wykonanie niższej, niż pierwotnie planowano liczby opracowań geologicznych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**, który w 2016 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 96,8 mln zł.

Zadanie 12.5.(W) Ochrona wód i gospodarowanie zasobami wodnymi

ZADANIE PRIORYTETOWE

W zakresie zadania ujęto działalność państwa związaną z zapewnieniem ochrony wód i gospodarowania zasobami wodnymi. Realizowane w jego ramach działania dotyczyły zaspokojenia potrzeb wodnych ludności i gospodarki narodowej w połączeniu z utrzymaniem dobrego stanu wód i związanych z nimi ekosystemów, właściwego utrzymania majątku związanego z gospodarką wodną, a także poprawy bezpieczeństwa powodziowego, jak też zapobiegania skutkom suszy – poprzez budowę nowej i przebudowę oraz remonty istniejącej infrastruktury przeciwpowodziowej i zapobiegającej skutkom suszy. Prowadzono też ochronę hydrologiczną i meteorologiczną oraz działania mające na celu usuwanie skutków powodzi. Ponadto w ramach zadania zapewnione zostało dodatkowo wsparcie przedsięwzięć infrastrukturalnych w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Środowiska**, Ministerstwo spraw Wewnętrznych i Administracji, Wojewodów oraz **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**.

Celami określonymi dla zadania były:

- Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód;
- Zwiększenie ilości retencjonowanej wody;
- Przyczynienie się do wyposażenia aglomeracji w infrastrukturę wodno-ściekową.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 12.5.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	418.149	1.213.465	931.406	939.635

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba jednolitej części wód (jcw) o dobrym stanie / ogólna liczba jcw (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	34	34

Komentarz:

Poprawa stanu wód oraz dostępności zasobów wód ma wpływ na poprawę stanu zdrowia i życia człowieka, rozwój ekosystemów wodnych, poprawę warunków prowadzenia działalności gospodarczej. Najważniejszym uwarunkowaniem realizacji zadania w 2016 r. było przeprowadzenie procedur przetargowych. Na realizację zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej przeznaczone na:

- realizację zadań w ramach Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu rzeki Odry i Wisły;
- realizację zadań związanych z usuwaniem szkód powodziowych oraz zapewnieniem prawidłowego działania obiektów hydrotechnicznych;
- uregulowanie zobowiązań finansowych wynikających z umów realizowanych w ramach uchylonego "Programu dla Odry 2006";
- wykonanie pomiarów, badań i ocen stanu technicznego i stanu bezpieczeństwa wałów przeciwpowodziowych stanowiących własność Skarbu Państwa przez Ośrodek Technicznej Kontroli Zapór Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej (Państwowego Instytutu Badawczego);
- realizację zadań remontowych przez Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej, których konieczność wykonania wynika z prawomocnych decyzji organów nadzoru budowlanego;
- zapewnienie trwałości i utrzymanie nowej infrastruktury, powstałej w wyniku realizacji programów i projektów inwestycyjnych współfinansowanych ze środków UE przez RZGW w Warszawie, Gdańsku, Krakowie, Poznaniu, Gliwicach oraz Wrocławiu;
- inne zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Objętość retencjonowanej wody (w m³)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	39.537.364	44.307.364

Komentarz:

W 2016 roku trwały prace związane z zatwierdzaniem wniosków o płatność końcową oraz rozliczaniem efektów realizacji dwóch projektów dotyczących retencji na terenach nizinnych i górskich („Przeciwdziałanie skutkom odpływu wód opadowych na terenach górskich. Zwiększenie retencji i utrzymanie potoków i związanej z nimi infrastruktury w dobrym stanie” oraz „Zwiększenie możliwości retencyjnych oraz przeciwdziałania powodzi i suszy w ekosystemach leśnych na terenach nizinnych”), wspartych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ) 2007-2013. Realizacja obydwu projektów zakończyła się z końcem grudnia 2015 roku.

Zgodnie z metodologią wyznaczania miernika, jego wartość ujmowana jest narastająco.

W przypadku projektu „Zwiększenie możliwości retencyjnych oraz przeciwdziałania powodzi i suszy w ekosystemach leśnych na terenach nizinnych”, którego celem było m.in. wykonanie i/lub zmodernizowanie małych zbiorników i budowli piętrzących (np. jazy, przepławki, małe zbiorniki, progi, zastawki, groble), udało się zretencionować większą ilość wody niż pierwotnie zakładano.

W przypadku drugiego projektu zakładane wartości wskaźników zostały osiągnięte na zakładanym w umowie o dofinansowanie poziomie.

Przedsięwzięcia realizowane w ramach POIiŚ 2007-2013 przyczyniły się do zwiększenia ilości zasobów dyspozycyjnych niezbędnych dla ludności i gospodarki kraju oraz stopnia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego i przeciwdziałania skutkom suszy wraz ze zwiększeniem naturalnej retencji dolin rzecznych z zachowaniem dobrego stanu ekologicznego.

W ramach realizacji zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej przeznaczone na płatności dla beneficjentów realizujących projekty w ramach Funduszu Spójności 2004-2006 oraz Priorytetów I-V POIiŚ 2007-2013.

Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonego oczyszczania ścieków (w RLM – równoważnej liczbie mieszkańców)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	897.506	559.252

Komentarz:

Zadanie dotyczy wdrażania programów priorytetowych mających na celu realizację takich przedsięwzięć jak: budowa, przebudowa i odbudowa obiektów hydrotechnicznych, dofinansowanie przydomowych i lokalnych oczyszczalni ścieków wraz z sieciami kanalizacyjnymi oraz podłączeń budynków do zbiorczego systemu kanalizacyjnego.

Niepełne wykonanie wartości miernika w 2016 r. wynikało z odmiennego niż przyjęto na etapie planowania efektu zrealizowanych umów.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej przeznaczone na pokrycie kosztów poniesionych przez beneficjenta z tytułu nałożenia przez Komisję Europejską tzw. „korekt systemowych” na projekty realizowane w ramach Funduszu Spójności i Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ).

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**, który w 2016 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 202,5 mln zł.

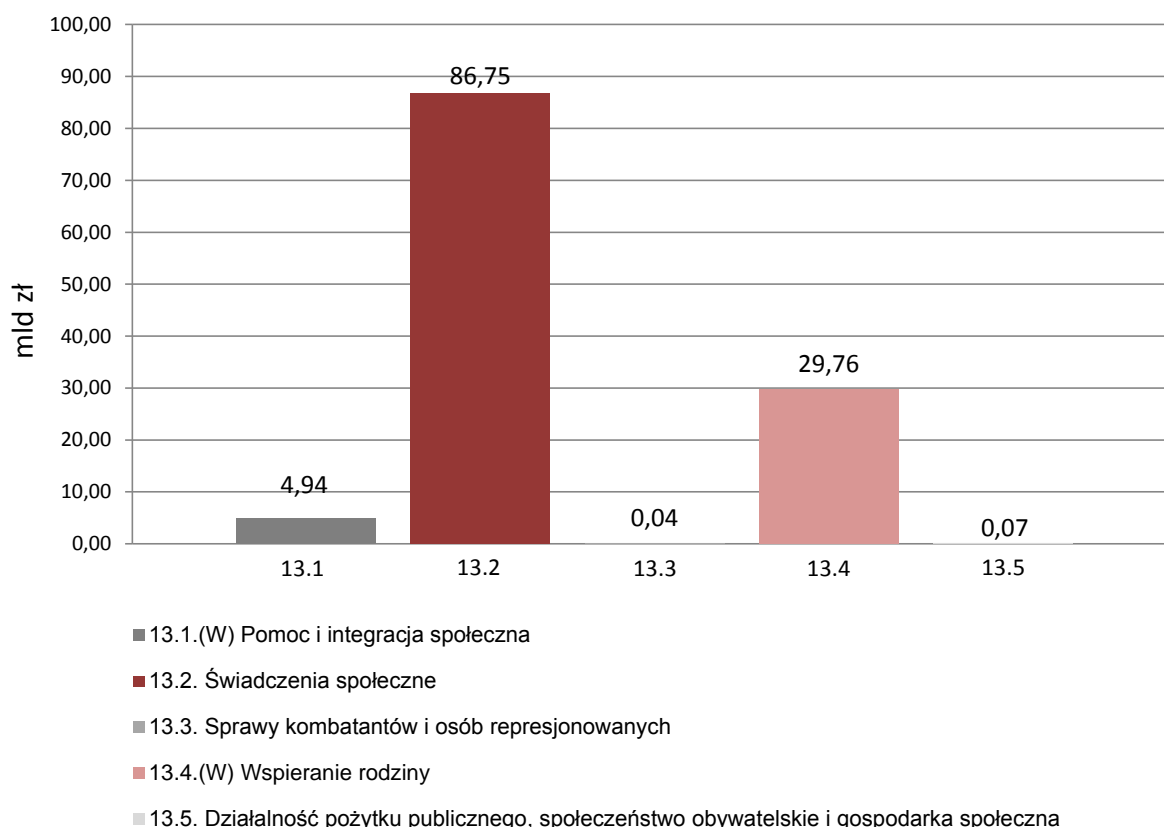
Funkcja 13.

Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny

Realizacja funkcji umożliwiała obsługę ubezpieczonych i świadczeniobiorców oraz ich rodzin w ramach systemów zaopatrzenia i ubezpieczenia społecznego. Wykonywane zadania związane były z działalnością na rzecz zabezpieczenia bezpieczeństwa socjalnego obywateli, wyrównywania szans osób niepełnosprawnych oraz zapewnienia kombatantom i osobom represjonowanym należytej pomocy i opieki. Państwo wspierało rodziny z dziećmi, zarówno w aspekcie materialnym, jak i poprzez usługi społeczne, takie jak: instytucje opieki nad małymi dziećmi, a w przypadku dzieci czasowo lub trwale pozbawionych opieki rodzicielskiej poprzez system pieczy zastępczej oraz adopcję.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 13. w 2016 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **121.565.495 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 170.026 tys. zł.

Wykres 13: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celami funkcji, przyjętymi w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2016-2019, były **systemowe wsparcie rodzin oraz osób będących w trudnej sytuacji życiowej** oraz **systemowe wsparcie rodzin w realizacji funkcji wychowawczej**.

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 13. wykorzystano następujące mierniki:

- Wysokość wydatków budżetu państwa na dziecko w wieku do ukończenia 24 roku życia – wartość miernika ukształtowała się w 2016 r. na poziomie 1.297 zł wobec wartości planowanej 1.297 zł;
- Wysokość wydatków budżetu państwa na świadczenie wychowawcze, dodatek wychowawczy i dodatek do zryczałtowanej kwoty w przeliczeniu na dziecko w wieku do 18 roku życia – w 2016 r. osiągnięto wartość 2.530 zł. przy planowanej kwocie 2.481 zł;
- Stosunek liczby osób objętych ubezpieczeniem emerytalnym i rentowym w systemie powszechnym do liczby osób w wieku produkcyjnym – relacja ta uzyskana została w 2016 r. na poziomie 0,64, zatem nieznacznie powyżej założeń (0,62).

Zadanie 13.1.(W) Pomoc i integracja społeczna

ZADANIE PRIORYTETOWE

Państwo zapewniało wsparcie finansowe jednostkom organizacyjnym realizującym zadania z zakresu pomocy społecznej oraz udzielającym wsparcia osobom i rodzinom w trudnej sytuacji życiowej (w szczególności osobom samotnym w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym), a także finansowało działania w zakresie rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych oraz działania na rzecz aktywności społecznej osób starszych. W ramach zadania prowadzone były również działania związane z finansowym wsparciem tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych (przeciwdziałanie bezdomności). Pomoc państwa realizowana była w szczególności w zakresie dożywiania oraz pomocy żywnościowej dla najuboższych. Ponadto, pomoc dotyczyła świadczeń specjalistycznych usług opiekuńczych osób z zaburzeniami psychicznymi. Podczas realizacji zadania dążono do zapewnienia klientom pomocy społecznej dobrej jakości usług zgodnie z odpowiednim standardem oraz fachowej obsługi przez wykwalifikowany personel.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej**, Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa, Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Obrony Narodowej, Wojewodów, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych;**
- **Zwiększenie aktywności społecznej osób starszych oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 13.1.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	3.386.551	208.100	4.774.547	169.733

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Stosunek liczby osób korzystających z pomocy niepieniężnej do ogólnej liczby osób korzystających z pomocy społecznej (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	54	50
<p>Komentarz:</p> <p>Na realizację wartości miernika wpływ ma rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną, zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Pomimo zmniejszenia liczby osób, którym decyzją przyznano świadczenia z pomocy społecznej w roku 2016 w stosunku do roku 2015, udział liczby osób którym decyzją przyznano świadczenia niepieniężne do ogólnej liczby osób które skorzystały ze świadczeń pomocy społecznej pozostał na niezmiennym poziomie (wartość miernika zarówno w roku 2015, jak i w roku 2016 wyniosła 50%, zatem stopień realizacji miernika zadania w 2016 był tożsamy z poziomem osiągniętym w latach poprzednich). Wartość miernika ustalana jest w oparciu o dane z rocznego sprawozdania MPiPS-03 z udzielonych świadczeń pomocy społecznej (pieniężnych, w naturze i usługach). Zadania pomocy społecznej finansowane z budżetu państwa, realizowane są przez jednostki samorządu terytorialnego w oparciu o wydatki planowane w części budżetowej 85 – Budżety wojewodów (realizację zadań na poziomie j.s.t. monitorują wojewodowie).</p> <p>W ramach zadania wykorzystywano środki z rezerwy celowej przeznaczone na realizację zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej. Środki te uruchamiane były m.in. na realizację Programu Ochrony „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”; Projektu Predefiniowanego „Rodzina polska – wolna od przemocy”; projektu „System wsparcia dla osób niepełnosprawnych na poziomie lokalnym – przykłady dobrych praktyk”; zadań związanych z zapewnieniem trwałości projektu „Emp@tia – Platforma komunikacyjna obszaru zabezpieczenia społecznego”.</p>		

Stosunek liczby osób korzystających z zajęć aktywizujących społecznie do ogólnej liczby osób starszych (w wieku 60+) (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	ok. 5 (300 tys.)	ok. 2 (ponad 160 tys.)
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik obrazuje liczbę beneficjentów „Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych” w ogólnej liczbie osób starszych (60+). Realizacja planowanej wartości miernika jest uzależniona przede wszystkim od terminu sfinalizowania procedur podpisywania umów z beneficjentami, terminowości składania sprawozdań przez organizacje czy też od zdarzeń polegających na rezygnacji z przyznanej dotacji. Na wartość miernika wpływ mają też czynniki demograficzne. Różnica wartości planowanej a wykonanej w 2016 r. (w 2016 r. liczba osób korzystających z zajęć aktywizujących społecznie do ogólnej liczby osób starszych wyniosła 160 tys. osób) mogła być spowodowana:</p> <ul style="list-style-type: none"> – mniejszą liczbą projektów dofinansowanych tj. 432 sztuk. W latach poprzednich było to blisko 500 projektów, co wiązało się z większą liczbą seniorów objętych działaniami w ramach Programu; 		

- opóźnieniem w ogłoszeniu konkursu w 2016 r. oraz rezygnacją 23 jednostek z realizacji zadania publicznego z powodów późnego ogłoszenia wyników konkursu – co było spowodowane zbyt krótkim terminem na realizację zadania zgodnie z harmonogramem przedstawionym przy składaniu ofert w ramach otwartego konkursu dla j.s.t.

W 2017 r. ogłoszono konkurs ofert w ramach programu ASOS Edycja 2017 już w grudniu 2016 r., tak aby umożliwić podmiotom dofinansowanym dłuższy czas realizacji zadań publicznych.

Wcześniejsze ogłoszenie konkursu dla organizacji społecznych (w poprzednich edycjach konkurs ogłaszany był w tym samym roku, co realizacja zadań publicznych) umożliwiło sprawną ocenę wniosków, rozstrzygnięcie konkursu, ogłoszenie wyników oraz podpisywanie umów z beneficjentami, co pozwoliło na terminowe podpisanie umów z beneficjentami oraz dłuższy termin realizacji zadań dla seniorów. Tym samym beneficjenci mieli dłuższy czas na przygotowanie zadania, diagnozę potrzeb, ogłoszenie realizacji projektu oraz rekrutację uczestników. Większa ilość osób starszych w dłuższym okresie będzie mogła korzystać z efektów realizacji zadań. Dotychczas większość projektów z założenia mogła być realizowana od kwietnia, a w tym roku już od marca do grudnia. Działania realizowane w ramach zadania wpisują się w dążenia do wsparcia seniorów w ich naturalnym środowisku i przyczyniają się do deinstytucjonalizacji wsparcia osób starszych.

W ramach Programu uruchamiano środki z rezerwy celowej przeznaczone na realizację umów w ramach rządowego Programu na rzecz Osób Starszych na lata 2014-2020 – Edycja 2016 i na pomoc techniczną, a także na realizację umów w ramach Programu wieloletniego „Senior-WIGOR” na lata 2015-2020 – Edycja 2016 i pomoc techniczną.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych**, z którego w 2016 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 1.220,3 mln zł.

Zadanie 13.2. Świadczenia społeczne

W ramach zadania wykonywane były czynności polegające na wypłacie świadczeń w ramach powszechnego systemu ubezpieczenia społecznego (emerytur, rent i zasiłków), z ubezpieczenia społecznego rolników, z zaopatrzenia emerytalno-rentowego żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy służb mundurowych, uposażeń dla sędziów i prokuratorów w stanie spoczynku. Ponadto, sprawowany był również nadzór nad systemem ubezpieczeń społecznych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej**, Ministerstwo Sprawiedliwości, Prokuraturę Krajową, Sąd Najwyższy, Instytut Pamięci Narodowej - Komisję Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Trybunał Konstytucyjny, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Naczelny Sąd Administracyjny, Fundusz Administracyjny, Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, Fundusz Emerytalno-Rentowy, Fundusz Prewencji i Rehabilitacji, Fundusz Emerytur Pomostowych.

Celami określonymi dla zadania były:

- Zapewnienie środków dla osób uprawnionych do korzystania ze świadczeń z systemu ubezpieczeń społecznych oraz zaopatrzenia społecznego;
- Zapewnienie otrzymywania polskich świadczeń emerytalno-rentowych przez osoby zamieszkałe w państwach, które mają skoordynowane systemy zabezpieczenia społecznego z polskim systemem.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 13.2. w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	87.629.147	0	86.754.027	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Stosunek liczby osób objętych ubezpieczeniem emerytalnym i rentowym w systemie powszechnym do liczby osób w wieku produkcyjnym

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	0,61	0,64

Komentarz:

Celem istnienia systemu ubezpieczeń społecznych jest zapewnienie ochrony przed ryzykami społecznymi jak największej liczby osób aktywnych ekonomicznie w wieku produkcyjnym. Miernik ten wskazuje jaki procent obywateli w grupie osób w wieku produkcyjnym jest objętych ochroną z ubezpieczenia społecznego, a jego wzrost jest zjawiskiem pozytywnym, gdyż oznacza objęcie większej grupy aktywnych ekonomicznie obywateli ochroną.

Wpływ na przewidywaną wartość miernika mają przede wszystkim takie uwarunkowania, jak: sytuacja demograficzna (warunkująca liczbę osób w wieku produkcyjnym), a także ogólna sytuacja społeczno-gospodarcza. Na liczbę osób objętych ubezpieczeniami społecznymi oddziałuje w szczególności poziom aktywności zawodowej ludności w gospodarce narodowej oraz stopień wykorzystania zasobów pracy w kreowaniu dochodu narodowego.

Głównymi czynnikami różnicy pomiędzy wartością miernika przyjętą na etapie planu, a wartością wykonania miernika w 2016 r. jest wyższa o 2% – w stosunku do prognoz – liczba ubezpieczonych -- co można tłumaczyć sytuacją na rynku pracy (jednocześnie liczba osób w wieku produkcyjnym okazała się niższa o 2% niż wartość przyjęta na potrzeby oszacowania wartości planowanej).

Liczba świadczeń emerytalno-rentowych transferowanych z Polski zgodnie z przepisami o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w danym roku (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	647.676	627.211

Komentarz:

Miernik obrazuje liczbę transferów świadczeń emerytalno-rentowych z Polski do uprawnionych osób przebywających lub zamieszkujących na terytorium innego państwa, które ma skoordynowany system zabezpieczenia społecznego z polskim systemem. Na wartość miernika w 2016 r. wpływ miała zmienna liczba transferowanych świadczeń zależna od m.in. liczby zgonów świadczeniobiorców zamieszkałych za granicą, imigracji polskich świadczeniobiorców do kraju

oraz liczby osób uprawnionych do pobierania tych świadczeń za granicą. Wzrost liczby transferowanych świadczeń umożliwiając międzynarodowe umowy o zabezpieczeniu społecznym zawierane przez Polskę. Przepisy dotyczące zawieszalności świadczeń emerytalnych w przypadku kontynuowania pracy po przyznaniu emerytury mogły mieć wpływ na spadek liczby osób pobierających emerytury za granicą. Ponadto opóźniła się ratyfikacja umowy po stronie podmiotu zawierającego z Polską porozumienie międzynarodowe. Odchylenie wykonania w 2016 r. wynosi 3% i nie jest zależne od działań resortu realizującego zadanie.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Emerytur Pomostowych**, z którego w 2016 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 519,7 mln zł,
2. **Fundusz Emerytalno-Rentowy**, z którego w 2016 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 18.212,2 mln zł,
3. **Funduszu Prewencji i Rehabilitacji**, z którego w 2016 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 35,4 mln zł,
4. **Funduszu Ubezpieczeń Społecznych**, z którego w 2016 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 205.430,2 mln zł,
5. **Fundusz Administracyjny**, z którego w 2016 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 578,2 mln zł.

Zadanie 13.3. Sprawy kombatantów i osób represjonowanych

Realizacja zadania dotyczyła zapewnienia kombatantom i osobom represjonowanym należytej pomocy i opieki, w szczególności przez wypłatę świadczeń pieniężnych na podstawie ustawy o kombatantach, zadośćuczynień rodzinom ofiar, a także przez udzielanie doraźnej bądź okresowej pomocy pieniężnej kombatantom znajdującym się w szczególnie trudnej sytuacji materialnej. W ramach zadania organizowane były również uroczystości upamiętniające tradycje walk o niepodległość i suwerenność RP. Rozpatrywane były również wnioski o przyznanie orderów, odznaczeń państwowych i resortowych oraz podejmowane decyzje o mianowaniu na wyższe stopnie wojskowe. Realizowano także działania wynikające z ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych, na podstawie której nadawany jest status działacza opozycji antykomunistycznej lub osoby represjonowanej z powodów politycznych w drodze decyzji administracyjnej. Przyznawane i wypłacane były świadczenia i pomoc pieniężna dla osób uprawnionych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej**, Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie kombatantom i osobom represjonowanym należytej pomocy i opieki**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 13.3. w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	37.633	0	40.779	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Liczba osób korzystających z dodatku kombatanckiego (w tys.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	99,1	98,9

Komentarz:

Realizacja miernika w znacznym stopniu zależy od sytuacji demograficznej oraz rozwiązań prawnych w zakresie pomocy kombatanom i ofiarom represji. Poziom wykonania wartości miernika uzależniony jest w szczególności od kondycji zdrowotnej tej grupy ludności, wobec czego istnieją obiektywne trudności w oszacowaniu wielkości miernika na etapie planu. Wartość wykonania miernika w 2016 r. była zbliżona do wartości zakładanej na etapie planu (różnica wyniosła ok. 0,2%) nie wpływając przy tym na sprawność realizacji zadania, a tym samym na realizację uprawnień przysługujących kombatanom i osobom represjonowanym.

Zadanie 13.4.(W) Wspieranie rodziny**ZADANIE PRIORYTETOWE**

W ramach zadania ze środków publicznych wypłacane były świadczenia mające na celu wsparcie rodzin posiadających dzieci, jak również świadczenia z funduszu alimentacyjnego, wypłacane w zastępstwie alimentów. Rozwijany był system wsparcia rodzin w zakresie funkcji socjalnej, wychowawczej i opiekuńczej poprzez tworzenie zróżnicowanych form opieki nad dziećmi do lat 3. W ramach zadania realizowany był program dla rodzin wielodzietnych, którego celem jest nie tylko bezpośrednie wsparcie rodzin, ale również promowanie modelu rodziny wielodzietnej. Wdrożono i realizowano Program „Rodzina 500+” mający pomóc w wychowaniu dzieci poprzez przyznawanie świadczeń wychowawczych. Wypłacane pieniądze miały posłużyć jako częściowe pokrycie kosztów związanych z zaspokojeniem potrzeb życiowych oraz wychowaniem dziecka. Program w swoim założeniu poza poprawą sytuacji polskich rodzin ma również za zadanie przyczynić się do zwiększenia dzietności. Ponadto, prowadzono profilaktykę i doskonalenie metod pracy z rodziną, upowszechniano rodzinne formy pieczy zastępczej nad dzieckiem, jak również dążono do poprawy standardów w istniejących placówkach opiekuńczo-wychowawczych, które udzielają pomocy dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej. Realizowano również działania dotyczące przysposobienia krajowego, jak i międzynarodowego poprzez organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjnych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej i Wojewodów**.

Celem określonym dla zadania było **systemowe wsparcie rodzin w funkcji socjalnej, wychowawczej i opiekuńczej**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 13.4.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	25.552.168	0	29.755.982	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Wysokość wydatków budżetu państwa na dziecko w wieku do ukończenia 24 roku życia (w PLN)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	1.297	1.297

Komentarz:

Realizacja miernika jest uzależniona od rodzaju form wsparcia objętych pomiarem. W przypadku świadczeń rodzinnych wpływ na wartość miernika ma przede wszystkim sytuacja gospodarcza (poziom płac oraz stopa bezrobocia), która przekłada się m.in. na uprawnienia do otrzymywania świadczeń, a także zmiany zasad przyznawania świadczeń (wprowadzenie mechanizmu „złotówka za złotówkę”), jak też zmiany demograficzne. W szczególności na liczbę wypłaconych świadczeń rodzinnych wpływają zmiany sytuacji dochodowej rodzin z dziećmi na utrzymaniu. W zakresie dotyczącym instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 na rezultaty oddziałuje natomiast stopień zainteresowania gmin ich tworzeniem, rozwijaniem i utrzymywaniem. Innym czynnikiem, wpływającym na skalę możliwości korzystania z opieki nad małym dzieckiem oraz systemu pieczy zastępczej jest precyzyjność oszacowania potrzeb w tych obszarach przez właściwe jednostki, wpływające na liczbę miejsc w instytucjach opieki lub zapobiegające umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej. W przypadku Karty Dużej Rodziny poziom wykorzystania jest uzależniony od poziomu zainteresowania ze strony rodzin wielodzietnych, natomiast w przypadku świadczeń z funduszu alimentacyjnego czynnikiem oddziałującym na realizację planu jest orzekanie przez sądy wyższych kwot alimentów (podwyższanie ich wysokości), co może skutkować rozbieżnością z – oszacowanym na etapie planu – wzrostem wysokości świadczenia.

Jednocześnie, zauważenia wymaga, iż wysokość wydatków budżetu państwa na świadczenie wychowawcze, dodatek wychowawczy i dodatek do zryczałtowanej kwoty w przeliczeniu na dziecko w wieku do 18 roku życia była w 2016 r. wyższa od planowanej (wykonanie 4.530 zł wobec 2.481 zł, co wynikało z faktu, że rok 2016 był pierwszym rokiem realizacji Programu „Rodzina 500+”, a także z braku pełnych danych o strukturze społeczno-ekonomicznej polskich rodzin). Czynnikiem, który wpłynął na pozytywne wykonanie tej wielkości była większa od przewidywanej liczba świadczeniobiorców, m.in. w wyniku większej liczby pierwszych dzieci, na które wypłacano świadczenia, co spowodowało większe wydatki, a w związku z tym - korzystniejszą wartość miernika. Ponadto, w roku 2016 doszło do zwiększenia liczby wypłacanych zasiłków rodzinnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych i dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, w związku ze wzrostem świadomości o przysługujących świadczeniach przy okazji wnioskowania o świadczenie wychowawcze w ramach Programu „Rodzina 500+”. Przed wprowadzeniem Programu „Rodzina 500+” 11,9% polskich dzieci znajdowało się w sytuacji skrajnego ubóstwa. Po wprowadzeniu programu w tej grupie pozostaje jedynie 0,7% polskich dzieci, co oznacza spadek o 11,2 pkt. proc. i zmniejszenie grupy dzieci żyjących w skrajnym ubóstwie aż o 94%. W 2016 r. urodziło się o 12,9 tys. dzieci więcej niż w 2015

r. Ubiegłoroczny wzrost wynika głównie z dobrych danych za listopad i grudzień 2016 r. (czyli już 9 miesięcy po uchwaleniu ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci). Wzrost liczby urodzeń wynosił w tych miesiącach po ok. 4 tys. W stosunku do analogicznego okresu w 2015 r. jest to o 15% więcej. Warto podkreślić, że ostatni raz sytuacja tak wysokiego wzrostu miała miejsce we wrześniu 2011 r. Zjawisko to może być symptomem mocniejszego trendu wzrostu urodzeń. Wskazuje, że Program „Rodzina 500+” wpływa na odwrócenie negatywnego trendu demograficznego.

W ramach zadania wykorzystywano środki z rezerwy celowej przeznaczone m.in. na realizację Programu „Rodzina 500+”, obsługę Programu „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2016” oraz na zadanie Zmiany w Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS) do realizacji zadań w zakresie świadczenia wychowawczego zw. z obsługą sprawozdawczości i rejestru centralnego.

Zadanie 13.5. Działalność pożytku publicznego, społeczeństwo obywatelskie i gospodarka społeczna

Podstawowe znaczenie w realizacji zadania miało tworzenie warunków dla rozwoju wolontariatu oraz podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego, a także współpracy tych podmiotów z organami administracji publicznej oraz prowadzenie dialogu obywatelskiego. Równie istotne było wspieranie społeczeństwa obywatelskiego i gospodarki społecznej poprzez rozwój instytucji gospodarki społecznej, jak również wsparcie programów partycypacyjnych w kreowaniu i wdrażaniu polityk publicznych. W ramach zadania sprawowany był także nadzór nad fundacjami oraz organizacjami pożytku publicznego.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej**, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Rozwoju oraz Fundusz Wspierania Organizacji Pożytku Publicznego.

Celem określonym dla zadania było **zwiększenie udziału obywateli i organizacji pozarządowych w życiu publicznym**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 13.5. w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	26.285	3.065	70.134	293

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Liczba organizacji pozarządowych w Polsce (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	116.470	111.249
Komentarz:		
Organizacje społeczeństwa obywatelskiego stanowią wzmocnienie i urzeczywistnienie prawa		

obywateli do uczestnictwa w życiu publicznym, jak również umożliwiają właściwe wypełnianie ról społecznych oraz samorealizację we wszystkich sferach życia. Podstawą do określenia liczby organizacji pozarządowych w Polsce są zasoby rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego. Głównymi uwarunkowaniami realizacji zadania są:

- zmiany ustawodawcze w zakresie działalności organizacji pozarządowych w Polsce (np. zmiany Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie);
- dofinansowanie działalności statutowej organizacji pozarządowych w ramach Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich 2014-2020;
- wsparcie dla grup nieformalnych oraz młodych organizacji pozarządowych (np. priorytet 1. FIO).

Planowana wartość wskaźnika została oparta o trend, zgodnie z którym dynamika wzrostu liczby organizacji pozarządowych w Polsce od lat utrzymywała się na stabilnym poziomie. Jednak w porównaniu do 2015 r., liczba organizacji pozarządowych wg danych z KRS spadła o 468 sztuk, i wskaźnik na rok 2016 nie został osiągnięty. Jak wskazują badania Stowarzyszenia Klon/Jawor zauważyć można obecnie stabilizację sektora pozarządowego. Struktura wieku organizacji nie zmieniła się przy tym gwałtownie, ale z roku na rok odsetek organizacji najmłodszych (istniejących krócej niż 5 lat) maleje, a rośnie procent tych z ponad dziesięcioletnim stażem. Wpływa to na charakter działań organizacji oraz ich zasoby. Bardziej doświadczone organizacje lepiej radzą sobie m.in. z pozyskiwaniem środków – korzystają z większej liczby źródeł i mają większe budżety. Jednocześnie, dynamika powstawania nowych organizacji zmniejsza się.

W ramach programu wykorzystywano środki z rezerwy celowej przeznaczone na realizację Programu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020.

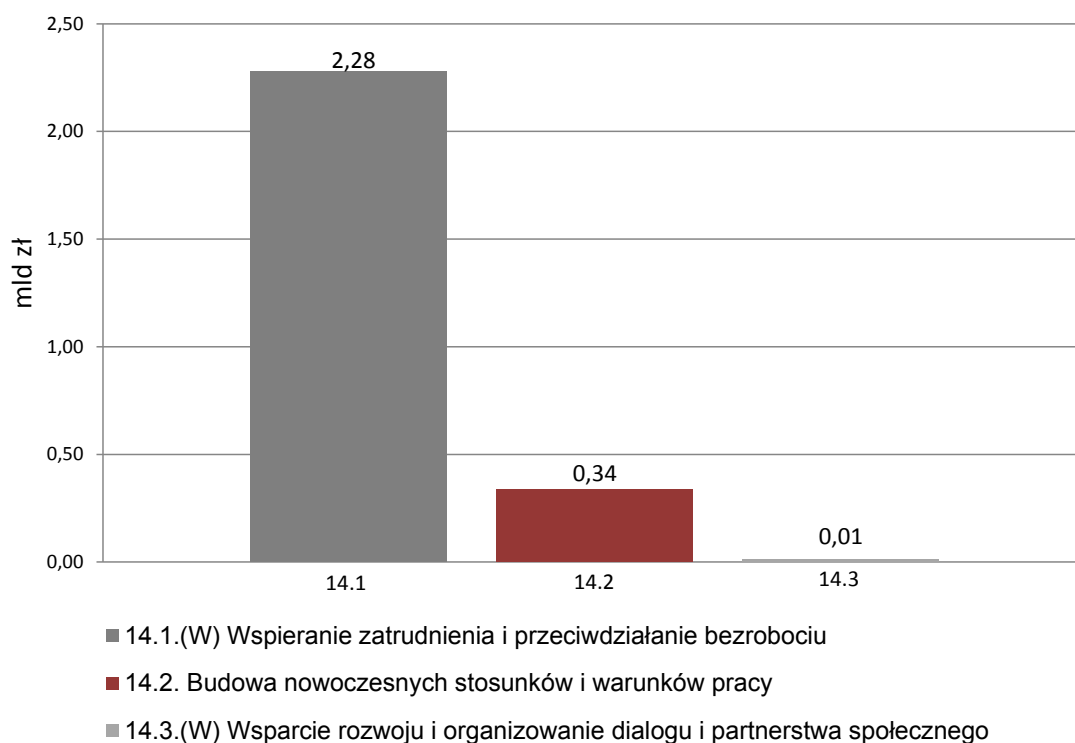
Funkcja 14.

Rynek pracy

Podstawowym zadaniem w ramach funkcji było wspieranie zatrudnienia i przeciwdziałanie bezrobociu. Celem polityki państwa było dążenie do pełnego i produktywnego zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich, osiągnięcia wysokiej jakości pracy, wzmacniania integracji oraz solidarności społecznej i zwiększenia mobilności, a także wyrównywania szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy. W ramach funkcji stosowane były instrumenty z zakresu zatrudniania i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych, różne formy pomocy dla pracodawców zatrudniających takie osoby oraz zindywidualizowane działania na rzecz osób niepełnosprawnych. Państwo prowadziło również działalność na rzecz poprawy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz rozwoju instytucji dialogu społecznego.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 14. w 2016 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **2.624.901 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 1.438.874 tys. zł.

Wykres 14: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celami funkcji, przyjętymi w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2016-2019, były **zwiększenie aktywności zawodowej** oraz **poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy**.

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 14. wykorzystano następujące mierniki:

- Wskaźnik zatrudnienia w wieku 20-64 lata – w 2016 r. ukształtował się na poziomie 69,3%, wobec 67,9% planowanych;

- Wskaźnik wypadkowości – w 2016 r. jego wartość wyniosła 7,07, wobec planowanych 7,45.

Zadanie 14.1.(W) Wspieranie zatrudnienia i przeciwdziałanie bezrobociu

ZADANIE PRIORYTETOWE

Zadanie dotyczyło działań związanych ze wspieraniem i modernizacją publicznych służb zatrudnienia, metod pracy wspomagających publiczne służby zatrudnienia i pozytywnie wpływających na realizację zadań związanych z aktywizacją osób bezrobotnych, a także zapewnienia skutecznego i efektywnego nadzoru nad działalnością publicznych służb zatrudnienia i przestrzegania standardów usług na rynku pracy. Wraz z działaniami systemowymi, odnoszącymi się do tworzenia ram prawnych rynku pracy oraz koordynacji i podnoszenia jakości pracy publicznych służb zatrudnienia na terenie kraju, czy też opracowywania regulacji prawnych w zakresie stosunków pracy, w ramach zadania tworzone i realizowane były także programy na rzecz promocji zatrudnienia i łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej. Realizacja zadania polegała również na przygotowywaniu i wdrażaniu rozwiązań z zakresu zarządzania migracjami, które odpowiadają potrzebom rynku pracy. Ponadto, zapobiegano wykluczeniu społecznemu oraz udzielano pomocy beneficjentom w powrocie na rynek pracy. Zadanie miało także na celu finansowanie zasiłków i świadczeń dla osób bezrobotnych. Realizowano założenia o przeciwdziałaniu marginalizacji i wykluczeniu społecznemu, jak i wkraczającej na rynek pracy młodzieży, szczególną uwagę poświęcając też aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej**, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Rozwoju, Wojewodów, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Fundusz Pracy.

Celami określonym dla zadania były:

- **Zmniejszanie bezrobocia;**
- **Przygotowanie młodzieży do aktywnego i skutecznego poruszania się po rynku pracy;**
- **Zwiększenie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 14.1.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	853.529	1.018.890	839.348	1.438.874

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba osób bezrobotnych objętych aktywnymi programami rynku pracy (w os.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	549.000	510.791
<p>Komentarz:</p> <p>Wartość miernika „Liczba osób bezrobotnych objętych aktywnymi programami rynku pracy” jest pochodną finansowania ze środków Funduszu Pracy (FP), przeznaczonych na aktywne formy oraz średniego kosztu aktywizacji. Uwarunkowaniami realizacji zadania są: rządowo-samorządowy charakter publicznych służb zatrudnienia i brak struktury podległości poszczególnych szczebli (brak możliwości wpływu na rodzaj oferowanych – osobom bezrobotnym – form wsparcia). Wartości miernika mogą zależeć od wyboru działań aktywizacyjnych prowadzonych przez urzędy pracy oraz od struktury osób bezrobotnych zarejestrowanych w poszczególnych urzędach pracy. W 2016 r. wartość miernika została zrealizowana na poziomie niższym od wartości planowanej, na co wpływ miały w szczególności następujące czynniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – w 2016 r. poprawie uległa sytuacja na rynku pracy, czego przejawem były, m.in.: spadek stopy bezrobocia, która pod koniec 2016 r. wyniosła 8,3 i była o 1,4 p.p. niższa niż przed rokiem. Wskaźnik bezrobocia obniżył się we wszystkich województwach; – zmniejszająca się z roku na rok liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy – pod koniec 2016 r. wyniosła ona 1.335,2 tys. osób i w porównaniu do końca 2015 r. zmniejszyła się o 228,2 tys. osób, tj. o 14,6%; – najwyższa liczba ofert pracy jakimi dysponowały urzędy pracy od wielu lat – liczba ofert pracy zgłoszona przez pracodawców do urzędów pracy w 2016 r. wyniosła 1.494,9 tys. i w porównaniu do 2015 roku wzrosła aż o 215,9 tys., czyli o 16,9%. Liczba niesubsydiowanych miejsc pracy zwiększyła się o 22,3% do 1.072,5 tys. ofert. – decyzje o rodzaju oferowanego osobom bezrobotnym wsparcia (i tym samym koszcie aktywizacji) podejmowane przez starostów. <p>Działania, podejmowane przez urzędy pracy na rzecz osób bezrobotnych – na rzecz powrotu na rynek pracy poprzez oferowanie różnego rodzaju wsparcia (praca subsydiowana, szkolenia, staże, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie użyteczne) pozytywnie wpływają na sytuację na rynku pracy poprzez zwiększenie szans tych osób na znalezienie zatrudnienia, co znajduje odzwierciedlenie we wskaźniku „stopa bezrobocia rejestrowanego” oraz „wskaźnik zatrudnienia”.</p> <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej przeznaczone na refundację wydatków poniesionych przez FP w ramach POWER, a także na realizację projektu „Eurodoradztwo Polska” w Programie ERASMUS+.</p>		

Aktywizacja zawodowa młodzieży realizowana przez OHP mierzona liczbą uczestnictw w działaniach na rzecz rynku pracy (w os.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	991.000	982.872
<p>Komentarz:</p> <p>Uwarunkowaniami zadania realizowanego przez Ochotnicze Hufce Pracy (OHP) są czynniki demograficzne (liczba młodzieży w wieku 15-25 lat), stopa bezrobocia w poszczególnych regionach kraju, liczba pracodawców i ich postawa wobec zatrudnienia młodzieży, a ponadto – świadomość</p>		

młodzieży dotycząca korzyści płynących z korzystania z instytucjonalnego wsparcia na rynku pracy. Czynniki, które w szczególności wpłynęły na rezultaty tej działalności w 2016 r. były:

- migracja młodzieży, która w niektórych miejscowościach spowodowała zmniejszenie liczby adresatów oferty OHP na danym terenie;
- zmiany na lokalnych rynkach pracy i inne czynniki organizacyjne i prawne, które powodują zmniejszenie zainteresowania pracodawców zatrudnieniem młodych ludzi;
- postawy młodzieży wobec pracy (zbyt wysokie oczekiwania);
- przesunięcia młodzieży pomiędzy usługami (odnotowano nieco większe zainteresowanie młodzieży poradnictwem zawodowym, a nieco mniejsze - niż zakładano – pośrednictwem pracy);
- niedostosowana oferta kierunków edukacji zawodowej do wymogów lokalnych rynków pracy.

W celu optymalizacji wyników zadania prowadzono następujące działania: intensyfikacja współpracy pomiędzy OHP a pracodawcami, monitorowanie pracy kadry w zakresie docierania do młodzieży potrzebującej wsparcia OHP, a także zadań realizowanych przez kadrę, w tym informacji o zapotrzebowaniu pracodawców w zakresie refundacji, jak też dostosowywanie oferty programowej OHP do aktualnych potrzeb młodzieży. Realizacja zadania przyczynia się do poprawy warunków dla młodzieży w dostępie do profesjonalnego, nieodpłatnego wsparcia w funkcjonowaniu na rynku pracy, oraz wpływa na zmniejszenie ryzyka wystąpienia bezrobocia i marginalizacji społecznej wśród młodzieży.

Współczynnik aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych w wieku produkcyjnym (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	26,1	26,8

Komentarz:

Wpływ na wartości miernika może mieć koniunktura gospodarcza (rozwój społeczno-gospodarczy kraju), zmiany dotyczące ogólnej sytuacji na rynku pracy, poziom zainteresowania pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne korzystaniem z oferowanych instrumentów wspierających proces aktywizacji osoby niepełnosprawnej, stopień dostosowania i znajomości przepisów prawa przez pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne lub zainteresowanie osób niepełnosprawnych uczestnictwem w aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu. Czynniki, które w szczególności wpłynęły na rezultaty tej działalności w 2016 r. były:

- działania informacyjne na rzecz upowszechniania wiedzy wśród osób niepełnosprawnych o możliwościach skorzystania z różnych form wsparcia w zakresie aktywizacji zawodowej, jak również dla pracodawców (publikowanie odpowiednich informacji na stronach internetowych Ministerstwa i PFRON, organizacja konferencji i szkoleń, upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie wspierania zatrudnienia);
- zwiększenie świadomości pracodawców i osób niepełnosprawnych;
- więcej ofert pracy dla osób niepełnosprawnych w powiatowych urzędach pracy (PUP) (dane ze sprawozdania MPiPS-07);
- wzrost płacy minimalnej.

Realizacja zadania przyczynia się do spadku bezrobocia osób niepełnosprawnych (dane GUS BAEL, bezrobocie rejestrowane), a także integracji społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych, jak też do wzmocnienia stopnia uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Pracy**, z którego w 2016 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 11.052,2 mln zł,
2. **Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych**, z którego w 2016 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 3.500,0 mln zł.

Zadanie 14.2. Budowa nowoczesnych stosunków i warunków pracy

Realizacja tego zadania polegała głównie na takich działaniach państwa, które są ukierunkowane na poprawę bezpieczeństwa i warunków pracy oraz ochronę roszczeń pracowniczych. W szczególności działania podejmowane w tym obszarze dotyczyły dostosowywania regulacji i instytucji rynku pracy do zmieniających się warunków społeczno-gospodarczych, poprawy bezpieczeństwa i warunków pracy, a także działalności legislacyjnej w zakresie stosunków pracy, w tym wynagrodzeń, świadczeń pracowniczych i warunków pracy. Prowadzone były także działania z zakresu równego statusu kobiet i mężczyzn na rynku pracy. Realizacja zadania umożliwiała również ochronę i zaspokojenie podstawowych roszczeń pracowniczych w przypadku niemożności ich zaspokojenia przez pracodawcę z powodu jego niewypłacalności. Zadanie obejmowało również działalność nadzorczą-kontrolną realizowaną przez Państwową Inspekcję Pracy, której celem jest doprowadzenie warunków pracy w kontrolowanych zakładach do zgodności z przepisami prawa pracy oraz działalność informacyjno-promocyjną, a także programy prewencyjne adresowane do osób oraz podmiotów zainteresowanych poprawą bezpieczeństwa i warunków pracy.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Państwową Inspekcję Pracy**, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Celami określonymi dla zadania były:

- Zapewnienie pracownikom ochrony w zakresie należnych świadczeń niezaspokojonych przez niewypłacalnych pracodawców oraz poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy;
- Doprowadzenie warunków pracy w kontrolowanych zakładach do zgodności z przepisami prawa pracy.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 14.2. w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	348.832	0	335.924	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba osób, którym wypłacono świadczenia z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (w os.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	27.926	15.764
Komentarz: <p>Podstawowym celem Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (FGŚP), dla którego został ustawowo powołany, jest ochrona roszczeń pracowniczych w razie niemożności ich zaspokajania przez pracodawców z powodu ich niewypłacalności. Wpływ na wartość miernika w 2016 r. miała dobra kondycja finansowa podmiotów gospodarczych oraz stan gospodarki, co wiąże się jednocześnie z mniejszą liczbą przedsiębiorstw ogłaszających upadłość, a co za tym idzie zmniejszeniem się liczby osób, którym wypłacane są świadczenia pracownicze niezaspokojone przez niewypłacalnych pracodawców.</p>		

Odsetek kontroli zakończonych wydaniem nakazu w związku ze stwierdzonymi naruszeniami przepisów prawa pracy (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	62	64,37
Komentarz: <p>Na realizację miernika dla działań realizowanych przez Państwową Inspekcję Pracy (PIP) wpływ mają takie uwarunkowania jak: poziom wiedzy oraz znajomości przepisów i zasad bhp przez pracodawców i przedsiębiorców, a także przez pracowników i inne osoby fizyczne świadczące na ich rzecz pracę, świadomość skutków zagrożeń występujących w środowisku pracy w kontrolowanych zakładach, a ponadto – środki finansowe przeznaczone przez te zakłady na bezpieczeństwo i higienę pracy. W 2016 r. odnotowano niewielki wzrost wartości miernika, wynikający m.in. z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – intensyfikacji kontroli w zakładach o najwyższej skali zagrożeń czynnikami niebezpiecznymi lub szkodliwymi dla zdrowia osób pracujących; – uruchomienia programu kompleksowych kontroli przestrzegania prawa pracy, w tym bhp w małych i średnich zakładach, które nie były dotychczas kontrolowane przez PIP – Program „Pierwsza kontrola”, realizowany od III 2016 r. <p>Realizacja zadania przyczyniła się do eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zawodowych, w tym skutkujących wypadkami przy pracy i chorobami zawodowymi w kontrolowanych zakładach, poprawy warunków pracy w branżach wysokiego ryzyka utraty życia lub zdrowia w pracy, a także zwiększenia się wiedzy o zasadach bezpieczeństwa pracy i ochronie zdrowia w kontrolowanych zakładach oraz świadomości społecznej w tym zakresie.</p>		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez **Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych**, z którego w 2016 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 265,4 mln zł.

Zadanie 14.3.(W) Wspieranie rozwoju i organizowanie dialogu i partnerstwa społecznego

Realizacja zadania prowadzona była poprzez wsparcie dialogu i partnerstwa społecznego, w szczególności związków zawodowych i organizacji pracodawców, a także pomoc w zakresie rozwiązywania sporów zbiorowych, mediacji oraz społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw. Zadanie ukierunkowane było na rozwój i promocję dialogu społecznego w różnych formach, jako jednego z najbardziej efektywnych modeli tworzenia polityk publicznych państwa, polegającego na szerokiej partycypacji społecznej. Dialog społeczny umożliwia większą, społeczną akceptację rozwiązań, a tym samym większą stabilność stanowionego prawa. Zadanie dotyczyło także kształtowania formy rozwiązań w zakresie zbiorowego prawa pracy. Prowadzona była lista mediatorów i monitoring konfliktów społecznych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej**, Wojewodów.

Celem określonym dla zadania było **zwiększanie roli dialogu i partnerstwa społecznego w rozwiązywaniu problemów społeczno-gospodarczych**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 14.3.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	11.488	0	10.756	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Liczba podmiotów administracji publicznej i spoza niej, w tym partnerów społeczno-gospodarczych, z którymi utrzymywana jest współpraca w obszarze rozwoju dialogu i partnerstwa społecznego (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	260	260

Komentarz:

Dialog społeczny we wszystkich prowadzonych formach umożliwia kooperację trzech równorzędnych partnerów (władz publicznych, pracodawców i związków zawodowych). Wykonanie wartości miernika jest uwarunkowane także od czynników natury zewnętrznej, a powodzenie działań publicznych ukierunkowanych na wzmocnienie dialogu i partnerstwa społecznego uwarunkowane jest zaangażowaniem i wolą współpracy wszystkich partnerów. W ramach działań prowadzona była m.in. koordynacja prac strony rządowej w ramach Rady Dialogu Społecznego (RDS). Na posiedzeniach plenarnych Rady, Prezydium Rady oraz jej Zespołów problemowych prowadzony jest dialog społeczny w celu zapewnienia warunków rozwoju społeczno-gospodarczego oraz zwiększenia konkurencyjności polskiej gospodarki i spójności społecznej. W 2016 r. Rada brała udział m.in. w pracach nad projektem ustawy budżetowej – poprzez możliwość:

- opiniowania przez stronę pracowników i stronę pracodawców w Radzie wybranych wielkości makroekonomicznych stanowiących podstawę do opracowania projektu budżetu państwa, a następnie założeń i projektu budżetu państwa na kolejny rok;
- przedstawienia propozycji wzrostu w następnym roku: wynagrodzeń w gospodarce narodowej, w tym w państwowej sferze budżetowej, a także minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz emerytur i rent z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Organizowane też były posiedzenia Trójstronnych Zespołów Branżowych, których celem było wypracowanie kierunków rozwiązań społeczno-gospodarczych w branżach i sektorach polskiej gospodarki, szczególnie objętych planami restrukturyzacyjnymi, innowacyjnymi itp.

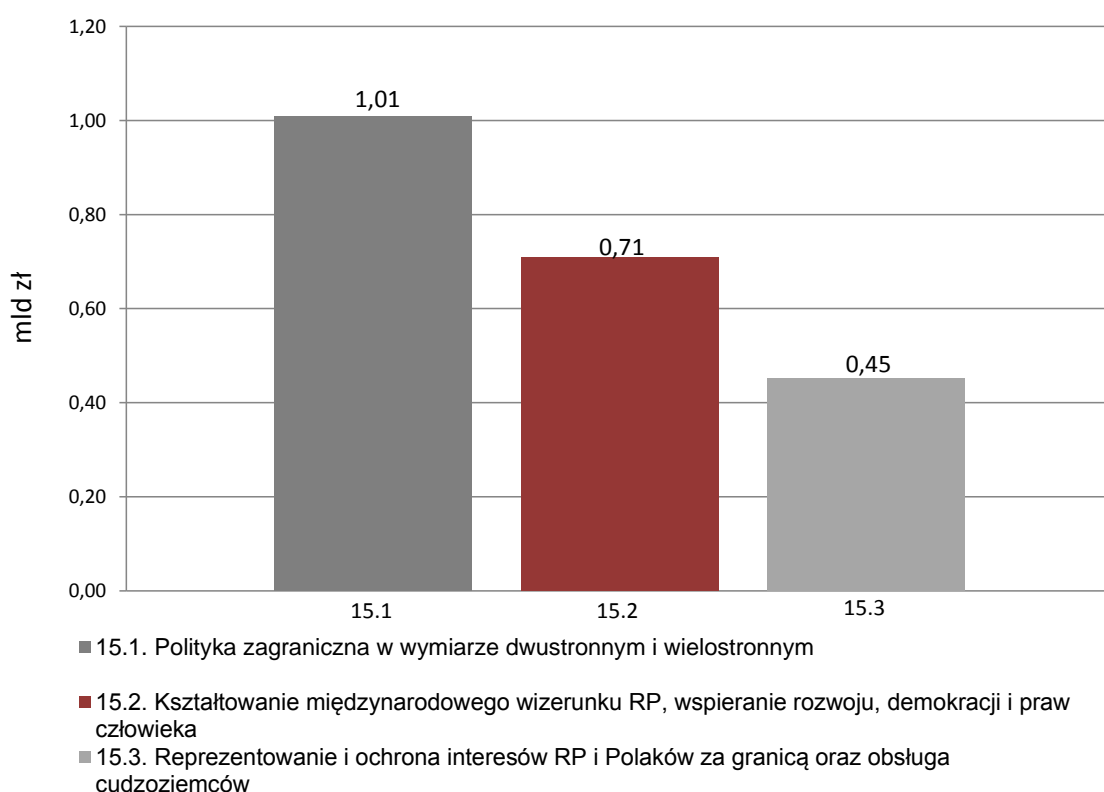
Funkcja 15.

Polityka zagraniczna

Funkcja dotyczyła relacji Rzeczypospolitej Polskiej z innymi państwami oraz z organizacjami międzynarodowymi. Obejmowała ona zagadnienia związane z koordynacją polityki zagranicznej państwa, reprezentowaniem i ochroną interesów RP i jej obywateli oraz polskich osób prawnych za granicą, jak też z kształtowaniem pozytywnego międzynarodowego wizerunku Polski. W zakresie funkcji ujęta została także działalność polegająca na udziale państwa polskiego w międzynarodowej współpracy na rzecz rozwoju demokracji i promocji praw człowieka, a także udział Polski w międzynarodowej pomocy humanitarnej.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 15. w 2016 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **2.169.626 tys. zł**

Wykres 15: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celami funkcji, przyjętymi w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2016-2019, były **dypłomacja RP w służbie obywatela i innych polskich podmiotów oraz zapewnienie Polsce miejsca w gronie krajów liczących się w stosunkach międzynarodowych.**

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 15. wykorzystano następujące mierniki:

- Ocena dyplomacji polskiej w środowisku opiniotwórczym – wynik dla 2016 r. został uzyskany na poziomie zgodnym z planem, tj. określony jako „dobry”;

- Liczba Polaków zajmujących najwyższe stanowiska w UE, NATO, OBWE, systemie Narodów Zjednoczonych – miernik w 2016 r. został wykonany na poziomie wyższym o 1 osobę od wielkości założonej w planie, tj. osiągnął wielkość 16 osób;
- Ocena wizerunku Polski w mediach zagranicznych – uzyskano w 2016 r. wynik na poziomie zgodnym z planem, tj. określony jako „dobry”.

Zadanie 15.1. Polityka zagraniczna w wymiarze dwustronnym i wielostronnym

ZADANIE PRIORYTETOWE

Zadanie obejmowało działalność państwa na rzecz rozwoju międzynarodowych stosunków dwustronnych i wielostronnych w wymiarze politycznym i gospodarczym. Realizację celów w tym zakresie umożliwiał m.in. udział Polski we współpracy na forum organizacji międzynarodowych (w szczególności ONZ i organizacji wyspecjalizowanych systemu NZ, OECD, Rady Europy, OBWE). W zakresie realizacji zadania prowadzono koordynację działań administracji rządowej w zakresie polskiej polityki zagranicznej (zarówno w kontekście kształtowania kierunków jej rozwoju, jak też w odniesieniu do umów międzynarodowych i problematyki prawnomiędzynarodowej). Ponadto ważnymi obszarami działalności realizowanymi w ramach zadania było kształtowanie i koordynacja polityki RP w Unii Europejskiej w odniesieniu do spraw członkostwa Polski w UE, obsługa prawna zadań wynikających z tego członkostwa (m.in. koordynacja udziału Polski w procesie decyzyjnym UE, udział Polski w posiedzeniach Rady Europejskiej, Rady UE, współpraca z instytucjami UE), a także umacnianie bezpieczeństwa zewnętrznego RP (w tym bezpieczeństwa politycznego i wojskowego, jak też ekonomicznego, energetycznego oraz ekologicznego), a także zagwarantowanie bezpieczeństwa polskich placówek zagranicznych. W zakresie zadania wykonywane były również działania związane z prowadzeniem dwustronnego i wielostronnego dialogu politycznego, wsparciem dwustronnej i wielostronnej współpracy gospodarczej i naukowo-technicznej.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Zagranicznych**, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwo Zdrowia oraz Polski Instytut Spraw Międzynarodowych.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Zapewnienie adekwatnej do celów polskiej polityki zagranicznej reprezentacji dyplomatycznej na świecie;**
- **Rozwój dwustronnych i wielostronnych stosunków gospodarczych i politycznych.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 15.1. w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	830.186	0	1.008.456	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba przedstawicielstw dyplomatycznych RP (szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	98	96
<p>Komentarz:</p> <p>Głównymi uwarunkowaniami realizacji zadania były: sytuacja geopolityczna w świecie, dynamika współpracy Polski z innymi krajami i na forum organizacji międzynarodowych, w tym NATO, Unii Europejskiej, Organizacji Narodów Zjednoczonych, Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie czy Rady Europy w obszarze politycznym, gospodarczym i bezpieczeństwa, kwestie finansowe i organizacyjne, w tym kadrowe, infrastrukturalne i bezpieczeństwa dyplomatycznego. Istotnym obszarem działalności była kampania promująca kandydaturę Polski na niestałego członka Rady Bezpieczeństwa ONZ. Realizacja skutecznej polityki zagranicznej wymagała zapewnienia adekwatnej do potrzeb sieci placówek zagranicznych. W 2016 r. reaktywowano Ambasadę RP w Dakarze oraz przywrócono obecność dyplomatyczną w Bagdadzie. Ponadto przygotowano pod kątem organizacyjno-prawnym uruchomienie ambasad w Dar es Salaam i w Panamie, których ustanowienie miało miejsce w styczniu 2017 r. (termin realizacji tych działań miał bezpośredni wpływ na ostateczną wartość miernika dla 2016 r.). Za otwarciem nowych placówek zagranicznych przemawiał przede wszystkim interes gospodarczy państwa, w tym potrzeba skuteczniejszego wsparcia polskich przedsiębiorców na rynkach pozaeuropejskich, a także zapewnienie właściwej obsługi obywateli polskich i cudzoziemców za granicą.</p>		

Liczba konsultacji politycznych i ekonomicznych organizowanych przez MSZ (szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	1) ≥ 10 (w zakresie części budżetowej 23) 2) ≥ 84 (w zakresie części budżetowej 45)	1) 45 (w zakresie części budżetowej 23) 2) 92 (w zakresie części budżetowej 45)
<p>Komentarz:</p> <p>Wartość wykonania miernika w 2016 r. przedstawiono w rozbiciu na dwie wartości (w zakresie obszaru właściwego dla członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, a także dla spraw zagranicznych. Na ostateczne wartości miernika uzyskane w 2016 r. (znacząco przekraczające wyznaczony w planie pułap) wpływ miały następujące czynniki :</p> <ul style="list-style-type: none"> – zmiany w zakresie części zaplanowanych wizyt w związku z przyczynami niezależnymi od MSZ: zmianami w kalendarzu prac Rady Ministrów, Sejmu RP, decyzji władz innych państw, zdarzeń losowych (odwołane loty itd.); – zwiększenie aktywności MSZ w ramach kampanii promującej kandydaturę Polski do Rady Bezpieczeństwa, w tym zwiększenie liczby konsultacji politycznych poświęconych przygotowaniom do członkostwa w Radzie Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych (RB ONZ), w tym zwiększenie liczby konsultacji politycznych poświęconych przygotowaniom do członkostwa w RB ONZ; – intensyfikacja współpracy z krajami perspektywicznymi dla rozwoju i dywersyfikacji struktury geograficznej polskiego eksportu i inwestycji oraz wzrost udziału wartości wymiany 		

- handlowej z tą grupą krajów, w szczególności spoza Europy;
- wzmocnienie działań ukierunkowanych na wzrost zaangażowania polskich przedsiębiorstw w system zamówień publicznych organizacji międzynarodowych;
- istotna dynamika współpracy z OECD, WTO, agendami ONZ czy MIF (międzynarodowymi instytucjami finansowymi), w tym promocja jubileuszu 20-lecia członkostwa Polski w OECD, miasta Łodzi jako kandydata do organizacji wystawy światowej EXPO w 2022 r.; aktywniejszego udziału Polski w pracach G20, a także kandydatury Polski do Grupy Specjalnej ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (Financial Action Task Force - FATF);
- większa intensywność agendy UE oraz potrzeba reprezentowania interesów Polski (prezentowania stanowiska Polski w sprawach politycznych i gospodarczych na forum UE) w zakresie obszaru członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej.

Realizacja zadania na tym poziomie umożliwiła zapewnienie właściwego stopnia reprezentacji RP na forach międzynarodowych, utrzymanie prestiżu międzynarodowego RP, zwiększenie ekspansji zagranicznej polskich przedsiębiorców, współpracę z organizacjami międzynarodowymi o profilu gospodarczo-finansowym, a także wypromowanie Polski jako kraju, który ubiega się i mógłby przewodniczyć sesji Rady OECD na szczepku ministerialnym (MCM).

Na realizację zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej przeznaczone na opłacenie składek do organizacji międzynarodowych.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane było również przez **Polski Instytut Spraw Międzynarodowych**, który w 2016 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 6,8 mln zł.

Zadanie 15.2. Kształtowanie międzynarodowego wizerunku RP, wspieranie rozwoju, demokracji i praw człowieka

Zadanie dotyczyło kształtowania międzynarodowego pozytywnego wizerunku Polski za granicą, w szczególności poprzez aktywność w obszarze dyplomacji publicznej, a także działalność państwa na rzecz wspierania rozwoju, demokracji i praw człowieka oraz rządów prawa. W tym zakresie, prowadzone były m.in. działania polegające na udziale Polski w międzynarodowej współpracy na rzecz rozwoju demokracji i praw człowieka oraz pomocy humanitarnej. Ponadto, w ramach zadania realizowano działania na rzecz upowszechniania wiedzy o naszym kraju za granicą, udostępniano informację o polityce zagranicznej RP, co służyło budowaniu dialogu w sprawach międzynarodowych oraz poparciu dla polskich interesów w świecie.

Zadanie realizowane było przez: **Ministerstwo Spraw Zagranicznych**, Ministerstwo Edukacji Narodowej, Ministerstwo Rozwoju, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Zdrowia, Polski Instytut Spraw Międzynarodowych oraz Krajową Szkołę Administracji Publicznej.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Umocnienie międzynarodowego wizerunku Polski;**
- **Zapewnienie udziału Polski w działaniach na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego oraz umacniania demokracji i przestrzegania praw człowieka na świecie.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 15.2. w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	526.675	0	708.791	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Ocena oddziaływania MSZ i placówek zagranicznych na wizerunek Polski w mediach za granicą (w skali 1–4, gdzie ocena: 4 – bardzo dobra; 3 – dobra; 2 – dostateczna, 1 – niedostateczna)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	3	4

Komentarz:

Wartość miernika oparta jest w głównej mierze o liczbę pozytywnych relacji o Polsce zainspirowanych przez placówki zagraniczne RP. Na liczbę pozytywnych relacji wpłynął fakt, że Polska była w 2016 r. gospodarzem i organizatorem ważnych, dużych imprez o zasięgu globalnym (m.in. szczyt NATO oraz Światowe Dni Młodzieży, w których organizacji brał udział MSZ i placówki zagraniczne. W przypadku treści medialnych przedstawiających Polskę z złym światłem i przedstawiających nieprawdziwe informacje, MSZ i placówki zagraniczne reagowały na bieżąco.

Stopień realizacji przedsięwzięć rozwojowych oraz promujących demokrację i prawa człowieka (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	50	100,28

Komentarz:

Szczególnymi uwarunkowaniami realizacji zadania przez dysponenta w 2016 r. były, m.in.:

- utrzymywanie się i pogłębianie wyzwań w obszarze praw człowieka, np. konflikt we wschodniej Ukrainie, kryzys humanitarny i migracyjny w regionie Bliskiego Wschodu, spowodowany nasilającym się konfliktem w Syrii oraz napięcia społeczne związane z uchodźstwem do Europy;
- wzrost ataków na obrońców praw człowieka oraz ograniczanie przestrzeni ich działania;
- pogorszenie sytuacji organizacji społeczeństwa obywatelskiego w związku z nakładanymi ograniczeniami prawnymi;
- organizacja obchodów 25. rocznicy utworzenia Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE (ODIHR);
- utrzymanie zainteresowania społeczności międzynarodowej sytuacją w obszarze praw człowieka, m.in. na Ukrainie i Białorusi (poparcie dla utrzymania mandatu Specjalnego Sprawozdawcy Narodów Zjednoczonych (NZ) ds. praw człowieka na Białorusi).

Na realizację zadania uruchamiano środki z rezerwy ogólnej, a także środki z rezerwy celowej

przeznaczone na współpracę rozwojową oraz na składki do organizacji międzynarodowych, (tj. na opłacenie składki na rzecz unijnego Instrumentu Pomocy dla Uchodźców w Turcji, oraz opłacenie składki na rzecz Europejskiego Funduszu Rozwoju).

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane było również przez:

1. **Polski Instytut Spraw Międzynarodowych**, który w 2016 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 4,2 mln zł;
2. **Krajową Szkołę Administracji Publicznej**, która w 2016 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 0,4 mln zł.

Zadanie 15.3. Reprezentowanie i ochrona interesów RP i Polaków za granicą oraz obsługa cudzoziemców

Realizacja zadania służyła ochronie interesów obywateli Polski za granicą, obejmując jednocześnie sprawy związane z reprezentacją i ochroną interesów międzynarodowych RP. W szczególności państwo zapewniało opiekę i obsługę konsularną dla obywateli polskich i polskich osób prawnych. Obsługiwani byli także cudzoziemcy i zagraniczne osoby prawne. W zakresie zadania ujęte zostały również: reprezentacja i ochrona interesów RP przed międzynarodowymi organami ochrony praw człowieka, jak też wykonywanie przez Polskę orzeczeń i decyzji tych organów. Prowadzona była działalność państwa polegająca na wspieraniu Polonii i Polaków za granicą. Działania realizowane w tym obszarze miały na celu wspieranie nauczania języka polskiego, nauczania w języku polskim i wiedzy o Polsce wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą, zachowanie i umacnianie polskiej tożsamości, a także rozwój kontaktów z Polską. Ponadto dążono do wzmacnianie pozycji środowisk polonijnych za granicą oraz wspierania powrotów Polaków do kraju i tworzenia zachęt do osiedlania się w Polsce osób polskiego pochodzenia.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Zagranicznych**, Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, Kancelaria Senatu oraz Ministerstwo Zdrowia.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Zapewnienie dostępności usług konsularnych dla obywateli RP i cudzoziemców;**
- **Zapewnienie reprezentacji RP w sprawach przed międzynarodowymi organami ochrony praw człowieka obsługiwanych przez Pełnomocnika Ministra Spraw Zagranicznych.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 15.3. w 2016 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	480.929	0	452.379	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba urzędów konsularnych RP (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	123	123
<p>Komentarz:</p> <p>Realizacja zadania w 2016 r. wiązała się ze wzrostem zapotrzebowania na usługi konsularne, a także wyzwania związane z organizacją w Polsce Światowych Dni Młodzieży. Działania podjęte w ramach zadania umożliwiły zapewnienie wysokiego poziomu usług służących ochronie interesów międzynarodowych RP i obywateli polskich podczas pobytu za granicą.</p> <p>Na realizację zadania uruchamiano środki z rezerwy ogólnej przeznaczone na zapewnienie finansowania zwiększonych wydatków na opiekę konsularną w zakresie świadczenia pomocy rzeczowej i materialnej dla osób pochodzenia polskiego, zamieszkujących w objętych powodziami regionach północnego Kazachstanu, a także z rezerwy celowej na sfinansowanie zakupu przez placówki zagraniczne urn wyborczych zgodnie z wymaganiami technicznymi określonymi w znowelizowanym Kodeksie wyborczym, zadań konsulów w zakresie udzielania pomocy repatriantom i przybywającym z nimi do Rzeczypospolitej Polskiej członkom najbliższej rodziny.</p>		

Relacja liczby postępowań przed międzynarodowymi organami ochrony praw człowieka, w których Pełnomocnik Ministra Spraw Zagranicznych zapewnił reprezentację RP i w których podjęto działanie w imieniu Rządu RP, do liczby wszystkich postępowań przed międzynarodowymi organami ochrony praw człowieka, które leżą w kompetencji Pełnomocnika Ministra Spraw Zagranicznych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	100	100
<p>Komentarz:</p> <p>Najważniejszym uwarunkowaniem realizacji zadania w 2016 r. była liczba komunikowanych spraw rządowi RP rozstrzyganych przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka (ETPC). Realizacja zadania umożliwiła skuteczną i efektywną reprezentację Rzeczypospolitej Polskiej przed tym Trybunałem (wielkość miernika została w pełni zrealizowana w odniesieniu do wielkości założonej w planie).</p> <p>Na realizację zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej przeznaczone na zobowiązania wynikające z wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.</p>		

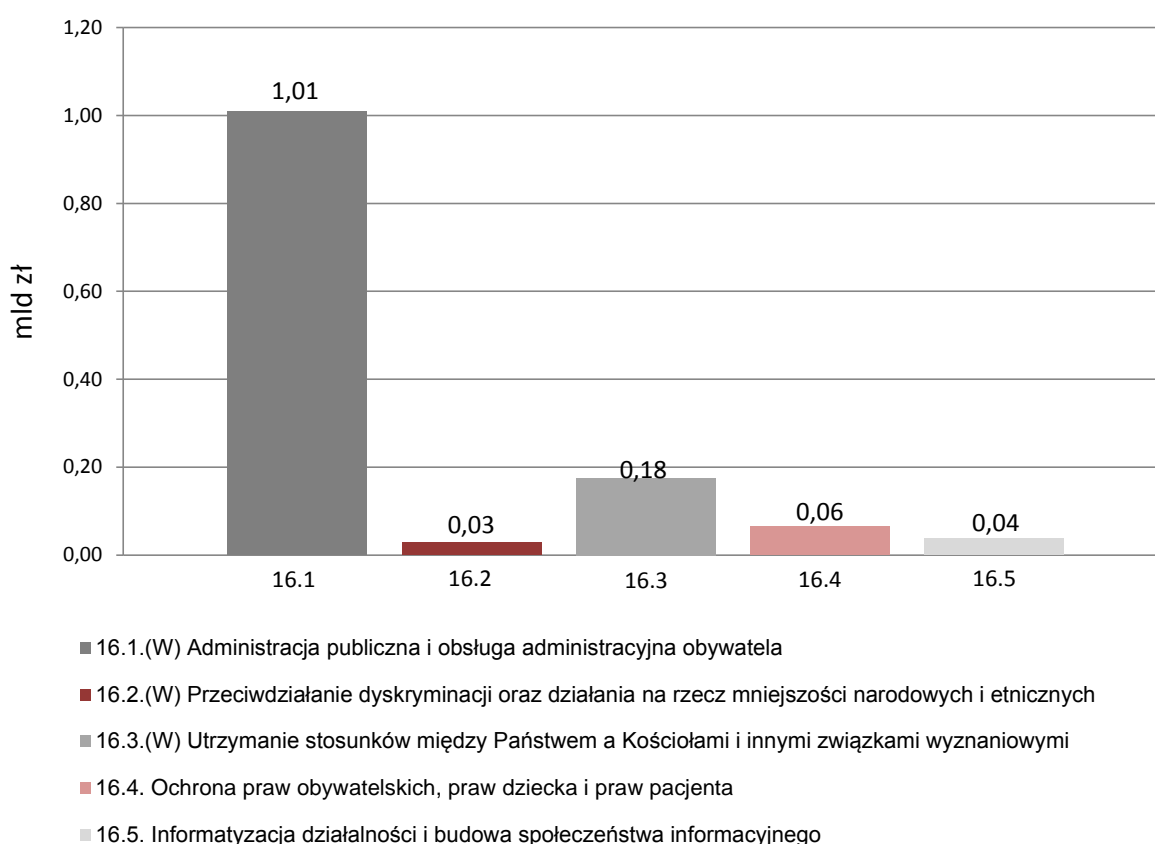
Funkcja 16.

Sprawy obywatelskie

Funkcja obejmowała obszar działalności państwa związany z organizacją urzędów administracji publicznej oraz procedur administracyjnych, ewidencją ludności, dowodami osobistymi i paszportami, rejestracją stanu cywilnego. Państwo realizowało też przedsięwzięcia związane z informatyzacją działalności i budową społeczeństwa informacyjnego. W zakresie funkcji ujęta została działalność organów administracji publicznej dbających o zapewnienie ochrony praw obywatelskich, praw dziecka oraz ochrony danych osobowych. Obszar ten obejmował również stosunki Państwa z Kościołem Katolickim, innymi kościołami i związkami wyznaniowymi oraz kwestie związane z zachowaniem i rozwojem tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych oraz języków regionalnych. Prowadzona była ponadto działalność na rzecz wyrównywania szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 16. w 2016 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **1.320.082 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 16.126 tys. zł.

Wykres 16: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celem funkcji, przyjętym w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2016-2019, było **zapewnienie przysługujących praw obywatelskich przez organy administracji publicznej oraz poprawa obsługi administracyjnej obywatela.**

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 16. wykorzystano następujące mierniki:

- Odsetek osób korzystających z usług administracji publicznej za pomocą Internetu w ciągu ostatnich 12 miesięcy w celu wysyłania wypełnionych formularzy – wartość planowana miernika w 2016 r. wynosiła 18%, natomiast wykonanie 18,8%;
- Liczba skarg na bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania przez organ kierowanych do sądów administracyjnych – w 2016 r. liczba skarg wyniosła 6.433 wobec planowanych 6.300 szt. Wyższy poziom miernika jest wynikiem podnoszącego się poziomu świadomości prawnej obywateli oraz nowych systemów cyfrowych działających w administracji publicznej.

Zadanie 16.1.(W) Administracja publiczna i obsługa administracyjna obywatela

W ramach zadania realizowane było bardzo szerokie spektrum spraw związanych m.in. z ewidencją ludności, rejestracją stanu cywilnego, zmianami imion i nazwisk, obywatelstwem polskim, czy wydawaniem dowodów osobistych oraz paszportów. Poprzez podejmowane działania w tym zakresie wzmacniany był potencjał administracji publicznej, umożliwiający poprawę standardów zarządzania jednostkami administracji, a także jakości obsługi obywateli. Sprawowana była funkcja organu wyższego stopnia w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej, prowadzenie spraw związanych z działalnością wojewodów i funkcjonowaniem terenowej administracji rządowej. Prowadzona była współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego (jst), nadzór prawny wojewodów nad jst oraz systemowe zagadnienia dotyczące funkcjonowania jst. Utrzymywany, udostępniany, eksploatowany i rozwijany był system informatyczny - System Rejestrów Państwowych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji**, Ministerstwo Cyfryzacji, Ministerstwo Edukacji Narodowej, Samorządowe Kolegia Odwoławcze, Wojewodów, Centralną Ewidencję Pojazdów i Kierowców oraz Centralny Ośrodek Informatyki.

Celem określonym dla zadania było **poprawa obsługi administracyjnej obywatela.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 16.1.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	888.134	11.429	996.901	16.126

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba spraw załatwionych w terminie w stosunku do liczby spraw ogółem (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	93	86
<p>Komentarz:</p> <p>Zlecenie zadania ma na celu zapewnienie komunikacji obywatela z urzędami oraz większą dostępność do danych znajdujących się w urzędach administracji publicznej. Miernik w sposób optymalny odzwierciedla jakość usług pełnionych przez administrację publiczną na rzecz obywateli. Główną przyczyną różnicy w wartościach miernika jest fakt, że w roku 2016 zwiększyła się liczba spraw wpływających do MSWiA. Jednakże należy także rozpatrywać przedmiotowy wynik w kontekście osiągnięcia pozytywnego (znacznie powyżej oczekiwań) wyniku dot. liczby spraw załatwionych w zakresie: organizacji i nadzoru administracji publicznej (16.1.4.3.). Rezultaty uzyskane w 2016 r. potwierdzają wzrastający poziom świadomości obywateli dotyczących korzystania z narzędzi prawnych jakie oferuje im państwo. Realizowane działanie wpisuje się w cel jakim jest poprawa obsługi administracyjnej obywatela. Ocena uzyskanych wyników jest na poziomie zadowalającym, wynik na poziomie 86% załatwionych spraw w terminie w stosunku do całości spraw wpływających do urzędu jest wynikiem satysfakcjonującym.</p> <p>Sprawy wpływające do MSWiA (z zakresu działania Ministerstwa) dotyczą organów i jednostek podległych, takich jak: Samorządowe Kolegia Odwoławcze, Regionalne Izby Obrachunkowe, Krajowe Komisje Ułaskawieniowe, Wojewodowie, Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego. Ponadto, sprawy mogą dotyczyć skarg wpływających do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na działalność Wojewodów w zakresie wygaszania mandatów radnym, skarg na wójtów, burmistrzów, Prezydentów Miast.</p>		

Czas personalizacji dokumentów tożsamości (w dniach)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	6,25	3,66
<p>Komentarz:</p> <p>Wykonanie wartości miernika na poziomie 3,66 dnia w roku 2016 oznacza, iż założony cel został osiągnięty (wartość miernika 3,66 dnia jest równoważna wartości 3 dni 15 godzin i 50 minut). Niższa wartość miernika – oznaczająca krótszy okres oczekiwania na dokument. – zapewnia obywatelom szybsze otrzymanie dokumentów tożsamości a tym samym wpływa na poprawę jakości oferowanych obywatelowi usług. Wykonanie wartości miernika na tym poziomie wynika z pełnego wykorzystania możliwości produkcyjnych dostępnego parku maszynowego, a także pracy w systemie wielozmianowym. W kolejnym okresie planistycznym realizowane będą działania mające na celu wdrożenie produkcyjne i uruchomienie od 1 stycznia 2018 r. personalizacji nowego wzoru paszportu.</p> <p>W ramach realizacji zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej przeznaczone na zakup 1.198 tys. szt. blankietów dowodów osobistych.</p>		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane było również przez:

1. **Centralny Ośrodek Informatyki**, który w 2016 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 74,3 mln zł,
2. **Centralną Ewidencję Pojazdów i Kierowców**, która w 2016 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 58,7 mln zł.

Zadanie 16.2.(W) Przeciwdziałanie dyskryminacji oraz działania na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych

W ramach realizacji zadania podtrzymywana była tożsamość kulturowa mniejszości narodowych i etnicznych. Monitorowane były przypadki i incydenty o charakterze rasistowskim, ksenofobicznym i dyskryminacyjnym oraz podejmowane były działania mające na celu zapobieganie powyższym sytuacjom. Prowadzone były także działania na rzecz integracji społeczności romskiej w Polsce, a także współpraca międzynarodowa na rzecz tej społeczności.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji**, Ministerstwo Edukacji Narodowej oraz Wojewodów.

Celem określonym dla zadania było **zachowanie i rozwój tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 16.2.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	22.375	0	28.896	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Liczba odbiorców zadań realizowanych na rzecz podtrzymania i rozwoju tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych, w stosunku do liczby osób należących do tych mniejszości (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	6,1	5,3

Komentarz:

Realizacja wartości miernika w 2016 r. przyczyniła się do zwiększenia ochrony mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego, wzrostu świadomości narodowej i etnicznej mniejszości, a także poprawy znajomości języków narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego. Wykonalność miernika zależy w głównej mierze od poziomu odpowiedniego zainteresowania odbiorców zadań realizowanych na rzecz podtrzymania i rozwoju tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych, a ponadto od zrealizowania przez podmioty, które otrzymały dotację, zaplanowanych zadań (jak też rozliczenia się z dotacji).

Zadanie 16.3.(W) Utrzymanie stosunków między Państwem a Kościołami i innymi związkami wyznaniowymi

W ramach zadania prowadzone było szerokie spektrum działań zapewniających prawidłowe oraz sprawne wykonywanie ustawowych zadań wojewodów w stosunku do kościołów i związków wyznaniowych. Miały one na celu zabezpieczenie harmonijnego współdziałania państwa z kościołami i innymi związkami wyznaniowymi, w tym umożliwiające zagwarantowanie prawa do wolności sumienia i wyznania. Prowadzony był przez państwo rejestr kościołów i innych związków wyznaniowych oraz sprawy związane z osobowością prawną kościelnych jednostek organizacyjnych, a także sprawy legislacyjne w obszarze prawa wyznaniowego, czy to z inicjatywy kościołów i związków wyznaniowych, czy też projektów rządowych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji**, Ministerstwo Obrony Narodowej, Wojewodów.

Celem określonym dla zadania było **zagwarantowanie członkom wspólnot religijnych poszanowania wolności sumienia i wyznania**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 16.3.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	163.703	0	175.323	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Liczba spraw załatwionych z zakresu stosunków pomiędzy Państwem a kościołami i związkami wyznaniowymi w stosunku do ogólnej liczby spraw zgłoszonych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	98	98

Komentarz:

Różnorodność spraw wpływających do MSWiA (zaświadczenia, powiadomienia, wyciągi z Rejestru, wnioski o interwencję, wnioski o interpretację przepisów, wpisy i wykreślenia z Rejestru, zmiany statutów, rozporządzenia nadające osobowość prawną, sprawy majątkowe kościelnych osób prawnych, organizacja posiedzeń Komisji Wspólnych) została w znacznym stopniu powiększona o sprawy związane z udzielaniem dotacji z Funduszu Kościelnego. Wpłynęło 350 wniosków, z czego 86 zostało rozpatrzonych pozytywnie (udzielenie dotacji). Zatem zadanie w roku 2016, zostało wykonane na zakładanym poziomie.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że większość spraw wpływających do MSWiA jest załatwiana w terminie, bez zbędnej zwłoki. W związku ze zwiększeniem środków Funduszu Kościelnego w ustawie budżetowej na rok 2016 z przeznaczeniem na remonty zabytkowych obiektów sakralnych oraz wspomaganie działalności charytatywno-opiekuńczej, w ramach zadania 16.3. zostało utworzone nowe działanie 16.3.1.4. Wsparcie działalności Kościołów i innych związków wyznaniowych z Funduszu Kościelnego.

Zadanie 16.4. Ochrona praw obywatelskich, praw dziecka i praw pacjenta

Realizacja zadania polegała na ochronie wolności i praw człowieka i obywatela określonych w Konstytucji oraz innych przepisach prawa. W ramach zadania ujęto działalność związaną z badaniem ewentualnych naruszeń prawa oraz zasad współżycia i sprawiedliwości społecznej przez organy, organizacje i instytucje zobowiązane do przestrzegania i realizacji wolności człowieka i obywatela, w tym z podejmowaniem interwencji w obronie praw i wolności konkretnej osoby, w przypadku podejrzenia istnienia naruszenia tych praw, a także o charakterze systemowym. Zadanie obejmowało swym zakresem także działania interwencyjne w sytuacjach naruszenia praw dziecka oraz promocję tych praw, jak również działalność edukacyjno-informacyjną w zakresie praw pacjentów (oraz interwencyjną – w obszarze naruszeń tych praw). Sprawowana była kontrola nad jednostkami przetwarzającymi dane osobowe oraz rejestrowane są zbiory danych osobowych.

Zadanie realizowane było przez **Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka, Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych**.

Celami określonym dla zadania były:

- **Przeciwdziałanie i zapobieganie naruszeniom wolności i praw człowieka i obywatela;**
- **Ochrona i promocja praw dziecka.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 16.4. w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	66.085	0	64.824	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba wystąpień generalnych RPO pozytywnie zakończonych w stosunku do liczby wystąpień generalnych RPO skierowanych i zakończonych w okresie sprawozdawczym (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	60	63,3
Komentarz: Na poziom realizacji miernika w 2016 r. miał m.in. zakres wpływu spraw wskazujących na potrzebę zmian w prawie, bądź sposobie jego funkcjonowania, a także odpowiednia reakcja organów, do których zwracał się Rzecznik, jak też możliwości sfinansowania skutków umożliwiających realizację proponowanych zmian w prawie. Szczególne znaczenie ma odpowiednie monitorowanie działań podejmowanych przez Urząd, m.in. pod kątem wystąpień generalnych. W efekcie prowadzonej przez RPO działalności miernik zadania został wykonany w 2016 r. na poziomie wyższym od planowanego.		

Liczba spraw rozpatrzonych przez Rzecznika Praw Dziecka w stosunku do ogólnej liczby spraw (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	78	92

Komentarz:

Miernik dotyczy liczby spraw zakończonych przez Rzecznika Praw Dziecka (RPD) w stosunku do ogólnej liczby spraw (w %), które wpłynęły w danym roku budżetowym. Zadanie realizowane przez RPD ma zapewnić dziecku pełny i harmonijny rozwój, z poszanowaniem jego godności i podmiotowości, a w szczególności: zapewnić prawo do życia i ochrony zdrowia, prawo do wychowania w rodzinie, prawo do godziwych warunków socjalnych oraz prawo do nauki. Rzecznik podejmuje działania zmierzające do ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem, demoralizacją, zaniedbaniem oraz innym złym traktowaniem. Wykonalność miernika zależy w głównej mierze od skali trudności spraw jakie wpływają do rozpatrzenia w danym roku. Czas trwania rozpatrywanych spraw uzależniony jest od toczących się postępowań sądowych, a także stopnia ich złożoności i może trwać dłużej niż 1 rok. Duża liczba spraw wpływających do Biura Rzecznika Praw Dziecka świadczy o wzrastającej świadomości o możliwości zastosowania tego rodzaju ochrony, w przypadku łamania praw dziecka zarówno wśród dzieci jak i dorosłych (rodzice oraz instytucje związane z pracą z dziećmi lub na ich rzecz).

Stosunek liczby wykonanych decyzji przywracających stan zgodny z prawem do liczby wydanych przez GODO decyzji dotyczących oceny funkcjonowania systemu ochrony danych osobowych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	100	95,5

Komentarz:

Odchylenie od planowanej wartości miernika spowodowane było, w szczególności nieadekwatnym reagowaniem przez podmioty kontrolowane na skargi obywateli dotyczące bezpieczeństwa ich danych osobowych. Prowadzone przez inspektorów czynności wymagały zatem zwiększenia ich zakresu w tym obszarze. Ponadto, odpowiedniego, niezbędnego czasu (do stopnia naruszenia) wymagało sprawdzenie poziomu ochrony danych osobowych, m.in. w systemach informatycznych, wyposażonych w nowe rozwiązania technologiczne. Przeprowadzenie badań oraz weryfikacja sprawozdań ze sprawdzeń w zakresie zagadnień odnoszących się do naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych, wymagało w tych przypadkach - ze względu na ich charakter - przeznaczenia większej ilości czasu na dokonanie wszechstronnej i szczegółowej oceny. Wykonanie miernika w skali niższej niż planowano, nie wpłynęło w sposób istotny na bezpieczeństwo danych osobowych obywateli. Zakres prowadzonych kontroli miał znaczący wpływ na ocenę stopnia zabezpieczenia danych osobowych, w szczególności przez podmioty korzystające z rozbudowanych funkcjonalnie systemów informatycznych. Charakter i zakres podjętych działań wpłynął pozytywnie na stopień przestrzegania ochrony danych osobowych obywateli.

Zadanie 16.5. Informatyzacja działalności i budowa społeczeństwa informacyjnego

ZADANIE PRIORYTETOWE

W ramach zadania udostępniany był szeroki zakres usług administracji publicznej świadczonych drogą elektroniczną oraz podnoszona była efektywność administracji publicznej w kraju i w placówkach zagranicznych. Obywatelom, firmom oraz samorządom umożliwiano się dostęp do danych z rejestrów referencyjnych oraz innych informacji sektora publicznego, co miało na celu ich wykorzystanie na rzecz rozbudowy oferty treści i usług oraz wsparcie rozwoju usług o zasięgu paneuropejskim. Promowane było także społeczeństwo informacyjne oraz upowszechnianie umiejętności informatyczne w społeczeństwie. Zapewniana była ciągłość i terminowość aktualizacji istniejących baz systemowych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Cyfryzacji**, Wojewodów oraz Centralny Ośrodek Informatyki.

Celem określonym dla zadania było **umożliwienie obywatelom, przedsiębiorcom oraz administracji publicznej załatwiania spraw urzędowych drogą elektroniczną**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 16.5. w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	42.618	4.930	38.011	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Odsetek osób korzystających z elektronicznej administracji wśród użytkowników Internetu (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	27	30

Komentarz:

Realizacja miernika uwarunkowana jest skutecznością promocji usługi elektronicznych, stopniem zaufania obywateli do załatwiania spraw drogą elektroniczną, a zarazem poziomem zainteresowania obywateli usługami elektronicznymi świadczonymi przez państwo. Zadanie dotyczyło m.in. realizacji działań w zakresie zapewnienia jednego punktu (bramy) dostępu do usług administracji publicznej, (w szczególności prowadzenie spraw związanych z rozwojem portalu obywatel.gov.pl, zgodnie z uchwałą w sprawie przygotowania i wdrożenia inicjatywy „Obywatel”), przyjęcia Programu Zintegrowanej Informatyzacji Państwa oraz ustawy o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej, jak też działań informacyjno-promocyjnych usług elektronicznych w tym Profilu Zaufanego, a ponadto – umożliwienia złożenia online wniosku dot. "Rodzina 500+". Realizacja zadania pozwala na zmniejszenie wykluczenia cyfrowego wśród obywateli i przedsiębiorców oraz upowszechnienie elektronicznej komunikacji pomiędzy obywatelem /przedsiębiorcą a urzędem.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej przeznaczone na sfinansowanie działania

w zakresie dostarczania informacji o sposobie załatwiania usług publicznych w związku z realizacją inicjatywy „Obywatel” (portal ma na celu zapewnienie obywatelom prostego dostępu do ujednoliconej strony administracji rządowej), a także na realizację zadania, którego przedmiotem jest utrzymanie i rozwój Systemu Rejestrów Państwowych "SRP" oraz rozwój elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej "ePUAP".

Inne jednostki sektora finansów publicznych

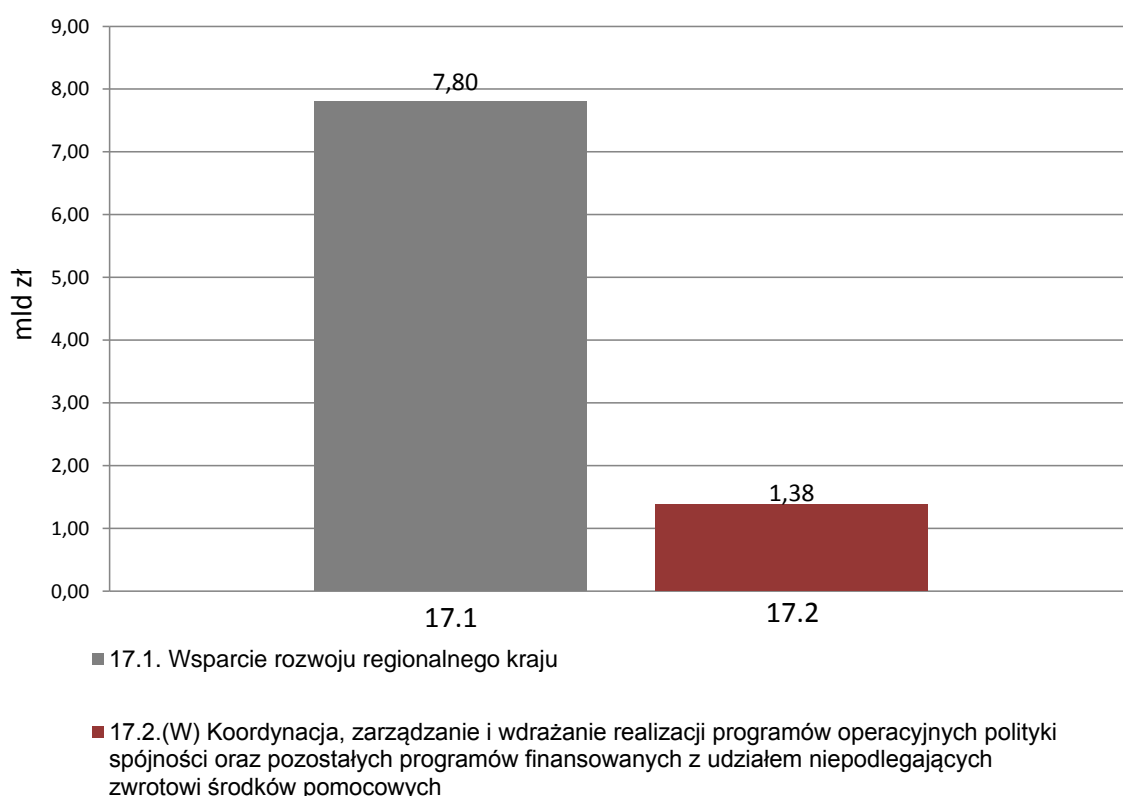
Zadanie realizowane było również przez **Centralny Ośrodek Informatyki**, który w 2016 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 9,6 mln zł.

Funkcja 17. Kształtowanie rozwoju regionalnego kraju

Funkcja wpisuje się w obszar strategicznego zarządzania polityką rozwoju, która wiąże się m.in. z opracowywaniem dokumentów strategicznych dotyczących polityki rozwoju kraju. Ponadto, w obrębie funkcji realizowane były również zadania związane z zarządzaniem, koordynacją i wdrażaniem programów operacyjnych polityki spójności oraz pozostałych programów finansowanych z udziałem niepodlegających zwrotowi środków pomocowych

Na realizację zadań z zakresu funkcji 17. w 2016 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **9.183.862 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 7.549.475 tys. zł.

Wykres 17: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celami funkcji, przyjętymi w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2016-2019, były **efektywne wykorzystanie przez Polskę środków bezzwrotnej pomocy zagranicznej, w ramach programów zarządzanych lub koordynowanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego oraz efektywne wykorzystanie specyficznych regionalnych i innych terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągania celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym.**

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 17. wykorzystano następujące mierniki:

- Wartość środków certyfikowanych w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 do wartości alokacji wkładu pomocy zagranicznej na program, która w 2016 r. wyniosła 5%, tj. zgodnie z wartością przyjętą w planie;

- Wartość środków zakontraktowanych w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 do wartości alokacji wkładu pomocy zagranicznej na program, która w 2016 r. wyniosła 21%, zgodnie z założonym planem;
- PKB per capita w PPS w porównaniu do średniej w krajach UE-28 – relacja wyniosła 69,7%, wobec planowanej $\geq 71,0\%$.

Zadanie 17.1. Wsparcie rozwoju regionalnego kraju

ZADANIE PRIORYTETOWE

Zadanie realizowane było w skali całego kraju, w ramach 16 regionalnych programów operacyjnych dwóch perspektyw 2007-2013 oraz 2014-2020 i komponentu regionalnego PO Kapitał Ludzki. Państwo wspierało rozwój poszczególnych województw m.in. w zakresie wzrostu poziomu zatrudnienia i spójności gospodarczej, jak również regionów wymagających szczególnego, zintegrowanego wsparcia publicznego, tj. województw Polski Wschodniej w ramach PO Rozwój Polski Wschodniej i PO Polska Wschodnia. W ramach Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój realizowane były projekty dotyczące innowacji społecznych, projektów ponadnarodowych i mobilności ponadnarodowej. Dodatkowo w ramach powyższego zadania wdrażany był Program Regionalny w ramach Mechanizmów Finansowych 2009 – 2014, w ramach którego realizowano lokalne i regionalne inicjatywy na rzecz zmniejszenia nierówności i promowania spójności społecznej.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rozwoju**, Wojewodów, Krajową Szkołę Administracji Publicznej oraz Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości.

Celem określonym dla zadania była **poprawa spójności społecznej i terytorialnej**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 17.1. w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.130.364	9.021.828	906.710	6.892.310

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

- 1) Wartość środków certyfikowanych do Komisji Europejskiej do wartości alokacji NSRO 2007-2013 na poziomie regionów (w %)**
- 2) Wartość środków zakontraktowanych do wartości alokacji UP 2014-2020 na poziomie regionów (w %) ***

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	1) 102	1) 99
	2) 29,7	2) 18,3
Komentarz: Zadanie obejmuje działania mające na celu poprawę spójności społecznej i terytorialnej regionów. Powyższe działania realizowane są zarówno w skali całego kraju, w ramach 16 regionalnych		

programów operacyjnych (RPO) 2007-2013 oraz 2014-2020, komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, jak również w odniesieniu do regionów wymagających szczególnego, zintegrowanego wsparcia państwa, w ramach Programu Operacyjnego Rozwoju Polski Wschodniej i Programu Operacyjnego Polska Wschodnia, tj. na terenie pięciu województw Polski Wschodniej (województwa warmińsko – mazurskiego, podlaskiego, podkarpackiego, lubelskiego, świętokrzyskiego). Poza tym wsparcie udzielane było z Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój, w ramach którego realizowano projekty dotyczące innowacji społecznych, projektów ponadnarodowych i mobilności ponadnarodowej. Dodatkowo wdrażano Program Regionalny w ramach Mechanizmów Finansowych 2009 – 2014 wspierający lokalne i regionalne inicjatywy na rzecz zmniejszenia nierówności i promowania spójności społecznej.

W zakresie miernika:

- 1) „Wartość środków certyfikowanych do Komisji Europejskiej do wartości alokacji NSRO 2007 – 2013 na poziomie regionów (w %)\", nieznaczne odchylenie od wartości planowanej mogło być spowodowane przedłużającym się czasem trwania kontroli na zakończenie realizacji projektów lub toczącymi się postępowaniami sądowymi uniemożliwiającymi wypłatę i certyfikację środków w 2016 r. głównie w RPO 2007 - 2013.
- 2) „Wartość środków zakontraktowanych do wartości alokacji UP 2014 –2020 na poziomie regionów (w %)\” – niższe wykonanie wartości miernika niż planowano wynika głównie z: niskiej jakości składanych wniosków o dofinansowanie, braku pełnego rozstrzygnięcia konkursów, słabego zainteresowania potencjalnych beneficjentów niektórymi naborami w ramach RPO 2014 – 2020 oraz opóźnień w uruchomieniu poszczególnych konkursów.

W zakresie programów 2007-2013 realizowany był „Program naprawczy dla funduszy Polityki Spójności 2007-2013”, którego celem było zapewnienie wykorzystania całości alokacji funduszy UE na te programy. W 2016 r. w zakresie programów 2014-2020 Rada Ministrów przyjęła opracowany przez MR „Plan działań na rzecz zwiększenia efektywności i przyspieszenia realizacji programów Umowy Partnerstwa 2014 – 2020”, którego celem było przyspieszenie wdrażania programów tej perspektywy.

Na realizację zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej przeznaczone na pokrycie korekt wynikających z niedostosowania polskiego prawa zamówień publicznych do dyrektyw Unii Europejskiej w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych na lata 2007 – 2013 oraz na realizację projektu „Staże zagraniczne dla uczniów i absolwentów szkół zawodowych oraz mobilność kadry kształcenia zawodowego” w ramach POWER dla jednostki realizującej, tj.: Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji.

* UP 2014-2020 – Umowa Partnerstwa 2014-2020

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane było również przez:

1. **Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości**, która w 2016 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 409,2 mln zł,
2. **Krajową Szkołę Administracji Publicznej**, która w 2016 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 0,3 mln zł.

Zadanie 17.2.(W) Koordynacja, zarządzanie i wdrażanie realizacji programów operacyjnych polityki spójności oraz pozostałych programów finansowanych z udziałem niepodlegających zwrotowi środków pomocowych

W zadaniu ujęte zostały działania mające charakter systemowy, polegające w szczególności na koordynacji, wdrażaniu lub zarządzaniu realizacją poszczególnych programów operacyjnych lub osi priorytetowych w ramach programów, prowadzeniu promocji i informowaniu o tych programach, a ponadto na wykonywaniu ewaluacji w ramach programów NSRO 2007 – 2013 i UP 2014 – 2020. Prowadzone były działania umożliwiające skuteczne i efektywne wykorzystanie środków pochodzących m. in. z Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego (MF EOG) i Norweskiego Mechanizmu Finansowego (NMF), Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy oraz innych programów finansowanych z bezzwrotnej pomocy zagranicznej. W tym celu realizowano procesy zarządzania, wdrażania, monitoringu, kontroli i ewaluacji projektów, obsługę płatności, działania informacyjne i promocyjne.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rozwoju**, Ministerstwo Cyfryzacji, Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa, Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Edukacji Narodowej, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwo Środowiska, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Zdrowia, Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, Wojewodów, Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości, Polską Organizację Turystyczną, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie sprawnego systemu realizacji programów**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 17.2.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	924.376	599.994	727.677	657.164

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

- 1) Wartość środków certyfikowanych do KE do wartości alokacji w programach krajowych NSRO 2007-2013 (w %)**
- 2) Wartość środków zakontraktowanych do wartości alokacji w programach krajowych UP 2014-2020 (w %) ***

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	1) 103		1) 99	
	2) 14		2) 24	
Komentarz: W ramach zadania realizowane są głównie działania mające na celu efektywne i sprawne wykorzystanie środków pochodzących z Unii Europejskiej w ramach Narodowych Strategicznych				

Ram Odniesienia 2007-2013, Umowy Partnerstwa 2014 - 2020. Ponadto, w ramach zadania prowadzone są działania umożliwiające skuteczne i efektywne wykorzystanie środków pochodzących m. in. z Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego (MF EOG), Norweskiego Mechanizmu Finansowego (NMF), Szwajcarsko – Polskiego Programu Współpracy oraz innych programów finansowanych z bezzwrotnej pomocy zagranicznej. Działania te mają charakter systemowy – polegają one w szczególności na koordynacji, zarządzaniu lub wdrażaniu poszczególnych programów operacyjnych lub osi priorytetowych w ramach programów. W ramach powyższego realizowane są projekty pomocy technicznej w zakresie: wsparcia realizacji programów operacyjnych, ewaluacji, informacji i promocji, wsparcia potencjału beneficjentów.

W odniesieniu do miernika:

- 1) „Wartość środków certyfikowanych do KE do wartości alokacji w programach krajowych NSRO 2007-2013 (w %)” – odchylenie wartości wykonanej od planowanej nie jest duże i wynika z różnic kursowych na etapie planowania i wykonania;
- 2) „Wartość środków zakontraktowanych do wartości alokacji w programach krajowych UP 2014 – 2020 (w %)” – wyższy poziom osiągniętego miernika wynika ze zwiększonej kontraktacji w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko (POIŚ), Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 (POIR) i Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 (POPT).

Na realizację zadania uruchamiano środki rezerwy celowej przeznaczonej m. in. na szkolenia.

* UP 2014-2020 – Umowa Partnerstwa 2014-2020

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane było również przez:

1. **Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości**, która w 2016 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 34,2 mln zł;
2. **Polską Organizację Turystyczną**, która w 2016 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 0,9 mln zł;
3. **Narodowe Centrum Badań i Rozwoju**, które w 2016 r. w ramach zadania poniosło wydatki w wysokości 0,7 mln zł.

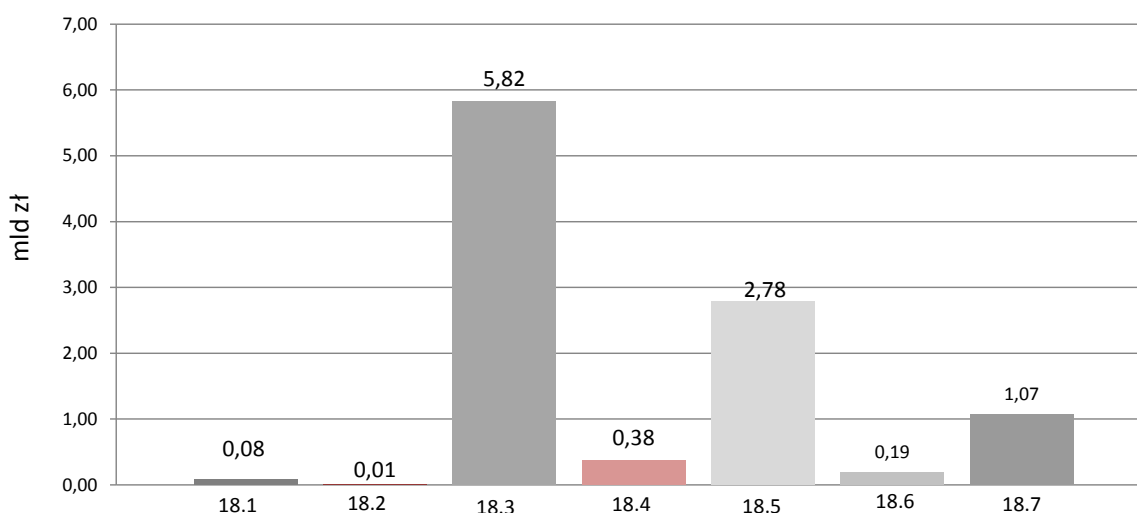
Funkcja 18.

Sprawiedliwość

Funkcja obejmuje zadania związane z zapewnieniem prawa do sądu, tj. do rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd w ramach systemu sądownictwa powszechnego, administracyjnego oraz wojskowego. Realizacja funkcji umożliwia także wypełnienie zasady nieuchronności wykonywania kary pozbawienia wolności, a także organizację systemu resocjalizacji osób pozbawionych wolności oraz przygotowania skazanych do powrotu do życia w społeczeństwie po zakończeniu odbywania kary.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 18. w 2016 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **10.340.471 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 39.970 tys. zł.

Wykres 18: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

- 18.1. Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez Sąd Najwyższy
- 18.2. Strzeżenie niezależności sądów i niezawisłości sędziów przez Krajową Radę Sądownictwa
- 18.3. Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez sądy powszechne i wojskowe
- 18.4. Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez sądy administracyjne
- 18.5. Wykonywanie kary pozbawienia wolności i tymczasowego aresztowania
- 18.6. Przeciwdziałanie demoralizacji i przestępczości wśród nieletnich i tworzenie warunków do powrotu nieletnich do normalnego życia
- 18.7. Wsparcie wymiaru sprawiedliwości oraz obrotu gospodarczego

Celami funkcji, przyjętymi w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2016-2019, były **zagwarantowanie obywatelom konstytucyjnego prawa do sądu oraz zapewnienie bezpieczeństwa społecznego poprzez izolację osób tymczasowo aresztowanych i skazanych na karę pozbawienia wolności oraz resocjalizację osadzonych, jak też wychowanków zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich.**

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 18. wykorzystano następujące mierniki:

- Odsetek obywateli pozytywnie oceniających funkcjonowanie sądów planowana wartość miernika wynosiła więcej niż 30%, natomiast wykonana 36%;
- Odsetek spraw, w których uwzględniono skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki – planowana wartość miernika wynosiła 0,024%, natomiast wykonana 0,025%;
- Odsetek skazanych objętych oddziaływaniami resocjalizacyjnymi – wartość miernika ukształtowała się w 2016 r. na poziomie 77,3%, wobec planu w wysokości 62,5%.

Zadanie 18.1. Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez Sąd Najwyższy

Zadanie dotyczyło działalności Sądu Najwyższego sprawującego wymiar sprawiedliwości w postaci nadzoru zgodności z prawem oraz jednolitości orzecznictwa sądów powszechnych i wojskowych, a także innych zadań wynikających z obowiązujących przepisów. Działalność ta obejmowała głównie zapewnienie kadry orzeczniczej SN oraz publikację zeszytów naukowych i orzecznictwa SN.

Zadanie realizowane było przez **Sąd Najwyższy**.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie w ramach nadzoru zgodności z prawem i jednolitości orzecznictwa**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 18.1. w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	79.567	0	77.349	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Średni czas rozpatrywania sprawy (w dniach)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	270	240

Komentarz:

Miernik uwzględnia standardy szybkości postępowania wynikające z orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (ETPC) i czyni zadość oczekiwaniom obywateli co do szybkości rozpatrywania spraw. Średni czas rozpatrywania sprawy stanowi stosunek sumy jednostkowych czasów rozpatrywania spraw do liczby spraw ogółem.

Pomiar dotyczy działalności Sądu Najwyższego (SN), a tym samym umożliwia ocenę sprawności i efektywności funkcjonowania tej instytucji. Na wyniki zadania w 2016 r. wpływ miała liczba spraw oraz stopień ich złożoności w relacji do ilości sędziów (a tym samym obciążenie sędziów liczbą spraw w tzw. okresie rozliczeniowym), a także zwiększenie obciążenia kadry pomocniczej w działalności orzeczniczej SN (asystentów sędziów oraz Biura Studiów i Analiz).

Zadanie 18.2. Strzeżenie niezależności sądów i niezawisłości sędziów przez Krajową Radę Sądownictwa

W zadaniu została ujęta działalność Krajowej Rady Sądownictwa koncentrująca się na zapewnianiu odpowiedniego doboru kadr do pełnienia urzędu sędziowskiego, co dotyczy sędziów SN, NSA oraz stanowisk sędziowskich w sądach powszechnych, w wojewódzkich sądach administracyjnych i w sądach wojskowych. KRS dokonywała tym samym oceny kandydatów do pełnienia urzędu sędziowskiego oraz realizowała proces nominacyjny sędziów. W zakresie pozostałych obowiązków KRS stała na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów (w związku z jej kompetencjami występowania do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności z Konstytucją aktów normatywnych w tym zakresie, a także udziału w procesach legislacyjnych). Ponadto, w obszarze kompetencji KRS pozostawała popularyzacja zagadnień związanych z ustrojową pozycją sądownictwa w kraju i za granicą.

Zadanie realizowane było przez **Krajową Radę Sądownictwa**.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie odpowiedniego doboru kadr do pełnienia urzędu sędziowskiego na stanowiskach sędziów SN, NSA oraz na stanowiskach sędziów sądów powszechnych, wojewódzkich sądów administracyjnych i sądów wojskowych**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 18.2. w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	13.216	0	12.838	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Średni czas dokonania oceny kandydata do pełnienia urzędu sędziowskiego (w dniach)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	74	66

Komentarz:

Procedura obsadzania wolnych stanowisk sędziowskich warunkuje sprawne wykonywanie podstawowej funkcji sądów, tj. sprawowanie wymiaru sprawiedliwości i wykonywanie innych zadań sądów z zakresu ochrony prawnej. Miernik ocenia sprawność organizacji oraz realizacji procesu (skrócenia czasu) obsadzania zwolnionych stanowisk sędziowskich, przy jednoczesnym zachowaniu wysokiego poziomu merytorycznego wymaganego od kandydatów. Wykonanie zadania przez Krajową Radę Sądownictwa jest uwarunkowane zapewnieniem odpowiednich środków i zasobów do jego realizacji, tj.: dostosowaniem i utrzymaniem struktury organizacyjnej Biura Rady odpowiednio do potrzeb związanych ze sprawnym wykonaniem zadania, m.in. przez zatrudnienie wystarczającej liczby pracowników o odpowiednich kwalifikacjach (w tym na stanowiskach asystentów członków Rady), a ponadto – wykorzystywaniem w Radzie i Biurze Rady narzędzi informatycznych w komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej wspomagających procedurę nominacyjną na stanowiska sędziowskie.

Na pozytywny wynik w stosunku do planowanego wpływ miały:

- rozwój systemu informatycznego wspomagającego obsługę wniosków o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego (e-KRS) usprawniającego pracę Rady i Biura w zakresie rozpatrywania zgłoszeń kandydatów na stanowiska sędziowskie;
- wykorzystywanie systemu „wideokonferencji” do przeprowadzania rozmów z kandydatami na stanowiska sędziowskie, prezesami sądów, przewodniczącymi wydziałów, sędziami-wizytatorami;
- obsługiwanie postępowań w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim przez system e-nominacje (za pośrednictwem którego zgłaszane są kandydatury oraz wykonywane inne czynności w toku postępowania).

Szczególnym uwarunkowaniem realizacji zadania w 2016 r. była zmiana przepisów ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 133 z późn. zm.), m.in. w zakresie ograniczenia możliwości kandydowania na więcej niż jedno wolne stanowisko sędziowskie do czasu prawomocnego zakończenia poprzednio rozpoczętego postępowania.

Zadanie 18.3. Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez sądy powszechne i wojskowe

ZADANIE PRIORYTETOWE

Realizacja zadania zapewniała obywatelom sprawiedliwe i jawne rozpatrzenie spraw bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd. Działania w tym zakresie polegały na zapewnieniu wysokiej jakości orzecznictwa zarówno w zakresie sądów powszechnych jak też i wojskowych, wsparciu administracyjnym i logistycznym sądów powszechnych, na zarządzaniu i nadzorze administracyjnym nad działalnością sądów powszechnych i wojskowych. Ponadto prowadzona była działalność na rzecz ułatwiania dostępu do wymiaru sprawiedliwości.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Sprawiedliwości**, Ministerstwo Obrony Narodowej, Centrum Zakupów dla Sądownictwa.

Celem określonym dla zadania było **zagwarantowanie obywatelom konstytucyjnego prawa do sądu**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 18.3. w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	6.089.014	10.488	5.815.055	7.826

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Wskaźnik opanowania wpływu spraw (ogółem, w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	100,1	95,2

Komentarz:

Miernik stanowi odzwierciedlenie relacji liczby spraw załatwionych do liczby spraw wpływających do sądów w danym okresie sprawozdawczym. Wartość miernika powyżej 100% oznacza, iż liczba spraw załatwionych przewyższa liczbę wpływu (oznacza to spadek liczby zaległych spraw sądowych). Na wartość miernika w 2016 r. negatywnie wpłynęły :

- braki etatowe w grupie referendarzy sądowych, asystentów sędziów i urzędników sądowych oraz absencja i rotacja kadry w poszczególnych grupach zawodowych;
- wzrost w 2016 r. pozostałości spraw, w szczególności w e-sądzie (w którym zaległość zwiększyła się o 628.369 spraw, głównie w wyniku braku możliwości dostosowania systemu informatycznego do wprowadzanych zmian legislacyjnych w obszarze prawa cywilnego).

Realizacja zadania zależy w głównej mierze od czynników określonych w art. 8 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2062 j.t., ze zm. – dalej „usp”), a także poziomu wpływu spraw do sądów, który w istotnym stopniu uwarunkowany jest zmianami legislacyjnymi w zakresie prawa materialnego i procesowego. W zakresie zadania monitorowano i analizowano wyniki pracy sądów na podstawie informacji rocznych i danych statycznych, a także – wystosowano do Prezesów Sądów Apelacyjnych pisma nadzorcze oraz zarządzenia na podstawie art. 37 g § 1 pkt 3 usp.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Realizacja zadania wspierana była również przez **Centrum Zakupów dla Sądownictwa**, które w 2016 r. w ramach zadania poniosło koszty w wysokości 8,3 mln zł.

Zadanie 18.4. Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przez sądy administracyjne

Realizacja zadania polegała na zapewnieniu obywatelom sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd w zakresie sądownictwa administracyjnego. W ramach zadania sądy administracyjne realizowały przede wszystkim działalność orzeczniczą sprawowaną poprzez kontrolę działalności publicznej w zakresie zgodności z prawem. Kontrola ta obejmowała także orzekanie o zgodności z ustawami uchwał organów samorządu terytorialnego i aktów normatywnych terenowych organów administracji rządowej. Prowadzona była też działalność naukowo-publicystyczna w formie cyklicznego wydawnictwa Zeszytów Naukowych Sądownictwa Administracyjnego oraz Orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego i Wojewódzkich Sądów Administracyjnych, w których rozstrzygane są zasadnicze problemy prawne oraz prezentowane jest orzecznictwo Sądów Europejskich dotyczące kognicji sądów administracyjnych, jak również Trybunału Konstytucyjnego.

Zadanie realizowane było przez **Naczelny Sąd Administracyjny**.

Celem określonym dla zadania było **wydawanie orzeczeń w rozsądnych terminach - zagwarantowanie obywatelom konstytucyjnego prawa do sądu**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 18.4. w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	403.827	0	377.347	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Średni czas trwania postępowania przed sądami administracyjnymi - czasokres rozpatrywania spraw przez sądy I instancji (przy rocznym wpływie do 70 tys.), (w mies.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	ok. 6	4,61

Komentarz:

Stosunkowo krótki czas oczekiwania na rozpoznanie sprawy wpływa na przekonanie, że sądy administracyjne dokładają wszelkich starań o zagwarantowanie obywatelom konstytucyjnego prawa do sądu, co przynosi także wymierne korzyści społeczno-gospodarcze i wpływa na zwiększenie zaufania do sądów. W 2016 r. miernik został zrealizowany na poziomie korzystniejszym od przewidywanego w planie, do czego przyczyniły się: efektywna realizacja systemu nadzoru, stabilność kadry orzeczniczej, a także dostępność do internetowej Centralnej Bazy Orzeczeń i Informacji o sprawach – umożliwiającą ujednolicanie orzecznictwa.

Zadanie 18.5. Wykonywanie kary pozbawienia wolności i tymczasowego aresztowania

ZADANIE PRIORYTETOWE

Realizacja zadania zapewniała bezpieczeństwo społeczne poprzez izolację osób tymczasowo aresztowanych i skazanych na karę pozbawienia wolności oraz resocjalizację osadzonych. W ramach zadania zabezpieczano odpowiednie warunki do wykonywania kary pozbawienia wolności – zarówno co do odpowiedniej liczby miejsc, jak również warunków bytowych dla osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych, poprzez m.in. budowę nowych i modernizację istniejących jednostek organizacyjnych więziennictwa, organizację szkolnictwa przywieziennego, więziennej służby zdrowia oraz odpowiednie przygotowanie zawodowe funkcjonariuszy służby więziennej (szkolenie i doskonalenie zawodowe funkcjonariuszy i pracowników więziennictwa). Sprawowany był nadzór nad działalnością zakładów karnych i aresztów śledczych. Dążono do podnoszenia efektywności sposobu wykonywania kary pozbawienia wolności – co było możliwe dzięki funkcjonowaniu i rozwojowi alternatywnych systemów wykonywania tego rodzaju kary (System Dozoru Elektronicznego i upowszechnianie stosowania kar nieizolacyjnych i środków probacyjnych). Ponadto zadanie obejmowało resocjalizację osób pozbawionych wolności (w szczególności poprzez pracę) oraz przygotowanie skazanych do powrotu do życia w społeczeństwie po zakończeniu odbywania kary. W ramach zadania prowadzona była również pomoc

osobom pokrzywdzonym przestępstwem i ich rodzinom poprzez zapewnienie tym osobom pomocy medycznej, psychologicznej, rehabilitacyjnej, prawnej oraz finansowej.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Sprawiedliwości**, Pomorską Instytucję Gospodarki Budżetowej "POMERANIA", Zachodnią Instytucję Gospodarki Budżetowej "PIAST", Podkarpacką Instytucję Gospodarki Budżetowej "CARPATIA", Mazowiecką Instytucję Gospodarki Budżetowej "MAZOVIA", Bałtycką Instytucję Gospodarki Budżetowej "BALTICA", Fundusz Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywiąziennych Zakładów Pracy, Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie bezpieczeństwa społecznego poprzez izolację osób tymczasowo aresztowanych i skazanych na karę pozbawienia wolności oraz resocjalizację osadzonych**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 18.5. w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	2.758.478	21.853	2.776.785	8.012

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Odsetek skazanych objętych oddziaływaniami resocjalizacyjnymi (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	62,5	77,3

Komentarz:

Służba Więzienna (SW) realizuje, na zasadach określonych w Kodeksie karnym wykonawczym, zadania w zakresie wykonywania kar pozbawienia wolności i tymczasowego aresztowania. Do działań Służby Więziennej w szczególności należy prowadzenie działalności resocjalizacyjnej wobec skazanych m.in. poprzez:

- organizowanie działań sprzyjających wykonywaniu pracy i zdobywaniu kwalifikacji zawodowych, nauczanie oraz zajęcia kulturalno – oświatowe i sportowe;
- wykonywanie tymczasowego aresztowania w sposób zabezpieczający prawidłowy tok postępowania karnego;
- zapewnienie osobom skazanym na kary pozbawienia wolności lub tymczasowo aresztowanym przestrzegania ich praw, a zwłaszcza humanitarnych warunków, poszanowania godności, opieki zdrowotnej i wolności religijnej;
- ochronę społeczeństwa przed sprawcami przestępstw osadzonymi w zakładach karnych i aresztach śledczych;
- zapewnienie w zakładach karnych i aresztach śledczych porządku i bezpieczeństwa.

Na pozytywne wykonanie wartości miernika, który dotyczy tego ostatniego z ww. aspektów działalności SW w 2016 r. wpłynęły czynniki takie jak:

- zwiększenie atrakcyjności oferty proponowanej skazanym w różnych formach oddziaływań;
- działania skutkujące znaczącym zwiększeniem liczby miejsc zatrudnienia skazanych

na terenie zakładów karnych i aresztów śledczych oraz poza jednostkami;

- właściwe wykorzystanie miejsc nauczania w szkołach funkcjonujących w zakładach karnych i aresztach śledczych;
- systematyczna realizacja programów resocjalizacyjnych;
- zwiększenie liczby miejsc dostępnych w oddziałach terapeutycznych i optymalizacja ich wykorzystania (w tym otwarcie nowych oddziałów).

Na realizację zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej przeznaczone m.in. na realizację zadań wynikających z ustaw o zdrowiu publicznym oraz na zadania inwestycyjne związane z realizacją ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego, ustawy o prokuraturze oraz ustawy o KRK.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Bałtycką Instytucję Gospodarki Budżetowej „BALTICA”**, która w 2016 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 72,9 mln zł,
2. **Podkarpacką Instytucję Gospodarki Budżetowej „CARPATIA”**, która w 2016 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 48,6 mln zł,
3. **Mazowiecką Instytucję Gospodarki Budżetowej „MAZOVIA”**, która w 2016 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 43,4 mln zł,
4. **Zachodnią Instytucję Gospodarki Budżetowej „PIAST”**, która w 2016 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 38,5 mln zł,
5. **Pomorską Instytucję Gospodarki Budżetowej „POMERANIA”**, która w 2016 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 96,8 mln zł,
6. **Fundusz Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywieszennych Zakładów Pracy**, z którego w 2016 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 49,5 mln zł,
7. **Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej**, z którego w 2016 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 16,1 mln zł.

Zadanie 18.6. Przeciwdziałanie demoralizacji i przestępczości wśród nieletnich i tworzenie warunków do powrotu nieletnich do normalnego życia

Zadanie umożliwiałoby przeciwdziałanie demoralizacji i przestępczości wśród nieletnich, jak też tworzenie warunków do powrotu nieletnich do normalnego życia i dotyczyło działalności zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich. W zakładach tych prowadzona była działalność resocjalizacyjna, przy zagwarantowaniu bezpieczeństwa oraz edukacji szkolnej, a także sprawowaniu zwierzchniego o pedagogicznego nadzoru nad tymi instytucjami. Zabezpieczano też niezbędne oraz społecznie i ekonomicznie uzasadnione potrzeby wychowanków zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Sprawiedliwości**.

Celem określonym dla zadania była **skuteczna resocjalizacja wychowanków zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 18.6. w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	215.344	0	191.507	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Powrotność wychowanków zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich na drogę przestępstwa (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	46,40	47,73

Komentarz:

Miernik umożliwia – w sposób pośredni – badanie skuteczności resocjalizacji wychowanków w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich. Efekty podejmowanych oddziaływań wobec nieletnich są również uzależnione od czynników zewnętrznych, na które placówki nie mają żadnego wpływu. Wartości miernika ustalona za rok 2016 jest większa tylko o 0,8% od osiągniętej w roku 2015 (46,93%) i o 1,33% od planowanej w roku 2016 (46,40%).

Wynik miernika w 2016 r. mógłby być korzystniejszy, jednakże jego skalę mogło ograniczyć występowanie następujących czynników: tj. stopnia niepełnosprawności intelektualnej nieletnich opuszczających zakłady poprawcze, braku odpowiedniej pomocy w readaptacji społecznej ze strony innych instytucji i organizacji w środowisku otwartym, niekorzystnej sytuacji rodzinnej lub mieszkaniowej nieletnich, braku możliwości zatrudnienia, presji środowiska itp.

Zadanie 18.7. Wsparcie wymiaru sprawiedliwości oraz obrotu gospodarczego

Realizacja zadania stanowiła niezbędny warunek zwiększania sprawności działania wymiaru sprawiedliwości oraz przyczyniała się do poprawy jakości orzecznictwa sądów, przy jednoczesnym zapewnieniu, aby system ten był dostosowany do potrzeb nowoczesnej gospodarki. W zakresie realizacji zadania prowadzone były działania o charakterze merytorycznym, nadzorczym, legislacyjnym a także organizacyjnym. Prowadzono przygotowanie zawodowe i doskonalenie kadr sądów powszechnych i prokuratur. Wykonywany był nadzór nad aplikacjami, zawodami prawniczymi oraz Krajową Szkołą Sądownictwa i Prokuratury. Zadanie dotyczyło także wsparcia procesów decyzyjnych na poziomie strategicznym (budowy i realizacji strategii), doskonalenia prawa materialnego i procesowego, międzynarodowej współpracy prawnej w zakresie ochrony praw człowieka, wykonywania opinii i ekspertyz na potrzeby sądów powszechnych i jednostek organizacyjnych prokuratury, działalności Opiniodawczych Zespołów Sądowych Specjalistów (oraz nadzór nad tymi Zespołami), pomocy pokrzywdzonym przestępstwem i przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Promowane były alternatywne metody rozwiązywania sporów, zapewniano też odpowiednią działalność promocyjno-informacyjną. W zakresie tworzenia efektywnych rozwiązań wspierających m.in. obrót gospodarczy znajdowały się

działania na rzecz zapewnienia sprawnego funkcjonowania rejestrów sądowych (Krajowy Rejestr Sądowy, Rejestr Zastawów, Księga Wieczysta, Krajowy Rejestr Karny, Monitor Sądowy i Gospodarczy, a ponadto prowadzona była ogólna informatyzacja działalności na rzecz zwiększenia dostępu do wymiaru sprawiedliwości oraz rozwoju e-usług w resorcie sprawiedliwości.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Sprawiedliwości**, Wojewodów, Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury, Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Poprawa sprawności i jakości orzecznictwa w sprawach karnych;**
- **Poprawa sprawności i jakości orzecznictwa w sprawach cywilnych;**
- **Zwiększenie sprawności działania oraz poprawa skuteczności i jakości procesów w obszarze wymiaru sprawiedliwości.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 18.7. w 2016 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	944.746	19.094	1.049.621	24.131

Do pomiaru stopnia realizacji celów zadania wykorzystywane były mierniki:

- 1) Sprawiedliwość w sprawach karnych (wg metodologii World Justice Project)**
- 2) Sprawiedliwość w sprawach cywilnych (wg metodologii World Justice Project)**

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	1) 0,75	1) 0,69
	2) 0,67	2) 0,66

Komentarz:

Wskaźnik tożsamy z „Rule of Law index” stanowi niezależną weryfikację efektów działania polityk publicznych w państwach na świecie według klasyfikacji w kluczowych dla państwa prawa kategoriach: ograniczenia władztwa państwowego, eliminacja korupcji, otwarty rząd, prawa podstawowe, porządek i bezpieczeństwo, poziom regulacji, sprawiedliwość w sprawach cywilnych, sprawiedliwość w sprawach karnych, poczucie sprawiedliwości.

Miernik stanowi sumę podkategorii – jego optymalna wartość to 1. Miernik stanowi sumaryczną ocenę w następujących kategoriach:

- efektywność systemu karnego, osadzanie w sprawach karnych jest sprawne i efektywne, system probacji, niezawisłość, brak korupcji, zagwarantowanie praw, brak pozaustawowego wpływu władzy wykonawczej (w zakresie spraw karnych);
- dostęp do wymiaru sprawiedliwości, brak dyskryminacji, brak korupcji, brak pozaustawowego wpływu władzy wykonawczej, brak nieuzasadnionych opóźnień, efektywne wdrażanie, dostępność ADR (w zakresie spraw cywilnych).

Wartości dla subkategorii indeksu wyliczane są na podstawie niezależnych badań

międzynarodowych – niezbędne jest zapewnienie wiarygodności przekazywanych danych (możliwa jest sytuacja odmiennej oceny krajowej i zagranicznej wprowadzonych reform w zakresie miernika). Indeksy międzynarodowe są częściowo oparte na badaniach opinii publicznej.

W ramach zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej przeznaczone m.in. na realizację projektów: „Informatyczne centra archiwalne dla sądów powszechnych – system zarządzania aktami sądowymi”, „Poprawa zdolności administracyjnych sądów, w tym systemów informatycznych” oraz projektu „Nowoczesne metody zarządzania sądami (Wdrożenie)” realizowanych w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009 – 2014 oraz projektu „Multi – aspect initiative to improve cross-border videoconferencing”.

Wskaźnik dojrzałości procesowej (w skali 1-5, gdzie 1 - brak dojrzałości procesowej, 5 - pełna dojrzałość procesowa).

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	3/5	5/5

Komentarz:

Wskaźnik dojrzałości procesowej został ujęty w policy paper dla działu sprawiedliwość: „Strategii Modernizacji Przestrzeni Sprawiedliwości w Polsce na lata 2014-2020”. Odzwierciedla on szerokie spektrum czynności podejmowanych w ramach zadania, ukierunkowanych na wsparcie i zapewnienie odpowiednich warunków do realizacji priorytetowych zadań w obszarze wymiaru sprawiedliwości. Wskaźnik bada perspektywę procesów, kwalifikacje niezbędne do pracy przy procesach, zarządzanie procesami i pomiar procesów, wpływ konfliktów między funkcjami na organizację, wpływ stopnia spójności międzywydziałowej oraz wydajność organizacji. Do oceny wskaźnika wykorzystywane są zarówno doświadczenia wewnętrzne urzędu (np. ankiety samooceny), jak i źródła zewnętrzne (udział w projektach zbierających dobre praktyki, inne zewnętrzne ewaluacje). Poszczególne elementy dojrzałości procesowej wymagają wdrożenia oraz dostosowania do praktyki pracy urzędu, natomiast dojrzałość procesowa na wyższych poziomach wiąże się z potrzebą dalszego doskonalenia i usystematyzowanej współpracy pomiędzy poszczególnymi komórkami w MS. Uzyskany w 2016 r. wynik jest wyraźnie wyższy od wartości planowanej i przedstawia pełną dojrzałość procesową.

Na realizację zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej przeznaczone m.in. na: realizację projektów: „Nowoczesne metody zarządzania sądami (Wdrożenie)” w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2009 – 2014 oraz „Multi – aspect initiative to improve cross-border videoconferencing”;

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej**, z którego w 2016 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 23,5 mln zł,
2. **Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury**, która w 2016 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 54,6 mln zł.

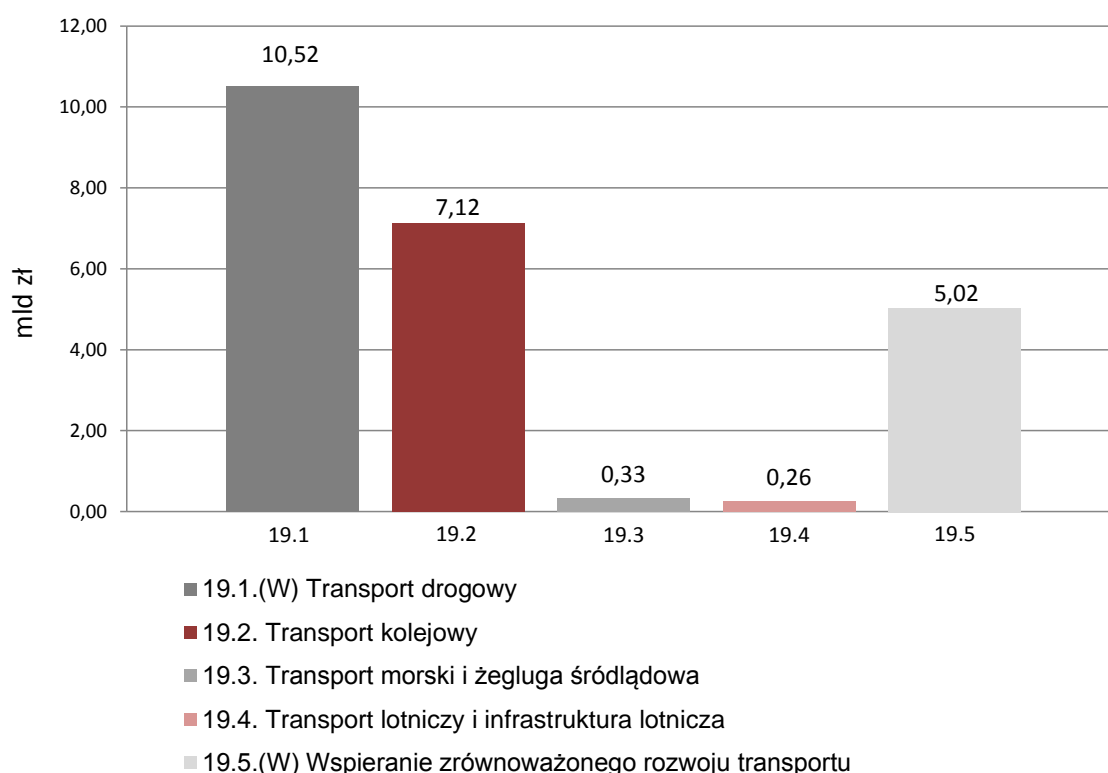
Funkcja 19.

Infrastruktura transportowa

Funkcja obejmowała w szczególności modernizację, budowę oraz utrzymanie i ochronę infrastruktury transportowej, na którą składa się sieć komunikacji lądowej, transport lotniczy oraz żegluga morska i śródlądowa. Działalność ta zorientowana była na osiągnięcie poprawy dostępności komunikacyjnej Polski oraz połączenie jej z głównymi europejskimi korytarzami transportowymi. Ważnym elementem polityki transportowej było również utrzymanie, a także, tam gdzie to niezbędne, podnoszenie poziomu bezpieczeństwa transportu drogowego, kolejowego, lotniczego i morskiego oraz żeglugi morskiej i śródlądowej, a także zapewnianie współdziałania i konkurencyjności sektora transportowego.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 19. w 2016 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **23.249.066 zł**, w tym z budżetu środków europejskich 12.797.009 tys. zł.

Wykres 19: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celami funkcji, przyjętymi w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2016-2019, były **poprawa dostępności komunikacyjnej Polski i połączenie z głównymi korytarzami transportowymi, zwiększenie dostępności i poprawa jakości transportu kolejowego oraz poprawa konkurencyjności polskich portów.**

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 19. wykorzystano następujące mierniki:

- Stopień realizacji docelowej sieci dróg szybkiego ruchu – wartość miernika wyniosła w 2016 r. 41,4%, wobec planu 40,2%;

- Udział długości eksploatowanych linii kolejowych spełniających standardy do ogólnej długości eksploatowanych linii kolejowych – który został osiągnięty w wysokości 82%, w porównaniu z planem na poziomie 85%;
- Poziom zmian wielkości przeładunków towarów (o min. 2% rok do roku) w portach o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej – planowana na 2016 r. wartość miernika wynosiła $\geq 102\%$, natomiast wykonanie wyniosło 104,7%.

Zadanie 19.1.(W) Transport drogowy

ZADANIE PRIORYTETOWE

Zadanie ukierunkowane było na osiągnięcie poprawy bezpieczeństwa i przestrzegania przepisów w transporcie drogowym. Główne cele zadania były osiągane poprzez publiczne inwestycje w sektorze infrastruktury drogowej i zarządzania ruchem, w tym w odniesieniu do sieci najważniejszych dróg w Polsce. W ramach zadania realizowane były działania związane z budową, przebudową lub rozbudową dróg, aby stworzyć spójną sieć dróg o dużej przepustowości łączącej miasta wojewódzkie oraz odciążyć miasta od nadmiernego ruchu drogowego (obwodnice pozamiejskie), a także poprawą ich dostępności. Kluczowe dla powodzenia realizacji zadania było dobre przygotowanie oraz skuteczny nadzór nad realizacją inwestycji drogowych, a także dbałość o odpowiedni stan istniejących tras krajowych. Sprawowano ponadto nadzór nad zarządzaniem ruchem na drogach publicznych, ośrodkami szkolenia techniki jazdy oraz nad przewozem drogowym towarów niebezpiecznych. Prowadzone były też czynności egzaminacyjne dla kandydatów na instruktorów nauki i techniki jazdy oraz czynności kwalifikacyjne i certyfikacje uprawnień dotyczące kierowców wykonujących przewozy drogowe.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa** oraz Wojewodów.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Poprawa dostępności komunikacyjnej Polski i połączenie z głównymi korytarzami transportowymi;**
- **Poprawa stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez realizację działań ujętych w dokumentach wykonawczych do krajowego dokumentu strategicznego w obszarze bezpieczeństwa ruchu drogowego ;**
- **Zapewnienie prowadzenia działań kontrolnych.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 19.1.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	3.357.868	2.823.813	4.067.785	6.453.922

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Stopień realizacji docelowej sieci dróg szybkiego ruchu (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	43,45	41,40
<p>Komentarz:</p> <p>Miernik obrazuje postęp w realizacji kompleksowej, docelowej sieci autostrad i dróg ekspresowych w Polsce, określonej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 maja 2004 r. w sprawie sieci autostrad i dróg ekspresowych (Dz.U. z 2004 r., Nr 128, poz. 1334 z późn. zm.). Podmiotem monitorującym wartość wskaźnika jest Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad. Poziom wykonania miernika na koniec roku 2016 r. był niższy, ale zbliżony do rzędu wartości przyjętej na etapie planowania – przy czym wynik został ustalony na korzystniejszym poziomie dzięki wcześniejszemu niż przewidywano oddaniu do ruchu II jezdni obwodnicy Międzyrzecza - 6,370 km, odc. „A” Miłomłyn - Ostróda Północ budowanej drogi S7 Elbląg (S22) - Olsztynek (S51), odc. Miłomłyn (S7) - Olsztynek (S51) - 9,163 km. a także obwodnicy Bełchatowa. Na rezultat zadania zasadniczy wpływ miał wynik realizacji Programu Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.). Szczegółowy opis realizacji tego programu zamieszczono w części sprawozdania z wykonania budżetu państwa za 2016 r. dotyczącej realizacji programów wieloletnich ujętych w zał. nr 10 do ustawy budżetowej (tj. Programy wieloletnie w układzie zadaniowym w roku 2016).</p> <p>Na realizację zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej przeznaczone na realizację przez Generalną Dyrekcję Dróg Krajowych i Autostrad projektów w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013, Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013 oraz Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 .</p>		

Stopień realizacji zadań wynikających z dokumentu wykonawczego do krajowego dokumentu strategicznego w obszarze bezpieczeństwa ruchu drogowego, przewidzianych do realizacji na dany rok przez Sekretariat Krajowej Rady BRD (w%)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	100	25
<p>Komentarz:</p> <p>Realizacja działań przewidzianych w Programie Realizacyjnym (PR) na lata 2015-2016 ma na celu wpływ na poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego, a tym samym na zmniejszenie liczby ofiar śmiertelnych w wyniku zdarzeń drogowych. Sekretariat Krajowej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego (SKRBRD) w 2016 roku był liderem dla realizacji czterech działań przewidzianych do realizacji w Programie Realizacyjnym na lata 2015-2016 (tj. dokumentu wykonawczego do wieloletniego Narodowego Krajowego Programu Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego). Niski stopień realizacji zadania wynikał z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedłużających się procedur w realizacji postępowań o udzielenie zamówień publicznych; – unieważnienia procedury przetargowej dla jednego z działań przewidzianego do realizacji w Programie Realizacyjnym na lata 2015-2016; – zmiany priorytetów działań służących poprawie bezpieczeństwa drogowego w Polsce. <p>Ze względu na znaczne zaawansowanie procesu zmian strukturalnych SKRBRD oraz Krajowej</p>		

Rady BRD, a tym samym zmiany priorytetów projektowych oraz możliwość ryzyka nie rozstrzygnięcia w roku 2016 właściwych postępowań przetargowych zrezygnowano w roku 2016 z realizacji działania wynikającego z PR na lata 2015-2016, dotyczącego szkolenia kadr bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Realizacja działań przewidzianych w PR na lata 2015-2016 dla których liderem był SKRBRD została zatem przesunięta na kolejne lata. Przewiduje się m.in. kontynuację rozpoczętej w 2016 roku procedury przetargowej dla działania dotyczącego opracowania wytycznych organizacji bezpiecznego ruchu rowerowego, a także wznowienie procedury przetargowej dotyczącej przeprowadzenia badań skuteczności wybranych urządzeń bezpieczeństwa pieszych oraz opracowania wytycznych wyznaczania przejść dla pieszych.

W ramach realizacji zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej przeznaczone na realizację przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad projektów w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013, Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013 oraz Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 .

Liczba przeprowadzonych kontroli drogowych w zakresie transportu drogowego (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	181.440	207.699

Komentarz:

Pozytywne odchylenie od planowanej wartości miernika w 2016 r. spowodowane było licznymi akcjami Inspekcji Transportu Drogowego, przede wszystkim ze względu na Światowe Dni Młodzieży oraz szczyt NATO w Polsce. Realizację zadania umożliwiły ponadto: odpowiedni stan etatowy w wojewódzkich inspektoratach transportu drogowego, a także stan wyposażenia inspektorów w sprzęt niezbędny do wykonywania kontroli. Działania podjęte w ramach zadania przyczyniły się do poprawy ogólnego bezpieczeństwa przy wykonywaniu transportu drogowego, a tym samym – bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego.

Zadanie 19.2. Transport kolejowy

W ramach zadania utrzymywana była infrastruktura kolejowa, realizowane były procesy inwestycyjne służące jej budowie, modernizacji – poprzez poprawę stanu infrastruktury kolejowej (linii kolejowych i dworców) oraz utrzymanie jej jakości. Prowadzona była też działalność nadzorcza i regulacyjna ze strony administracji publicznej egzekwującej osiąganie przez podmioty, które działają w sektorze kolejowym odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa w obszarze eksploatacji i utrzymania oraz kompetencji personelu.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa** oraz Urząd Transportu Kolejowego.

Celem określonym dla zadania było **zwiększenie dostępności i poprawa jakości transportu kolejowego**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 19.2. w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	3.973.339	1.452.549	4.323.958	2.793.550

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Udział długości eksploatowanych linii kolejowych spełniających standardy do ogólnej długości eksploatowanych linii kolejowych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	85	82

Komentarz:

Miernik umożliwia ocenę efektywności i skuteczności realizacji wydatków publicznych i jest jedną z najbardziej uniwersalnych miarą jakości w transporcie kolejowym. Do linii kolejowych spełniających standardy zaliczane są linie, których jakość jest:

- dobra, tj. linie eksploatowane są z założonymi parametrami eksploatacyjnymi i wymagają jedynie robót konserwacyjnych;
- dostateczna, tj. linie eksploatowane są ze zmniejszonymi parametrami eksploatacyjnymi (obniżenie prędkości rozkładowych, wprowadzenie punktowych ograniczeń prędkości) i wymagają oprócz robót konserwacyjnych dla utrzymania parametrów eksploatacyjnych, napraw bieżących polegających na wymianie uszkodzonych elementów toru.

W 2016r. zadanie zostało zrealizowane na poziomie zbliżonym do zaplanowanego, co wynikało m.in. z terminowości realizacji robót dotyczących inwestycji kolejowych. Osiągnięta wartość miernika zgodna jest z aktualną ewidencją danych w PKP PLK S.A. Realizacja zadania umożliwia poprawę standardu linii kolejowych, co może skutkować większym zainteresowaniem usługami przewozowymi ze strony przewoźników, jak i klientów. Na podstawie poziomu wykonania miernika na koniec 2016 r. należy stwierdzić, że plany w zakresie rozwoju sieci kolejowej są realizowane w sposób prawidłowy, a stopień realizacji docelowej sieci kolejowej na koniec roku przekroczył poziom planowany na etapie prac nad projektem ustawy budżetowej - tj. 75% (wartość miernika została zaktualizowana podczas opracowania WFPF na lata 2016-2020 i podniesiona na poziom 85%). Osiągnięta wartość przedmiotowego miernika można uznać za pozytywną, pomimo niewykonania go w pełni, wskazuje on bowiem na zwiększającą się co roku długość linii kolejowych o wysokich standardach.

Na rezultat zadania wpływ miały m.in. wyniki realizacji programu wieloletniego „Krajowy Program Kolejowy do 2023 roku” (obowiązujący w latach 2015 – 2023) – w ramach którego dokonywano przebudowy linii kolejowych. Szczegółowy opis realizacji tego programu zamieszczono w części sprawozdania z wykonania budżetu państwa za 2016 r. dotyczącej realizacji programów wieloletnich ujętych w zał. nr 10 do ustawy budżetowej (tj. Programy wieloletnie w układzie zadaniowym w roku 2016). Na realizację zadania uruchamiano środki z rezerw celowych przeznaczone na finansowanie zadań o charakterze inwestycyjnym bezpośrednio związane z realizacją celu zadania.

Zadanie 19.3. Transport morski i żegluga śródlądowa

W ramach zadania realizowane były działania polegające m.in. na budowie, rozbudowie i utrzymaniu torów żeglugowych oraz infrastruktury portowej i zapewniającej dostęp do portów. Sprawowany był nadzór nad bezpieczeństwem żeglugi na polskich obszarach morskich oraz na wodach śródlądowych, stanem technicznym oraz parametrami torów wodnych. Prowadzono różnorodne przedsięwzięcia związane z zagospodarowaniem przestrzennym polskich obszarów morskich, utrzymaniem oraz zabezpieczeniem linii brzegowej przed zjawiskiem erozji (umocnień brzegowych, wydmy, zalesień ochronnych w pasie technicznym) oraz zapewnieniem ochrony środowiska przed zanieczyszczeniami wprowadzanymi do wód i powietrza. W zadaniu ujęte było również funkcjonowanie infrastruktury służącej działaniom ratowniczym oraz zwalczaniu zagrożeń na morzu.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej**.

Celem określonym dla zadania było **zwiększenie dostępności portów morskich wraz z poprawą jakości transportu morskiego i żeglugi śródlądowej**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 19.3. w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	281.669	1.206	327.169	1.122

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Udział długości infrastruktury zapewniającej dostęp do portów od strony morza, dla której podjęto działania służące zwiększeniu dostępności i poprawie jakości (budowa, przebudowa, remont) w ogólnej długości infrastruktury zapewniającej dostęp do portów od strony morza w danym roku (w mb/mb)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	26.310,8/382.581	47.940,2/382.581

Komentarz:

Uwarunkowaniami realizacji zadania w 2016 r. były sprzyjające warunki hydrometeorologiczne oraz geodezyjne, jak też korzystne warunki mikroekonomiczne. Wyższe wykonanie wartości miernika w 2016 r. wynikało między innymi z:

- realizacji prac związanych z „Przebudową podejściowego toru wodnego na odcinku km 00,000-00,800 oraz toru wodnego Szczecin-Świnoujście”;
- większego niż planowano zakresu prac pogłębiarskich i czerpalnych na torze wodnym Świnoujście-Szczecin;
- zgłaszania się większej liczby potencjalnych wykonawców prac, co w konsekwencji większej konkurencji skutkuje zmniejszeniem cen jednostkowych, a tym samym umożliwia wykonanie większego zakresu prac.

Na realizację zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej przeznaczone m.in.: na wykonanie

prac czepalnych w rejonie obrotnicy w Porcie Świnoujście na km 5,05 Toru Wodnego Świnoujście – Szczecin, małych portów – na torach podejściowych do Trzebieży i Stępnicy, Kanału Polickiego (tor podejściowy do portu barkowego w Policach) oraz Toru Wodnego Świnoujście – Szczecin, a także na realizację zadań: „Ochrona brzegów morskich na wysokości Łeby, Rowów i Ustki” (w ramach POIŚ 2007-2013) oraz „Ochrona brzegów morskich Pobrzeża Koszalińskiego”, jak również środki z rezerwy ogólnej przeznaczone na interwencyjne prace czepalno-refulacyjne na torze wodnym Świnoujście-Szczecin.

Udział liczby kontroli statków śródlądowych w ogólnej liczbie statków ujętych w rejestrze administracyjnym polskich statków żeglugi śródlądowej (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	3.675/253	3.123/230
<p>Komentarz:</p> <p>Na sprawną realizację kontroli i inspekcji statków na wodach śródlądowych (a jednocześnie na liczbę tych kontroli) wpływ mają m.in. długość okresu nawigacyjnego oraz wzmożony ruch statków. Uwarunkowaniami realizacji zadania w 2016 r. były w szczególności warunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nawigacyjne na głównych drogach wodnych (brak głębokości tranzytowej, niski stan wody) niesprzyjające prowadzeniu żeglugi; – atmosferyczne (np. długotrwałe zalodzenia, wysokie falowanie, powódź, niski stan wody, brak głębokości tranzytowej, prześwity pod mostami uniemożliwiające żeglugę niektórymi rodzajami statków). <p>W ramach zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej przeznaczone na sfinansowanie wydatków związanych z utrzymaniem bazy informacji o statkach, członkach załóg statków oraz o stanie śródlądowych dróg wodnych.</p>		

Zadanie 19.4. Transport lotniczy i infrastruktura lotnicza

Zadanie miało zapewnić i utrzymać wysoki poziom bezpieczeństwa oraz ochrony ruchu lotniczego dzięki rozbudowie i modernizacji infrastruktury nawigacyjnej, zwiększyć pojemność przestrzeni powietrznej oraz przepustowość portów lotniczych, a także zapewnić wysoki standard świadczonych usług dzięki budowie, rozbudowie lub modernizacji infrastruktury lotniskowej w portach lotniczych. Zadanie obejmowało także działalność nadzorczą dotyczącą systemu lotnictwa cywilnego, licencjonowanie personelu lotniczego, a także ochrony praw pasażerów, jak również badania wypadków lotniczych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa**, Polską Agencję Żeglugi Powietrznej.

Celami określonym dla zadania były:

- Dostosowanie infrastruktury lotniskowej i nawigacyjnej do wzrastającego popytu na usługi lotnicze oraz wzrost dostępności transportu lotniczego;
- Skuteczny nadzór nad bezpieczeństwem w lotnictwie cywilnym.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 19.4.** w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	69.217	186.881	68.902	188.444

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Opóźnienia w ruchu lotniczym na trasie (w min./lot)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	0,26*	0,39

Komentarz:

Realizacja zadania jest uwarunkowana m.in. zapewnieniem dostosowania systemu zarządzania ruchem lotniczym do potrzeb operacyjnych, doskonalenia: kompleksowego zarządzania przestrzenią powietrzną, a także metodologii pracy kontrolerów ruchu lotniczego. Miernik został wykonany w 2016 r. na poziomie odbiegającym od zaplanowanej wartości, niezależnie od wzrastających potrzeb społecznych wobec tego rodzaju transportu. Spowodowane to było m.in. przez struktury ruchu, jak też natężenie potoków ruchu lotniczego (dynamicznie przyrastała liczba operacji lotniczych wykonywanych lekkimi statkami powietrznymi, w tym ruch nieregulowany). Ponadto, nastąpiło spiętrzenie ruchu w sezonie letnim, przy jednoczesnej konieczności zamykania (ze względów bezpieczeństwa) przestrzeni powietrznej podczas szczytu NATO i ćwiczeń militarnych, jak też wzrost natężenia ruchu podczas Światowych Dni Młodzieży (ŚDM), a także – z uwagi na nieplanowane wzrosty: ruchu skandynawskiego wzdłuż granicy zachodniej (ponad dwukrotnie wyższa jednostkowa stawka opłaty trasowej w Niemczech) oraz na kierunku rosyjskim (sytuacja na Ukrainie). Największe odchylenia od planowanej wartości były zatem rejestrowane w okresach wysokiego natężenia ruchu lotniczego, wobec czego przekroczenie poziomu planowanej wartości miernika w 2016 r. pozostaje bez wpływu na obszar rzeczywistości społeczno-gospodarczej, głównie ze względu na jego przejściowy charakter. Źródłem wyliczenia wartości miernika są dane sprawozdawcze uzyskane z repozytorium prowadzonego przez Pion Monitorowania Skuteczności Działania – Performance Review Unit (PRU) w EUROCONTROL.

* Zgodnie z Planem Skuteczności Działania Służb Żeglugi Powietrznej dla Bałtyckiego (FAB) na lata 2015-2019 (PSD RP2).

Mobilność na rynku lotniczym

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	0,79	0,85

Komentarz:

Miernik prezentuje stosunek liczby pasażerów obsługiwanych w portach lotniczych w ciągu roku do liczby ludności ogółem. Na poziom jego wykonania oddziałuje m.in. realizacja inwestycji lotniczych, a także zmienna skłonność ludzi do korzystania z transportu lotniczego (skłonność ta uzależniona jest także od obiektywnych czynników, jak ogólna sytuacja polityczna na świecie oraz

uwarunkowania gospodarcze w Europie). Na wyższe wykonanie miernika w 2016 r. wpłynęły m.in. takie czynniki jak: wzrost popytu na usługi transportu lotniczego, dostosowanie warunków cenowych do oczekiwań oraz możliwości pasażerów (szeroka oferta przewoźników niskokosztowych), uruchamianie przez przewoźników nowych połączeń. Realizacja zadania przyczyniła się do wzrostu dostępności transportowej portów lotniczych, atrakcyjności gospodarczej regionów oraz zainteresowania korzystaniem z transportu lotniczego.

Wskaźnik wypadkowości w polskim lotnictwie cywilnym - średnia z ostatnich 5 lat:

a) ogólna liczba wypadków śmiertelnych na 100.000 godzin nalogu dla statków powietrznych użytych w CAT;

b) liczba wypadków śmiertelnych na liczbę zarejestrowanych statków powietrznych poza CAT *

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	a) 2,1 b) 0,007	a) 0 b) 0,002

Komentarz:

Niski wskaźnik wypadkowości w lotnictwie cywilnym w sposób oczywisty pozytywnie wpływa na rzeczywistość społeczno-gospodarczą (wypadki lotnicze są stosunkowo bardzo rzadkimi zdarzeniami losowymi i trudno przewidzieć ich ilość, co jest szczególnie istotne w przypadku wskaźnika CAT), powodując zwiększenie zaufania społecznego do tego typu transportu. Występujące odchylenie w stosunku do planowanej wartości jest tendencją pozytywną, gdyż nie doszło do żadnego wypadku śmiertelnego w CAT, a ilość wypadków w lotnictwie poza CAT była niższa niż wartość przyjęta na 2016 r., jak również niższa niż wartość średnia z ostatnich pięciu lat. Wzrost bezpieczeństwa w polskim lotnictwie cywilnym to również więcej operacji lotniczych, co oznacza większe wpływy finansowe tego sektora, a w dłuższym horyzoncie czasowym – jego rozwój.

* CAT – Commercial Air Transport (Zarobkowy Przewóz Lotniczy)

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane było również przez **Polską Agencję Żeglugi Powietrznej**, która w 2016 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 739,4 mln zł.

Zadanie 19.5.(W) Wspieranie zrównoważonego rozwoju transportu

W ramach zadania wspierany był rozwój i modernizacja poszczególnych gałęzi transportu, tj. transport morski, lądowy, śródlądowy, miejski i intermodalny. W tym obszarze prowadzone były czynności transportowego dozoru technicznego w zakresie bezpiecznej eksploatacji urządzeń technicznych oraz kontroli stacji kontroli pojazdów i kwalifikacji dotyczących funkcjonowania urządzeń technicznych, z zakresu czynności homologacyjnych typów pojazdów bądź przedmiotów ich wyposażenia. Realizowano sprawy dotyczące: inwestycji taborowych; budowy, przebudowy, rozbudowy sieci szynowych, w tym infrastruktury metra (uzupełnione o elementy dotyczące sieci energetycznych, zapleczy technicznych do obsługi i konserwacji taboru, centrów przesiadkowych oraz elementów wyposażenia dróg i ulic w infrastrukturę służącą obsłudze transportu publicznego i pasażerów), a także zmniejszenia

załoczenia motoryzacyjnego w miastach, poprawy płynności ruchu oraz jego bezpieczeństwa. Zadanie obejmowało ponadto wsparcie przewoźników kolejowych z tytułu obowiązujących ustawowo ulg taryfowych oraz dofinansowanie kolejowych przewozów międzywojewódzkich i międzynarodowych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa, Wojewodów oraz Transportowy Dozór Techniczny**.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Zwiększenie dostępności i poprawa jakości transportu kolejowego;**
- **Utrzymanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa urządzeń technicznych w transporcie drogowym, wodnym, kolejowym i śródlądowym.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na **zadanie 19.5.(W) w 2016 r.**

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.674.418	3.230.391	1.664.242	3.359.972

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba zakupionych/zmodernizowanych jednostek taboru kolejowego (narastająco w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	440	440

Komentarz:

Ryzyko niewykonania zaplanowanej wartości miernika z przyczyn innych niż finansowe leży po stronie poszczególnych beneficjentów i wynika ze specyfiki realizowanych projektów w ramach POIiŚ. Projekty w ramach Programu to projekty inwestycyjne z zakresu sektora transportowego o dużej wartości finansowej. Wykonanie zadania uwarunkowane było m.in. sprawnym przebiegiem postępowań o udzielenie zamówienia publicznego oraz terminową realizacją planowanych w ramach projektów inwestycji oraz odpowiednią jakością dokumentacji projektowej. W ramach realizacji zadania uruchomiono środki z rezerwy celowej.

Liczba przeprowadzonych działań technicznych obejmująca liczbę przeprowadzonych badań technicznych i przeegzaminowanych osób (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	141.578	147.243

Komentarz:

Miernik dotyczy działalności państwa ukierunkowanej na zapewnienie bezpieczeństwa urządzeń technicznych w transporcie drogowym, kolejowym i śródlądowym, co realizowane jest m.in. poprzez

przeprowadzanie badań technicznych przez Transportowy Dozór Techniczny u użytkowników tych urządzeń oraz wydawanie decyzji w zakresie homologacji. Na wyższe wykonanie miernika od założonego w planie na 2016 r. wpływ miało zwiększenie liczby firm występujących o decyzje w zakresie homologacji oraz zwiększenie liczby przeprowadzanych badań technicznych (w związku z liczbą urządzeń znajdujących się pod dozorem, na co wpływ ma sytuacja na rynku).

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane było również przez **Transportowy Dozór Techniczny**, który w 2016 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 52,5 mln zł.

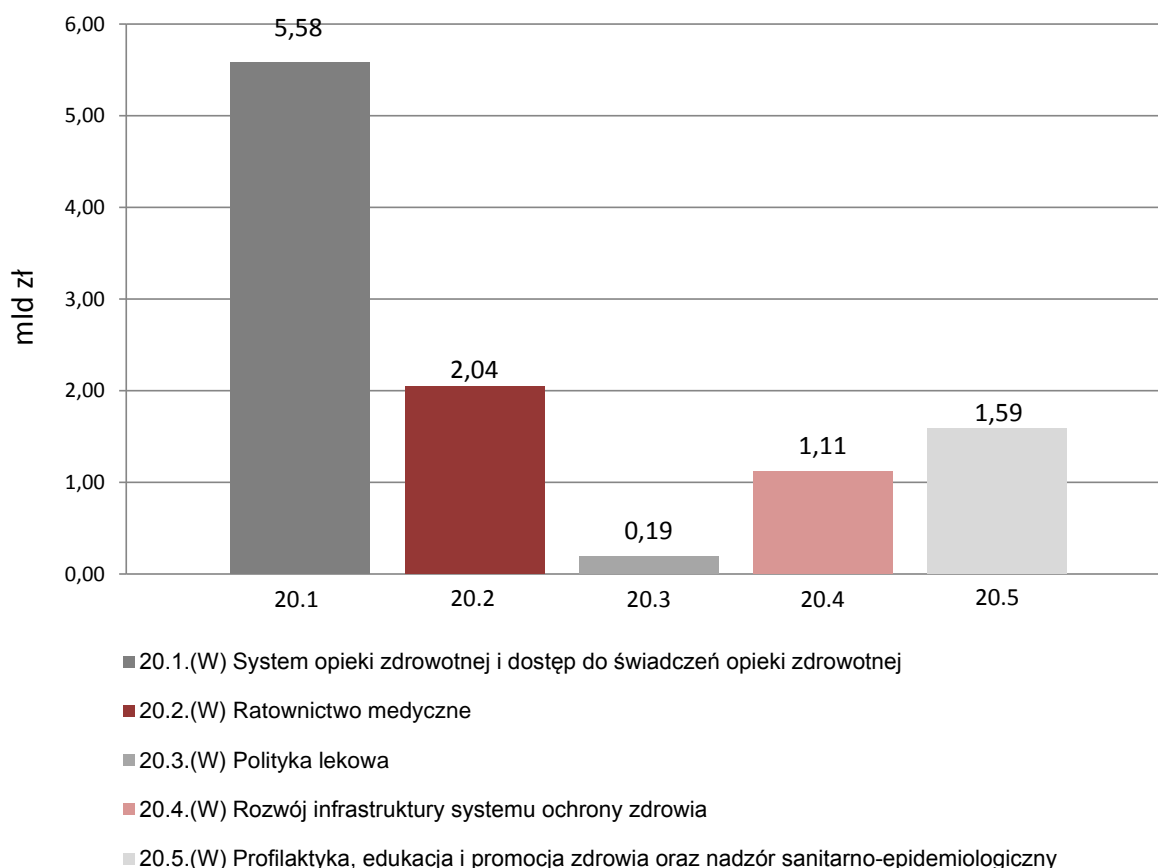
Funkcja 20.

Zdrowie

Funkcja umożliwiała realizację polityki zdrowotnej państwa w zakresie finansowanym ze środków budżetowych. W jej ramach państwo zapewniało dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej, w tym także świadczeń zdrowotnych udzielanych przez podmioty lecznicze osobom nieposiadającym uprawnień z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego. W zakresie funkcji finansowano wysokospecjalistyczne procedury medyczne oraz wieloletnie programy rządowe związane z rozwojem medycyny transplantacyjnej czy zwalczaniem chorób nowotworowych. Zapewniano funkcjonowanie ratownictwa medycznego. Ponadto, państwo finansowało zadania dotyczące infrastruktury ochrony zdrowia, realizowało politykę lekową oraz zapewniało bezpieczeństwo sanitarne i farmaceutyczne. Sprawowany był także nadzór nad systemem opieki zdrowotnej oraz podejmowane były działania na rzecz ochrony praw pacjenta.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 20. w 2016 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **10.522.461 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 205.487 tys. zł.

Wykres 20: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celem funkcji, przyjętym w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2016-2019, było **zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego społeczeństwa poprzez zapewnienie trwałego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej, ze szczególnym uwzględnieniem świadczeń ratujących życie.**

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 20. wykorzystano następujące mierniki:

- Liczba wykonywanych świadczeń wysokospecjalistycznych finansowanych z budżetu państwa na 1 mln mieszkańców – która w 2016 r. wyniosła 475,22, wobec założonego w WPFPP planu 392,00.
- Liczba jednostek KKCz (Koncentratu Krwinek Czerwonych) wydanych do lecznictwa – w 2016 r. zaplanowano w WPFPP w wysokości 1.080.000 szt., natomiast wykonano 1.114.219 szt.;
- Liczba przeprowadzonych postępowań w zakresie produktów leczniczych, wyrobów medycznych i produktów biobójczych – w 2016 r. wartość miernika wyniosła 75.666 szt., wobec 59.805 szt. planowanych.

Zadanie 20.1.(W) System opieki zdrowotnej i dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej

ZADANIE PRIORYTETOWE

Zadanie obejmowało tworzenie warunków funkcjonowania systemu ochrony zdrowia oraz oceny potrzeb zdrowotnych obywateli. W zadaniu tym finansowane były programy z zakresu polityki zdrowotnej ważne dla zdrowia społeczeństwa oraz dostęp do: świadczeń wysokospecjalistycznych, innowacyjnych technologii medycznych, a także leków nowej generacji. Szczególne znaczenie miały programy zdrowotne dotyczące leczenia i profilaktyki chorób o najbardziej znaczących skutkach społecznych. Dotyczyły one wad rozwojowych, chorób płodu i noworodków, medycyny transplantacyjnej, leczenia antyretrowirusowego HIV, nowotworów, chorób układu sercowo-naczyniowego oraz hemofilii. W zadaniu ujęte było również funkcjonowanie publicznej służby krwi oraz finansowanie świadczeń zdrowotnych dla osób nieubezpieczonych. Ze środków publicznych opłacane były i refundowane składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby uprawnione. Ponadto prowadzony był nadzór nad Narodowym Funduszem Zdrowia oraz ocena świadczeń opieki medycznej i technologii medycznych. Realizacja zadania zapewniała także kształcenie i podnoszenie kwalifikacji przez osoby wykonujące zawód medyczny.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Zdrowia**, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Sprawiedliwości, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Rzecznika Praw Pacjenta, Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Wojewodów, Agencję Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji, Fundusz Emerytalno-Rentowy, Fundusz Administracyjny.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Zapewnienie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych z budżetu państwa;**
- **Wzmocnienie systemu opieki zdrowotnej poprzez zapewnienie dostępności pacjentom do świadczeń zdrowotnych realizowanych w ramach programów polityki zdrowotnej.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 20.1.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	4.838.620	89.424	5.533.326	50.678

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

- 1) **Liczba wykonywanych świadczeń wysokospecjalistycznych finansowanych z budżetu państwa na 1 mln mieszkańców (w szt.)**
- 2) **Liczba osób objętych w ciągu roku programami polityki zdrowotnej, ukierunkowanymi na realizację świadczeń opieki zdrowotnej (w os.)**

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	1) 392,02		1) 475,22	
	2) 18.854		2) 18.494	

Komentarz:

Pierwszy miernik dla tego zadania zrealizowano w 2016 r. na poziomie wyższym od zaplanowanego. Natomiast drugi z mierników został w 2016 wykonany na poziomie zbliżonym do wielkości założonej w planie (tj. ok. 2% niższym). Na rezultaty zadania w 2016 r. wpływały m.in. takie uwarunkowania jak:

- upowszechnianie wysokospecjalistycznych metod leczenia;
- odpowiednie ukierunkowanie oferty świadczeń w zakresie programów polityki zdrowotnej w stosunku do potrzeb w zakresie działań na rzecz poprawy stanu zdrowia społeczeństwa;
- ilość zgłaszanych potencjalnych dawców narządów;
- zapewnienie odpowiedniej ilości realizatorów świadczeń wysokospecjalistycznych.

Realizacja zadania miała wpływ na poprawę zdrowia społeczeństwa, skrócenie kolejek oczekujących na świadczenia wysokospecjalistyczne.

Na efekt realizacji mierników wpływ miały również rezultaty realizacji dwóch programów wieloletnich, tj. „Narodowego Programu Zwalczania Chorób Nowotworowych” oraz „Narodowego Programu Rozwoju Medycyny Transplantacyjnej”. Na realizację zadania zostały uruchomione środki z rezerwy celowej przeznaczone na: leczenie antyretrowirusowe osób żyjących z HIV w Polsce, leczenie osób nieubezpieczonych, a ponadto – na świadczenia wysokospecjalistyczne. Szczegółowy opis efektów realizacji poszczególnych programów wieloletnich znajduje się w części opisowej wykonania ustawy budżetowej na rok 2016, w części dotyczącej realizacji zestawienia programów wieloletnich w układzie zadaniowym.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Emerytalno-Rentowy**, z którego w 2016 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 1.754,8 mln zł,
2. **Fundusz Administracyjny**, z którego w 2016 r. w ramach zadania poniesiono koszty w wysokości 61,8 mln zł,
3. **Agencję Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji**, która w 2016 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 17,2 mln zł.

Zadanie 20.2.(W) Ratownictwo medyczne

Fundusze przeznaczone na to zadanie umożliwiały zapewnienie pomocy każdej osobie znajdującej się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego. Zadaniem objęte było także finansowanie infrastruktury oraz działalności lotniczego pogotowia ratunkowego, szpitalnych oddziałów ratunkowych, centrów urazowych oraz zakup specjalistycznych środków transportu sanitarnego, sprzętu i aparatury medycznej.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Zdrowia** i Wojewodów.

Celami określonymi dla zadania były:

- Poprawa dostępności do świadczeń wykonywanych przez szpitalne oddziały ratunkowe, centra urazowe oraz zespoły ratownictwa medycznego z wyłączeniem lotniczych zespołów ratownictwa medycznego;
- Zapewnienie dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej realizowanych przez lotnicze zespoły ratownictwa medycznego oraz lotnicze zespoły transportu sanitarnego.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 20.2.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.993.614	94.818	2.038.380	2.527

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba wspartych podmiotów leczniczych udzielających świadczeń ratownictwa medycznego lub jednostek organizacyjnych szpitali wyspecjalizowanych w zakresie udzielania świadczeń niezbędnych dla ratownictwa medycznego (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	0	-
Komentarz: Wybrany miernik wynikał z założeń realizacji projektów, których nadrzędnym celem jest zapewnienie dostępności świadczeń wykonywanych przez jednostki w ramach działania 9.1 Infrastruktura ratownictwa medycznego PO LiŚ 2014-2020. Miernik w 2016 r. nie był monitorowany, ponieważ jego wartość określa się liczbą zrealizowanych projektów sfinansowanych w ramach środków unijnych z nowej perspektywy. Z uwagi na to, iż jest to początkowa faza jej wdrażania, to efekty rzeczowe dotyczące zakończenia poszczególnych programów rozpoczną się od roku 2017.		

Stopień realizacji świadczeń zakontraktowanych z Lotniczym Pogotowiem Ratunkowym (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	100	97

Komentarz:

Uwarunkowaniami realizacji zadania było: równomierne rozmieszczenie baz HEMS na terenie całego kraju, utrzymanie statków powietrznych w ciągłej gotowości do wykonywania operacji lotniczych (odpowiednia liczba śmigłowców i samolotów do realizacji zadań), zagwarantowanie finansowania świadczeń wykonywanych przez Lotnicze Pogotowie Ratunkowe. W 2016 r. miernik został zrealizowany na poziomie ok. 100% co umożliwiło zapewnienie należytego dostępu do świadczeń ratowniczych realizowanych przez lotnicze zespoły ratownictwa medycznego.

Zadanie 20.3.(W) Polityka lekowa

W ramach zadania prowadzona była rejestracja produktów leczniczych i biobójczych oraz sprawowany był nadzór farmaceutyczny nad jakością i obrotem tych produktów. Działania w obrębie zadania związane były również z oceną dokumentacji złożonej w postępowaniach rejestracyjnych oraz monitorowaniem działań niepożądanych, wywoływanych przez produkty lecznicze przeznaczone dla ludzi lub zwierząt, a także ze zwalczaniem nielegalnego obrotu produktami leczniczymi. Zabezpieczany był dostęp do leków i wyrobów medycznych oraz oceniane były świadczenia medyczne, leki i wyroby medyczne.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Zdrowia**, Wojewodów, Agencję Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji.

Celami określonymi dla zadania były:

- Ograniczenie nieprawidłowości produktowych i procesowych w obszarze jakości produktów leczniczych;
- Zapewnienie właściwego dostępu do bezpiecznych, odpowiedniej jakości i skuteczności, produktów leczniczych, wyrobów medycznych i produktów biobójczych.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 20.3.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	110.733	0	193.747	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Stosunek liczby kontroli (aptek, punktów aptecznych oraz placówek obrotu pozaaptecznego), w wyniku których stwierdzono nieprawidłowości do ogólnej liczby przeprowadzonych kontroli (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	50	58

Komentarz:

Miernik monitorowany przez Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych został zrealizowany w 2016 r. na poziomie wyższym od planowanego,

co obrazuje skuteczność działania wojewódzkich inspektoratów farmaceutycznych w zakresie ograniczenia nieprawidłowości produktowych (i procesowych) w obrocie produktami leczniczymi. Osiągnięta wartość miernika pozwala na zapewnienie wysokiego stopnia bezpieczeństwa obrotu oraz udostępnienia, spełniających wymogi prawa, produktów leczniczych.

Liczba przeprowadzonych postępowań w zakresie produktów leczniczych, wyrobów medycznych i produktów biobójczych w stosunku do liczby zgłoszonych wniosków (w szt.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	59.805 / 60.245	75.666 / 68.218

Komentarz:

Postępowania prowadzone przez URPL dotyczące dopuszczenia do obrotu produktów leczniczych (rejestracja, zmiany porejestracyjne, przedłużenie ważności pozwolenia, itp.) są postępowaniami wnioskowymi i niezależnymi od Urzędu. Planowanie oparte jest na ekstrapolacji danych z lat ubiegłych (co do ilości składanych wniosków) wraz z uwzględnieniem czynników bieżących (np. zmiany w przypisach prawa umożliwiające wytwórcom samodzielne wprowadzanie zmian dotyczących dostosowania do Farmakopei Europejskiej (Ph.Eur.)). W toku planowania URPL ma jedynie możliwość szacowania przewidywanej liczby wniosków z uwzględnieniem wszystkich zewnętrznych czynników, w szczególności tych zależnych od Wnioskodawców (np. zwiększenie ilości wniosków o skrócenie pozwolenia na dopuszczenie do obrotu produktu leczniczego powoduje automatycznie zmniejszenie ilości składanych wniosków o dokonanie zmian porejestracyjnych).

Większe wykonanie wartości miernika za 2016 rok wynikało z tego, że na przełomie 2015 i 2016 r. Urząd podjął kroki mające na celu zwiększenie wydajności w niektórych obszarach związanych z działaniami statutowymi. W wyniku przeprowadzonych zmian udało się nie tylko zakończyć postępowania dotyczące bieżących wniosków jak również, zakończyć postępowania rozpoczęte i niezakończone w poprzednim okresie sprawozdawczym.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane było również przez **Agencję Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji**, która w 2016 r. w ramach zadania poniosła koszty w wysokości 6,2 mln zł.

Zadanie 20.4.(W) Rozwój infrastruktury systemu ochrony zdrowia

Zadanie dotyczyło w szczególności budowy, przebudowy, wyposażenia i modernizacji szpitali ogólnych, klinicznych i innych podmiotów leczniczych, inwestycji budowlanych (w tym zakupów gotowych dóbr inwestycyjnych w szpitalach klinicznych i instytutach badawczych) oraz wymiany i modernizacji sprzętu w zakresie programów polityki zdrowotnej.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Zdrowia**, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Wojewodów.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Poprawa jakości i efektywności funkcjonowania jednostek ochrony zdrowia;**
- **Poprawa dostępności, jakości i efektywności leczenia specjalistycznego w kraju.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 20.4.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	981.485	14.768	1.080.224	34.588

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

- 1) Powierzchnia uzyskana w ramach inwestycji służąca poprawie efektywności i jakości świadczeń zdrowotnych (w m²)
- 2) Procentowy wskaźnik liczby szpitali doposażonych i modernizowanych w ciągu roku w ramach programów polityki zdrowotnej w odniesieniu do ogólnej liczby świadczeniodawców posiadających kontrakty NFZ w zakresie leczenia szpitalnego (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	1) 141.352		1) 141.352	
	2) 20		2) 22	

Komentarz:

Wartości mierników obejmują zarówno rezultaty inwestycji realizowanych w formie programów wieloletnich, jak i innych inwestycji realizowanych w szpitalach ogólnych, szpitalach klinicznych i instytutach badawczych (w ramach programów polityki zdrowotnej). Realizacja inwestycji w 2016 r. była uzależniona od skutecznego przeprowadzenia procedur przetargowych i administracyjnych, jak też od odpowiednich czynników pogodowych, a jednocześnie od terminowej realizacji zadań przez wykonawców. W 2016 r. oba mierniki zostały wykonane na poziomie rzędu wielkości zbliżonego do przyjętego w planie na ten rok.

Zadanie 20.5.(W) Profilaktyka, edukacja i promocja zdrowia oraz nadzór sanitarno-epidemiologiczny

Podejmowane w ramach zadania przedsięwzięcia miały zapewnić skuteczną ochronę terytorium Polski na lotniczych przejściach granicznych, granicy państwa i Unii Europejskiej przed napływem środków spożywczych o niewłaściwej jakości zdrowotnej oraz przeciwdziałać szerzeniu się chorób zakaźnych. W szczególności, zapewniane były odpowiednie standardy sanitarno-higieniczne, jak też prowadzono działania przeciwepidemiczne przez stacje sanitarno-epidemiologiczne, promowany był zdrowy styl życia. W ramach zadania finansowano także zakup szczepionek, utrzymywanie stałej rezerwy państwowej i dystrybucję środków medycznych, antyseptycznych oraz szczepionek. Ponadto, prowadzono działania dążące do zwalczania wszelkich uzależnień: alkoholowego, narkotykowego, hazardowego itp.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Zdrowia**, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Wojewodów, Fundusz Rozwiązywania Problemów Hazardowych oraz Profilaktyczny Dom Zdrowia w Juracie.

Celami określonymi dla zadania były:

- **Zapewnienie właściwego nadzoru sanitarno-epidemiologicznego na terenie Polski;**
- **Poprawa dostępności do profilaktycznych świadczeń zdrowotnych realizowanych w ramach programów polityki zdrowotnej.**

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 20.5.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	1.251.652	101.923	1.471.296	117.694

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Poziom nieprawidłowości stwierdzonych w wyniku przeprowadzonych kontroli (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	3,77	3,12

Komentarz:

Miernik dotyczy wykrywania nieprawidłowości w obszarze zadań nałożonych na państwową inspekcję sanitarną, tj. higieny komunalnej, żywności i żywienia, przedmiotów użytku pracy, dzieci i młodzieży, radiacyjnej epidemiologicznej, zapobiegawczego nadzoru sanitarnego oraz środków zastępczych. Odchylenia od prognozowanej wartości miernika wynikać mogą z faktycznych możliwości wdrożenia zalecanych działań i usunięcia stwierdzonych uchybień przez kontrolowane jednostki w krótkim okresie. Niższe wykonanie wartości miernika stanowić może także rezultat pozytywny, świadczący o wzroście przestrzegania standardów sanitarno-epidemiologicznych.

Na zadanie uruchamiano środki z rezerwy celowej przeznaczone na zakup szczepionek w ramach Programu Szczepień Ochronnych (PSO) oraz na realizację Narodowego Programu Zdrowia.

Liczba osób korzystających z profilaktycznych badań przesiewowych realizowanych w ramach programów polityki zdrowotnej (w os.)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	2.300.000	2.597.461

Wczesne wykrywanie chorób niebezpiecznych dla zdrowia i życia poprzez badania profilaktyczne realizowane w ramach programów polityki zdrowotnej (badania kolonoskopowe, badania mammograficzne, badania cytologiczne, onkologiczne badania genetyczne, badania przesiewowe noworodków). Realizacja miernika w 2016 r. na poziomie wartości wyższej od planowanej była możliwa dzięki odpowiedniemu poziomowi zainteresowania społeczeństwa prowadzonymi

działaniami profilaktycznymi i promocyjnymi.

Na zadanie uruchamiano środki z rezerwy celowej przeznaczone na zakup szczepionek w ramach Programu Szczepień Ochronnych (PSO) oraz na realizację Narodowego Programu Zdrowia.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane/finansowane było również przez:

1. **Fundusz Rozwiązywania Problemów Hazardowych**, z którego w 2016 r. w ramach zadania poniesiono wydatki w wysokości 9,2 mln zł,
2. **Profilaktyczny Dom Zdrowia w Juracie**, który w 2016 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 1,1 mln zł.

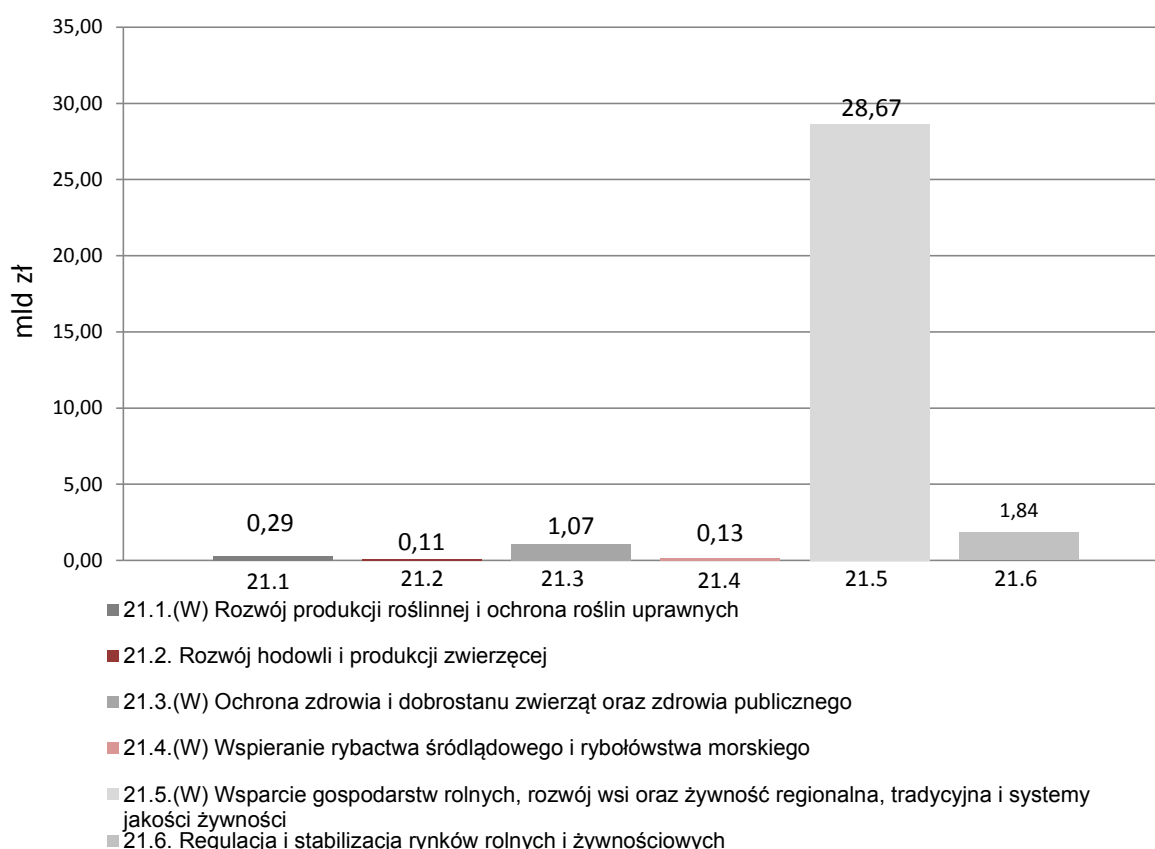
Funkcja 21.

Polityka rolna i rybacka

W ramach funkcji realizowane były zadania związane z rolnictwem, regulacją i stabilizacją rynków rolnych i żywnościowych, rozwojem obszarów wiejskich oraz rybołówstwem. W szczególności obejmowały one zagadnienia dotyczące produkcji roślinnej i ochrony roślin uprawnych, nasiennictwa, roślin genetycznie zmodyfikowanych, hodowli i produkcji zwierzęcej, ochrony zdrowia zwierząt, weterynaryjnej ochrony zdrowia publicznego oraz nadzoru nad zdrowotną jakością środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego. Państwo odpowiadało także za wspieranie rybactwa śródlądowego i rybołówstwa morskiego, gospodarstw rolnych, kształtowanie ustroju rolnego i gospodarki żywnościowej oraz infrastruktury wsi.

Na realizację zadań z zakresu funkcji 21. w 2015 r. wydatkowano środki budżetowe w wysokości **32.111.678 tys. zł**, w tym z budżetu środków europejskich 24.741.807 tys. zł.

Wykres 21: Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich (w mld zł)

Celami funkcji przyjętymi w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa 2016-2019, były: **poprawa i stabilizacja warunków ekonomicznych rolnictwa, rozwój obszarów wiejskich oraz zwiększenie konkurencyjności gospodarki rolno-żywnościowej**, a także **wzrost konkurencyjności polskiego sektora rybołówstwa i rybactwa**.

Do monitorowania stopnia realizacji funkcji 21. wykorzystano następujące mierniki:

- Stopień wykorzystania limitu środków na WPR w ramach perspektywy 2014-2020 (narastająco) – miernik został zrealizowany w 2016 r. w wielkości 37,82%, wobec planu 25%;
- Liczba podpisanych umów i wydanych decyzji w danym roku – zaplanowano w 2016 r. 2.929.733 szt., natomiast wykonano 2.473.257 szt.;
- Udział eksportu ryb i bezkręgowców wodnych w eksporcie zwierząt żywych i produktów pochodzenia zwierzęcego – planowana wartość miernika wynosiła w 2016 r. 18,2%, osiągnięta 18,3%.

Zadanie 21.1.(W) Rozwój produkcji roślinnej i ochrona roślin uprawnych

Zadanie obejmowało bardzo szeroki zakres działań ukierunkowanych na zapewnienie warunków do prowadzenia produkcji rolnej zgodnej z zasadami dobrej kultury rolnej. W zakresie zadania realizowane były badania na rzecz postępu biologicznego w produkcji roślinnej, ocena merytoryczno-prawna rozwiązań stosowanych w hodowli roślin i nasiennictwie, gromadzono i upowszechniano wiedzę w zakresie uprawy roślin. Prowadzone było badanie, rejestracja i ochrona prawna odmian roślin, porejestrowe doświadczalnictwo odmianowe i rekomendacja odmian do praktyki rolniczej. Wykonywana była produkcja rolnicza na płodozmianie doświadczalnym, a także ocena tożsamości i czystości odmianowej. W zakresie ochrony roślin i nasiennictwa realizowana była koordynacja nadzoru oraz nadzór nad zdrowiem roślin, obrotem i stosowaniem środków ochrony roślin, a także wytwarzaniem, oceną i obrotem materiałem siewnym. Ograniczono ryzyko związane ze stosowaniem środków ochrony roślin. Kontrola i nadzór obejmowały także w szczególności kwestie stosowania roślin genetycznie zmodyfikowanych (gmo). Przeprowadzane były badania w zakresie ochrony roślin i nasiennictwa, dokonywano oceny merytoryczno-prawnej rozwiązań stosowanych w ochronie roślin. Ponadto zapewniana była agrochemiczna obsługa rolnictwa w Polsce, polegająca na: działalności agrochemicznej oraz monitoringu azotu mineralnego, nadzorze nad agrochemiczną obsługą rolnictwa w kraju, ocenie merytoryczno-prawnej rozwiązań stosowanych w nawożeniu roślin.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi**, Wojewodów, Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie warunków do prowadzenia produkcji rolnej zgodnej z zasadami dobrej kultury rolnej**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 21.1.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	276.770	214	294.946	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Przekroczenia NDP (najwyższe dopuszczalne pozostałości) środków ochrony roślin w płodach rolnych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	< 2,5	1,62
Komentarz: Realizacja zadania jest bezpośrednio związana z produkcją i bezpieczeństwem żywności, konkurencyjnością i dochodowością gospodarstw rolnych. Osiągnięcie w 2016 r. docelowej wartości miernika poniżej 2,5% jest wartością bezpieczną, świadczącą o braku zagrożeń związanych ze stosowaniem środków ochrony roślin i dostosowaniem produkcji rolnej do wymogów konsumenta oraz na utrzymanie dobrej pozycji produktów rolno-spożywczych na rynku unijnym i światowym. Ponadto, osiągnięcie założonej wartości miernika jest związane z celem określonym w dyrektywie 2009/128/WE ustanawiającej ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów.		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane było również przez **Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych**, który w 2016 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 74,1 mln zł.

Zadanie 21.2. Rozwój hodowli i produkcji zwierzęcej

Zadanie służyło wspomaganiu postępu biologicznego w produkcji zwierzęcej. Ze środków publicznych dofinansowane były przedsięwzięcia dotyczące zrównoważonego użytkowania oraz ochrony bioróżnorodności zwierząt gospodarskich. Stwarzano możliwości wykorzystania najnowszych osiągnięć przez hodowców, przy równoczesnej poprawie warunków zewnętrznych bytowania zwierząt, w tym m.in. w zakresie środowiska, wyżywienia, infrastruktury. Zadanie obejmowało także czynności związane z oceną wartości hodowlanej i użytkowej zwierząt (bydła, świń, owiec) oraz z ochroną zasobów genetycznych zwierząt gospodarskich. Prowadzone były księgi, a także organizowane wystawy i pokazy zwierząt hodowlanych. Wykonywane były badania w zakresie postępu biologicznego w produkcji zwierzęcej. Ponadto utrzymywana była kontrola zdrowia w zakresie organizacji hodowli i rozrodu zwierząt gospodarskich, jak też działania na rzecz umacniania i doskonalenia hodowli koni ras czystych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi** oraz Polski Klub Wyścigów Konnych.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie stabilnych warunków do realizacji programów hodowlanych i działań wspomagających postęp biologiczny w produkcji zwierzęcej**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 21.2. w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	115.670	0	109.053	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Liczba zwierząt wpisanych do ksiąg hodowlanych w stosunku do pogłowia zwierząt ogółem na przykładzie krów ras mlecznych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	21	32,27

Komentarz:

Miernik dotyczy działań państwa na rzecz zapewnienia ciągłości prowadzenia ksiąg hodowlanych zwierząt gospodarskich oraz oceny wartości użytkowej i hodowlanej tych zwierząt, jak też upowszechnianie wyników tych ocen wszystkim hodowcom, którzy na ich podstawie mogą podejmować właściwe decyzje o wyborze konkretnych zwierząt na rodziców następnego pokolenia. Wartość miernika jest wyliczana na przykładzie danych o pogłowie krów ras mlecznych, ze względu na fakt, że w Polsce jest to najważniejsza grupa wśród zwierząt gospodarskich.

Osiągnięcie w 2016 r. wartości miernika wyższej niż planowano wskazuje, że rozwój hodowli i produkcji zwierzęcej jest zrównoważony i nie następuje zagrożenie odnośnie do likwidacji elitarnego pogłowia zwierząt hodowlanych, co wpływałoby negatywnie na poziom efektywności rolnictwa i dostosowanie produkcji do wymogów konsumenta oraz na utrzymanie dobrej pozycji produktów rolno-spożywczych na rynku unijnym i światowym.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane było również przez **Polski Klub Wyścigów Konnych**, który w 2016 r. w ramach zadania poniósł wydatki w wysokości 6,0 mln zł.

Zadanie 21.3.(W) Ochrona zdrowia i dobrostanu zwierząt oraz zdrowia publicznego

W ramach zadania ujęta została działalność polegająca w szczególności na zwalczaniu chorób zakaźnych i jednocześnie zapewniająca zdrowie publiczne w kraju w zakresie weterynarii oraz dobrostan zwierząt. Realizacja zadania polegała m.in. na koordynacji i nadzorze procedur w zakresie ochrony zdrowia i dobrostanu zwierząt oraz na rozpoznawaniu i zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. Realizowane były badania dotyczące ochrony zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego. Zapewniane było bezpieczeństwo żywności pochodzenia zwierzęcego, produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, produktów pochodnych i pasz w miejscach ich pozyskiwania, wytwarzania, przetwarzania i składowania oraz transportu. W szczególności, kontrolowane były warunki weterynaryjne dla produktów pochodzenia zwierzęcego i pasz. Prowadzona była też graniczna kontrola weterynaryjna zwierząt, produktów pochodzenia zwierzęcego i pasz.

Ponadto finansowano diagnostykę laboratoryjną chorób zwierząt, a także skażeń żywności i pasz.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi**, Wojewodów, Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Celem określonym dla zadania było **zapewnienie bezpieczeństwa epizootycznego i zdrowia publicznego w kraju w zakresie weterynarii**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 21.3.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	919.321	0	1.070.303	0

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Liczba uzgodnionych świadectw zdrowia na towary wysyłane do krajów trzecich w stosunku do ogólnej liczby intencji eksportowych zgłaszanych przez polskich przedsiębiorców (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	25	43

Komentarz:

Miernik odzwierciedla stan bezpieczeństwa epizootycznego i nadzoru weterynaryjnego w Polsce w zakresie bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego i pasz. W związku z wykryciem afrykańskiego pomoru świń (ASF) na terytorium RP w 2014 r. zaistniała konieczność pilnego uruchamiania nowych rynków zbytu poza UE dla mięsa wieprzowego. Działania te były zintensyfikowane również w 2016 r. Dodatkowo w grudniu 2016 r. zanotowano ogniska grypy ptaków H5N8 na terytorium RP, co skutkowało koniecznością renegotjacji zapisów niektórych świadectw zdrowia dla drobiu, mięsa drobiowego i produktów drobiowych oraz intensywniejszym prowadzeniem czynności w tym zakresie.

W ramach zadania wydatkowano środki z rezerwy celowej z przeznaczeniem m.in. na szkolenia dla inspektorów weterynaryjnych przeprowadzających weterynaryjną kontrolę graniczną.

Wskaźnik poziomu spójności danych w systemie Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	bydło 97,00 owce 97,00 kozy 98,00 świnie 80,00	bydło 91,49 owce 94,57 kozy 90,65 świnie 84,28

Komentarz:

Wskaźnik dla bydła, owiec i kóz obejmuje zwierzęta ze spójną historią ruchu i opisuje procentowy udział spójnych zwierząt w całym pogłowie żyjących zwierząt danego gatunku. Za spójne uważa się zwierzęta (bydło, owce, kozy i świny), których historia zdarzeń jest kompletna – istnieją wszystkie zdarzenia komplementarne (np. kupno-sprzedaż, sprzedaż-ubój w rzeźni) oraz zdarzenia poprawne merytorycznie (nie zawierają błędów). W przypadku, gdy dowolne zdarzenie w historii zwierzęcia nie jest poprawne lub brakuje jakiegoś zdarzenia, dane uznaje się za niespójne – wymagane jest uruchomienie procedury wyjaśniania nieprawidłowości z posiadaczem zwierzęcia w celu uzupełnienia/skorygowania występujących błędów.

W trakcie roku w ramach korekty planu finansowego, dokonano zmiany planowanych wartości dla miernika, co wynikało ze zmiany algorytmu oceny jakości danych systemu Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt (IRZ) od stycznia 2016 r. polegającej na rozszerzeniu zakresu analizy o dane dotyczące zwierząt nieżyjących, wywiezionych z kraju oraz przemieszczonych do nieznannej siedziby stada (wartości po zmianach wyniosły : bydło 91%, owce 94%, kozy 90%, świny 80%). Na poziom wykonania zaktualizowanego w 2016 roku planu (po zmianach) wpłynęły m.in. takie czynniki, jak:

- zwiększenie liczby kontroli na miejscu i aktualizacja bazy IRZ po kontroli;
- dostosowanie i cykliczne udostępnienie zagregowanych do producenta wykazów nieprawidłowości w bazie danych IRZ;
- monitoring terminowości zgłoszeń składanych przez posiadaczy zwierząt.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane było również przez **Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa**, która w 2016 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 166,0 mln zł.

Zadanie 21.4.(W) Wspieranie rybactwa śródlądowego i rybołówstwa morskiego**ZADANIE PRIORYTETOWE**

Zadanie dotyczyło działań finansowanych ze środków publicznych związanych z zapewnieniem tworzenia warunków dla wspierania rybactwa śródlądowego i rybołówstwa morskiego, jak również zrównoważonego i racjonalnego zarządzania zasobami wód i ich ochrony. Wsparcie w tym obszarze dotyczyło m.in. zarybiania polskich obszarów morskich rybami dwuśrodowiskowymi, a także przeciwdziałania kłusownictwu na wodach śródlądowych, jak też zapewnienia funkcjonowania nadzoru i kontroli wykonywania rybołówstwa morskiego. W ramach zadania realizowany był Program Operacyjny Rybactwo i Morze. Jednocześnie prowadzone były działania na rzecz przetwórstwa i obrotu produktami rybołówstwa i akwakultury (wspieranie organizacji producenckich).

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej**, **Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi**, **Wojewodów** oraz **Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa**.

Celami określonymi dla zadania były:

- Tworzenie konkurencyjnego, nowoczesnego i dynamicznego sektora rybackiego;
- Tworzenie konkurencyjnego, nowoczesnego i dynamicznego sektora rybołówstwa i akwakultury.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 21.4.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	189.801	304.906	93.339	38.465

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Udział eksportu ryb i bezkręgowców wodnych w eksporcie zwierząt żywych i produktów pochodzenia zwierzęcego ogółem (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	18,2	18,3

Komentarz:

W 2016 r. wynik miernika ukształtował się na poziomie zbliżonym do planowanego. Na wynik realizacji zadania wpływ miały:

1) czynniki zewnętrzne:

- spadek koniunktury na rynkach zagranicznych i tempa wzrostu PKB,
- wzrost cen surowców rybnych;
- obniżenie kwot połowowych dostępnych Polsce (spadek połowów dalekomorskich).

2) czynniki wewnętrzne:

- wzrost popytu na rynku krajowym;
- zmiana struktury produkcji (malejący udział w produkcji produktów o niskiej wartości dodanej);
- malejący import surowców;
- szybsze tempo wzrostu eksportu produktów mięsnych w porównaniu z eksportem produktów rybołówstwa.

Na realizację zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej z przeznaczeniem na finansowanie projektu w ramach Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze” na lata 2014-2020.

Wykorzystanie limitu środków EFMR (narastająco w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	11,42	5,02

Komentarz:

Realizacja poziomu miernika dla zadania w 2016 r. była uwarunkowana koniecznością nowelizacji ustawy, na podstawie której przygotowywane są rozporządzenia wykonawcze do poszczególnych priorytetów w ramach Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze” na lata 2014-2020. W związku z przesunięciem się terminu wejścia w życie tych rozporządzeń, nastąpiła też zmiana terminu przygotowania wzorów dokumentów aplikacyjnych, wzorów umów o dofinansowanie i przygotowanie procedur wdrożeniowych, co skutkowało niższą realizacją płatności na rzecz beneficjentów pomocy w 2016 r., niż była zakładana w planie na ten rok.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane było również przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, która w 2016 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 14,3 mln zł.

Zadanie 21.5.(W) Wsparcie gospodarstw rolnych, rozwój wsi oraz żywność regionalna, tradycyjna i systemy jakości żywności

ZADANIE PRIORYTETOWE

W zadaniu ujęto bardzo szerokie spektrum działań finansowanych ze środków publicznych, zorientowanych na tworzenie konkurencyjnego nowoczesnego i dynamicznego sektora rolnego, a także na rzecz zapewnienia stabilnych warunków do prowadzenia produkcji rolnej, przy jednoczesnym upowszechnianiu i promowaniu zasad dobrej kultury rolnej. W ramach zadania wykonywane były działania dotyczące realizacji oraz wsparcia realizacji Wspólnej Polityki Rolnej. W szczególności realizowany był „Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020”. Zapewniano funkcjonowanie systemów wsparcia bezpośredniego (płatności bezpośrednie). Prowadzona była pomoc krajowa i wspólnotowa inna niż WPR (w tym m.in. dotacje na dopłaty do oprocentowania kredytów na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych, dotacje na dopłaty do paliwa rolniczego, dopłaty do materiału siewnego, jak też do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich. Zadanie obejmowało także doradztwo rolnicze, co dotyczy: doskonalenia kadr rolniczych; funkcjonowania działalności doradczej, a także organizacji działań o charakterze informacyjnym i upowszechnieniowym. Promowana była żywność – systemy jakości żywności, żywność regionalna i tradycyjna (w tym zakresie odbywało się też m.in. upowszechnianie wiedzy i dobrych praktyk pomocnych w wytwarzaniu żywności). Realizowane były badania w zakresie kształtowania środowiska rolniczego i zrównoważonego rozwoju produkcji rolniczej w Polsce. W zadaniu zawarto również działalność służącą wsparciu infrastruktury wsi (m.in. prace geodezyjno-urządzeniowe na potrzeby rolnictwa, scalaniu i wymianie gruntów, budowie oraz utrzymaniu melioracji wodnych i wód istotnych dla utrzymania stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa). Ponadto, zbierano i wykorzystywano dane rachunkowe z gospodarstw rolnych na potrzeby sieci danych rachunkowości gospodarstw rolnych.

Zadanie realizowane było przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, Wojewodów, Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Agencję Rynku Rolnego, Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie oraz Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego.

Celami określonymi dla zadania były:

- Zapewnienie stabilnych warunków do prowadzenia produkcji rolnej;
- Wsparcie i stabilizacja dochodów rolniczych zapewniająca warunki do prowadzenia produkcji rolnej zgodnej z zasadami dobrej kultury rolnej;
- Tworzenie konkurencyjnego, nowoczesnego i dynamicznego sektora rolnego.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 21.5.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	3.499.480	11.152.638	5.298.078	23.371.952

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywane były mierniki:

Powierzchnia ubezpieczonych upraw w stosunku do powierzchni gruntów ornych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	25	16,9

Najważniejszym ryzykiem zidentyfikowanym dla zadania, które może mieć wpływ na realizację miernika, jest potencjalny brak zainteresowania rolników zawieraniem umów ubezpieczenia ze względu na oferowane przez zakłady ubezpieczeń stawki taryfowe, przekraczające poziom tych stawek, do którego stosowane są dopłaty z budżetu państwa.

W 2016 r. niższe wykonanie miernika było skutkiem m.in. podwyższenia stawek taryfowych przez zakłady ubezpieczeń w związku z poniesionymi stratami z tytułu złego przezimowania upraw rolnych po zimie 2015 r., co przyczyniło się do wyczerpania limitu środków na dopłaty do składek ubezpieczenia upraw rolnych dla producentów zainteresowanych zawarciem umowy ubezpieczenia w sezonie jesiennym.

Na realizację zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej z przeznaczeniem na sfinansowanie dopłat do składek ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich.

Odsetek wypłaconych w terminie płatności bezpośrednich (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	99,60	98,73

Komentarz:

Niższa, niż zakładano w planie, osiągnięta wartość miernika w 2016 r. wynikała z:

- większej, niż zakładana w planie, liczby decyzji odmownych oraz wstrzymaniem obsługi wniosków ze względu na śmierć rolnika lub przekazanie gospodarstwa rolnego;
- przesunięcia harmonogramu wdrożenia funkcjonalności systemu informatycznego, co skutkowało opóźnieniem obsługi części spraw z kampanii 2015 r.

Jednocześnie w wyniku negocjacji z wykonawcą systemu informatycznego i wydłużeniu czasu testów oprogramowania, udało się przyspieszyć wdrożenie niektórych funkcjonalności systemu informatycznego, wspierającego realizację tego zadania.

Na realizację zadania uruchamiano środki z rezerwy celowej na realizację Wspólnej Polityki Rolnej.

Udział eksportu produktów rolno-spożywczych w eksporcie ogółem (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	13,4	13,2
Komentarz: <p>W celu oszacowania wartości miernika obliczany jest udział (w %) wartości eksportu produktów rolno-spożywczych w wartości polskiego eksportu ogółem. Poziom miernika wynosi 13,2% (na podstawie udostępnionych wstępnych danych przez Ministerstwo Finansów za 12 miesięcy dotyczących wartości eksportu towarów rolno-spożywczych oraz udostępnionych wstępnych danych przez GUS za 11 miesięcy i oszacowanie za 2016 r. przez ARR eksportu ogółem). Ostateczne dane za 2016 rok zostaną opublikowane w trzecim kwartale b.r. Nieznaczne przeszacowanie wartości miernika wynika z dokonanej korekty wartości eksportu handlu zagranicznego zarówno ogółem, jak i rolno spożywczego za 2015 r. oraz nieco mniejszego niż zakładano początkowo wzrostu wartości eksportu ogółem w 2016 r.</p>		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane było również przez:

1. **Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa**, która w 2016 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 1.383,6 mln zł,
2. **Agencję Rynku Rolnego**, która w 2016 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 128,2 mln zł,
3. **Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie**, które w 2016 r. w ramach zadania poniosło wydatki w wysokości 17,5 mln zł,
4. **16 Wojewódzkich Ośrodków Doradztwa Rolniczego**, które w 2016 r. w ramach zadania poniosły wydatki w wysokości:

Nazwa WODR	Wydatki (w mln zł)
Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	11,9
Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	10,8
Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	14,1
Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	5,8
Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego	11,8
Małopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	8,7
Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego	20,4
Opolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	6,0

Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego	12,2
Podlaski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	9,9
Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	11,3
Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	8,6
Świętokrzyski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	10,2
Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	8,1
Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	17,5
Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	8,0

Zadanie 21.6. Regulacja i stabilizacja rynków rolnych i żywnościowych

W zakresie zadania realizowane były działania państwa zapewniające wsparcie dla sektora rolno-spożywczego, a tym samym wzmacniające konkurencyjność rynków rolnych i żywnościowych. Prowadzona była w tym zakresie następująca działalność: unijne mechanizmy interwencji rynkowej; dopłaty do prywatnego przechowywania produktów rolnych i przetworzonych oraz do produkcji, przetwórstwa i spożycia produktów rolnych i przetworzonych; realizacja działań w zakresie obrotu towarowego z zagranicą produktów rolnych i przetworzonych; wspólna organizacja rynku owoców i warzyw; kwotowanie produkcji mleka; program „Owoce i warzywa w szkole”; zapobieganie zakłóceniom i sytuacjom kryzysowym na rynku; dopłata krajowa do spożycia mleka i przetworów mlecznych w szkołach podstawowych.

Zadanie realizowane było przez **Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi**, Agencję Rynku Rolnego oraz Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Celem określonym dla zadania było **wspieranie stabilizacji rynków rolnych i żywnościowych**.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 21.6. w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	349.921	321.875	504.153	1.331.389

Do pomiaru stopnia realizacji celu zadania wykorzystywany był miernik:

Wskaźnik ważony bezwzględnych zmian cen skupu podstawowych produktów rolnych (w %)

Wartości miernika	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.	Wykonanie w 2016 r.
	10	5,4
<p>Komentarz:</p> <p>Wyliczenie miernika opiera się na odniesieniu do kategorii trzech podstawowych produktów rolnych, reprezentujących głównie rynki rolno-żywnościowe, tj. dla rynku zbóż – pszenicy, dla rynku mięsa – żywca wieprzowego i dla rynku mleka – mleka surowego. Dla każdego z tych produktów oblicza się dynamikę bezwzględnych zmian cen rocznych w stosunku do poprzedniego roku. Następnie wylicza się dla każdego roku średnią ważoną dynamikę zmian cen tych trzech produktów, jako wagę przyjmując stosunek wartości produkcji towarowej danego produktu do łącznej wartości produkcji towarowej pszenicy, żywca wieprzowego i mleka.</p> <p>Czynnikiem wpływającym na wykonanie miernika w 2016 r. były głównie ceny mleka. Ze względu na ożywienie globalnego popytu na produkty mleczarskie i szeroki zakres działań interwencyjnych prowadzonych w UE, spadkowa tendencja krajowych cen mleka uległa odwróceniu dopiero w lipcu 2016 r. Wzrost cen mleka w drugiej połowie roku, po spadku w pierwszej połowie, spowodował, że średnia cena mleka surowego w Polsce w całym 2016 r. była o 2,5% niższa od średniej ceny mleka w 2015 r. Dynamika zmian cen mleka w relacji rok do roku wyrażona w wartości bezwzględnej była jednocześnie znacznie mniejsza od średniej z wcześniejszych dziesięciu lat (tj. 9,8%).</p>		

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane było również przez:

1. **Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa**, która w 2016 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 7,9 mln zł,
2. **Agencję Rynku Rolnego**, która w 2016 r. w ramach zadania poniosła wydatki w wysokości 1.535,7 mln zł.

Funkcja 22.

Koordynacja działalności oraz obsługa administracyjna i techniczna

Zadanie 22.1.(W) Koordynacja działalności oraz obsługa administracyjna i techniczna

Funkcja 22. miała charakter techniczny i w 2016 r. mogła być wykorzystywana przez dysponentów w szczególnie uzasadnionych przypadkach do klasyfikowania wydatków związanych z koordynacją działalności oraz obsługą administracją i techniczną w tym zakresie. Zgodnie z zasadami planowania wydatków w układzie zadaniowym, określonymi w ust. 70 załącznika nr 53 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2016, dysponenti powinni byli dążyć do przypisywania wydatków do działań w funkcjach 1-21, natomiast wydatki nieprzypisane bezpośrednio do działań w tych funkcjach, rozliczać na te działania w sposób określony przez jednostkę. Takie rozwiązanie zostało przyjęte w celu docelowego uzyskania informacji o pełnych kwotach wydatków na realizację poszczególnych zadań, przydatną z punktu widzenia przeglądów wydatków. Przyjęto jednak zastrzeżenie, iż wdrożenie takich rozwiązań planistycznych wymaga odpowiedniego dostosowania przyjętych przez dysponentów kluczy alokacyjnych i stosowanych systemów finansowo-księgowych. Z tych względów, w odniesieniu do 2016 r. w szczególnie uzasadnionych przypadkach w ramach funkcji 22. mogły być ujmowane wydatki nieprzypisane bezpośrednio do działań w funkcjach 1-21, związane w szczególności z koordynacją działalności urzędów obsługujących ministrów, wojewodów oraz centralne organy administracji rządowej i organy administracji państwowej. W ramach funkcji wyodrębniono wyłącznie jedno zadanie budżetowe, którego zakres przedmiotowy był tożsamy z zakresem przedmiotowym funkcji.

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich na zadanie 22.1.(W) w 2016 r.

Wydatki (w tys. zł)	Plan wg ustawy budżetowej na 2016 r.		Wykonanie w 2016 r.	
	BP	BŚE	BP	BŚE
	886.496	6.507	874.005	259

Szczegółowy wykaz dysponentów części budżetowych, którzy realizowali zadanie 22.1., zamieszczono w Aneksie tabelarycznym.

Inne jednostki sektora finansów publicznych

Zadanie realizowane było również przez **Profilaktyczny Dom Zdrowia w Juracie**, który w 2016 r. w ramach zadania poniósł koszty w wysokości 0,4 mln zł.

Aneksy tabelaryczne